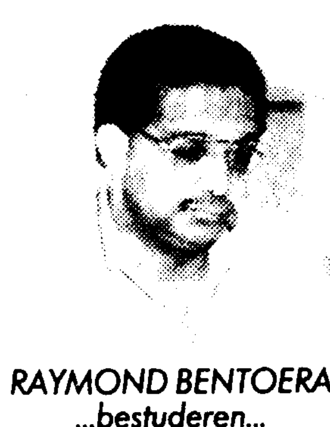
VANDAAG

NED.ANTILLEN
Bentoera: Vuilverbranding past beleid p.3
Rotary Club Bonaire viert eerste lustrum p.14

SPORT
Dennis Martien kampioen in alle klassen badminton- toernooi p.13

RAYMOND BENTOERA ...bestuderen...

ARUBA
• Broer Nelson Salas teleurgesteld over aanpak politie p.1
• Oduber: Staten functioneren niet naar behoren p.5

INTERNATIONAAL
• VS constateren Libische activiteiten in Suriname p.1

Humor: lachen om iets dat een ander overkomt

Amigoe

104E JAARGANG — NO.: 94

ZATERDAG 25 APRIL 1987

Nieuws in vogelvlucht

...HENE — De explosie van een ...een bus welke 25 VS- soldaten ...erde in Athene vrijdagmidag ...6 gewonden, van wie 12 solda... ...e bom was aan een spoorrail ...maakt bij een spoorweg- over... ...elke de bus dagelijks passeert. ...treem- linkse Revolutionaire ...satie van 17 november eiste de ...woordelijkheid op voor de aan... ...gen "het Amerikaanse imperi... ...als aanstichter van he inter... ...ale terrorisme". Men eist ook ...e aanslagen op. De Griekse ...ng veroordeelde de aanslag ... De bus was onderweg van een ...e basis op 20 km van Athene ...e Hellenikon- VS- luchtmacht- ... Het was de 1e aanslag tegen ...rsoneel in Griekenland sedert

*****

...LOMBO — Sri Lanka verwijt ...Tamil- guerrilleros te herber... ...e de vernietiging van Sri Lan... ...treven. In Madras maakte een ... beweging bekend dat de Sri ...- luchtmacht een "bommenta... ...ad gelegd en napalm gebruikte ...cties tegen de Tamil- strijders. ...ij zouden donderdag honder... ...den zijn gevallen.

*****

...TORIA — Het Zuidafdrikaan... ...r voerde vandaag een operatie ... Livingstone op Zambiaans ...gebied, waarbij 5 ANC- guer... ...s zijn gedood en een huis en een ...opslag- plaats werden opge... ... Aan ZA- kant waren er geen ...en. Eerder meldde ZA dat het ...acties voorbereidde om de ZA... ...e verkiezingen te verstoren ...mei.

*****

...IDGEPORT — Experts in ...evings- rampen zijn te hulp ge... ...n bij het zoeken naar 19 vermis... ...wvakkers in een gebouw in ...uw dat donderdag in Bridge... ...Connecticut, instortte. Men ...9 doden geborgen.

*****

...LFAST — Bij een bomaanslag ...ewry in Noord Ierland vielen ...ag 2 doden en 5 gewonden. Een ...evond zich in een der auto's ...n de slachtoffers zaten.

*****

...OSKOU — SU- leider Gor... ...v heeft tijdens een diner met ...s president Assad de noodzaak ...rukt van de Arabische eenheid ...oplossing van het Midden Oos... ...onflict. Syrie kan ook in de toe... ...rekenen op SU- wapens, zei hij ...of daar voorwaarden aan ver... ...n zijn zoals stopzetting van me... ...king aan het geweld in Liba... ...niet bekend.

*****

...SABON — Angolese gevechts... ...uigen hebben boven zuid Ango... ...sdag een door een Amerikaan ...urd verkennings- vliegtuig ...ehaald tijdens een spionage... ...t voor Zuid Afrika. De piloot ...ongedeerd.

*****

...LGRADO — Zo'n 10.000 Ser... ...en Montenegrijnen leverden ...g slag met de Joegoslavische ...bij het Culturele centrum van ...d Kosovo Polje, waar partijlei... ...ilosevic een toespraak hield. ...ande tot kalmte. Men riep Wij ...vrijheid en zong het Joegosla... ...volkslied. Er waren geen ge... ...den. In Kosovo heersen ...che spanningen.

*****

...W YORK — De Dow Jones... ...in Wall Street daalde vrijdag ...et 45,6 punten naar 2235,37 ...aarmee sloot men een vrij tur... ...e week af. VS- Financien- mi... ...Baker heeft verzekerd dat de 7 ...e industrie- landen vastbeslo... ...n een verdere koersval der dol... ...stoppen. Zo'n daling werkt ave... ...volgens hem op de inspannin... ...groei te bevorderen. De dollar ... ondanks gezamenlijke inter... ...es van de Centrale banken in ...erdam vrijdag nog met 3 ct en ...op 2,0225 gld. Dit is oa het ge... ...van het voortduren van het ...ct tussen de VS en Japan over ...icrochips- handel.

*****

...SSELE — Aan de blokkade van ...ofdpoort van de kerncentrale in ...ele is zaterdag door de politie ...nd gemaakt omdat men wilde ...omen dat werknemers het ter... ...opgingen. Doel der actie is de ...g van deze centrale ter voorko... ...van een "nieuw Tsjernobyl". ...13.00 uur waren er 1000 beto... ... De Franse 20 jaar oude ...entrale Chooz in de Franse Ar... ...en is voorlopig buiten werking ...d. De kernreactor moet worden ...iseerd.

*****

...OSKOU — Bewoners uit 16 dor... ...ij de kerncentrale Tsjernobyl ...uggekeerd naar hun gebied en ...volking van 22 andere dorpen ...oedig volgen, aldus de leider ...ontsmettings- operatie. Na de ...ie op 26 april 86 werden 179 ...en met 130.000 inwoners in to... ...geëvacueerd.

*****

TRIPOLI OOK IN FRANS GUYANA GEINTERESSEERD

Paramaribo zet Libische terrorist buiten deur

VS constateren Libische activiteiten in Suriname

WASHINGTON — Volgens Washington is er sprake van Libische activiteit in Suriname. Libië mikte echter ook op Suriname's buurman Frans-Guyana. Eerder was al Libische activiteit gemeld elders in het Caribische gebied. Inmiddels heeft Cayenne een gekaapt Surinaams vliegtuig in beslag genomen.

Amerikaanse inlichtingen- en regerings- functionarissen beschikken over bewijzen dat Libië onder meer in Suriname en Frans-Guyana ondermijnende acties heeft voorbereid. Een hoge Amerikaanse functionaris zei vrijdag dat een Libiër, ene Abdul Salaam Ashul, onlangs uit Suriname is gezet. De agent was in het bezit van plannen voor subversieve acties in Franse gebiedsdelen in het Caribisch gebied. Naar zijn zeggen werd de Libische agent in januari voor het eerst in Suriname gesignaleerd. "Zijn aankomst viel op omdat hij een bekende terrorist en organisator van terreuracties is". Suriname zette Ashul het land uit omdat hij plannen bij zich had voor mogelijke Libische subversieve acties in het naburige Frans-Guyana.

Volgens de functionaris is Ashul vervolgens naar Venezuela en Panama gegaan, welke landen hem echter ook over de grens zetten. De Libiër zou zich nog steeds in het Caribische gebied bevinden waar hij betrokken is bij de vorming van dissidente groepen. Hij zou ook mensen naar Libië sturen voor een guerrilla- opleiding.

Parijs zou door de Britse geheime dienst zijn gewaarschuwd voor een Libische aanslag op het ruimtevaart- centrum Kourou in Frans-Guyana. Dit zou een vergelding zijn voor de Franse steun aan Tsjaad in zijn strijd tegen Libië. Amerikaanse functionarissen konden deze berichten niet bevestigen, maar zeiden dat zo'n actie zeer goed mogelijk is. Kourou, waar Ariane- raketten worden gelanceerd, zou volgens hen een "logisch doelwit" zijn.

Het is een van de eerste keren dat men officieel in Washington melding maakt van Libisch aanwezigheid in Suriname. Eerder was daarover wel gemeld in de Nederlandse pers, maar deze berichten leken meer op geruchten te berusten dan op concrete gegevens. Onlangs werd wel vanuit Washington bericht dat er sprake was van verhoogde Libische activiteit in het Caribische gebied. Daarbij werd Jamaica met name genoemd, omdat het een land is dan ten nauwste bevriend is met de Verenigde Staten. Ook elders in het Caribisch gebied zou men proberen te infiltreren.

Libië heeft vrijdag gezegd de uitwijzing te betreuren van vijf Libische diplomaten, die door de Kenyaanse regering inmenging in binnenlandse aangelegenheden wordt verweten. Volgens het Libische volksbureau (ministerie) van Buitenlandse Zaken is de uitwijzing volkomen ongegrond. Niettemin zou men niet van plan zijn de diplomatieke betrekkingen op te zeggen.

Frans-Guyana heeft vrijdag een op 18 oktober in Suriname gekaapt Twin Otter- vliegtuig van Surinam Airways inbeslaggenomen nadat dit landde op het vliegveld van Cayenne, zo werd meegedeeld door het Surinaamse persbureau SNA. De twee piloten werden aangehouden. Volgens SNA werden de oorspronkelijke piloten van het vliegtuig na de kaping in Raleigh- vallen ten zuidwesten van Paramaribo ontvoerd door guerrilla- strijders, maar hadden zij in december weten te ontsnappen.

Horowitz weer naar W. Duitsland

BERLIJN — De 83- jarige Amerikaanse pianist van Russisch oorsprong Vladimir Horowitz geeft binnenkort twee recitals in West Duitsland en wel in Hamburg en West Berlijn. Hij trad in mei verleden jaar voor het eerst sinds zestig jaar weer op in dit land. Hij zei dat hij met zijn concert in juni in West Berlijn hulde wil betuigen aan de stad, waar hij indertijd zijn eerste internationale triomfen heeft gevierd, namelijk in de jaren 20.

Uitgaande van Groenen, linkse en vrouwen-bewegingen

West Duitsland verwacht anti-paus demonstraties

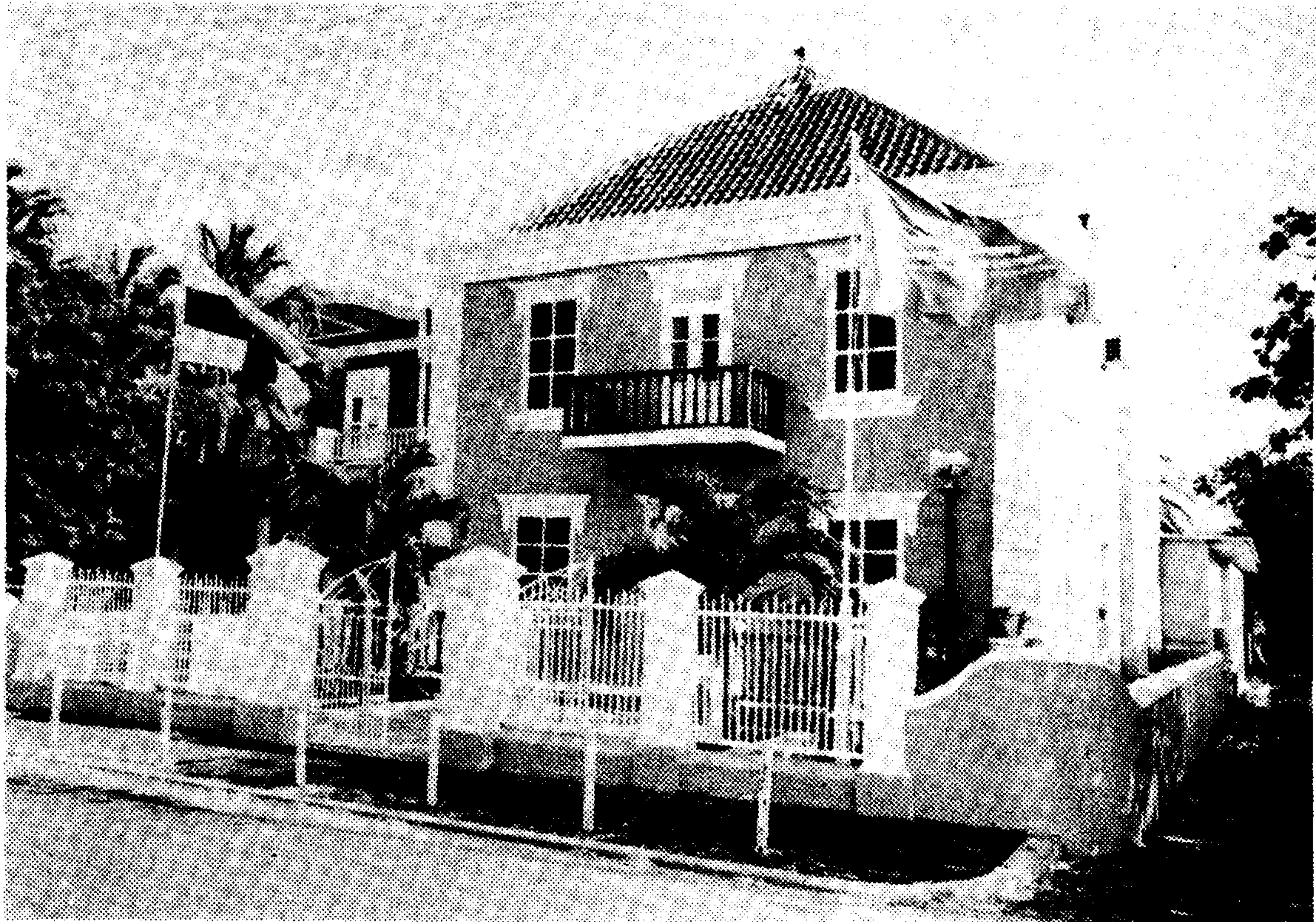
KEULEN — De Keulse politie houdt er rekening mee dat er bij het komende bezoek van paus Johannes Paulus aan West Duitsland betogingen worden gehouden. Deze gaan vermoedelijk uit van onder meer de Groene partij, linkse bewegingen en radikale vrouwen- groepen.

De paus begint zijn vijfdaagse bezoek aan West Duitsland in Keulen. Hij bezoekt later ook de Duits- Nederlandse Maria- bedevaart- plaats Kevelaar, waar men vele duizenden mensen uit Nederland verwacht. Men vreest echter dat de belangstelling voor het bezoek zal gaan lijden onder de angst voor betogingen. De Keulse politie- chef Heinz Stork wilde niet zeggen wat voor voorzorgs- maatregelen men gaat treffen. Stork zegt dat men zich nu meer zorgen maakt over eventuele orde- verstoringen dan het geval was bij het eerste bezoek van de paus aan West Duitsland in november 1980.

In de afgelopen dagen zijn er aanplakbiljetten verschenen in Keulen met daarop een afbeelding welke de paus moet voorstellen met op zijn voorhoofd een vuurwapen gericht. Bij de politie zei men dat men van deze aanplak- biljetten niet zo was geschrokken. Dat achtte men gewoon bangmakerij en een wrange grap.

De paus bezoekt elf steden tijdens dit bezoek, voornamelijk in en bij het Ruhr- gebied en in Beieren, een echt katholiek bolwerk. Op het programma staat onder meer de zalig- verklaring van twee slachtoffers van de Nazi- kampen, onder wie een Joodse vrouw die later katholiek werd en intrad in een Carmel- klooster en wegens de vervolging van de Joden uitweek naar een Nederlands klooster.

WILLEMSTAD — Alhoewel de gevel het niet zou doen vermoeden, is achter dit herenhuis een zeer modern kantoor opgetrokken waarin de Moret groep, bestaande uit Moret & Limperg en Moret Gudde Brinkman, haar huisvesting heeft. Alhoewel Moret & Limperg al langer aan de Scharlooweg 100 zit, trok Moret Gudde Brinkman daar pas onlangs in. Het kantoor was in de voormalige opzet te klein om plaats te bieden aan beide groepen. Er kwam dan ook een volledige verbouwing, uitbreiding en restauratie bij kijken om voldoende ruimte te bieden aan beide Moret groepen. Daar stond een investering van 500.000 gulden voor en het resultaat is het behoud van één van de Curaçaose historische panden met daarin toch een zeer modern kantoor.

Christen-democraten willen vervroegde verkiezingen

Italiaanse socialisten dreigen met steun aan Fanfani's interim-kabinet

ROME — De Italiaanse Socialistische partij heeft vrijdag aangekondigd het interim- kabinet onder leiding van de Christen- democratische premier Fanfani zijn zege te geven, als dit kabinet kan garanderen dat de voor 14 juni uitgeschreven referendums over kernenergie en hervorming van de rechterlijke macht doorgaan.

De socialisten dreigden zelfs het nieuwe kabinet hun vertrouwen te geven als aan die voorwaarde niet wordt voldaan, in een poging vervroegde verkiezingen te voorkomen en de referendums te redden. Als er dit jaar verkiezingen worden gehouden, moeten de referendums volgens de Italiaanse wet worden uitgesteld, omdat de wet verbiedt in een en hetzelfde jaar zowel verkiezingen als volksstemmingen te houden.

De socialisten daagden premier Fanfani uit volgende week maandag conform de politieke spelregels om het vertrouwen van het parlement te vragen. Fanfani verkeert in een lastig parket, omdat de Christen- democraten in het parlement niet anders kunnen dan voor zijn Christen- democratische minderheids- kabinet stemmen, ook al is het dan in het verleden herhaaldelijk voorgekomen dat afgevaardigden van de Democrazia Cristiana bij geheime stemmingen tegen voorstellen van hun eigen ministers stemden. Als de socialisten en ook enkele afgevaardigden van andere partijen voor stemmen, zou er een meerderheid voor het kabinet kunnen ontstaan en zou het kabinet moeten aanblijven. Dat is nooit de bedoeling van Fanfani en zijn Christen- democratische partij geweest. Zij hebben erop gerekend dat het kabinet niet het vertrouwen van het parlement zou krijgen, waardoor vervroegde verkiezingen onvermijdelijk zouden worden. Zij hebben er ook haast mee het kabinet te laten vallen, omdat de Christen- democraten geloven dat het hun stemmen zal kosten als de verkiezingen na juni worden gehouden, wanneer Italiaanse kiezers zich massaal in eigen land verplaatsen en naar het buitenland gaan om vakantie te houden.

Fanfani heeft gezegd te zullen aftreden als premier als de socialisten, al of niet bij wijze van verkiezings- stunt, maandag voor zijn kabinet stemmen. De adjunct- secretaris van de Socialistische partij, Claudio Martelli, heeft tijdens het parlements- debat flink uitgehaald naar de Christen- democraten. Fanfani kan het parlement nu eenmaal niet vragen geen vertrouwen in zijn kabinet te stellen, zei hij. Het vertrouwens- votum van het parlement niet aanvaarden zou, aldus Martelli, neerkomen op "gereguleerde anarchie".

Hector Salas bij Bahamas vermist

Broer Nelson Salas teleurgesteld over aanpak politie

ORANJESTAD — De op Aruba geboren Hector Alex Salas (24), tijdelijk verblijvend in Tilburg, wordt sinds 23 maart 1987 vermist toen hij schipbreuk leed bij Long Island, een van de Bahamas. In de Mariakerk te Tilburg werd, zoals zijn broer Nelson Salas — bekend uit Arubaanse en internationale judo- en sportkringen — schreef, een afscheidsdienst gehouden.

Wij willen met familie en vrienden bidden in de hoop dat er toch nog een wonder gebeurt. Nelson is bijzonder teleurgesteld over het gebrek aan medewerking dat hij vooral van de politie van Long Island moest ondervinden. Het werd een vergeefse zoektocht in een dreigende sfeer. Hector ging vorig jaar van Tilburg naar Sint Maarten om familie op te zoeken en te trachten een nieuw bestaan op te bouwen. Op Sint Maarten kwam hij in contact met de Amerikaan Rocky Carmean met wie hij plannen maakte voor een toeristische bootdienst tussen Saba en Sint Maarten. In Florida kochten ze een boot, knapten die op en besloten via de Bahamas naar Sint Maarten te varen. Ze vertrokken op 15 maart. De reis verliep goed tot bij Long Island toen zij in een storm terecht kwamen. Na het afschieten van vuurpijlen moesten zij het schip verlaten met een lang touw aan elkaar gebonden. Salas slaagde erin op het rif te komen, doch was daar spoedig af omdat hij vreesde tegen de rotsen te pletter te worden geslagen. Dat was het laatste wat zijn Amerikaanse compagnon van hem zag. Zelf slaagde hij er pas de volgende dag in aan land te komen, waar alarm werd geslagen.

De politie had weinig haast om te gaan zoeken. De enige arts van Long Island hielp wel mee. Alleen twee reddingsvesten met een tas waarin het rijbewijs van Hector zat, werden gevonden. Zijn broer Nelson kon dankzij een financiële steun van de verloofde van Hector en familieleden naar Long Island reizen, waar hij een week lang zocht, te voet, per boot en vliegtuig. Niets werd gevonden van Hector, wel enige van zijn bezittingen. Nelson keerde naar Tilburg terug, teleurgesteld over het gebrek van medewerking van de politie ter plaatse. Hij kon niet eens een bewijs van aangifte van het gebeuren krijgen.

Chileense inlichtingendienst

Pinochet gaat bevoegdheden van CNI inperken

SANTIAGO — De arrestatie- bevoegdheid van de Chileense geheime inlichtingendienst (CNI) wordt beperkt, overeenkomstig een door president generaal Augusto Pinochet ingediend wetsontwerp.

De CNI beschikt volgens de huidige regeling over enorme bevoegdheden. Naar willekeur kan men mensen oppakken en vasthouden voor verhoor in de elf CNI- centra welke over het hele land verspreid liggen. De CNI is berucht wegens het martelen van arrestanten. Het is nog niet duidelijk of de nieuwe wet inhoudt dat men geen gevangenen meer mag vasthouden. Men vermoedt overigens echter niet dat de bedoeling van Pinochets voorstel is een einde te maken aan de bevoegdheden van de CNI waarover men beschikt in het kader van de anti- terrorisme- wetten.

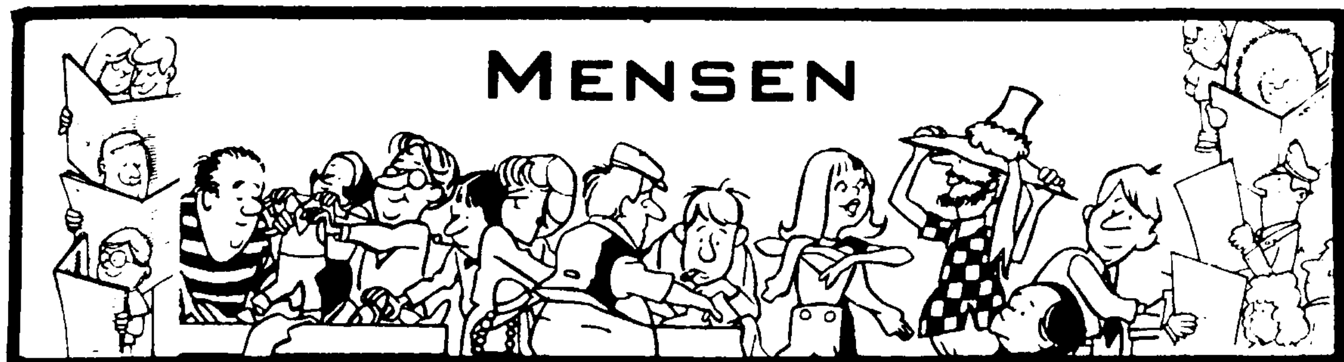
Klachten over het martelen enz. door de CNI werden steeds van de hand gewezen. Eind vorig jaar mocht het Rode Kruis arrestanten in de CNI- centra bezoeken. De commandant van de CNI wordt persoonlijk door Pinochet benoemd.

VS-diplomaat naar Costa Rica

WASHINGTON — De Amerikaanse carriere- diplomaat Deane Hinton wordt de nieuwe ambassadeur van de Verenigde Staten in San Jose. Hinton is op het ogenblik ambassadeur in Pakistan en volgt Lewis Tambs op die in december al ontslag vroeg. Tussen 1981 en 83 bekleedde Hinton deze taak al in San Salvador.

*****

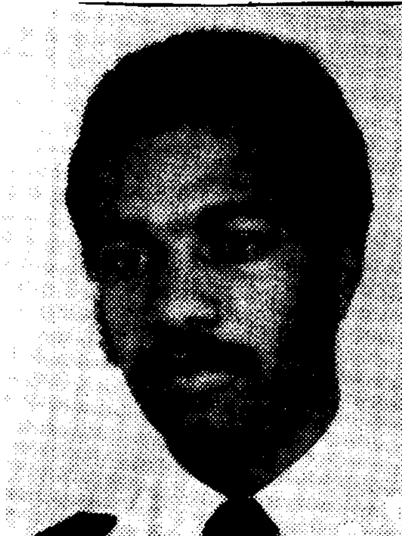
MIDDELBURG — De Middelburgse rechtbank- president De la Porte verklaarde zich onbevoegd tav de vordering van 4 Nederlandse milieu- groepen tegen de eigenaar der kerncentrales in Doel, Belgie, tot opstelling van een onafhankelijk deskundigen- rapport, oa voor de veiligheidseisen. Men vreest namelijk milieuschade van deze kerncentrales.

In het kader van de versterking van de verschillende politie- afdelingen zoals de afdeling justitie, en in het bijzonder om de toenemende criminaliteit en het stijgend drugs- gebruik en -verkeer te kunnen bestrijden, heeft de politie- leiding besloten enkele veranderingen aan te brengen in de staf van de verschillende politie- afdelingen. Inspecteur eerste klasse, R.N. JOSEFA,

werd daarom overgeplaatst naar de afdeling Immigratie waar hij nu de functie van afdelingshoofd vervult. Inspecteur eerste klasse R.M. CANDELARIA be-

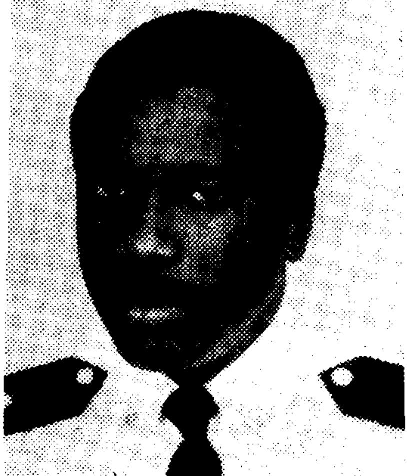
reidt zich voor op zijn overplaatsing in mei van de afdeling Justitie en Immigratie, waar hij hoofd van was, naar de afdeling Justitie, waar hij hoofd van wordt. Inspecteur R.E.L. URSULA blijft

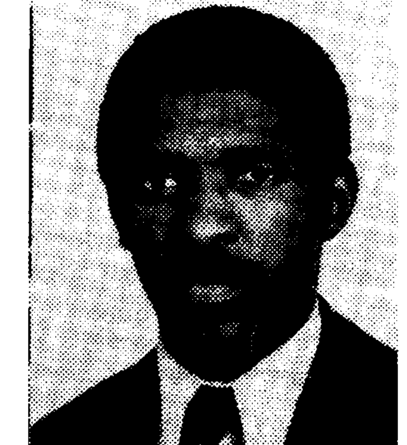
ter beschikking van het hoofd van de afdeling Justitie en zal belast worden met speciale opdrachten. Inspecteur P.J. ATACHO blijft ter beschikking

van het hoofd van de geüniformeerde dienst en zal eveneens belast worden met speciale opdrachten. Inspecteur R.T. MEULENS wordt hoofd van de

afdeling patrouille en inspecteur eerste klasse W.J. BLACKMAN

blijft hoofd van de geüniformeerde dienst en bereidt zich voor voor de taak van hoofd van de afdeling Verkeer.

Ruim 63 miljoen Amerikanen keken het afgelopen televisieseizoen naar de serie THE COSBY SHOW waarmee dit de niet alleen de best bekeken serie van het seizoen werd maar uberhaupt in de geschiedenis van de Amerikaanse tv. Nummer vier op de lijst van best bekeken tv-programma's staat het ook hier uitgezonden «Murder, She Wrote» gevolgd door «Dallas» (11), «Falcon Crest» (23), «Dynasty» (24), «Miami Vice» (26), «Valerie» (39), «Hill Street Blues» (41) en «Twilight Zone» dat niet verder kwam dan een 76ste plaats.

*****

Robert Foster kan zijn lol op. NIet alleen werd hij veroordeeld tot een boete van 500 dollar maar hij moet ook een OPSTEL schrijven van ministens 1000 woorden. De titel: Toeschouwers bij sportwedstrijden moeten zich fatsoenlijk gedragen. Aanleiding tot deze ongewone straf was het optreden van Foster tijdens een honkbalwedstrijd van zijn zoontje. Hij was het niet eens met de beslissing van de scheidsrechter, en gaf die jongen een pak rammel. Rechter Michael Beecher vond dit wat te ver gaan. Foster krijgt twee maanden de tijd om zijn opstel in te leveren.

*****

Een 9- jarig jongetje uit Nicaragua werd aangehouden op Kennedy International Airport het vliegveld van New York. In de bodem van zijn koffer zat HEROINE voor een bedrag van een miljoen dollar verstopt. Frances Momoh de man die de jongen op kwam halen werd gearresteerd. De jongen zei dat hij regelmatig bij Momoh langs ging en daar een nachtje logeerde, verondersteld naar zijn tante in Cleveland ging en en dan weer naar Nicaragua vloog. De jongen werd op het vliegtuig naar huis gezet.

*****

Een ruzie met haar schoolvriendinnetjes was voor de 14- jarige Beth Templeton aanleiding haar hele Engelse klas in GIJZELING te nemen. Het meisje bedreigde de lerares Engels en 13 klasgenoten met een geweer. De politie heeft 30 minuten nodig gehad om het meisje tot andere gedachten te bewegen. Er werd geen schot gelost en niemand raakte gewond. Terwijl de politie op Beth inspraak werden twee klassen geevacueerd en moesten de kinderen in de andere klassen op de grond gaan liggen voor het geval er schoten gelost zouden worden. Waar is de tijd gebleven dat meisjes elkaar bij ruzies nog gewoon aan de haren trokken.

*****

De Westduitse Bondskanselier Helmut Kohl heeft in het KUUROORD Bad Hofgastein in Oostenrijk in tien dagen tijd zeven kilo aan gewicht verloren en weegt -hij is tegen de twee meter lang- nu nog maar 120 kilo. Kohl at drie keer per dag alleen nog maar beschuit met een lepel koffie- met- melk, kruidenthee en water. Kohl wordt maandag terug verwacht in Bonn, waar hij weer dreigt te gaan eten van ellende over oa verschil van mening in het kabinet over de jongste kernraket- ontwapenings- voorstellen van Michail Gorbatsjov.

*****

PAUL DE WINDT heeft er vandaag zijn laatste dag op zitten bij de Amigoe na bijna een jaar een belangrijke bijdrage te hebben geleverd aan de lokale nieuwsgaring. Terwijl Paul nu eerst van een korte vakantie gaat genieten, begint hij per 1 mei als "Newsdirector" bij Tele- Curaçao en zal hij dus regelmatig op de beeldbuis te zien zijn. Gistermiddag werd "waardig" afscheid genomen van Paul de Windt: hij kreeg een welverzorgd "noodpakket" aangeboden om zich in alle situatie's te kunnen redden. De Amigoe- redactie is er dan ook

zeker van dat, met behulp van dit noodpakket, Paul zijn nieuwe taak naar behoren zal weten te vervullen. Succes!

*****

De 31- jarige Rachel MacMillan, een kleindochter van de onlangs overleden Britse oud- premier Harold MacMillan, graaf Stockton, is volgens persberichten overleden aan gebruik van sterke drank en drugs. Zij is het zoveelste SLACHTOFFER van de combinatie in aristocratische kringen. Rachel MacMillan overleed woensdag na een kroegentocht in Londen. Tegen twee uur 's nachts zou zij zijn weggegaan uit de nachtclub Limelight. Twee uur later belde ze de politie op om haar mee te delen dat zij door drie met messen gewapende mannen was overvallen en beroofd. Nog eens twaalf uur later werd zij dood aangetroffen in haar woning in de sjieke Londense gemeente Belgravia.

*****

Bijna duizend WALVISSEN zijn afgelopen week dood aangetroffen op het strand van Piracanga op 423 km ten zuiden van Salvador de Bahia in Brazilië. De meeste dode walvissen, elk 2,5 tot 3 meter lang en tussen de 300 en 500 kilo wegend en zwart van kleur, waren wijfjes. Door een nog onbekende oorzaak zochten zij juist dit strand op om er te sterven.

*****

ZEEBRUGGE — De berging van de Herald of free enterprise is uitgesteld tot maandag omdat de veerpont vrijdag aan de voorkant niet loskwam van de zeebodem en het schip bovendien scheef ging liggen. De bergers erkenden dat men de zaak niet juist had ingeschat. De eigenaar Townsend Thoresen heeft nieuwe veiligheids- maatregelen voor al zijn veerboten genomen. De kapiteins mogen bv een haven pas verlaten als zij hebben vernomen dat alle boegdeuren gesloten zijn.

*****

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
25 april 1987 vanaf 08.00 uur t/m 27 april 1987 om 07.00 uur.
Dokter Pool, Sentro Mediko Janwé, tel.: 615939; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83356 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
24 april 1987 vanaf 17.00 uur t/m 27 april 1987 om 07.00 uur
Dokter Lucacius, Sentro Mediko Seru Fortuna, tel.: 84122; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 89467 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
24 april 1987 vanaf 17.00 uur t/m 27 april 1987 om 07.00 uur.
Dokter Vonhögen, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Daal, tel.: 76728, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

VERLOF BEGRAFENIS
25 april: R.J. Grüning, Patrijsweg 9.
26 april: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157E.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO (CCC): 20.30 uur cabaretière Jasperina de Jong in «De gekkin van de gracht» (one-woman musical, bijgestaan door Hans van Willigenburg en Dirk Steur) - Centro Pro Arte.

*****

CHRISTOFFELPARK: 16.30-20.00 uur familie- wandeling (zaklantaarn meenemen).

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS **(openingstijden van 08.00-15.30 uur):**
Frederik - Saliña, Maduro - Biesheuvel, Libier - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, Scheidelaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Marie Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - Sto. Domingoweg, Perry - Grand Central, Schotborgh - Cas Cora.

JEANNE D'ARC-GROEP **(t.g.v. haar 8e lustrum):** 09.00 uur H.Mis te Sta. Familiekerk en daarna opening van het nieuwe clubhuis te Van Eyck van Voorthuyzenweg.

KERK WISHI: 17.00-18.00 uur algemene aanbidding voor Barmhartige Jezus met preken van mgr. Ellis.

LAND BRIEVENGAT
10.00-15.00 uur open house;
12.00-13.00 uur optreden van Grupo Folkloriko Antiano.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-20.00 «Carla Costa» - vert. SELMA.

*****

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 u zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagra zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10 (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 u zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): z 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05. 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): z 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10 en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van B Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (N en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): z 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): z 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Ra zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 u zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zo 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zo 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 u zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zo 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zo 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): z 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. v Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoog (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11 (Engels) en 19.00 uur.

*****

KAPEL MARINIERSKAZERNE PARER 16.45 uur RK Eucharistieviering (Ned.).

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENT MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiament dienst.

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
zaterdag
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633.
Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.
zondag
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Juliana, tel.: 54500.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *In the shadow of Kilimanjaro* (ƒ.5,-p.p.); 24.00 uur *Deep Love* (18 jr.)
zondag
21.00 uur *In the shadow of Kilimanjaro* (ƒ.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Tweede finale Europa Cup-wedstrijd: »Ajax vs Real Zaragoza; 20.00 uur Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Crack Mirror»; 22.00 Wega di Number; 22.15 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Moda ku Mylene; 19.30 De Brekers;; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Valerie; 21.00 Musical special; 22.00 Miniserie: «The Dollmakers»; 23.00 Last resort; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

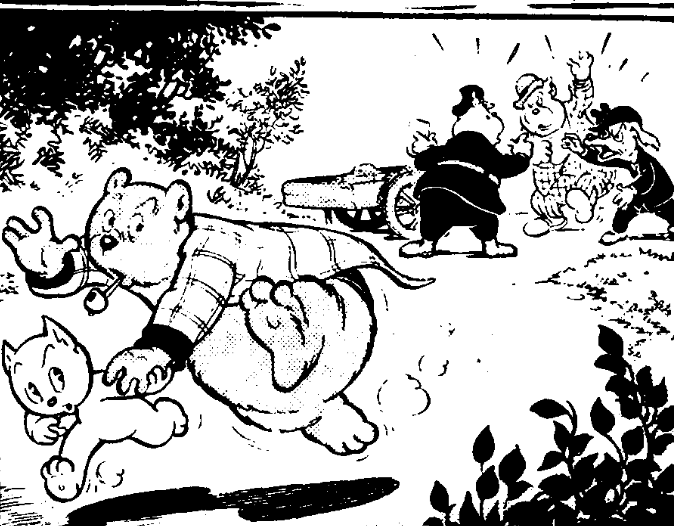
Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Waarzegger

door Marten Toonder

2288 — Commissaris Bas betrok en naderde de beide voddenlieden. "Denken jullie mij in de maling te kunnen nemen?" gromde hij. "Is het waar wat dat witte ventje zegt? Huh?"

"Nee, heus niet!" schreeuwde Super, terugdeinzend. "Het is allemaal de schuld van die Bolle".

"Het is allemaal de schuld van Suup, meneer de hoofdagent!" piepte Hieper. "Hij heeft mij opgestookt. Hij zei tegen mij: 'Die Bas is maar een domme diender, we kunnen hem van alles wijsmaken'. Dat zei hij!"

Super stiet een woedend gegrom uit en maakte zich gereed om zich op zijn maat te werpen, terwijl de commissaris naar zijn wapen zocht.

"Kom mee!" riep Tom Poes. "Ze vechten het nu samen wel uit!" En hij greep heer Ollie bij de jas en trok hem weg van het gevechtsterrein.

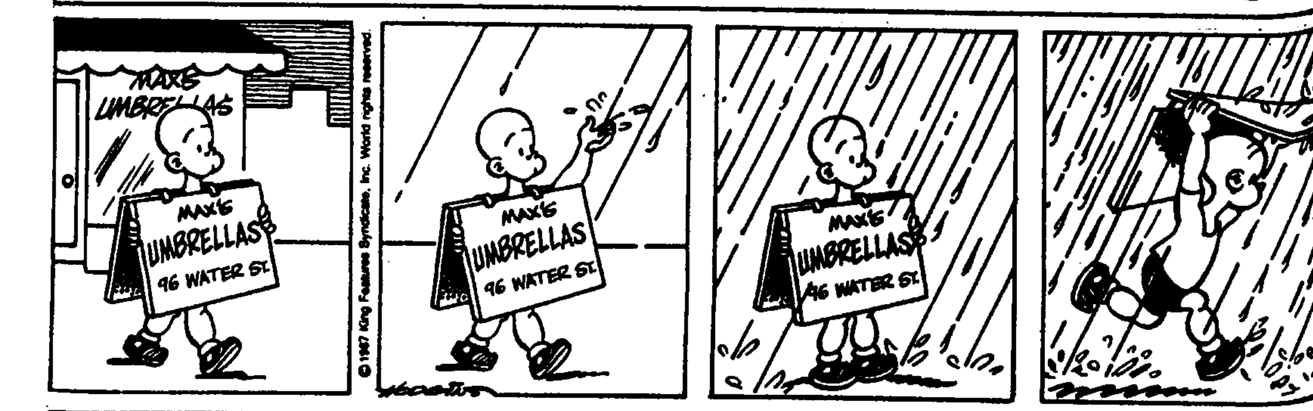
"Ach ach, wat heerlijk warm was dat", zei het waarzeggertje tevreden. "Wat een galhitte hebben die drie holklappers! Jammer, dat we al weggaan".

Commissaris Bulle Bas was intussen door een gedachte getroffen. "Wacht eens even", mompelde hij, "er is iets vreemds aan deze hele geschiedenis. Wie vertelde me daar nu daarnet nog maar de waarheid?"

En terwijl Super en Hieper elkander nu in ernst begonnen af te tuigen, kwam er een ongelovige uitdrukking in zijn strenge blik.

"Maar..." mompelde hij, "maar dat kàN niet! Als ik niet beter wist, zou ik zeggen, dat er een raar wit mannetje op Bommel's pijp zat!"

HENRY ® **By Dick Hodgins**

BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Gordon Bess**

OJECT PAST VOLGENS BENTOERA IN OVERHEIDSBELEID

Tijdens energiesymposium FAPE, KvK en UNA

xperts waarschuwen voor evaren van vuilverbranding

ILLEMSTAD — De studie naar de mogelijke vestiging van uil- verbrandingsfabriek op Curaçao voor het opwekken goedkopere stroom en water houdt verband met het streven van de overheid om niet alleen werkgelegenheid te scheppen en deviezen te besparen en produceren, maar tevens de nkelijkheid van in prijs- fluctuerende olie als enige huidige energie- bron te verminderen ten behoeve van een effectief gie- beleid en prijs- controle. Zo verklaarde gedeputeerde mond Bentoera vanmorgen bij de opening van het energiesymposium dat de Antilliaanse Stichting voor Energie (FAPE) menwerking met de Kamer van Koophandel en de Universiteit van de Nederlandse Antillen organiseert. Het vuil- verdings- project is de voornaamste aanleiding, en naar buitenlandse deskundigen op het gebied van milieu en toerisme n weten, dient de overheid de daaraan verbonden gevaren goed te bestuderen om geen overhaaste beslissingen te nemen die het eiland wel eens duur te staan zouden kunnen en.

decaan van de sociaal- economische faculteit van de UNA, emar Marcha, zei dat de rsiteit het energy- symposium zeer belangrijk acht, omdat ver "issues" gaat van groot g voor Curaçao, waarover en's op basis van wetenschappelijke feiten in plaats emoties gesproken wordt. - voorzitter Ed Bakhuis het vooral over het ontbreken van een integraal energie- waarbinnen dit en andere en geplaatst moeten worden. "Er moet een beleid komen we niet tegelijk in verschillende richtingen rennen, en alle ten op basis daarvan kunnen verwegen". Hij deed een beroep op de regering en alle overheids- en particuliere bedrijven trokken zijn bij energie om en beschikbaar te stellen de bestudering van nieuwe gie- mogelijkheden, zoals koelen van aan de kust gebouwde gebouwen via zeewater pen, waar de FAPE al lang mert.

ntoera, die de gedeputeerde met energie Agustin Diaz ing, zei dat met het vertrek de Shell praktisch alle energerelateerde bedrijven in den van het eilandgebied eland. "Wij hebben dus alle delen voor een energie beleid dat moet passen in ons sociaal economisch beleid", aldus de puteerde. Het scheppen van arbeidsplaatsen en de verbetering van de betalings- balans door het besparen en scheppen van deviezen blijven voor Curaçao de prioriteiten. Daarom moeten gunstige voorwaarden worden gecreëerd voor e vestiging van op export gerichte bedrijven. De hoge stroom-, water- en brandstof- tarieven spelen hierbij een belangrijke zoniet beslissende rol, zo zei hij. Daarom moet op Curaçao gestreefd worden naar de productie van voldoende energie tegen met de regio concurrerende prijzen.

De overheid heeft dit beleid reeds ingezet met speciale stroom- tarieven voor export bedrijven en hotels. Men wil dit ook trachten te doen met water, en met brandstof voor bijvoorbeeld taxi's, cruise- schepen en schepen die de komen bunkeren. Door de gestegen prijzen is Curaçao immers niet langer een van de meest favoriete bunkerhavens, hetgeen volgens Bentoera tot grote economische schade geleid heeft. Daarnaast moet ook het verkwisten of misbruiken van energie door particulieren worden tegengegaan. Ook heeft de overheid geïnvesteerd in de reorganisatie van de stroom- en water- voorziening, ten behoeve van kostenverlaging en doelmatigheid. Belangrijk is eveneens dat gezocht wordt naar alternatieven voor olie als energie- bron, niet alleen vanwege de kosten en het deviezen- aspect, maar tevens gezien de volledige afhankelijkheid van buitenlandse olie

om wordt serieus overwogen om ook door de raffinaderij geproduceerd asfalt te gebruiken. Kolen lijkt gezien de afstand van de bron en de olie- industrie hier geen logisch alternatief.

Power, Water and Waste heeft een project voorgesteld voor vuilverbranding, voor de productie van water en electriciteit tegen lagere en voor de komende 25 jaar vaste tarieven. Dit project, waarvan de overheid volgens Bentoera de locatie mag kiezen, zal de economische ontwikkeling stimuleren door lagere tarieven, met als gevolg meer werkgelegenheid en een verbetering van de betalings- balans. Op basis daarvan heeft men een commissie benoemd waarin alle betrokken sectoren vertegenwoordigd zijn, die het project serieus bestudeert, met behulp van bekende deskundigen.

De overheid zal pas een beslissing nemen als alle aspecten van het milieu en de garantie van stroom- en water- voorziening voor het volk goed bekeken zijn en de commissie tot een advies komt, waarin de voordelen en mogelijke nadelen worden afgewogen. Als dat gebeurd is zal de eilandsraad worden benaderd, zo zei hij. Het publiek zal volgens de gedeputeerde nauw geïnformeerd worden over alle aspecten van het project eer het zover is. "Het is makkelijk een project te breken door halve waarheden, maar deze fabriek zou enorme voordelen voor de bevolking kunnen opleveren", aldus Bentoera, die zei er vertrouwen in te hebben dat het symposium deze zaak op wetenschappelijke en niet op emotionele basis zal bespreken.

Vervolgens gaf dr George Trezek van de "departement of Mechanical Engineering, University of California at Berkely" een uiteenzetting getiteld "Waste incineration and Resource Recovery". Met behulp van dia's liet hij de verschillende systemen zien voor het verbranden van vuil en de opbrengst daarvan aan energie en materiaal. Ook zette hij op puur wetenschappelijke wijze uiteen welke bijproducten (gassen) verwacht kunnen worden, en wat de operationele en economische aspecten zijn.

De volgende spreker was Mike Jones van de "Institute for Energy Analysis, Washington DC. Hij sprak over energie- planning en alternatieven voor een eiland- economie. Jones gaf aan welke overwegingen in het spel zijn bij het kiezen tussen diverse alternatieven in een energieplan. Daarbij noemde hij de rookgassen die ontstaan als gevolg van vuilverbranding, en waarvoor in de VS grote bezorgdheid over bestaat, al moet gezegd worden dat het systeem daar steeds meer wordt toegepast, ook al omdat de "landfills" vol raken. Evenals de eerste spreker vermeed hij het geven van een duidelijke mening, en hield hij zich bij de wetenschappelijke feiten voor wat betreft het vuilverbrandings- project.

Na de koffie- pauze sprak dr. Kenneth Sondrom van de "Center for Energy en Environmental Research" in Puerto Rico over alternatieve energie- bronnen voor Curaçao. Hij toonde aan dat Puerto Rico zich in min of meer dezelfde situatie bevindt als Curaçao voor wat betreft de afhankelijkheid van olie als voornaamste energie- bron, en de praktische moeilijkheden bij het aanwenden van alternatieve, "schone" bronnen op grote schaal. Hij kwam tot de conclusie dat windenergie voor Curaçao de beste mogelijkheden biedt, en liet zich niet uit over het vuilverbandings- project.

Dr. Dana Kester, van de Universiteit van Rhode Island, ging in haar toespraak getiteld "Marine environmental chemistry related to municipal waste incineration" wel in op de gevolgen van vuil- verbranding op het milieu. Met name maakte ze melding van het feit dat de vaste "residue" (het onbruikbare product dat uiteindelijk overblijft) soms bepaalde stoffen bevat die zeer schadelijke gevolgen hebben als het in zee wordt gestort, zoals hier de bedoeling is. Voorwaarde moet volgens haar dan ook zijn dat wetenschappelijk kan worden aangetoond dat dit niet het geval is, eer de fabriek hier wordt opgezet. Ook moet de storting van het "as" in zee zodanig plaatsvinden dat het niet terecht komt in de voedings- kringloop in het water. Volgens Kester moet men een vergelijkbare fabriek bestuderen en objectieve data in handen krijgen. De lucht- en zee- vervuiling moeten dan op wetenschappelijke wijze bekeken worden om een beslissing te nemen.

Luther Miller van de "Caribbean Tourism Research & Development Center" sprak over de mogelijke gevolgen van een dergelijke fabriek voor het toerisme. Hij kwam tot de conclusie dat "het klaarblijkelijke conflict tussen vuil- verbranding en toerisme op Curaçao voornamelijk het gevolg is van de problemen om het milieu te beschermen tegen de economische druk om een dergelijke fabriek op te zetten, voor goedkopere energie. Het is absoluut noodzakelijk om niet te vernieuwen bronnen waarvan vele de waarde misschien niet goed inzien te conserveren". Vergeten moet volgens Miller niet worden dat ook toerisme zeer belangrijk is voor de economie. De overheid dient volgens hem daarom eerst de voor- en nadelen- van dit project te bestuderen, "alvorens een weg van geen terugkeer in te slaan".

Vanmiddag zou de adviseur van Power, Water and Waste, Peter Gledhill van "Foster Wheeler Energy Ltd., als laatste spreken. In zijn toespraak getiteld "Refuse derived fuel" zal hij uitleg geven over dit specifieke project, waaraan zijn bureau heeft meegewerkt.

WILLEMSTAD — In een druk bezocht gebouw aan de Hanchi Snoa vond gistermiddag de officiële opening plaats van het Curaçaose kantoor van de Banco de Venezuela. Volgens algemeen-directeur Lossada is de beslissing genomen vanwege de groeiende activiteiten van de bank die verband houden met Curaçao en een meer persoonlijke service aan Venezolaanse klanten.

Off-Shore, nabijheid, communicatie en deskundigheid

Banco de Venezuela vestigt hier kantoor

WILLEMSTAD — Met een traditionele knip van de lint verichtte Carlos Bernardez Lossada, voorzitter van de Raad van Commissarissen van Banco de Venezuela S.A. in Caracas, gistermiddag de officiële opening van de eerste vestiging van de bank op Curaçao, in Hanchi Snoa.

Belangrijkste redenen voor de vestiging van Banco de Venezuela NV op de Antillen zijn volgens hem de internationale relaties, de stabiele off- shore jurisdictie, de nabijheid van Venezuela, de goede communicatie- voorzieningen en de beschikbare deskundigheid. "Als gevolg van een groei in de activiteiten die hier liggen en de noodzaak en vraag voor meer persoonlijke service aan Venezolaanse klanten, is besloten hier een apart kantoor te vestigen en meer inhoud te geven aan die activiteiten," zo zei hij. Het gebouw waar het kantoor gevestigd is werden speciaal uitgezocht en gerestaureerd om bij te dragen aan de pogingen om de binnenstad nieuw leven in te blazen.

De bank heeft voor diverse functies gebruik gemaakt van lokale krachten, en voorziet een blijvende aanwezigheid op Curaçao, aldus Lossada, die eindigde met een citaat van ex president Rafael Caldera tijdens een bezoek aan Curaçao: "Ruman nos ta". Banco de Venezuela SA is een groep financiële maatschappijen die in 1980 werd opgericht uit diverse "mergers", en heeft filialen in Miami en New York. Op dit moment heeft de bank 140 kantoren over heel Venezuela met in totaal ongeveer 6000 employees, en een bevoegd kapitaal van 50 miljoen dollar. De bank- groep had reeds een kantoor op Curaçao als eerste buitenlandse vestiging, dat voor 37 jaar hier opereerde maar in 1915 gesloten werd. Bisschop van Willemstad mgr Wim Ellis zegende het gebouw in. De directeur op Curaçao is Diego Armal.

Documentaire Monumentenzorg

WILLEMSTAD — De premiere van de documentaire over de stichting monumenten- zorg, die door Peter Creutzberg is vervaardigd, wordt op 29 april gehouden in de Aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Peter Creutzberg is in 1986 begonnen met het maken van de documentaire getiteld "Willemstad!....Nu of nooit meer!", waarin het werk, het doel en het streven van de Stichting Monumentenzorg naar voren komt. De productie van deze film is mede tot stand gekomen door financiële bijdragen van Sticusa, Maduro en Curiel's Bank, het OKSNA en de CPS.

De film begint 's avonds om half negen, toegang is gratis en iedereen is van harte welkom.

Heilige mis op Koraal Specht

WILLEMSTAD — Op één mei is er in de kerk van "Kristu Bon Wardador" op Koraal Specht een heilige mis voor alle arbeiders en landbouwers. De mis staat in het thema van de eenheid van het arbeiders- volk dat een instrument is om in deze crisistijden naar gerechtigheid in de samenleving te streven. De heilige mis begint om acht uur 's morgens.

Koninginnedag programma voor Statia

SINT EUSTATIUS — Voor de komende Koninginnedag op 30 april is het volgende programma opgesteld door het Oranje Comité van Sint Eustatius. Om zes uur in de ochtend zal in Fort Oranje een saluut gegeven worden door de verschillende jeugdbrigades. Vervolgens wordt het nationale volkslied gezongen en dit wordt afgesloten met een parade door de stad. Om half negen is er een kerkdienst.

Om half tien beginnen de spelletjes voor de kinderen, die op speelplaats van de Gouverneur De Graaffschool worden gehouden. Diezelfde dag worden er voor de volwassenen op het sportveld volksspelen gehouden.

Na zeven uur worden er in het Community Centre basketball- en volleyball- wedstrijden gespeeld.

Rectificatie

DATER af en toe een fout in de krant sluipt waar het namen van personen betreft, is uiteraard vervelend. Waar dit echter gebeurd bij een persoon die notabene commissaris is van Amigoe, maakt de zaak nog erger: in de editie van vrijdag 24 april werd de heer Cadé Wilsoe in het artikel over het Plaza Hotel abusievelijk aangeduid als Wilsoe Kadett. Onze excuses hiervoor.

Man breekt tweemaal in

WILLEMSTAD — Onlangs hield de politie de 26- jarige man G.H.M. aan in verband met diefstal. Even tevoren had de man al ingebroken bij een pand te Thorenquest. De gestolen goederen werden in beslag genomen en de dader werd ingesloten.

vestering van 500.000 gulden

Moret groep gehuisvest gerestaureerd pand

ILLEMSTAD — Deze k werd de renovatie en reiding van het kantoor de Moret groep afgerond. accountants- en belastinvies- bureau is gevestigd n van de oude Curaçaose den aan de Scharlooweg . De kosten van de restau- e en verbouwing bedroe- 500.000 gulden.

aar gistermiddag tijdens een sconferentie in het gerenorde kantoor door de voorzitvan de Raad van bestuur van et & Limperg, de heer Neele-, werd uitgelegd, had de Mogroep in het verleden twee toren op Curaçao. Moret & perg (register- accountants) al in het pand aan de Scharlooweg gehuisvest, Moret Gudde Brinkman (belasting- adviseurs) moest echter elders onderdak zoeken omdat het pand aan de Scharlooweg niet voldoende ruimte bood. Omdat overal de vestingen van de Moret over het algemeen wel een gezamelijk kantoor hebben en dit de werkzaamheden ten goede komt, werd besloten tot de uitbreiding van het kantoor waarbij het pand tevens een noodzakelijke restauratie onderging.

Alhoewel de economische situatie op de Nederlandse Antillen al geruime tijd te wensen overlaat, heeft de Moret groep nog steeds het volste vertrouwen in de toekomst, zo bevestigde de heer Kwanten, werkzaam op Curaçao, gistermiddag desgevraagd. Met de uitbreiding van het kantoor op zich, hebben zich geen personeels- veranderingen voorgedaan. Wel werd gistermiddag de hoop uitgesproken dat de Moret groep, die al sinds 1948 op de Antillen werkzaam is, in de toekomst nog zal groeien.

De heropening van het kantoor ging slechts met een kleine feestelijkheid gepaard. Gisteravond werd wel het feit gevierd dat de heer De Jager benoemd is tot vennoot en dat de heer Geering vanuit Aruba, waar hij jaren belast was met de leiding van het Moret- kantoor, naar Curaçao wordt overgeplaatst. Vanuit Nederland waren voor deze gelegenheid de heren Neeleman, Rood en Wortel overgekomen, leden van de Raad van Bestuur.

WILLEMSTAD — Tijdens een anímeerde receptie in ndhuis Zeelandia, werd gisteond de benoeming van de heer Jager als vennoot van Moret & perg gevierd terwijl men tes de overplaatsing van vennoot Geerings vanuit Aruba naar açao op deze wijze luister wilbijzetten.

Op de foto vlnr: (achter) de heer anten van Moret & Limperg açao en de heren Neeleman Rood van de Raad van Bestuur Moret & Limperg in Nederd. Op de voorgrond de nieuwe noot de heer de Jager, de heer elega die ook op Curaçao rkzaam is, vennoot Geerings binnenkort naar Curaçao mt en de heer Wortel van de ad van Bestuur.

DP benadrukt belang viering Arbeidsdag

WILLEMSTAD — Met name gezien de moeilijke sociaal economische periode die Curaçao momenteel doormaakt, is het volgens de Democratische Partij van groot belang dat de Dag van de Arbeid massaal gevierd wordt. Het is ook om die reden dat de DP bij de viering aanwezig zal zijn.

Zoals bekend is er nogal wat te doen over de komende viering van de Dag van de Arbeid. Met name tussen de overheids- vakbond ABVO en de Kamer van Vakbonden kwam het tot een botsing. Echter ook de CGTC heeft laten weten een eigen viering van deze dag te zullen organiseren.

De Democratische Partij besteedde deze week in haar radioprogramma uitgebreid aandacht aan de Dag van de Arbeid. De DP noemt het een noodzaak dat deze dag gevierd wordt, zeker gezien de moeilijke tijden die het eiland momenteel doormaakt. Die problemen moeten op een dag als de Dag van de Arbeid in de viering overdacht worden, zo meent de Democratische Partij die daarbij zeker aanwezig zal zijn, aldus wordt aangekondigd.

In het radioprogramma doet de DP eveneens een felle uithaal naar de overheids- vakbond ABVO gezien haar recente uitspraken. De DP is altijd voor de belangen van de werknemers opgekomen, zo werd door de woordvoerder benadrukt.

BNA voert wederom renteverlaging door

WILLEMSTAD — De Bank van de Nederlandse Antillen heeft per 15 april voor de tweede maal dit jaar de rente die zij aan commerciele banken vergoedt, verlaagd. Dit gebeurde met als doel een verdere verlaging van de rente te bewerkstelligen.

Zoals bekend verlaagde de centrale bank op 1 januari van dit jaar de disconto en beleningsrente. De BNA wilde daarmee bewerkstelligen dat de rentevoet in de Nederlandse Antillen meer in overeenstemming komt met het internationale rente- niveau. De verlaging had inderdaad tot gevolg dat de banken geleidelijk aan de rente die zij hun clienten in rekening brengen, hebben aangepast.

Om nu een verdere verlaging van de rente te bewerkstellingen, ging de centrale bank er op 15 april toe over om wederom een verlaging van de rente aan commerciele banken door te voeren. Dit mede gezien de geringe inflatie en overliquiditeit.

Pianist van groep NAN is geestelijk vader

Premiere van komedie Birninia den Come Back

WILLEMSTAD — De "Grupo di Komedia ArteProba" geeft dinsdag 28 april de première van de komedie "Birinia Den Come- Back" in Centro Pro Arte. Het toneelstuk is gebaseerd op de populaire "Come Back" feesten, die regelmatig door de bevolking worden gegeven.

Het idee voor de komedie is geboren bij de pianist van de groep NAN, Humphrey Martina, die veel ervaring heeft met "Come- Back" feesten. Hij merkte op dat deze dansfeesten gegeven worden om in vrije weekeinden wat afleiding te hebben en de alledaagse problemen even te kunnen vergeten. Hij benaderde de schrijver Anthony Jamanika met zijn idee en vroeg hem dit publieks- sentiment om te zetten in een toneelstuk.

Het toneelstuk dat zo geboren werd heet "Birinia den Come- Back" en handelt over een vrouw die haar eigen val creëert door zich totaal aan haar man op te offeren. Om haar liefde voor haar man te tonen zorgt zij er onbewust voor dat ze geen beslissingen meer kan nemen over haar eigen leven terwijl haar man gewoon zijn gangetje kan gaan. In de loop van de tijd wordt zij echter door een vriendin hiervan bewust gemaakt en kiest zij ervoor om haar eigen ontspanning te zoeken op een "Come- Back" feest. Na haar ervaringen op het feest moet zij zich gaan bedenken welke keuzes zij voortaan gaat maken en hoe zij zich kan onttrekken aan de druk die haar man op haar uit zou kunnen gaan oefenen.

De komedie speelt op 28, 29 en 30 april en 1 en 2 mei. Kaartjes zijn verkrijgbaar bij alle boekhandels en Centro Pro Arte.

Zondagavond

Herdenkingsmis DJ Ted Koetsier

WILLEMSTAD — Ter nagedachtenis van DJ Ted Koetsier zal aanstaande zondag 26 april een oecumenische dienst worden opgedragen in de Kathedraal van Pietermaai. De dienst wordt geleid door pater Lampe, pater Goes en dominee Smith en wordt ondersteund door lezingen van verschillende kinderen uit de parochie. Bovendien zal de groep Survival een viertal nummers spelen.

De dienst begint om acht uur 's avonds en wordt tevens uitgezonden via radio Hoyer.

Bestuur van SKA

ORANJESTAD — De stichting Kindervakantieweek Aruba (SKA) heeft een nieuwe bestuur gekozen. De samenstelling hiervan is: voorzitter Franklik Leslie, vice- voorzitter Corry Neumann, secretaris Margery Boezen, penningmeester Emanuel Ruiz, commissarissen: Franklin Richardson, Melvyn Leefstok, John Hessen, Wendell Precilia en adviseur mr. Hans Sjiem Fat.

ORANJESTAD — Het Amerikaanse echtpaar Kenneth en Eileen Flam en mevrouw Rosemary Torto werden door de regering tot «goodwill ambassadors» benoemd. Ze komen al meer dan 25 jaren ieder jaar hun vakantie op Aruba doorbrengen. Voorts werd de eregast-onderscheiding uitgereikt aan de echtparen John en Marion Ballincer en Rosemary en Richard Hyde.

na, tel.: 84122; spreekuren 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 89467 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Gollo, mevr. Solliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

Bij twee scholen ingebroken

ORANJESTAD — Gedurende de Paasvakantie hebben twee scholen bezoek gekregen van ongewenste figuren.

Uit de Cacique Macuarimaschool werden twee gasfornuizen en een gascilinder (vermoedelijk voor het kamperen) meegenomen. Ook werden er na het sjouwen van deze artikelen vier flessen limonade leeggedronken en werd er in kasten en bureaus gerommeld.

Bij de MAO-school werd een ijzeren traliewerk geforceerd en in de directeurs- kamer werden de laden doorzocht. Meegenomen werden veertig florin aan kleingeld en tien (volle) kratten limonade.

Wielren-unie maandag bijeen

ORANJESTAD — De Wielrenners Unie houdt aanstaande maandag een buitengewone ledenvergadering. De aanvangstijd is acht uur 's avonds in Centro IDEFRE (in het oude hospitaal). De agenda vermeldt onder andere uitreiking en toelichting op het ... de samenstelling van de selectie voor de wedstrijden op 2 en 3 mei op Curaçao.

ÑAPA

AMIGOE

Weekend Bijlage

ZATERDAG 25 APRIL 1987

Perinatale zorg kent nog vele leemtes

BINNENKORT VINDT ER op Curaçao het congres «Perinatale zorg en de preventie van handicap» plaats, dit is het eerste congres op dit gebied in de Caribische regio. Dit congres maakt deel uit van een groter Regionaal Perinataal Project. Dit wordt gedaan op initiatief van het departement van Ontwikkelingssamenwerking en uitgevoerd door de NASKHO (Nederlands Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs) met gelden beschikbaar gesteld door de EG. Dit perinataal project omvat drie aspecten, hierover vond een gesprek plaats met professor Boersma, projectleider.

Kunt u in het kort vertellen welke de drie aspecten zijn van dit project?

"Het eerste aspect omvat het geven van onderwijs in tien landen in de regio, ter plekke. Cursussen over perinatale zorg en de preventie van handicap. Deze cursussen, die één à twee weken duren, zijn bestemd voor mensen die werkzaam zijn op het gebied van moeder- en kindzorg, zwangerschaps- zorg, bevallingen en de zorg voor de pasgeborene. Het accent ligt daar ter plaatse voornamelijk op begeleiding tijdens de zwangerschap, de bevalling en de zorg voor het pasgeboren kind. Het grootste gedeelte van de participanten wordt gevormd door vroedvrouwen, verpleegsters, artsen en consultatie- bureau- verpleegsters. We gaan er telkens met drie mensen naar toe: een vroedvrouw, een kinderarts en een arts- verloskundige. Wat we erg belangrijk vinden is de lokale input, we proberen het altijd zo te regelen, dat deze een onderdeel vormt van het programma. We gaan ervan uit dat het niet belangrijk is wat wij daar zeggen, maar dat de informatie aan de ouders, aan het publiek wordt overgebracht. Elk programma, dat we draaien, is dan ook aangepast aan het betreffende land. Enkele landen, die meedoen aan dit project, zijn bijvoorbeeld: Belize, Grenada, St. Maarten, St. Eustatius, Antigua".

Op basis waarvan doen deze landen mee aan het project?

"Voordat ik werkzaam was voor dit project heb ik bij de universiteit van West Indies gewerkt, ik heb daar een onderzoek gedaan in het Caribisch gebied o.a. in hoeverre landen oren hadden om mee te doen aan een onderwijs- project. Tevens zijn er in die periode informatieve gegevens verzameld. De vraag aan de betreffende landen werd gesteld of ze mee wilden doen aan een dergelijk onderwijs- project, de tien landen, die nu meedoen, reageerden positief. Met dit perinataal project zijn we in 1985 begonnen, eerder genoemd onderzoek werd in 1981 afgesloten.

Zijn er al landen waar u practisch met onderwijs bezig bent geweest?

Tot nu toe hebben we ervaringen in zes landen. Over het algemeen kan gezegd worden dat de cursussen daar erg positief zijn verlopen. De cursussen zijn zeer intensief, ze duren één of twee weken afhankelijk van de lokale vraag. 's Morgens wordt er veel- al theoretisch onderwijs gegeven, 's middags wordt er practisch geoefend. Bijvoorbeeld hoe een couveuse in en uit elkaar gehaald moet worden, of er wordt door middel van een rollenspel geoefend op het gebied van gezondheids- onderwijs, of er wordt gewerkt aan een radio- of tv- uitzending; ook heel belangrijk. Je kunt zeggen dat deze cursussen volop draaien".

Wat zijn de andere aspecten van het grote project?

"Het tweede aspect is de organisatie van het congres en het derde aspect is onderzoek. Het verzamelen van basis- gegevens, dit onderzoek loopt parallel met het onderwijs- project. Gegevens van Belize hebben we reeds binnen, we zijn bezig met St. Lucia en daarna volgt Grenada".

Gegevens van Curaçao waren die reeds aanwezig?

"Ja, deze waren reeds beschikbaar uit eerder onderzoek dat hier is gedaan. Hieruit is bijvoorbeeld gebleken dat de perinatale sterfte in Curaçao 23 per duizend is. Vergelijking met enkele Europese landen, zoals Nederland of de Scandinavische landen leert dat de sterfte daar minder is dan 10 per duizend. Sterfte is, let wel niet het enige aspect waar we naar moeten kijken, belangrijk is het hoe het met de kwaliteit van leven staat. Alhoewel, het aantal gehandicapte kinderen is toch ook duidelijk gedaald de laatste tien jaar. Soms heb je kinderen in leven gehouden, waarvan je niet goed weet wat voor hen de toekomst zal zijn. Aan de andere kant is het zo dat we de laatste jaren erg veel geleerd hebben van dit alles, kennis is erg belangrijk. Vroeger bestond er een zeker pessimisme, zou je dat wel doen? Dit pessimisme is minder geworden, het doel is uiteindelijk een betere kwaliteit van leven te verkrijgen. Doordat je meer inzicht krijgt in de hele kleintjes, kun je de zorg verbeteren ook de zorg van het kind dat zonder complicaties wordt geboren. Het doel is proberen te voorkomen, hiervoor heb je kennis nodig. De afgelopen dertig jaar is er veel kindersterfte voorkomen door de sociaal- economische situatie te verbeteren, hiervoor had je geen medische know-how nodig. Anders ligt het bij perinatale en neonatale zorg (in de eerste maand) hiervoor heb je kennis nodig, deze problematiek verander je door de know-how te verbeteren. Het probleem van de infectie- ziekten hebben we gehad, maar er zijn nog genoeg problematieken op dit gebied, het is een "vak" van de laatste jaren. Belangrijk is, dat we niet imiteren wat de Westerse wereld doet, het gaat erom dat je probeert in te schatten wat voor problemen je gaat krijgen, dat je weet wat je kunt verwachten, dan kun je daar op inspelen. Anticiperen op de problemen dàt is de kern van alles".

Kunt u een of meerdere voorbeelden geven hoe een verruiming van de aanwezige kennis kan werken?

"Bijvoorbeeld vroeger werden alle klein geboren kinderen, prematuur (te vroeg geboren) genoemd. Er zijn echter verschillen tussen een kind dat klein is, omdat het te weinig voeding heeft gehad en een kind dat te vroeg is geboren. Het eerste is erg gauw uitgeput, dat heeft geen voorraden, van het tweede is nog niet elke cel, elk orgaan uitgerijpt, functioneert niet goed. We hebben hier, dat weten we, tegenwoordig te maken met twee totaal verschillende medische problemen. Tegenwoordig weet men dat men de zwangerschapsduur erbij moet betrekken, vroeger was een kind van twee pond uitzichtsloos. Een ander voorbeeld, in West-Europa dacht men dat het goed was moeder en kind na de bevalling te scheiden. Men dacht dat de moeder het kind kon infecteren, nu weten we dat dit infectie- probleem er niet is. Het werkt juist heel positief wanneer het kind bij de moeder blijft, denk aan factoren als warmte en voeding, het kind dat dag en nacht gelijk gevoed wordt en verder werkt het natuurlijk ook psychisch op een moeder, na al die maanden dit kind gedragen te hebben wil ze wel weten wat voor kind het is. In het Caribisch gebied is het wel gangbaar dat het kind bij de moeder blijft, we proberen dit ook te behouden juist vanwege de grote voordelen die dit heeft. Alleen op Curaçao ligt het anders".

Hoe ver strekt de perinatale zorg zich nu in de praktijk uit en hebben er meerdere mensen uit het veld van de gezondheid mee te maken?

"Het gebied van de perinatale zorg gaat zich langzamerhand meer uitstrekken, het omvat nagenoeg de hele zwangerschap en in feite is het uitgestrekt tot het eerste halve levensjaar. Van dit gebeuren is de bevalling het meest kritische, sterfte doet zich voornamelijk voor in de eerste levensweek en hiervan is de eerste dag weer de meest kritieke. Door dit soort dingen te weten kun je bepalen waar het kernprobleem ligt. In het verleden was het zo dat voornamelijk kinderartsen en verloskundigen zich op dit gebied begaven, we zullen de hele perinatale zorg in een holistischer verband moeten zien, je kunt niet slechts één aspect aanpakken en de andere laten liggen. Daarom is dit congres ook gericht op een breed veld van gezondheids- werkers er zijn ook vier workshops, bedoeling is dat mensen van verschillende richtingen met elkaar in contact komen en met elkaar van gedachten wisselen".

De perinatale sterfte in Curaçao is in vergelijking tot andere landen in de regio relatief laag. Wat is de voornaamste oorzaak van de sterfte?

"Het aantal stillbirths (miskramen) is op Curaçao relatief hoog, het aantal neonatal deaths (na de geboorte) relati

---

PERINATALE ZORG begint de laatste jaren in de belangstelling te staan. De zorg voor tijdens en enige maanden na de geboorte is van groot belang. Kortom de zorg rondom de bevalling. Studies onder gehandicapte kinderen hebben aangetoond dat 30 tot 50 procent van de handicaps ontstaan zijn tijdens de fasen waarmee de perinatale zorg zich bezighoudt.

In de huidige economisch moeilijke periode die veel landen in het Caribisch gebied doormaken, is een volgend gegeven op zijn plaats. Als men het aantal gehandicapte kinderen weet terug te dringen, zullen de kosten met betrekking tot de uitvoering van een dergelijk programma, gedekt kunnen worden door het uitsparen van extra kosten die het gehandicaptzijn met zich meebrengt. Dat wil zeggen, wanneer men gehandicapte mensen tenminste een menswaardig bestaan wil laten leiden.

Het congres perinatale zorg en preventie van handicap, als onderdeel van informatie te verschaffen aan gezondheids- werkers die op welke wijze dan ook betrokken zijn bij de perinatale zorg.

In 1981 werd door E.R. Boersma een onderzoek gedaan bij 6 verschillende landen in het Caribisch gebied naar de situatie van de perinatale zorg. Enige opmerkelijke feiten komen naar voren. Het aantal problemen op dit gebied bleek reeds groot te zijn. De ministers van Volksgezondheid in het Caribisch gebied, besloten deze problemen te gaan aanpakken, dit besluit werd genomen op een conferentie van regerings- vertegenwoordigers in 1975. In de jaren zeventig zijn echter veel van de nodige maatregelen achterwege gebleven. In feite ligt hier nu een taak voor de jaren tachtig.

Op de genoemde conferentie werden een aantal doelen gesteld voor het Caribisch gebied. De situatie in Curaçao is op een aantal punten niet direct vergelijkbaar met een aantal andere landen in het Caribisch gebied, voorzichtig kan gesteld worden dat Curaçao op een aantal punten vooruit is.

Enkele doelen die er gesteld werden: men wilde het sterfte- cijfer vlak na de geboorte (tot 28 dagen) met 25 procent terugdringen en het sterfte- cijfer in de eerste maanden van een mensenleven met 40 procent. Daarnaast moest de zorg van de zwangere vrouw verbeterd worden en de borst- voeding gestimuleerd.

Deze doelen konden echter alleen bereikt worden als men ook de voorwaarden zou scheppen hiervoor. Deze voorwaarden waren onder meer: dat er apparatuur aanwezig zou zijn, om bij complicaties bij een pasgeborene in te grijpen. Er moesten speciale trainings- programma's komen voor verpleegsters en vroedvrouwen. Baby's die een verhoogd risico hadden moesten gevolgd worden en voor hen moest ook gespecialiseerde apparatuur aanwezig zijn. Helaas moet men concluderen dat van de vele goede voornemens er slechts weinige in daden werden omgezet.

Hoe is de situatie van de meeste Caribische landen op dit moment? In deze landen ligt het aantal sterfgevallen van baby's tussen de 29 en 38 per duizend. Ter vergelijking: in Zuid- Amerika 36 per duizend (met een geboorte- gewicht van meer dan 500 gram) in West- Europese landen tussen de 10 en 15 per duizend geboortes. Een cijfer dat dus hoog ligt en waar het perinataal project verbetering in tracht te brengen.

De oorzaken van de sterfte zijn: de complicaties die optreden door een teveel of te weinig aan zuurstof, voor, tijdens en na de geboorte complicaties die optreden als een kind te vroeg wordt geboren en infecties die pasgeborenen oplopen. De genoemde oorzaken hoeven niet fataal te zijn, maar als ze optreden en het kind sterft niet, dan zal het hoogstwaarschijnlijk gehandicapt door het leven gaan. Bedoelde handicaps kunnen

Taken voor de toekomst

voor een groot deel voorkomen dan wel bestreden worden. In landen als Nederland en Zweden zijn deze handicaps met 40 procent teruggedrongen.

In practisch alle landen van het Caribisch gebied stappen de ouders snel over van de borstvoeding naar de zogenaamde flesvoeding. De vraag is echter of dit wel zo verstandig is? Veel ouders menen dat borstvoeding het kind niet voldoende geeft, daar baby's na het eten nog vaak huilen. Dit wijd verbreid verhaal is vaak reeds bekend bij vrouwen die nog moeten bevallen zodoende starten deze vrouwen practisch direct na de geboorte reeds met flesvoeding. Echter nog andere zaken spelen een rol om op flesvoeding over te gaan. De reden snel weer aan het werk kunnen speelt nagenoeg een ondergeschikte rol in tegenstelling tot wat men zou verwachten. Er zijn reclame- campagnes die van flesvoeding producten maken. Zoals met vele producten het geval is, wordt flesvoeding onder het rijtje, jong, modern en gemakkelijk geplaatst.

In sommige landen zoals de Baham a's en St Vincent worden vaak proefpakketten van deze voeding gratis verstrekt. In tegenstelling tot wat reclame- makers de mensen laten geloven is er wel degelijk verschil in fles- en borstvoeding aan te wijzen. Niet alleen is de voedingswaarde van moedermelk hoger dan van flesmelk, er zitten anti- lichamen in de borstvoeding die belangrijk zijn in de bestrijding en preventie van ziektes. Daarnaast vraagt borstvoeding van de ouders geen grote economische offers.

Een aantal onderzoeken in West- Europa heeft aangetoond dat de band tussen moeder en kind door borstvoeding versterkt wordt. Dit kan zowel bij het kind als bij de moeder zodanige psychologische effecten oproepen dat het kind op een veel harmonieuzere wijze kan opgroeien. (uiteraard spelen bij dit laatste een heleboel andere zaken ook een rol).

Als laatste schijnt het dat borstvoeding een contra- ceptieve werking heeft, borstvoeding zorgt ervoor dat een zogende vrouw niet in verwachting kan raken. Het is dus aan te bevelen dat borstvoeding wordt gestimuleerd, vooral op plaatsen waar de hygienische en medische omstandigheden te wensen over laten en waar het inkomen laag is. Het is de moeite waard stil te blijven bij het feit dat de zwangere vrouw in de tropen verschilt van de zwangere vrouw in het westen. Bijvoorbeeld; de moedermelk is anders samengesteld, de complicaties die zich voor kunnen doen tijdens de zwangerschap en de bevalling verschillen en de fysiologie van de pasgeborene is anders. Op een bepaalde manier is de tropische moeder beter voor haar taak uitgerust dan de westerse moeder. Hoewel het tropische kind gemiddeld met een lager geboortegewicht ter wereld komt, groeit het in de eerste maanden na de geboorte sneller. Het schijnt dat de moeder- melk in vooral arme tropische landen meer vetten bevat, die door de baby beter kunnen worden opgenomen.

Een en ander resulteert ... in het feit dat het niet ... lijk is om "westerse" ke... en zorg zomaar over de plaatsen naar de tropen. Dat de perinatale zorg vele facetten omvat, waarvan er hier slechts enkele zijn genoemd, moge duidelijk zijn geworden. Het komende decenium zal er hard aan verschillende van deze facetten gewerkt (blijven) worden, het perinataal project zoals dit in het Caribisch gebied van start ... gaan vormt een aanze... toe. Prof. Boersma stelde mij enkele artikelen ter beschikking:

— Perinatal care in six eastern caribbean countries: E.R. Boersma.
— Comparison of perinatal and nutritional status during pregnancy between Belize and Curaçao; P.J. Offinga, D. Hoy en E.R. Boersma
— Report on 7th worksh... Perinatal care and pr... on of handicap: voortgang onderwijs- project.

Moderne kunst in de Golden Tulip

Een Venezolaans kunstbanket

ALS GEVOLG VAN wat een vrij unieke Venezolaanse- Nederlandse- Arubaanse samenwerking genoemd zou kunnen worden, kan men deze dagen in het Golden Tulip Hotel (Banquet Room) een voortreffelijke expositie moderne Venezolaanse beeldende kunst bekijken.

Op initiatief van Gisela Santander, eigenaar van de bekende beeldende kunstgalerie «Galería G», te Caracas, Venezuela, Gisela Tauber, en Maritza Duarte, kunstschilderes woonachtig op Aruba, werd afgelopen zondag de expositie «Venezuelan Modern Art» na een openingswoord van Leo Tromp, directeur van het Instituto di Cultura Aruba, voor het zeer geïnteresseerde publiek open gesteld.

Deze expositie is om verschillende redenen van belang. In de eerste plaats om het hierboven aangehaalde feit dat er op basis van efficiënte samenwerking tussen verschillende particuliere en regerings- instanties van de drie landen een belangrijk cultureel evenement georganiseerd kon worden. In de tweede plaats om het (meest belangrijke) feit dat het hier gaat om werk van niet minder dan 17 beeldende kunstenaars die een 60-tal kunstwerken presenteren.

Gezien het betreurenswaardig gebrek aan voldoende activiteit op Aruba met betrekking tot beeldende kunst van professioneel niveau, is zulk een gevarieerde collectie ideaal voor presentatie in deze situatie. Als dan ook nog het technisch niveau, de samenstelling en de presentatie van de collectie zo goed afgewogen is als hier het geval is, dan kan men inderdaad spreken van een voor het Arubaanse cultureel leven zeer belangrijk evenement.

Maritza Duarte vertelt over dit initiatief. "Door het wonen en lesgeven in schilderen hier heb ik duidelijk kunnen merken dat er op Aruba een groot potentieel aanwezig is voor wat betreft de expressie in het algemeen, en in dit geval de beeldende expressie in het bijzonder. Een bijna onvermijdelijk probleem is echter dat, door het eilandelijk karakter van de samenleving, men in cirkels is gaan draaien. Men leert te weinig kunst waarderen, waardoor er niet genoeg vraag is hiernaar. Als gevolg hiervan is er natuurlijk weinig productie, weinig stimulans, de interesse blijft hierdoor miniem, en de cirkel is gesloten. Dit is natuurlijk erg jammer, omdat er hier eigenlijk toch vrij veel invloed van buiten aanwezig is in alle aspecten van het leven; men zit dus niet helemaal droog. Wij willen met deze expositie dan ook bijdragen aan de opleving van de interesse en waardering voor moderne, hedendaagse beeldende kunst, zoals dat bijvoorbeeld in het buitenland ook gebeurt".

Op de vraag naar de inhoud van de collectie antwoordt zij: "Dat heeft in de eerste plaats met het beleid van «Galería G» te maken. Het is een galerie voor moderne, hedendaagse kunst. Het is echter ook belangrijk om juist dit soort moderne kunstwerken te presenteren als je iets aan de ontwikkeling van een algemene waardering voor beeldende

kunst wilt doen. Het publiek hier heeft goed gezien geen behoefte meer aan nóg meer divi-divi's". Het realisme (het "net-echt" schilderen van een onderwerp) is hier inderdaad zó ingebakken dat men is gaan denken dat alléén dit "echte" en "goede" kunst is. Men moet nu dus ook veel meer naar bijvoorbeeld expressionistische en abstracte schilderijen gaan kijken. Dit is goed om ook te leren denken, meevoelen en interpreteren in plaats van alleen maar mooie plaatjes bekijken.

NEW WAVE

"Internationaal is men steeds meer bewust aan het worden van het belang van kunst in de samenleving. De kunst vertegenwoordigt het geestelijke, het emotionele en artistieke aspect van de samenleving, welke even belangrijk is als andere aspecten zoals de politiek, de economie, enz. Moderne kunst helpt de verbeelding en de creativiteit van de mens te ontwikkelen. Veel mensen weten zich hier geen raad mee en reageren automatisch negatief. Maar dit komt alleen omdat men, door moderne kunst, in de eerste plaats met *zichzelf* geconfronteerd wordt, met de *eigen* gevoelens, de persoonlijke achtergronden, voorkeuren, gedachten en reacties".

Gevraagd naar mening over mogelijkheden voor de toekomst vervolgt Maritza Duarte: "Ik geloof zeker dat er op Aruba mogelijkheden zijn. De mensen hier zijn erg *culto* en intelligent. De waardering voor beeldende kunst wordt wel groter, al is het een langzaam proces. Je merkt het in dit geval aan het publiek dat komt opdagen, en in belangrijke mate aan de goede medewerking die wij van iedereen op Aruba hebben gekregen. Het blijft echter ook belangrijk dat men de zo dominante traditionele, folkloristische cultuur op de juiste plaats zet en ook meer gaat kijken naar moderne, *hedendaagse* kunst (zij het beeldende kunst, danskunst, theaterkunst, enz.), zodat er *una nueva ola de expresión*, een nieuwe vorm van expressie, kan ontstaan.

KUNST EN KWALITEIT

Gisela Santander is self-made eigenares van de prestigieuse, in Caracas gevestigde «Galería G». Op de vraag op welke mate er een vergelijking tussen de Arubaanse en Venezolaanse situatie voor wat betreft de beeldende kunst gemaakt kan worden, antwoordt zij: "Dit soort dingen moet je altijd op langere termijn bekijken. *Vender arte no es como vender arepas*. Serieuze kunst verkopen is niet hetzelfde als in levensmiddelen handelen of schoenen verkopen.

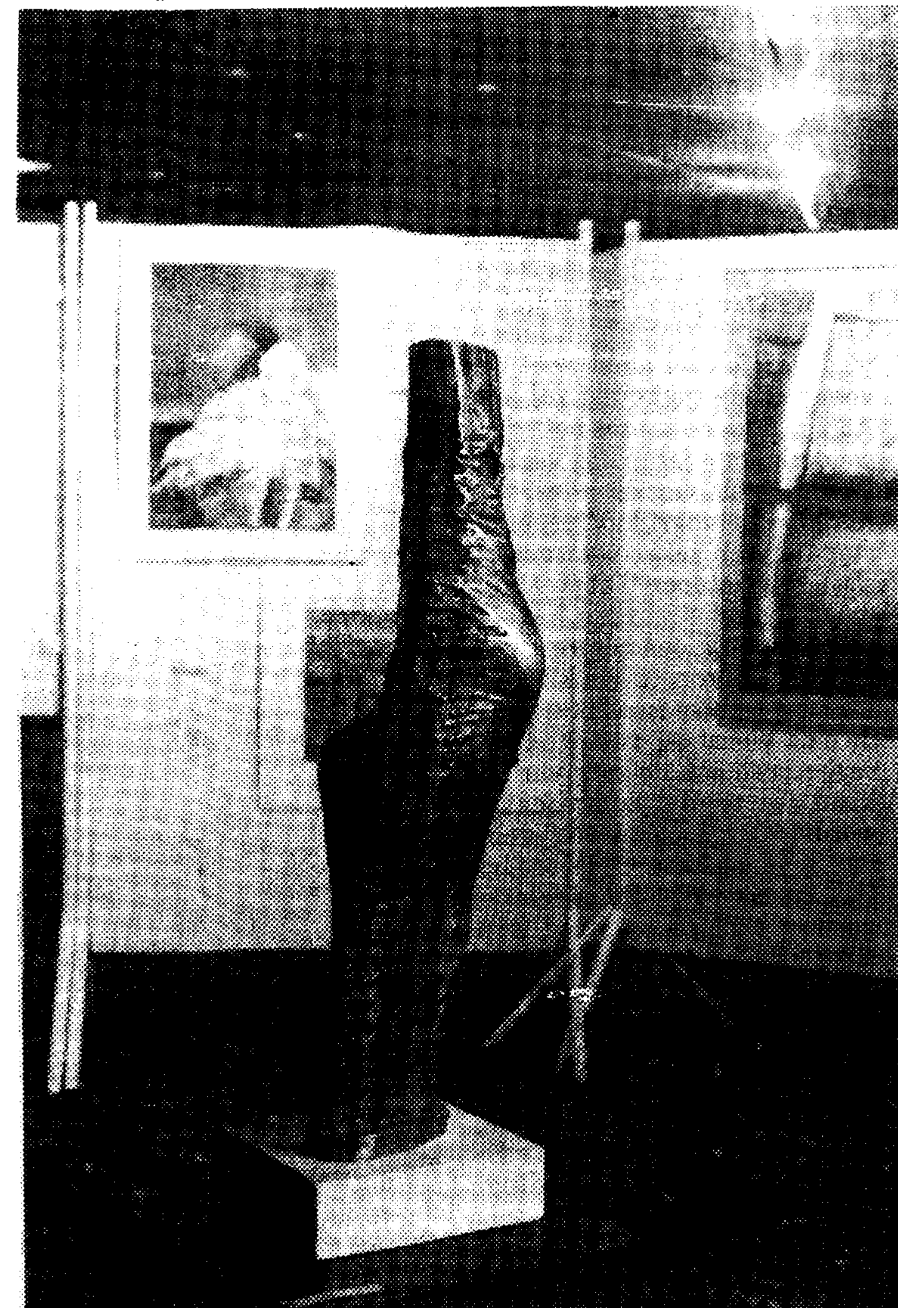
Ik ben 25 jaar geleden in Venezuela met het verkopen van kunstwerken begonnen. Eerst heel simpel en eenvoudig, vaak gewoon om anderen te helpen. En iedereen dacht toen dat ik gek was. Maar ik was zeker van mijzelf, ik wist wat ik wilde, en kon gelukkig vertrouwen op *a good eye* (letterlijk vertaald: "een goed oog", het vermogen van iemand om kwaliteit te kunnen onderscheiden — SK). Ik bevond mij toen in een situatie waarin de meerderheid van de mensen geen benul van goede moderne kunst hadden, laat staan waardering tonen en er wat voor over hebben.

Zo nu en dan kocht alleen het museum wat werk, omdat zij wel zagen dat het niveau duidelijk aanwezig was in mijn collectie. Nu, na jaren geduld en hard werken is het resultaat een goed draaiende galerie, met een groep kunstenaars (in de kunsthandel een *stal* genoemd - SK) eraan verbonden, die ook op internationaal niveau een zeer goede naam heeft. Dit is echter heel langzaam gegroeid. De acceptatie van hedendaagse kunst gaat in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied door veel omstandigheden niet zo snel als ik wel zou willen, maar vooral «Galería G» is voor mij het bewijs dat het mogelijk is. Als je maar kwaliteit als criterium blijft handhaven.

Ook op Aruba is deze ontwikkeling mogelijk. Je moet alleen jarenlang geduld hebben, kwaliteit blijven produceren, je werk niet hopeloos vercommercialiseren, en goede exposities houden. Ook internationaal contact is belangrijk — hier zelfs onmisbaar — om op een goed niveau te blijven en om het publiek de kans te bieden ook haar *hedendaagse* cultuur te ontdekken, ontwikkelen en waarderen. Aruba is in vele opzichten een bevoorrecht eiland. Maar wat men hier zeker nodig heeft, is een sterke *movement*, een beweging of manifestatie die de hedendaagse kunst op alle terreinen stimuleert en ontwikkelt".

VEELZIJDIGHEID

Wat de inhoudelijke kant van de (verkoops-)expositie betreft: het is heel duidelijk dat Gisela Santander met deze 17 Venezolaanse kunstenaars een gedegen keuze gemaakt heeft voor de Arubaanse expositie. Stuk voor stuk werk van goed artistiek en technisch niveau, in een samenstelling voor een gevarieerd publiek — speciaal voor deze gelegenheid gedaan — die tevens dient als veelzijdige introductie voor datgene wat er aan hedendaagse Venezolaanse beeldende kunst bestaat.

Het zou hier te ver voeren alle 17 kunstenaars in extenso te gaan bespreken. Een beknopt overzicht kan echter een beeld geven van de gevarieerdheid van de collectie.

Zoals eerder vermeld zijn er een zestigtal kunstwerken tentoongesteld. De meest voorkomende technieken zijn olie-, acryl- en aquarel- verf, pastelkrijt, inkt- tekeningen, etsen, lithografie en sculpturen in brons gegoten. Hiernaast zijn er enkele meer experimentele technieken te zien, zoals lakverf op papier en gemengde technieken.

Pedro Baez is met meer werk vertegenwoordigd dan alle andere kunstenaars. Hij werkt in olieverf op groot formaat, en met pastelkrijt op iets kleiner formaat. Hij werkt abstraherend, uitgaande van gegevens als stillevens, bloemen (orquidia's) en ogen. Zijn vormen gaan als het ware op in kleurvlakken en komen er weer uit te voorschijn.

Lenin Oralles schept met zijn «Revelaciones Primitivas» vreemde, koel aandoende landschappen waarin de vereenvoudigde landschappelijke elementen een bijna mystieke rol spelen.

Nelson Gonzalez gebruikt gemengde technieken (inkt en waterverf) om expressionistische, batik- achtige beelden te creëren. Dit werk lijkt in de collectie wat moeite te hebben om zich helemaal waar te maken.

Carolina Campos, eén van de vier vrouwelijke kunstenaars, maakt etsen en litho's, die elk op zich technische hoogstandjes zijn. Op relatief vrij groot formaat voor grafiek legt zij beelden vast die allen met het thema dans te maken hebben.

Oswaldo Parra is beduidend minder romantisch. Zijn inkt- en aquarel- tekeningen doen aan het werk van Bacon denken, een macabere wereld van verminkte lichamen, die een kruising vormt tussen een hospitaal en een slachthuis.

Raul Gonzalez doet met zijn acryl- schilderijen en techniek een Europese achtergrond vermoeden. Zijn expressionistische beelden zijn heel schilderachtig en mooi van kleuropbouw. Vooral «Figura en el Campo II» laat zijn potentieel voor beeldende kracht zien.

Jorge Estrada beeldt met een serie etsen mensfiguren uit, als het ware gevangen of wonend («Habitante») in geometrische ruimten.

Saul Huerta is ook graficus, die zich vooral concentreert op etsen met dieren als thema in zijn «Farma»- serie.

Rosa Maria Rodríguez schept heel estethische, wat Kafka-achtige beelden met insecten als onderwerp, waaronder een prachtige 4-kleuren lithografie van een scarabee(?) in een reliëdruk.

Omaira Trujillo vertegenwoordigt in deze collectie het surrealisme. De twee dieppaarse doeken verdienen een betere belichting, maar zijn zelfs zó de oogvangers bij het binnenkomen van de zaal.

Gladys Medina schildert in de abstract- expressionistische trant. Haar lakverf- schilderijen op papier hebben een ideaal formaat en scheppen heel indr gende beelden door kleurvlakken en forse begr zingen.

Het werk «Carilibelulas» \ *Antonio Fernandez L.* zegt eig lijk evenveel of even weinig de titel zelf.

Mario Abreu opent met e sterk getekend werk de e positie. De afbeelding «E\ doet het meest denken aan e mens-vogel figuur, die mytho gieën van verloren gegane cul ren bevolken.

Harry Abend en *Alberto G des* vertegenwoordigen de be houwkunst (wegens transpo kosten hier jammer genoeg der- vertegenwoordigd). Gue werkt figuratief, terwijl Ab opvalt door zijn sterke, abstra vcormen, die de strijd met materiaal nog duidelijk la zien.

De schilder *Jorge Chacon* v eigenlijk met zijn ietwat Vla mick- achtige landschappen e beetje uit de boot. De toevoeg van dit werk was niet zo no zakelijk geweest.

Gregorio Torres daarinteg laat met zijn geaquarelleel «Alfabetos Intimos»- serie h gevoelig werk zien, welke ge seerd zou kunnen zijn op een v werking van oude Maya- n tieven.

GRENSDOORBREKEND

Opvallend is in zekere zin *internationale karakter* dat in ze tentoongestelde collectie a wezig is. Een heel belangrijk pect namelijk van hedendaa kunst is dat het *sterk-geinter tionaliseerd* is — mede door ontwikkeling van moderne co municatie middelen — dat zeggen dat nationale gren steeds meer komen te vervag en plaats maken voor een ha universele beeldtaal. Dit fe meen is ook in andere kunstv men, zoals bijvoorbeeld mode hedendaags ballet te bespeur waar stromingen en stijlen z dwars door obsoleet geword nationale èn culturele gren manifesteren.

Voor wat betreft deze expos is dit duidelijk af te lezen aan werken van onder anderen G dys Medina, Raul Gonzalez Pedro Baez, die niet dir plaats- of cultuur- gebonden z maar bijvoorbeeld evengoed E ropees als Amerikaans v achtergrond kunnen zijn, ter zij toch hun eigen specifieke z gingskracht behouden.

Het is hier van groot belang aspect te signaleren, vooral enkelen hier op Aruba fanat menen zoiets als een eigen id titeit, eigen cultuur enz. enz. het niets te moeten toveren, z daarbij uitsluitend op een z smalle, zeer dubieuze, tradit neel- folkloristische basis als u gangspunt beroepend. In meeste landen is men deze gro fase echter al voorbij en stelt m zich meer open voor vernieuwe de, verfrissende stromingen.

Wie goed kijkt, ontdekt dat eigenlijk de kracht is van de expositie. Een succesvolle co binatie van inzicht en durf v de samenstellers enerzijds, groot artistiek vermogen van kunstenaars anderszijds. V eenieder sterk aanbevolen.

STAN KUIPERI

«Modern Venezuelan Art» Golden Tulip Hotel - Banq Room
t/m 19 april, 10-12/4-8
's zondags 11-3

laag. Dat betekent dat er extra aandacht gegeven mag worden aan de periode wanneer het kind nog bij de moeder is. Er is een duidelijke verbetering van de zorg, vroeger kon men een baby, die minder dan 28 weken gedragen was niet in leven houden nu kunnen baby's reeds rond 24 weken in leven blijven".

Hoe zit het met de voedings- situatie op Curaçao?

"Op Curaçao geeft men de laatste jaren veel meer borstvoeding. De meeste vrouwen geven in de eerste maand reeds bijvoeding. Ideaal is borstvoeding volledig tot ±zes maanden".

Hoe zit het met de aanwezige kennis van vroedvrouwen en artsen op Curaçao op het gebied van de perinatale zorg?

"Vroedvrouwen hebben hier een goede opleiding vooral toegespitst op de bevalling en de pasgeborene. Ze bezitten ten aanzien van deze facetten meer kennis dan artsen, deze zijn echter breder onderlegd. Vooral de ouderen in dit "vak" kunnen erg veel bijleren, met name de laatste vijf à tien jaar is er erg veel veranderd. De perinatale zorg is altijd een stiefkind geweest, daarom is het belangrijk dat dit congres wordt gehouden".

Met het congres wordt beoogd een brede doelgroep te bereiken, om het gebied van de perinatale zorg meer in zijn geheel en vanuit verschillende invalshoeken te gaan benaderen. Bovendien komen er op deze wijze contacten tot stand tussen mensen die er hier in de regio, maar ook elders in de wereld mee bezig zijn en wordt er informatie uitgewisseld. Is dat zo?

"Zeker, bij de samenstelling van de workshops zijn er vanuit verschillende disciplines "problemen" aangedragen. Vooral de workshop die zich bezig houdt met de voeding en de latere ontwikkeling, is een nieuw terrein. Het is van het grootste belang dat mensen bewust zijn van de mogelijkheden. Dit congres is het begin, we proberen op deze wijze in een leemte te voorzien, die hier in het Caribische gebied is".

DIANA MONISSEN

Wat zeggen de cijfers

ENIGE SUGGESTISCHE GEGEVENS in verband met perinatale zorg, om een en ander te verduidelijken.

Het cijfermateriaal van Belize was reeds bekend, daarom wordt er in het onderstaande hiermee vergeleken.

Terwijl het aantal inwoners van Curaçao in de periode 1981 tot 1984 van 148.280 gestegen is tot 155.925 in 1984, valt er in 1985 een afname te constateren naar no. 155.000. Het aantal geboortes echter stijgt in deze periode gestadig van 3.043 (1981) tot 3.275 (1985). Kijkt men naar de verhoudingen waarmee het aantal geboortes is gestegen, dan loopt dit op van 19.6 in 1981 tot 21.8% in 1984. Dit is laag wanneer men dit vergelijkt met landen in de regio. Een land als Belize kende in 1985 een geboortecijfer van 37. Er vonden op Belize bijna een dubbel aantal geboorten plaats als op Curaçao. Van het totaal aantal sterfgevallen (977), dat er op ons eiland in 1985 werden geregistreerd waren er in dat jaar ongeveer 49 van zuigelingen. Ontegenzeggelijk is dat laag, we nemen weer Belize als voorbeeld, het zuigelingensterftecijfer is in Belize veel hoger dan in Curaçao (26,3 versus 15%) in 1985.

Het aantal stillbirths (miskramen), dat geregistreerd werd, was in 1984 46 en in 1985 bedroeg dit 41 (hieronder wordt op Curaçao verstaan het aantal baby's dat dood wordt geboren met een geboorte- gewicht boven de 1000 gram). Kijken we nog even naar het nationaal product per hoofd van de bevolking in Belize en in Curaçao, dan zien we dat dit in 1982 in Belize 975,50 US$ was, terwijl het in Curaçao 7600 US$ bedroeg. De statistieken geven echter aan dat dit verschil in vele zaken zoals, geboortegewicht, babysterfte (0-28 dagen) niet tot uitdrukking komt. Dit is wèl het geval voor de zuigelingen- sterfte (onder één jaar) daar deze sterfte sterk afhankelijk is van de socio- economische infrastructuur, zoals sanitaire voorzieningen en water- voorziening.

In het algemeen gezegd beïnvloedt het inkomen niet zó zeer de perinatale kenmerken, know-how op dit gebied is momenteel veel belangrijker.

Repetitie van de Mattheuspassie

-door Hendrik Kreijen-

THANS, ZATERDAG 4 APRIL, bevind ik mij in een bijzondere ruimte: de kathedraal van Willemstad. Mijn aanwezigheid heeft een speciale reden. Dadelijk zal hier de repetitie plaats vinden van de, op Curaçao niet meer weg te denken, «Mattheuspassie», een werk, enerzijds getuigend van mensenliefde en mensenkennis, van een wijze en milde kijk op het menselijke, en anderszijds van een innige verering voor Christus. De orkest- en koorleden komen binnen en nemen hun plaatsen in. Instrumenten en partituren worden te voorschijn gehaald. De hoboïst laat de "a" horen en de weldadige bedrijvigheid van het stemmen der instrumenten neemt een aanvang. De koorleden hebben hun partituur opengeslagen en geven elkaar nog de laatste aanwijzigingen. Plots, op een teken van de dirigent, verstomt de kakafonie van geluiden en is de volle aandacht van de musici op hem gericht. Dan volgt de inzet en de kathedraal stroomt vol met de kristalheldere schoonheid van Bachs «Mattheuspassie».

Na de repetitie heb ik het genoegen te zitten tegenover de dirigent, Frank Francisca. Hij beschikt over een zeer wendbare geest en het is een plezier om met hem te praten.

Als ik goed ben ingelicht bent u leraar Engels en aardrijkskunde aan de MAVO en tevens bekleedt u de functie van dirigent van het «Al Canto Koor». Klopt dat?

"Het eerste klopt, maar het «Al Canto Koor» was het koor dat ik vroeger had. Dat is opgeheven. Het heet nu «Het Antilliaans Bachkoor»".

Daar kijk ik van op. Dat wist ik niet. U heeft dit jaar weer de leiding op zich genomen van de Mattheuspassie. Men kan u ondertussen wel in Curaçao beschouwen als een van de pioniers van deze Passie. Hoe ervaart U dit grote werk van Bach?

"Nou, met zo'n fijn team mensen te werken is een voorrecht. Het is een belevenis om z'n groot werk als de Mattheuspassie te mogen brengen en zeker te kunnen rekenen op een dankbaar publiek, dat we elk jaar weer mogen krijgen".

Dat is fijn om te horen, maar om op de vorige vraag terug te komen. Bent u ook niet de mening toegedaan, dat Bach zich heeft laten inspireren door het mildere menselijke karakter van het Mattheus Evangelie, dit in tegenstelling tot het Johannes Evangelie? Ik bedoel dit: in de Johannes- passie wordt herhaaldelijk de psychische toonsoort gebruikt, de rauwe stemvoering is eigenzinnig, en de lang niet malse stem des volkes, de veertien lange turbae, zijn er debet aan dat de Johannes- passie duisterder van kleur is dan de Mattheuspassie.

"Dat geloof ik beslist. De Mattheuspassie spreekt ons meer aan, 't drukt meer de menselijke gevoelens uit. Rekening houdend met de mentaliteit in onze contreien, staat de Mattheuspassie dichter bij ons dan de Johannes- passie".

Daar ben ik het volkomen mee eens. Tenslotte is het symbool van de Evangelist Johannes niet voor niets de adelaar en van Mattheus de engel.

"Laat ik dit er nog bij zeggen: De Mattheus- passie is op de eerste plaats een verhaal met een boodschap en belangrijk is dat deze boodschap wordt overgebracht; en hoe bevattelijker voor een grote menigte, des te beter, volgens mij, zo'n opzet is".

Ja, inderdaad. Later we terugkeren naar de repetitie van vandaag. Hoeveel orkest- en koorleden doen er mee?

"We hebben op het ogenblik de beschikking over 35 orkestleden, het Antilliaans begeleidings- orkest, opgericht door Iman en Aya Landheer, het volwassenen- koor bestaat uit 48 leden en bovendien hebben we nog een kinderkoor met 30 kinderen".

Dat is niet niks. Waar haalt u ze vandaan?

" 't Fijne is: de meeste mensen komen zichzelf aanbieden om mee te doen. We hebben nog nooit advertenties geplaatst".

Dat mag ik graag horen. En allen zijn, op een enkele uitzondering na amateurs, dus ware liefhebbers.

"Daarom is het zo fijn om met deze groep te werken".

Dat is uiteindelijk het ware musiceren. Kunt u mij iets vertellen over de bezetting van het orkest? Ik mis bijvoorbeeld de altviolen en de contrabas.

"Wij hadden het vorig jaar nog een goede bassist in de persoon van Igor Atalita, maar die is voor zijn muzikale studie naar Boston. Er heeft zich iemand aangeboden om dit jaar voor ons de baspartij te spelen, maar die is niet meer komen opdagen. Dus jammergenoeg hebben we nu slechts twee celli, maar gelukkig drie fagotten die de baspartij spelen samen met de celli".

Jammer. Is dat met altviolen hetzelfde verhaal?

"Ja, we hebben echter, door het tekort aan altviolen, hun partijen omgeschreven voor andere instrumenten".

Zeer vindingrijk. Dus de altvioolpartij wordt bijvoorbeeld gespeeld door de klarinet. Men moet roeien met de riemen die men heeft en dat leert men wel hier op Curaçao.

"Wij staan voor niets".

Juist, dat dacht ik ook. Hoe is de bezetting van het koor? Ik kom namelijk tot de treurige vaststelling dat er zo weinig bassen en tenoren zijn.

"Dat is een eeuwige ziekte op dit eiland. Het vinden van mannenstemmen voor zangkoren, zeker voor gemengde koren, is en blijft een groot probleem. Het zou iets te maken kunnen hebben met onze mentaliteit. Ik ben hier niet zeker van, maar het lijkt er op".

Dat zou jammer zijn. Laten we daarom de koe meteen bij de horens vatten en van de gelegenheid gebruik maken om, via dit nieuwsblad, nieuwe leden te werven. Dus heren, bassen en tenoren, niet zingen aan de tapkast, maar bij het koor. Hoeveel en welke solisten treden er op?

"Dit jaar zal als sopraan optreden Barbara Newton, als alt Piti Mollema, de tenor is Franklin Felipie en onze bas is Nic Møller".

Dit zijn hier geen onbekenden. Ik heb er met genoegen naar geluisterd. Van hetgeen ik vandaag heb mogen beluisteren ben ik, ondanks de beperkte middelen, die u ter beschikking staan, zeer onder de indruk. Ik koester dan ook de stoutste verwachtingen voor de uitvoering op Goede Vrijdag. Tot slot moet het volgende nog van mijn hart.

Wie ik hier mis is pater Pim Jansen, de grote initiatiefnemer en geestelijke vader van de Mattheus- passie op Curaçao. Zonder zijn toedoen en persoonlijke inzet, zou dit moois niet tot stand gekomen zijn. Bent u het daarmee eens?

"Volkomen. Wij missen hem ook. Pim Jansen is "de initiatiefnemer" van deze muzikale Lijdens- medidatie. Zijn idee was, om een variant te brengen op de Goede Vrijdag- diensten, die in de loop der jaren een sleur dreigden te worden. Om hier wat meer kleur aan te geven en zinvoller te maken wilde hij deze lijdens- meditatie combineren met gepaste muziek. Daarvoor koos hij gedeelten uit de Mattheuspassie van J.S. Bach. Het eerste jaar was hij de dirigent en de organist. Dit was natuurlijk erg moeilijk, en vandaar dat hij mij het jaar daarop belde en vroeg: 'Frank, ik heb je hulpnodig. Zou je de Mattheus- passie willden dirigeren?' Nou, ik zei meteen, ja. Het was voor mij een uitdaging, ik kende de mensen niet en wist niet wat mij te wachten stond. Ik verscheen daar de eerste zaterdag en blijkbaar vonden ze het fijn, want ik mocht de volgende zaterdag weer komen. Ik sta er na vijf jaar nog steeds".

Dat kan ik, nu ik u heb leren kennen volkomen begrijpen. Nu we aan het einde van dit gesprek komen , wil ik u het volgende vragen: Zou het niet mogelijk zijn, om de uitvoering van deze Passie op Goede Vrijdag, namens alle uitvoerenden, als geschenk aan te bieden aan pater Pim Jansen, die zwaar ziek in het St. Elisabeth hospitaal ligt?

"Dat zal zeer zeker gedaan worden".

Uitstekend. Ik dank U voor dit fijne gesprek en ik hoop dat allen in grote getale op vrijdag 17 april om half negen in de kathedraal aanwezig zullen zijn.

OVER HET ONTSTAAN van de Mattheuspassie van J.S. Bach in 1728 en de herontdekking hiervan, door Felix Mendelssohn-Bartholdy in 1829, is genoeg geschreven en gepubliceerd en mag als bekend worden verondersteld. Hier op deze plaats, zou ik veel meer willen ingaan op de bouw van de Mattheuspassie, via een andere benadering. Om te ontdekken hoe J.S. Bach op intense wijze in muzikale vormen zijn geloof kon belijden.

Als grondslag voor de Mattheuspassie koos Bach de gehele hoofdstukken 26 en 27 van het Evangelie van Mattheus, zonder veranderingen, weglatingen of toevoegingen. Zij omvatten het verhaal van het Lijden van Christus vanaf de aankondiging hiervan tot en met de graflegging. Naar eigen inzicht voegde de aankondiging hiervan tot en met de graflegging. Naar eigen inzicht voegde Bach zestien koraalverzen en vrije gedichten hieraan toe. De koralen stammen uit het bezit van de Lutherse kerk. De teksten van deze verzen stammen o.a. van Nicolaus Decius «O Lamm Gottes unschuldig», van Paul Gerhardt «Ich, bin's ich sollte Büssen» en van Sebaldus Heyden «Mensch bewein dein Sünde gross». De teksten voor de aria's , de arioso's en de vrije koren, liet Bach vervaardigen door Christian Friedrich, een postbeambte die schreef onder het pseudoniem Picander.

Bach, zo zegt men, heeft de koralen en arias als een guirlande om het Bijbelverhaal gevlochten. Hans Brandts Buys is degene geweest, die dit heeft kunnen aantonen. Laten we zijn hypothese eens volgen.

Voor het eerste deel van de Mattheuspassie krijgen we het volgende resultaat:

B = Bijbel, Kr = Koraal, Kr = melodie «Herzliebster Jesu», Kr = melodie «O Haupt», A° = Arioso, A = Aria. De X in het midden is het Christuswoord: «Wahrlich ich sage dir», dat in het centrum van het eerste deel staat. Aan weerszijden van het centrum staan nu 3 koralen (Herzliebster Jesu, O Haupt en een ander koraal) en 3 aria's; 2 arioso's links en 3 rechts, 6 Bijbelteksten links en 5 rechts.

Er staan dan aan weerszijden 14 stukken plus een grote koraalbewerking. Het totaal is dan 29 stukken plus de twee grote koraalbewerkingen. Afgezien van de twee koralen aan weerszijden van het centrum, zijn links en rechts op gelijke wijze gerangschikt, nl.: B-Kr-(B)-A°-A-B-(A°)-A-B-Kr-B-A°-A-B.
Links ontbreekt er een arioso en rechts een Bijbelstuk. Splitsen we deze reeks, dan krijgen we een grote en een kleine cyclus, te weten: B- Kr -B-A°-A-B-A°-A met een koraal (Herzliebster Jesu) en tweemaal vrije teksten; de kleine cyclus B-Kr-B-A°-A-B heeft een koraal (beide keren een ander) en éénmaal een vrije tekst.

Het zelfde doen we nu met het tweede deel. We komen dan tot het volgende resultaat:

X is het centrum, het Christuswoord: «Du sagst's, doch sage ich euch». We zien hier aan het begin driemaal de kleine reeks en daarna driemaal de grote. Evenals de eerste kleine van het eerste deel, begint ook de tweede kleine van het tweede deel met «O Welt». De eerste grote reeks van deel twee begint met «Herzliebster Jesu», net als de beide grote reeksen in het eerste deel.

Van enige symmetrie is hier geen sprake, wel zijn er enkele bijzonderheden: het aantal stukken rechts van het centrum is 33, het aantal jaren dat Christus op aarde leefde. Het 13de stuk rechts is de aria «Aus Liebe», het 13de stuk daarna «und 'verschied». Het aantal Bijbelteksten in het eerste deel, afgezonderd van het centrale Christuswoord is 13. Het aantal bijbelteksten in het tweede deel, afgezonderd van het centrale Christuswoord; 3 en 13. Zonder de beide Christuswoorden is het totaal aantal 29. Het 29ste stuk van de gehele reeks is de aria «Kom Süsses Kreuz». Daar er in het tweede deel, in tegenstelling tot het eerste deel, symmetrie ontbreekt, kwam Hans Brandts Buys op de geniale gedachte om deze beide reeksen op elkaar te leggen en de beide centra (X) te laten samenvallen. Het resultaat hiervan is het kruis. Op het kruishout staan de bijbelteksten; de koralen en de aria's zijn als een guirlande om dit kruis gevlochten. Aan het einde van de dwarsbalk staan de koraalbewerkingen «O Lamm» en «Mensch», het Hooglied begrenst de staande balk. Aan beide zijden van Christus' hoofd staan twee verzen van het koraal «O Haupt», daarboven de aria «Geduld».

We worden, bij het zien van dit beeld, vervuld van de diepste bewondering en eerbied voor de mens, die dit kon ontwerpen. Misschien kunnen we nu begrijpen waarom Bach in staat is, ons zijn muziek te laten beleven, die zowel van geestelijke als van wereldlijke aard is. Laten we daarom, op Goede Vrijdag, stil en aandachtig luisteren naar de grootsheid en schoonheid die J.S. Bach ons schonk in de vorm van de Mattheuspassie en trachten, samen met hem, ons geloof te belijden.

KARIKARI

1521 — Een man stal van een Jodenkerkhof een heleboel beenderen, allemaal benen van mensen. Op weg naar huis werd hij aangereden en brak zijn been. Ahan, zeiden de mensen.

1522 — Bomen die er vanwege de droogte slap bijstaan, noemt de oude man zeeziek, nan ta marea.

1523 — De imansteen krijgt na een tijdje ook haren en kleintjes, als karpatten en brengt geluk in de loterij.

1524 — "Een vrouw ging naar Haiti omdat haar man het met een ander hield. Ze kwam terug met een grote zwarte speld. De volgende dag was de man dood".

1525 — Tambúliedje: "Mijn moeder heeft mij naar school gestuurd om te leren, maar ik heb er geen donder geleerd; ik ga naar de tambúfeesten, daar leer ik meer".

1526 — Dichtbij het douanegebouw lag de Domineesteeg, Anchi di Domi. Daar werd vast houtskool, van Bonaire aangebracht, verkocht.

1527 — Het kruid Maria Porko sushi samen met welensali verbranden in een kippehok, verdrijft alle luizen.

1528 — "Helderziende Mona was gesheiden van Di. Maar Di kwam haar nog telkens opzoeken. Mona begroef een zwart poppetje, gemaakt van een hemd van Di en de volgende dag zat Di in Monte Cristo".

1592 — Zoutheuvels die lang in de open lucht blijven staan, verliezen erg veel bij iedere regenbui.

1530 — "In de plantage Brievengat zwerft een dwaallicht, dat soms blijft stilstaan. Ga daar niet graven naar geld of goud, want de grond trilt er en het ruikt er naar zwavel.

1531 — Een heel klein beetje eten noemt men wel spottend as di karpitan, aas om een karper te vangen.

1532 — "Tot twee maal toe kwam een geest mij vertellen, dat er bij ons onder de vloer iets verborgen lag. Mijn man en ik braken hem open en vonden slechts houtskool".

1533 — Een astmapatient moet zeven dagen achtereen in alle vroegte bewesten een koeiekoraal gaan staan en die lucht inademen.

1534 — In de zoutpan van San Nicolas werkten ook vrouwen en ook kinderen van 10-12 jaar.

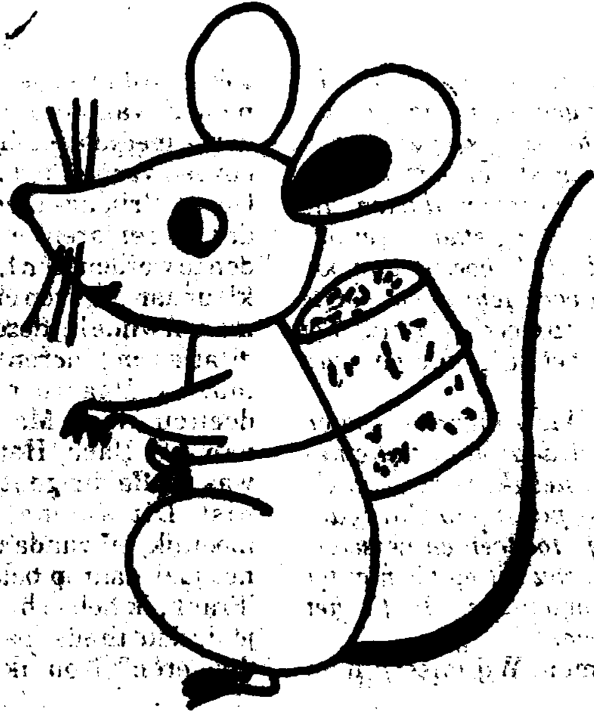
1535 — "Een man die geregeld in de huid van een varken kroop, werd bespied. Men vond zijn huid en strooide er wat zout op, hij werd ziek, heel zijn huid was open en hij stierf".

1536 — Als iemand bij het sterven graag op zijn buik wil liggen, heeft hij een kwaad leven geleid.

PAUL BRENNEKER

De Zwemles

-door Nel Basilio-

MUISJES HOUDEN NIET van water, behalve Doedoe, het neefje van Moene Muis. Als de kaboutertjes gingen zwemmen en Moene angstig aan de kant stond, liep Doedoe zo maar het water in. "Niet te diep, hoor!" waarschuwde Poetsje dan. Maar kabouter Brr moest het muisje elke keer weer aan zijn staartje terug trekken. "Zal ik je eens wat vertellen", zei kabouter Brr op een dag. "We moeten Doedoe zwemmen leren, anders verdrinkt hij vandaag of morgen nog eens."

En de volgende morgen al heel vroeg ging kabouter Brr naar de zee en riep de visjes bij hem. "Wie van jullie kan goed zwemmen?" vroeg hij hen. "Ik ik ik!" riepen alle visjes tegelijk. "Maar wie kan het beste ...

snel een gat in de grond moet graven. Juist ja, je achterpootjes ook". En duurde niet lang, of voor de ogen van de stomverbaasde visjes zwom Doedoe keurig weg.

"Die Pinkie toch!" zeiden de visjes hoofdschuddend. "Die weet toch maar overal raad op. Hij is nog knapper dan zwemmeester Mino Masbangu". En zo ging iedereen tevreden weer weg. De visjes naar hun zeehuisjes diep onder water, de kaboutertjes naar hun kabouterhuisje en Doedoe naar zijn mama, om te vertellen, hoe goed hij wel kon zwemmen. "Muisjes horen op het land en niet in zee", zei Mama Muis streng, maar ze was best trots op haar knappe zoontje.

... kom je vanzelf vooruit". "Oh ja", zei Doedoe, maar als hij de kurk niet had gehad, was hij gezonken als een baksteen. ... giechelden de visjes.

schateren. Mino wilde eerst weer kwaad worden, maar het duurde niet lang, of hij lachte het hardst van allemaal. En Doedoe moest zo lachten, dat hij bijna met kurk en al kopje onder ging. ...

... "Geen vinnen?" ... verbaasd. "Hij heeft geen vinnen" mompelden de visjes. "en zijn staart is ook maar een dun draadje. Daar kun je toch niet mee zwemmen!" De kaboutertjes ...

hier op deze grote steen de hele dag naar de zee en de visjes te kijken", zei hij. "Ze zwemmen ... maar Mino Masbangu die zwemt het best van allemaal".

En zo werd Mino Masbangu ... van ... de zich maar wat trots en zei gewichtig: "Vanmiddag ..."

TANTE NEL

de reus neemt simboe mee.
kijk daar eens in die boom
de reus zet simboe in de boom
simboe ziet het nest goed.
hij zit heel stil.
de blenchi kijkt naar hem.
hij broedt het ei uit.
simboe raakt niets aan.
lief hè!

Tekeningen en tekst door E. Goolker

Dag van de Arbeid

VORIG JAAR heb ik de kinderen van twee klassen gevraagd te schrijven wat ze van de Dag van de Arbeid dachten. Weten jullie het nog? Waldemir schreef ... Abigail heeft er een langer verhaaltje van ...

ten werken. Maar nu is het niet meer zo. Nu krijgt je papa en mama een dagje vrij". Alle twee zijn goed. Dit jaar wil ik jullie ...

REKENEN VOOR de eerste klas. Schrijf de goede cijfers in de lege peren.

IJsberg

KUN JE ... ning de ijsberg maken?

OPLOSSING ...

Mopjes

"Twee spoken ... horen ze lawaai in een andere kamer. Zegt het ene spook tegen het andere: "Geloof jij in mensen?"

Bij de bushalte staan ... Jongen: "Is dat lieve diertje van u, juffrouw?" Meisje: "Nee, hoor" ...

Een man blijft staan bij een visser, die aan de ... zegt: "Er is niets dommers dan hengelen". Zegt de hengelaar: "Toch wel, er naar kijken!"

Pastoor: "Waarom zing je niet mee in het kerkkoor, Jansen?" Jansen: "Toch ik een keer niet ..."

Onderwijzer: "Wie kent een land, waar de vrouw de baas in huis is?" Tino: "Panama, meester." Onderwijzer: "Waarom Panama?" Tino: "Wel, pa na ma..."

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. lijn; 6. ...; 11. spinneweb; 12. vlaktemaat; 14. schop; 18. meer dan ...; 19. hetzelfde; 21. water in Friesland; ...

VERTICAAL: ...

Zoekspelletje

Wat zeggen ...

Om te kleuren

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. uitroep; 5. kogel; 9. deugniet; 12. astatium; 14. oppakken; 15. noot; 16. speelgoed; 18. troefkaart; 19. voorzetsel; 20. wachthuisje; 22. overwinning; 23. die bedrogen is; 24. goedertierenheid; 25. graanpakhuis; 27. deel van een wet; 28. bevel; 30. edel; 31. ten bedrage van; 33. vaartuig; 34. ter inzage; 36. balsport; 37. drietal; 38. telwoord.

VERTICAAL: 2. getijde; 3. afgelegen; 4. vuur; 5. insecteneter; 6. lidwoord; 7. nummer; 8. familielid; 10. pinda; 11. durende vijandschap; 13. stakker; 15. lineaal; 17. plant; 19. rode verfstof; 21. meisjesnaam; 22. telwoord; 24. voldoende gekookt; 26. brandstof; 28. palmmeel; 29. meervocht; 32. steen; 33. zwerfblok; 35. vreemde munt; 36. neon.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

M.Flips
Breedestraat 193 (O)
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór woensdag 15 april 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de envelope vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

	R	A	A	D		H	E	N	K	
	O	■	D	A		O	G	■	L	
R	E	K	E	L	■	L	E	V	E	R
E	D	O	M	■	B	■	L	A	V	A
E	E	L	■	S	E	M	■	A	E	T
		O	N	K	L	A	A	R		
R	E	N	■	E	T	■	S	A	C	
O	D	E	R	■	O	R	■	I	T	E
B	E	L	E	T	■	N	E	G	E	R
	L	■	I	A		O	D	■	G	
	E	E	N	S		L	E	N	A	

Recept:

-pa Bunchi Romer-

Pa: 4 persona

Fertada di kangreu

Mester pa e Fertada:

1 kup di kangreu
1 kup di taugé
½ kup di siboyo, slais fini, kòrtá di largu
½ kup di siboyo largu, kòrtá fini fini
1 telep di peterseli, kòrtá chikí chikí zeta
6 webu, bon batí
1 kuchara di soya sous
1 kuchara di maisena
salu i netumuskat, na smak

Mester pa e Sous:

½ kup di awa
1 kuchara di catsup
1 kuchara di soya sous
2 telep di maisena

Moda di prepará:

1. Basha awa kayente riba e taugé; lag'é skore bon i bru'é despues den e kangreu;
2. Djis basha e siboyonan den un tiki zeta pa nan bira slap i brua nan ku e kangreu;
3. Meskla e maisena den e soya sous, poné salu i netumuskat aden i basha e meskla den e webu bon batí;
4. Meskla e webu batí den e kangreu i pone e peterseli aseka;
5. Keinta poko zeta den panchi, saka e meskla di fertada na kuchara grandi i hasa e fertadanan na dos banda. Tene esnan ku ta kla kayente, mientras ta hasa e sobránan;
6. Meskla ingredientenan di e sous i kushina esaki te ora e bira diki. Por basha e sous riba e fertada promé ku sirbié. Pòr sirbi nan seku i buta sous apart.

Pakkerdjes

Goedemiddag meneer,
Prettig weekend
Veel plezier er mee.

Voor Pimpeloentje

Liefde kan hopen, waar het verstand zou wanhopen!

Geduld

25 meter verder......

I'm fond of Santa Claus, but I really lòòve the Easter Bunny.

Mr Lonely-who-put-an-ad-in-the-paper

We sincerely hope you got lots of reactions in answer to your add. Although with the female population on the island the way it is, we do wonder where you have been hiding to have been able to stay single for such a long time. Anyway, lots of luck. Just in case, keep us informed.

A couple of unattached girls

Ietje

Van harte gefeliciteerd met je verjaardag komende donderdag. Helaas zal ik moeten schitteren door afwezigheid.
Maar misschien kan ik je toch nog een keer persoonlijk komen feliciteren!
En denk erom..... Pas op je verjaardag het cadeau uitpakken!

Chris

Our friendship is invaluable to me.

P.L.

Pa.

Stel je voor dat echtparen ook om de twee jaar op afstand (of niet) moesten stemmen.

Had ik afdang in u eigen partij!

[illegible]

Vreemd dat een mens [illegible]. Vroeger zou ik me tegen elke vorm van controle hebben verzet. Nu vind ik die juist verleidend en lief.

[illegible]

Piet Consuel

[illegible]

Als ik jou was zou ik de [illegible] een proces aan zijn broek doen.

W.

[illegible]

Hier volgen de koersen van Swinda:

[illegible]

Bijdrage van een lezer

Bedevaart naar Oudewater

MOCHT U OOIT naar Holland komen en gaat U dan over de moderne autowegen, dan ziet U bepaald niets. Men kan zich snel bewegen over grote afstanden.

Men dient alleen uit te kijken op welke baan men rijdt en verder is het maar zaaks om op de borden te letten wanneer uw doel nabij komt.

Om de steden draait men heen en men ziet er niets van. [illegible] derzelve bewoners.

We sloegen af van de hoofdweg die grote weg van vliegende auto's en enorme vrachtwagens, recht naast [illegible], en gingen over een slingerdijk op Oudewater aan. De wind [illegible] de tegenligger [illegible] men dient het stuur in bedwang te houden, de tegenliggers lieten ons schudden op de weg. In de verte zagen we twee torens het beeld van de verdeelde christenheid, de oude Middeleeuwse kerk "gescheurd" [illegible] de verdeelde christelijkheid, strijd en de nieuwe neo-Gotische kerk uit de emancipatie tijd der Roomsen, die weer uit de schuilkerken naar buiten kwamen. De stad lijkt wel geboren tot de [illegible] [illegible]

[illegible]

het Papiaments heten ze "moetsje", dat was de beste spelling.

We vonden het kerkhof op een hoogte achter het dorp. De wind woei er een half oordeel en werkelijk, we vonden het familiegraf van de Putman's. Deze priesters met de naam Putman liggen er, en ook die pastoor van Curaçao, de man die 150 jaar de kerk stichtte van Santa Rosa. Het was allemaal [illegible] moeilijk om te [illegible] werd er vermeld dat die pastoor Putman later nog een ridder [illegible] van Spanje onder hij studies publiceerde over Calderon de la Barca enz. De naam van [illegible] gestorven aan de gele koorts daar op dat verre Curaçao was niet uitgebeeld op het graf.

De hoge bomen op het grote grafveld stonden te steunen en te zuchten van de harde wind, de wereld leek niet meer vrolijk. In de verte luidden [illegible] de kerkklokken [illegible] trouw [illegible] van de bruid. Het leven ging door. [illegible]

[illegible]

als Putman die in de zware [illegible]

[illegible] van Putman die hij op Curaçao schreef voor zijn familie en vrienden in Oudewater. Het had een mooi boek kunnen worden over Putman de pastoor van Santa Rosa en zijn zus Adriana plotseling gestorven aan de gele koorts.

Voor het kerkhof [illegible] de bomen zwiepten, en zo [illegible] tobaan. Dat afslaan even naar Oudewater deed wat....

PATER M.BRADA O.P.

Postzegels

VOOR DE VIERDE maal in successie een artikeltje over de postzegel- uitgiften van de Dominicaanse Republiek in zoverre deze betrekking hebben op de Olympische Spelen van 1956 te Melbourne, te Stockholm en te Corinta d'Ampezzo. De vorige weekeinde ik tot slot de gouden medaille- winnaars op, die de derde Olympische emissie, van 12 september 1957, met hun afbeelding sieren. Het wordt eentonig om het te herhalen, maar [illegible] eens als getande en ongetande souvenier- velletjes in omloop. Maar ook daarna is het feest nog niet ten einde. De zegelvoorraad wordt weliswaar geheel uitverkocht, maar men blijft met een aanzienlijk restant aan blocs zitten. Ook deze blocs zullen en moeten aan de deviezen verwerving dienstbaar gemaakt worden. Hoe dit gebeurt, dat vertelt u de uitgave van 26 mei 1958.

Eén van de vele commissies van de United Nations, de UNRWA, zit in deze jaren nogal wat om financiële steun verlegen. De UNRWA, de United Nations Relief Works Agency, werd in 1949 opgericht voor de hulpverlening aan de Palestijnse vluchtelingen in het Midden-Oosten. De Dominicaanse Posterijen willen de UNRWA gaarne een helpende hand bieden, temeer daar zij bij zo'n actie zelf ook aardig meeprofiteren. De enige sta-in-de-weg is het feit, dat men alleen maar over een restant blocs beschikt. Maar ook daar is snel een mouw aan te passen. Zowel van de gewone frankeer- serie als van de drie luchtpostzegels van 12 november 1957 wordt een nieuwe oplage aangemaakt, waarbij men ter onderscheiding van de eerste druk rose- achtig getint papier gebruikt.

Vervolgens gaan deze rose zegels en het restant witte bloc opnieuw door de pers voor het ontvangen van een overdruk. Er zijn twee verschillende opdrukken beschikbaar, die op de zegelvellen afwisselend naast en onder elkaar voorkomen. De Joodse Davidster en de Arabische Rode Halve Maan broederlijk naast en onder elkaar. [illegible] makes, dat de broederlijkheid hierbij de boventoon voerde. Het is gewoon een keiharde zakelijke berekening. Denk even aan de compleetheids- drang, die elke verzamelaar eigen is en de hele materie wordt u duidelijk.

U wordt eenvoudig gedwongen om per zegel TIEN exemplaren aan te schaffen vanwege de combinatie- mogelijkheden: een losse maan, een losse ster, eenmaal de maan links en een ster rechts, eenmaal de maan boven en de ster onder en dan beide laatste paartjes ook nog in tegenstelde richting. Bij de witte blocs slaagt men erin de buit nog groter te maken. Er kwam een getande en een ongetande bloc uit van de gewone frankeer- zegels en van de luchtpost- serie, met links het embleem van de United Nations en rechts het woord UNRWA.

Bij deze blocs wint de Davidster het, want deze ster staat op de eerste, de derde en de vijfde zegel. Men zou dit als een politieke [illegible] linke en [illegible] Maan [illegible], op de derde en op de [illegible] kraalt.

Om het [illegible] gouden medaille namens de Dominicaanse Posterijen en de UNRWA kreeg [illegible] uitvond om de verkoop- mogelijkheden bij deze blocs, geschiedenis nog eens te verdubbelen! Wie namelijk een tweede [illegible] kocht, kon door scheuren en knippen in staat de komplete frankeer- serie en de lucht- postzegels ook nog op wit papier aan zijn of aan haar collectie toe te voegen.

Dat is nu echt het toppunt van filatelie- waanzin. Mocht u denken, dat ik vlijtig op mijn duimen heb zitten zuigen [illegible] geintje voor de draad te komen, dan geef ik u de raad een [illegible] Yvert- catalogus te raadplegen. Uit de [illegible] van twee [illegible] per zegel [illegible] van vijf cent [illegible] blijkt reeds, dat ik mijn betoog de waarheid aan mijn zijde vind. Tot zover het verhaal van de krankzinnige postzegel- emissie van 26 mei 1958 in de Dominicaanse Republiek.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

Slaapkoppen

WASHINGTON — De Amerikaanse commissie voor toezicht op de nucleaire industrie (NRC) heeft opdracht gegeven tot sluiting van de kerncentrale Peach Bottom in Pennsylvania omdat het personeel van de centrale slapend was aangetroffen. De kerncentrale, eigendom van Philadelphia Electric, mag pas weer gaan draaien als deze "zeer ernstige problemen" gecorrigeerd zijn, aldus een woordvoerder van de NRC. De afgelopen maanden kwam het 's nachts herhaaldelijk voor dat verscheidene personeelsleden in de controle- kamer sliepen of geen aandacht schonken aan hun werk, zo stelt NRC. Philadelphia Electric had geen commentaar.

Ook na de verkiezingsuitslag is het duidelijk dat wij nummer 1 blijven en Uw vertrouwen waard zijn!

DE GROTE WINNAAR

		kantidat ku a vota	PNP 1985	PNP 1987	Nos PAIS 1985	Nos PAIS 1987	FOL 1985	FOL 1987	MAN 1985	MAN 1987	DP 1985	DP 1987	S.I. 1987	Totaal aantal kiezers 1987
1.	St. Petrusschool-Westpunt	800	381	388	4	5	68	30	282	219	61	93	65	1154
2.	J.H. Sprockel Huishoudschool-Barber	740	339	390	2	7	83	42	233	190	57	67	44	1097
3.	Don Sartoschool-Soto	676	310	371	8	17	82	43	183	120	86	95	30	982
4.	Skol Basiko San Jose-Barber	928	334	418	7	12	67	38	418	325	112	94	41	1361
5.	St. Janschool-Barber	849	409	460	5	14	73	48	279	218	57	72	37	1198
6.	Jasmin Kleuterschool-St. Willebrordus	339	167	142	3	6	32	20	118	84	40	47	40	559
7.	Colegio San Michiel-Redaweg	811	373	203	7	7	121	93	229	258	86	119	131	1227
8.	Sta. Claraschool-Jandoret	946	472	356	5	9	85	48	244	267	138	162	104	1448
9.	Atanacio Emilio Goiloschool-St. Michielsweg	965	371	322	5	9	136	112	309	255	115	149	118	1632
10.	Stefanuscollege-Soeur Gerardaweg	730	307	264	7	3	119	77	192	168	98	134	84	1284
11.	Centro Juvenil-Sta. Maria	1109	397	366	11	6	90	64	388	375	158	173	125	1738
12.	Avilaschool-Sta. Maria	992	239	306	8	10	223	212	310	254	108	115	95	1534
13.	Jeanne D'Arccollege-Salsbachweg	943	328	296	19	13	163	159	273	266	116	109	100	1444
14.	Hogeschool N.A.-Jan Noorduynweg	938	419	287	6	4	93	62	307	279	98	143	163	1440
15.	St. Antoniusschool-Seru Fortunaweg	848	289	300	15	10	58	39	256	265	164	179	55	1303
16.	J.C. Nechie Pieters College-Manhattanweg	743	314	227	11	10	163	105	245	177	114	144	80	1239
17.	Adventschool-Roozendaal	758	366	187	5	6	105	81	229	217	71	121	146	1195
18.	Prinses Margrietschool-Bahamasweg	734	272	254	8	6	183	103	224	190	83	96	85	1296
19.	Juan Pablo Duarteschool-Sto. Domingoweg	819	305	266	10	3	151	84	240	252	107	133	81	1387
20.	Stella Maris College-Garripitoweg	685	232	149	6	5	109	80	192	171	161	194	86	1165
21.	Emmy Berthold Kleuterschool-Ysselstraat	793	213	171	8	6	86	48	320	293	141	196	79	1108
22.	Fatima College-Maasstraat	1204	333	378	8	8	106	89	418	439	132	176	114	1878
23.	Marnix Kleuterschool-Topekaweg	695	260	257	15	7	14	10	174	171	209	212	38	1050
24.	Berg Carmelcollege-Grootkwartier	756	297	248	19	18	91	46	205	189	136	157	98	1367
25.	St. Ignatiuscollege-Navajoswea 18	841	302	271	12	7	73	37	300	284	133	172	70	1268
26.	Gouv. J.R. Laufferschool-Adjudantenweg	788	281	264	17	6	56	43	287	239	152	176	60	1120
27.	L.T.S. Van Ginneken-Kaya Horacio Sprock	722	349	271	7	6	77	50	182	165	128	144	86	1081
28.	Glorieux College-Vondelstraat	896	401	363	22	15	59	37	239	228	151	181	72	1329
29.	Peter Stuyvesantcollege-Schottegatweg Noord	657	309	289	23	6	19	15	150	165	169	147	35	1178
30.	Johan Van Walbeeckschool-Franse Bloemweg	651	301	324	16	4	5	4	100	109	193	176	34	1124
31.	Radulphus College-Cas Coraweg	899	405	420	22	4	17	19	183	195	233	227	34	1446
32.	Lourdesschool-Ronde Klipweg	996	428	345	8	14	85	49	311	319	127	172	97	1425
33.	St. Luciaschool-Ronde Klipweg	784	242	259	3	8	69	137	244	231	101	97	52	1105
34.	Johan Van Walbeeckschool-Fransche Bloemweg	839	313	394	22	8	45	43	161	174	248	189	31	1320
35.	St. Margarethaschool-Janwe	597	250	219	9	9	22	19	185	166	136	132	52	902
36.	St. Franciscus College-Tulpenboomstraat	792	330	332	14	5	18	9	195	215	186	179	52	1191
37.	Dr. Albert Schweitzer Kleuterschool-Salinja Abau	835	352	289	12	5	48	34	234	216	207	217	74	1213
38.	St. Vincentiusgesticht-Scherpenheuvel	911	426	445	19	10	85	67	253	201	98	125	63	1518
39.	St. Martinus De Porresschool-Sta. Rosa 343	948	398	393	10	19	61	43	305	281	108	137	75	1428
40.	Bellefaas Martisschool-Sta. Rosa	1011	393	371	15	18	94	57	407	405	91	99	61	1533
41.	St. Christina Kleuterschool-Sta. Rosa	836	350	368	14	17	95	57	237	208	118	129	57	1249
42.	Maris Stella Huishoudschool-Montanja Di Rey	1037	589	490	14	15	95	48	296	275	108	138	71	1664
43.	Flamboyantschool-Montanja Di Rey	972	526	422	14	13	85	56	238	250	99	163	68	1429
44.	Giovannischool-Seru Grandi 92	931	389	437	10	9	113	72	304	259	88	103	51	1379
45.	Technisch College St. Paulus-Salinja Abau	838	368	315	17	8	41	25	199	184	221	245	61	1199
46.	Clubhuis Op Marie Pompoen-Balaoestraat	639	256	203	10	4	58	47	109	95	209	228	62	921
47.	Vista Del Marschool-Tritonstraat	649	299	211	9	6	43	29	126	102	195	237	64	968
48.	Caniuscollege-Wageningenstraat 22	772	292	292	8	6	39	38	142	133	187	188	115	1088
49.	Koningin Juliana Huishoudschool-Fokkerweg	886	297	275	15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	112	[illegible]	[illegible]	[illegible]	57	1100
50.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1082
51.	Oranjeschool-Oranjestraat	458	285	175	0	8	60	46	73	83	124	132	34	770
52.	Dr. Martin L. Kingschool-Dr. Martin L. King Blv.	604	279	204	10	3	44	47	86	100	187	171	79	907
53.	Sta. Marthaschool-Soto	780	387	379	5	10	88	56	250	187	50	75	73	1159
54.	St. Albertus College-Ooststraat	462	167	160	3	3	68	59	69	57	119	126	57	772
55.	St. Aloysiusschool-Julianaplein 23	475	205	166	10	2	66	67	77	78	126	95	67	860
56.	Jeanne D'Arc Kleuterschool-Salsbachweg	882	262	251	5	5	93	75	413	367	108	120	64	1348
57.	Openbare E.T.A.O.-School-De Ruyterkade	267	118	95	5	7	46	34	30	27	85	69	35	619
58.	Buurtcentrum Sta. Maria-Seru Fortunaweg	616	244	234	11	2	68	37	181	176	109	98	69	991
59.	Willem De Zwijgerschool-Frederikstraat 85	451	168	156	7	5	81	54	78	58	133	123	55	767
60.	Buurtcentrum Buena Vista-Manhattanweg 6	804	268	252	12	4	132	76	259	241	145	171	60	1268
61.	St. Thomas College-Leonard B. Smithplein	424	152	121	5	6	51	30	68	69	157	134	64	700
62.	Bernadette Kleuterschool-Paris	296	139	109	5	3	37	18	48	44	78	91	31	499
63.	Joan Mauritsschool-Van Leeuwenhoekstraat	684	286	251	13	3	42	24	165	154	201	178	74	964
64.	St. Willebrord College-Mgr. Nieuwindtstraat	547	238	188	16	3	[illegible]	39	103	103	152	148	66	877
65.	Maria College-Gouverneur V. Landsbergeweg	752	292	232	13	10	109	72	153	141	192	151	146	1138
66.	St. Elisabethschool-Lauffersstraat	732	318	239	10	9	59	43	173	163	176	194	84	1155
67.	Nieuwindt College-West Indische Compagniestraat	785	318	237	7	12	88	50	202	165	199	226	95	1217
68.	Maria Immaculata-Gouverneur V. Landsbergeweg	659	284	264	8	7	64	30	184	150	123	144	68	1022
69.	Colegio Tula-Juicio	615	215	207	4	14	120	96	172	145	105	109	44	1117
70.	St. Theresita Kleuterschool-Welgelegen	670	265	260	12	11	111	51	165	136	117	133	79	1127
71.	St. Laurentiusschool-Manhattanweg	826	300	228	7	13	196	34	226	224	149	190	77	1373
72.	Prins Bernhard Kleuterschool-Rio Canarioweg	609	189	191	6	9	70	72	158	135	164	153	49	961
73.	Nicolaas Van Meeteren College-Paseo Koraal Specht	857	363	218	12	4	119	95	155	150	215	228	161	1251
74.	St. Dominicusschool-Montanja Di Rey	455	197	226	3	4	[illegible]	18	151	134	35	57	17	714
75.	Pedro Luis Bricheschool-Grebbelinieweg 64	656	325	217	8	8	26	14	105	90	130	166	61	842
76.	[illegible] Lagere School-Bonamweg	991	440	377	8	9	108	75	262	251	152	175	104	1536
77.	J.W.Th. Schotborg Kleuterschool-Koraal Specht	846	408	256	7	6	115	74	159	123	198	235	152	1284
78.	Maria Kleuterschool-Montanja Di Rey	1086	452	249	7	17	91	50	341	359	156	150	65	1621
79.	R.J.A. Schroedersschool-S'. Michielsweg	752	243	252	7	3	146	107	203	200	171	113	77	1536
80.	Kaya Lobi Kleuterschool-Kaya Lando	735	298	286	12	4	49	34	214	214	141	144	55	1213
81.	Dr. Dr. J.C. Van Houteschool-Bethencourtstraat	803	390	306	6	13	96	62	210	169	168	144	109	1256
82.	Colegio Paul De Lima-Kaya Dov Sille	938	[illegible]	[illegible]	5	7	127	83	200	151	123	148	182	1472
83.	Xaveriuscollege-[illegible]	726	207	179	8	3	74	61	301	257	104	190	45	1158
84.	[illegible] Kleuterschool-Ronde Klipweg	1133	433	414	33	17	61	43	336	335	191	266	58	1674
85.	[illegible] Huishoudschool-Sta. Rosa	779	399	327	11	24	76	36	246	202	84	89	51	1235
86.	[illegible]school-Wageningenstraat	459	140	115	8	0	20	21	77	82	108	110	31	572
87.	[illegible] College-Seru Fortuna	848	388	263	9	9	220	162	145	88	100	133	193	1494
88.	St. Joris College-Salsbachweg	885	220	223	7	3	206	168	264	253	131	152	86	1498
89.	Michiel Martinus Romeroschool-Magdalenaweg	724	315	304	21	4	17	14	126	134	215	201	87	1085
90.	R.K. Kleuterschool Tera Cora-Tera Cora	1054	293	334	10	12	115	74	400	369	104	176	89	[illegible]
91.	Club "Pasa Tempo"-St. Michielsweg (Julianadorp)	569	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8	23	13	216	254	114	110	15	[illegible]
92.	Openbare School Montanja Abao-Kaya [illegible]	1050	436	403	7	16	113	85	320	280	121	137	[illegible]	[illegible]
93.	Jeanne D'Arc [illegible]school-Steenrijk	628	290	191	5	5	52	39	84	91	180	197	[illegible]	[illegible]
		77210	29172	26090	445	761	[illegible]	5386	19452	18141	12660	13879	6953	111408

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-849.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Sta. Anna, tel.: 28181.
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A.S.Ridderstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017. Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter I. de Cuba, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Style with Elsa Klensch (CNN); 18.20 Science and Technology (CNN); 18.40 Countdown; 19.25 Showbizz today (CNN); 19.45 The big story (CNN); 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere «Bypass»; 21.25 Estreno: «Chung Chunk» (drama); 22.45 CNN international hour; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Spotlight on sports; 17.50 Quiz 13: «Fatima college vs Ora Ubao»; 18.45 This week in review (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 News round-up; 21.00 Quo Vadis; 22.15 Glory Of God; 22.45 CNN international news; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 13.00-15.00 Take two (live); 18.00 Mr «T»; 18.25 Larry King show (CNN); 19.10 This week in Japan; 19.30 The world tomorrow: «Was the resurection on Sunday?»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today (CNN); 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

TENTOONSTELLING: «Modern Venezuelan Art» **t/m 19 april** van 10.00-12.00/16.00-20.00 uur en zondag van 11.00-15.00 uur - Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
FILMLIGA ARUBA: 20.30 uur filmvoorstelling *Les Intrus* - Cas di Cultura (regie: Sergio Gobb; acteurs: Charles Aznavour e.a.).

PALMZONDAG
07.45 uur processie te Dakota, vertrekkende vanaf de Pius X-school naar de Fatimakerk.
09.45 uur wijding van de Palmbladeren - plein Centro Educativo Cristian, Oranjestad (hierna volgt een processie naar de St. Franciscuskerk).

SPORT
DOMINOBOND: 12.30 uur buitengewone vergadering - Trappersclub.

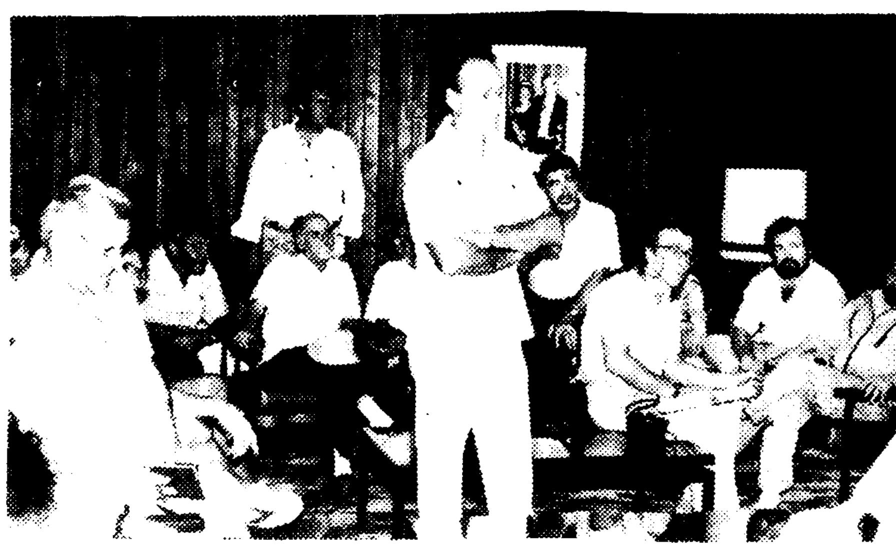
ARUBA SCHIETBOND: 09.00 uur wedstrijd op pistool - Politieschietbaan te Wela.

BASEBALL
(Aruba South League)
10.00 uur CBLH vs Gabby's; 12.00 uur CBB vs Aruba Trading - CBLH.
10.00 uur Milo vs Stanley Tools; 12.00 uur Pepsi Cola vs Colegate - Hot Point-veld.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHEPEN
08.00-22.00 uur «Ambassador»;
09.00-15.00 uur «Britanis» - vert. SELMA.

*****

ORANJESTAD — Vertegenwoordigers en het CESSNA 182 vliegtuig van de firma Terraquest zijn gisteren op Aruba aangekomen. Voor de Canadees-Arubaanse nv Canarub nv zal deze firma de komende dagen vanuit de lucht magnetische onderzoeken doen naar aanwezigheid van mineralen in de Arubaanse bodem. Bij de foto's de heer Gordon Leliever, van Canaruba, (boven) geeft de nodige uitleg over het hele project. Op de andere foto's zijn er te zien: het Cessna vliegtuig van Terraquest en het apparaat ofwel detector aan boord van het vliegtuig.

Na 60 dagen kan exploratie starten

Onderzoek vanuit de lucht voor vindplaatsen mineralen

ORANJESTAD — De verwachtingen zijn dat binnen zestig dagen het onderzoek naar goud en andere mineralen in de Arubaanse bodem — welk onderzoek vanuit de lucht geschiedt — kan worden afgesloten. Daarna kan begonnen worden met de exploratie, zo liet Gordon Leliever vrijdagmorgen tijdens een persconferentie op de Arubaanse luchthaven weten.

In gezelschap van zijn advocaat mr. Roy Brown wees de heer Leliever erop, dat toen aangekondigd werd begin van de maand dat een vliegtuig laag over Aruba zou gaan vliegen om "magnetic survey" uit te voeren, velen dachten dat dit een 1 april mop was. Vandaag met de aanwezigheid van het onderzoekvliegtuig en een grote groep experts op dit gebied blijkt wel het tegendeel. Het vliegtuig is donderdag reeds met de onderzoekingen begonnen. Onder de aanwezige experts bevonden zich ingenieurs van het mijnwezen uit Brazilië, Antigua en Canada. Ook zijn enige makelaars naar Aruba gekomen. Op de Canadese beurs zou veel belangstelling bestaan voor de aandelen van Canaruba.

Waarnemend luchtvaart directeur Narciso Pieters zette tijdens de persconferentie uiteen, dat iedereen op de hoogte is gesteld van de komende onderzoekingen vanuit de lucht, waarbij het vliegtuig erg laag zal vliegen. Ook het internationale luchtverkeer is op de hoogte gesteld. Met nadruk stelde de heer Pieters dat een van de stringenste voorwaarden waaronder de regering vergunning gaf voor het onderzoek, de veiligheid is. Zo mogen de vluchten alleen bij goed weer en goed zicht uitgevoerd worden. Ook moet rekening worden gehouden met inkomende en of vertrekkende vliegtuigen van Aruba. Het toestel zal steeds daaronder vliegen. Er mag niet boven olie installatie in San Nicolas of Oranjestad worden gevlogen.

Wij zijn hier gekomen, aldus de heer Leliever, omdat de industriële wereld mogelijk goudwinning op Aruba vergeten was, terwijl wij toch weten dat in de jaren 1900 goud op dit eiland gevonden werd. Wij kwamen hiervan op de hoogte van enige Canadezen die Aruba bezochten en zijn daarna zelf met onze onderzoekingen en activiteiten begonnen. Hij verklaarde ervan overtuigd te zijn dat er in de Arubaanse bodem veel mineralen zitten en het is nu zaak uit te vinden hoe die eruit gehaald kunnen worden. Hij zette uiteen dat het goud dat ontdekt werd van betere kwaliteit is dan het goud dat elders gevonden werd. Ook zou het Arubaanse goud anders van kleur zijn. Tijdens de vluchten boven Arube zal een en ander in kaart gebracht worden. Welke gegevens naar Toronto gaan om de kaart te maken waarop aangegeven staat waar men zal moeten gaan zoeken.

Twee ploegen op tweede plaats

Brazil Lucor verslaat Coca Cola met 8-5

SAN NICOLAS — Brazil Lucor versloeg Coca Cola Rangers met 8-5 en haalde hiermee zijn tweede baseball-overwinning binnen. Door de nederlaag daalde Coca Cola van de tweede naar de derde plaats en staat nu gelijk met Richmond met drie overwinningen en elf nederlagen.

Brazil Lucor maakte in deze wedstrijd 11 hits en speelde zonder error. Coca Cola noteerde 9 hits maar beging liefst 5 errors. Deze tweede zege voor Brazil Lucor kwam op naam van pitcher Rosimbo Noguera, terwijl Lucio Maduro Coca Cola-verliezer werd. Guillermo Raymond en Austis Gibbs zorgden voor twee homeruns voor Coca Cola. De tussenstand in de baseballcompetitie ziet er na de wedstrijd Lucor — Coca Cola, als volgt uit: 1. Marlboro (5 gewonnen, 1 verloren), 2. Richmond en Coca Cola (3 gewonnen, 2 verloren), 3. Aruba Video center (3 gewonnen, 3 verloren), 4. Brazil Lucor (2 gewonnen, 3 verloren), 5. Golden Tulip Thrillers (0 gewonnen, 6 verloren).

CDC en Nationale bibliotheek werken samen mbt ECLA-cijfers

ORANJESTAD — Uit een bericht van Buro Voorlichting blijkt dat Caribbean Documentation center (CDC), in Trinidad, dat een onderafdeling is van Economic commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC), gegevens op sociaal-economisch gebied verzamelt en deze ter beschikking stelt van alle deelnemende landen (bibliotheken) in de regio. De Biblioteca nacional van Aruba dient als middelpunt van deze organisatie door de sociaal-economische gegevens op Aruba te produceren, hiervan een index en kort resume te maken en deze op te sturen naar het CDC, waar deze gegevens en die uit andere landen in data base opgeslagen worden.

ZONDAG
FUNDACION MUHE Y TRABOW
10.00-12.00 uur Informatie vergadering - school Macuarima.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur belijdenisdienst ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen, zondagsschool op dezelfde tijd.
SAN NICOLAS: 09.00 ds Hessen (zondagsschool op dezelfde tijd).

*****

DE NIEUWE APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

Softball- en domino-toernooi van TeleAruba sv

POS CHIQUITO — Het TeleAruba softball-team organiseert dit weekeinde een softball- en dominotoernooi op het terrein van Blue Stars.

Het domino-toernooi ging gisteravond van start met de strijd tussen wedstrijden: Cunucu rumshop tegen Destroyers en Geerman Brothers tegen Ayo. Vanavond om acht uur komen tegen elkaar uit: Cas Ariba tegen Casibari en Mabon tegen Santa Martha. Het toernooi wordt morgenochtend elf uur voortgezet met de winnaars van de eerste twee dagen tegen elkaar, waarna in de middaguren de finale zal volgen.

In het softball toernooi zal als volgt worden gespeeld: Hospitaal — Brandweer (9.30 uur), Taxi drivers — Savaneta Real vets (11 uur), Cunucu Rumshop — WRH rumshop (12.30 uur), Old Parr — Sibonne vets (2 uur), Formosa — Tibisay (3.30 uur).

Jaarlijkse ledenvergadering GABA

ORANJESTAD — De jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Gouvernements Arbeiders bond Aruba (GABA) is nu opgeroepen voor zaterdag 25 april, tien uur, in de vergaderzaal van The New Trocadero Inn. Deze vergadering was al eerder opgeroepen voor 4 april doch vond geen doorgang vanwege grote gebrek aan belangstelling van de kant van de leden. Van de honderden GABA-leden bleken er slechts 22 leden iets te voelen voor de vergadering.

Uitstel zedenzaak-behandeling

ORANJESTAD — Op verzoek van de raadsman werd vrijdag de zedenzaak tegen de 39-jarige man A.P. uitgesteld. De man wordt ervan beschuldigd in het najaar van 1986 op verschillende tijdstippen ontucht te hebben gepleegd met een jongen en een meisje die nog geen tien jaar oud zijn. Beklaagdes raadsman, die op vrijdag niet aanwezig kon zijn, verzocht per brief om uitstel en de rechter bepaalde dat de behandeling van deze zaak nu op 8 mei zal plaatsvinden.

Voor eerst wedstrijd remote controle model-auto's

ORANJESTAD — Op de gokart baan van Centro deportivo Bushiri worden morgen — vanaf negen uur — voor het eerst wedstrijden gehouden tussen model-auto's. Het gaat hier om autoot-jes van 35-37 centimeter lang die — voortgedreven door radiocontrole — een snelheid kunnen halen van vijftig tot tachtig mijl per uur. Hun prijzen varieren van vierhonderd - zesduizend dollar per stuk. De wedstrijden worden georganiseerd door Aruba Remote control car organization (ARCCO), die reeds 281 leden telt en aangesloten is bij de Internationale federatie van Remote control auto's.

Lucor wint van Richmond met 5-2

ORANJESTAD — In de baseballcompetitie AA klasse behaalde Lucor gisteravond met 5-2 een belangrijke overwinning op Richmond.

Nadat eergisteren van Coca Cola werd gewonnen heeft Lucor zich door de overwinning van gisteravond stevig in de richting van de classificatie strijd begeven. In de wedstrijd tegen Richmond maakte Lucor vier hits en beging een fout. Richmond 4 hits en drie fouten. R. Irausquin werd de winnende gooier en verliezende gooier Waldrin Buckley. Beste spelers aanslag waren bij Richmond Aldwin Acosta, Marcelito Pablo en Anthony Giel, ieder 3-1 en bij Lucor Gilbert Rombley 1-1 en Andreloo Kelly, Henry Martyn en Donald Rombley ieder 3-1.

Stimulansprijzen voor Drecha Cas en Shoronna Sapuano

Leito-prijs voor Dominicus College: aan veertig activiteiten deelgenomen

ORANJESTAD — Voor het vijftiende achtereen volgende jaar zal ook dit jaar bij de verjaardag van de koningin de Gouverneur drs. B.M. Leito-jeugdbeker worden uitgereikt, ditmaal aan het St. Dominicus College in Oranjestad — de uitreiking geschiedt op koninginnedag. Voorts besloot de jury de stimulansprijzen toe te kennen aan de stichting Drecha Cas Aruba en de tienjarige Sharonna Sapuano.

Het Dominicus College — zeventien klassen met vijfhonderd leerlingen — kreeg de beker toegekend vanwege de vele activiteiten op sport-, sociaal- en cultureel gebied. In de loop van het jaar werd aan veertig activiteiten deel genomen, waarvan vijftien met de gehele school. Bij negen prestatie-gerichte takken van sport werden vijf kampioenschappen behaald. Enige van de vele activiteiten zijn: deelname aan tentoonstellingen en tekenwedstrijden, volksspelen, buitendagen, sociaal project Casa Cuna en Imeldahof, loten verkoop voor het kind, verkoop Kinderpostzegels, Sinterklaas actie, sociaal project Pasadia Briyo di Solo, die het bovengedeelte van een praalwagen cadeau kreeg, platen- en cassette-verkoop Compa Nanzi.

Voorts ontvingen de handvaardigheidsgroepen negentien waarderingscertificaten uit handen van minister mr Mito Croes. De stimulansprijs van de tienjarige Sharonna Sapuano, leerlinge van het Dominicus College werd toegekend niet alleen omdat zij een bijzondere gave voor tekenen heeft, doch vooral omdat zij zeer sociaal voelend is. Zij verzocht de Bibliotheek van haar werken een tentoonstelling te houden om meer personen aan het tekenen en schilderen te zetten en gaf daarbij ook nog een workshop hierover.

De stimulansprijs voor de stichting Drecha Cas Aruba werd toegekend omdat afgelopen jaar weer een aantal huizen vernieuwd of gerepareerd werd. De jongeren hebben belangeloos dertig weken lang elke zaterdag — alsmede na het volbrengen van de dagtaak — hieraan gewerkt. De benodigde kosten voor materialen enz. werden verkregen uit mede-financiering door Cede Aruba en donateurs. Die kosten bedroegen ruim 43.000 florin. De jury die de inzendingen beoordeelde was als volgt samengesteld: voorzitter Jos van der Schoot, leden de dames Bernadetta R. Geermeen en H. Wijnaar, de heren Ito Tromp, Rufo Odor en Vicky Caster.

Tuinbouw-lezing in Bibliotheek

ORANJESTAD — Projecto Educacion pa Adulto (PEA) organiseert aanstaande dinsdag een lezing over tuinbouw. De lezing wordt verzorgd door de heer F. Fingal, van de dienst Landbouw Veeteelt en Visserij, en begint om half acht in de Biblioteca Nacional in Oranjestad. Onderwerp van de lezing is: Nieuwe problemen in de Kommkommerteelt.

Autobelasting voor 15 april te betalen

ORANJESTAD — Automobilisten die hun autobelasting nog niet hebben betaald zullen dit op uiterlijk 15 april aanstaande moeten doen. Het betreft hier autobelasting over het eerste kwartaal van 1987. Ingaande 16 april zal de politie overgaan tot controle op auto's die met een oude nummerplaat rondrijden.

Voor races op Curaçao weinig belangstelling

Royal Nacional dragraces op Koninginnedag, Arbeidsdag

ORANJESTAD — Op Koninginnedag wordt 's middags om half twee in het Raceway dragrace park te Palo Marga het startsein gegeven voor de "Royal Nationals dragraces", die tot zes uur duren en daarna op Arbeidsdag worden voortgezet. De dragraces kregen de naam van "Royal-Nacional" in verband met de viering van koninginne dag- en het gouden huwelijksfeest van prinses Juliana en Prins Bernhard. Voor de beste Arubaanse prestatie is dan ook een Juliana / Bernhard beker beschikbaar.

Op Curaçao worden eind van de maand ook drag-races gehouden, doch de Arubaanse belangstelling is daarvoor niet zo groot. Vorige week was een vertegenwoordiger van Dracuit Curaçao op Aruba om te overleggen. Toen bleek dat vermoedelijk drie wagens van Aruba zullen deelnemen, de rest blijft om op Aruba aan de wedstrijden deel te nemen.

Aan de pers werd gisteravond de Amerikaan Nick de Vita van het Amerikaanse dragteam Heads Rick geintroduceerd. Zijn groep zal met zes wagens op Aruba deelnemen waarvan vier super gass en twee super pro. King Ocean en Gomez Enterprise hebben de verscheping verzorgd zodat de wagens reeds op 22 april op Aruba verwacht worden. De racers zelf komen op 26 april op Aruba aan, te weten Jeff Gold, Don Fernandez, Bob Bridges, Dave Wendrick, Rick Lappen De Vita. Laatstgenoemde kwam zich op Aruba van een en ander op de hoogte stellen. Hij had alle waardering voor de wijze van opzet en aanpak door de ARA.

Bonbiní-festival

ORANJESTAD — In het Bonbini-festival van aanstaande dinsdag zullen optreden, muziekgroep Tipico Arubano, dansgroep Danza Aruba en de Cah'i orgel El Diamante. De verschillende tenten met handenarbeidartikelen en lekkernijen zullen niet ontbreken, terwijl de bar in handen zal zijn van Tamarijn Beach-hotel. Het festival begint om half zeven in Fort Zoutman.

Vijf maanden voor inbrekende recidivist

ORANJESTAD — De dertig jarige metselaar R.C. werd op vrijdag wegens inbraak veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf maanden met aftrek van voorarrest.

In de nacht van 3 op 4 januari sloeg hij toe in Snackbar Pa un y Tu en nam hier en levensmiddelen mee. Op 13 januari bevond R.C. zich — zonder toestemming — in Arawak Amusements waar hij door een bewaker op heterdaad werd betrapt. Deze beklaagde, die een bekend gezicht voor de groene tafel is, stond in 1985 voor het laatst terecht voor diefstal. Gelet op beklaagdes verleden, eiste de officier een gevangenisstraf van zes maanden, waarna de rechter in zijn vonnis er vijf maanden van maakte.

SANTA CRUZ — In de sporthal begint morgenochtend half tien de junioren-judokampioenschappen tussen judoka's van Noord Judo center, Oranjestad Judo center en San Nicolas Amateur Judoclub. De wedstrijden worden door de Aruba Judo association georganiseerd voor kinderen van vijf tot zestien jaar. De kampioenschappen worden op 26 april besloten met de laatste serie wedstrijden.

ZAKENVARIA

IN CLUB SCARAMOUCHE wordt vanavond een Bikini Fashion battle gepresenteerd door modellen van Di Aruba moda. In deze show zal ook de Venezolaanse tv-actrice en mannequin, Marisela Buitriago, modelleren en liedjes ten gehore brengen....

Bijeenkomst voor jeugd van Blue Army

SAN NICOLAS — Het bestuur van Blue Army Aruba organiseert morgen in zijn centrum in San Nicolas een bijeenkomst met de jeugd. **Palmzondag wordt zoals bekend door paus Johannes Paulus II tevens uitgeroepen als Wereldag van de jeugd. Het programma begint morgen om drie uur met zang onder leiding van Sandra Janga, meditatie door pastoor Tom, lezing over drugs door majoor Jules Sambo, en een boodschap van de Fadavoorzitster Corry Arends aan de jeugd. Alle jongelui van Aruba worden op deze bijeenkomst met de jeugd verwacht.**

Bedankje pers voor gastvrijheid

ORANJESTAD — In een brief van de heer HJLC Bax, chef van de afdeling Pers en publiciteit van de Nederlandse Voorlichtingsdienst. Aan de Arubaanse regering en Voorlichtingsdienst, wordt dank uitgesproken voor de op Aruba ondervonden gastvrijheid. Deze gastvrijheid werd de Nederlandse persmensen aangeboden tijdens het werkbezoek van het Koninklijk paar en de kroonprins aan Aruba.

GEEN VERRASSINGEN IN DE JEUGDBADMINTON-COMPETITIE

Cadushi 2 aan de leiding in 1e klasse

In de tweede klasse gaan Brievengat 4 en Asiento 1 ongeslagen aan de leiding

WILLEMSTAD — Dinsdagmiddag is weer een volledig competitieprogramma voor de badminton-jeugdteams afgewerkt in de sporthal van het Sentro Deportivo Korsou te Brievengat. In de eerste klasse zijn het de vier Cadushi-team die onderling moeten gaan uitmaken wie er kampioen gaat worden. Slechts Cadushi 3 en Brievengat 1 spelen geen rol meer van betekenis.

In de tweede klasse gaan Brievengat 4 en Asiento 1 nog steeds ongeslagen aan kop. Asiento 2 en Brievengat 2 hebben nog geen enkel wedstrijdpunt kunnen bemachtigen. Brievengat 4 wist zonder al te veel moeite Asiento 2 te verslaan.

Cadushi 1 moest uitkomen tegen Cadushi 4. Pietro Mercera (C1) gaf Nochi Leito in de eerste set de volle laag: 15-11. Nochi raakte in de tweede set wat meer op dreef en kwam keihard terug met een score van 15-5. De laatste set moest gaan bepalen wie het eerste wedstrijdpunt kon bemachtigen. Bij het wisselen van speelhelft had Nochi het eerst de acht punten bereikt. Maar Pietro kwam terug. De laatste puntjes moesten de beslissing brengen. Het werd 13-12 voor Nochi, waarna hij de laatste twee punten behaalde en de partij op zijn naam bracht.

Bonnie Brandt wist de eerste set verrassend in de verlenging van Iris Calmes te winnen. Ook de tweede set werd op naam van Bonnie Brandt (C4) gebracht, waardoor de tussenstand 2-0 voor Cadushi 4 werd.

Iris Calmes nam echter in het damesdubbel wraak. Samen met Arelis Vis kwam het eerste winstpunt voor Cadushi 1 via een 15-12, 15-8 overwinning tot stand.

Rick Evertsz bracht de stand weer in evenwicht. Hij behaalde een overwinning op John van der Voort. Het herendubbel werd weer voor Cadushi 4. Nochi Leito en John van der Voort wonnen: 3-2 voor Cadushi 4. De mixdubbel moest dus de beslissing brengen. Nochi Leito nam samen met Jurena Domacassé al direct de eerste set voor zijn rekening met een 15-[illegible] overwinning. Pietro Mercera kwam met Iris Calmes wel [illegible] terug in de tweede set: 15-[illegible]. Door dit grote set-verlies waren de Cadushi 4-spelers aangeslagen en verloren ook de derde set 15-6. Deze overwinning bracht een 3-3 eindscore.

Cadushi 2 moest het daarna opnemen tegen het team van Brievengat 1, dat tot nu toe nog geen overwinning op zijn naam heeft kunnen laten schrijven. De eerste herenenkel partij van Ferenc Lamp (C2) tegen Derrel Ogenio werd onverwacht spannend. Ferenc Lamp, een speler met al veel routine, had aan Derrel een harde kluif. Derrel speelt nog maar pas een half jaar, maar heeft al veel spelinzicht. Dit bleek dan ook wel in de eerste set; deze werd maar moeizaam door Ferenc met 15-11 gewonnen. In de tweede set was hetzelfde spelbeeld te zien. Ook nu kon Lamp pas na hard werken met 15-10 de [illegible] op zijn naam [illegible] herendubbel speelde Derrel Ogenio met Randy Ascension een goede partij, maar de ervaring van het koppel Lamp/Sampson bleek echter doorslaggevend. De eindstand werd na alle gespeelde partijen een 6-0 overwinning voor Cadushi 2.

De tweede klasse

In de tweede klasse ontmoetten twee topteams elkaar: Cadushi 6 nam het op tegen Asiento 1, dat nog steeds ongeslagen aan kop gaat. De eerste ontmoeting tussen de teams werd meteen al een marathon-partij. Pas na een uur spelen kwam er een winnaar uit de bus. De eerste set kwam na verlenging op naam van Nantonio Ravenstijn (A1): 18-15. In de tweede set kwam Jack van der Voort echter terug. Hij won met 15-5. De derde set werd een slopende partij voor beide spelers, die op dat moment al veel hadden moeten geven. Door de fouten van de tegenstander werden toen meer punten gescoord dan door eigen spel. Bij de stand 14-10 startte Nantonio min of meer in en gaf de partij uit handen: 15-11.

Maar in het damesenkel kwam Asiento 1 terug. Agnes Wellen (A1) versloeg Chantal [illegible] met 11-1, 11-2. Het [illegible] werd een ruime overwinning voor het Cadushi-[illegible] Jack [illegible] Voort en [illegible] Lamp.

Het [illegible] veel spanning [illegible] Sampson en [illegible] (C) werden in de [illegible] set pas na verlenging verslagen. De tweede set werd [illegible] overwinning voor Cadushi. [illegible] de derde, beslissende set bracht het duo van Asiento, Agnes Wellen en Christel Hollander, op hun naam waardoor de onderlinge strijd weer in evenwicht was.

In het tweede [illegible] speelde Arnold [illegible] beter dan Harold [illegible] 5) en Asiento [illegible] achter[illegible] [illegible] tweede [illegible] aan kop.

Cadushi 5 en Brievengat 3 waren goed aan elkaar gewaagd. Het damesenkel ging naar Cadushi, de tweede herenenkel werd voor Brievengat een overwinning. De meisjes van Cadushi pakten weer een wedstrijdpunt [illegible]

[illegible] vengat brachten weer de stand in evenwicht. De laatste partij moest de beslissing brengen: Paul Helmich (C5) tegen Farley Ignacio. Paul won de eerste set met 15-10, Farley de tweede met 15-7. De derde set ging gelijk op. Er was zelf bij een stand 14-14 een verlenging noodzakelijk. De zenuwen gingen nu parten spelen. Beide spelers bereikten een 16-16 stand. Paul Helmich, die van 14-16 terugkwam, maakte het laatste en beslissende punt: 17-16. Zijn teamgenoten feliciteerden hem daarna uitbundig. Hij had voor zijn ploeg de overwinning behaald.

Asiento 2 zag het sterke vierde team van Brievengat tegenover zich. Brievengat 4, de verrassing van de tweede klasse, ging tot aan de ontmoeting met het nog niet tot winst gekomen Asiento 2, ongeslagen aan de leiding. De spelers van Asiento zijn niet alleen jonger, maar ook ook vaak de helft kleiner dan de Brievengat-ploeg. Iraina Silvania (B4) speelde met 11-5, 11-2 een [illegible] lijke superieure partij. Ook Dennis Isenia had had tegen Omar Rooyer van Asiento het [illegible] moeilijk, maar Jonathan [illegible]nia (B4) verkeek zich op de kleine vechter Sander Wellen. Sander, nauwelijks twee [illegible] hoog, sloeg de ene verrassende bal na de andere en het was [illegible] than die het meeste loopwerk moest verrichten. Maar uiteindelijk [illegible] het niet be[illegible] met 15-10, 15-10 trok [illegible]han aan het langste eind.

De vierde [illegible] winning in de competitie [illegible] Brievengat was een feit. [illegible] heeft de ploeg geen [illegible] af te staan.

De standen

Eerste klasse:

1. [illegible]	[illegible]	2 4 (11- 1)
[illegible]	[illegible]	3 4 (12- 6)
[illegible]	[illegible]	[illegible] (2-10)
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Tweede klasse:

1. Brievengat 4	4	8 (20- 0)
2. Asiento 1	4	8 (15- 5)
3. Cadushi 6	5	6 (16- 9)
4. Cadushi 5	5	4 (11-14)
5. Brievengat 3	4	4 (8-12)
6. Asiento 2	4	0 ([illegible]-14)
7. Brievengat 2	[illegible]	[illegible]

WILLEMSTAD — *Het [illegible] Brievengat 4 [illegible] de tweede klasse van de jeugdbadminton-competitie [illegible] gaan aanvoert.*

De ploeg heeft nog geen enkele set verloren en staat [illegible] het kampioenschap af. De enige ploeg die het nog [illegible] is Asiento 1. [illegible]

Schaaktoernooi Brussel:

Timman begint toernooi met winst op Winants

BRUSSEL — Jan Timman is het internationale schaaktoernooi in Brussel begonnen met een overwinning.

De Nederlandse grootmeester versloeg vrijdag met zwart de Belg Luc Winants. John van der Wiel [illegible]

[illegible]

Wedstrijd- en tourklasse:

Op 20 april weer de 2[illegible] km [illegible]

[illegible]

Auto's Williams snel bij training:

Geen staking meer bij start Grand-Prix-seizoen

RIO DE JANEIRO — [illegible] autocoureurs [illegible] gaat morgen [illegible] ro normaal van start. [illegible] king van de coureurs [illegible] gewend. Wereldkampioen Alain Prost en de anderen bleken na lang onderhandelen bereid de gevraagde extra premies te betalen [illegible] bekend [illegible] wereldkampioenschap.

Het gaat om een bedrag van zo'n 350 gulden per punt. De winnaar van elke Grand Prix krijgt negen punten. Wie zondag de eerste zege van het seizoen behaalt zal dus 3150 gulden moeten betalen aan de internationale autosportfederatie.

De [illegible] in Rio de Janeiro [illegible] eerste race voor de wereldtitel [illegible] hun protest. Tweevoudig wereldkampioen Alain Prost [illegible] Prost [illegible] praten met Jean-Marie Balestre van de [illegible]. Het blijft in [illegible] zaak.

In Rio werd bevestigd, dat [illegible] Grand Prix [illegible] te weinig financiële garanties [illegible] overleggen.

[illegible] ouds. De beide wagens van [illegible] Williams [illegible] Honda turbomotoren [illegible] in de handen van Nelson [illegible] en Nigel Mansell op het Jacarepagua-circuit van Rio [illegible] tot de beste tijden. Ayrton Senna, met Piquet de Braziliaanse publiekslieveling, werd met [illegible] Lotus [illegible] gevolgd [illegible] wereldkampioen Prost voorlopig de vi[illegible] positie bezet.

0-0-0-0-0

WIELRENNEN/MADRID — Wereldkampioen Moreno Argentin start definitief in de Ronde van Spanje. De Vuelta wordt van 23 april tot 15 mei [illegible]. Naast alle Spaanse formaties wordt er deelgenomen door een Colombiaanse formatie en twee Franse equipes.

Beroep kandidaat voor WK-voetbal '94

RIO DE JANEIRO — De Braziliaanse voetbalbond heeft officieel bevestigd kandidaat te zijn voor de organisatie van de wereldkampioenschap in 1994.

Voorzitter Octavio Pinto Guimaraes [illegible] Phillip Guimaraes [illegible]

[illegible]

MALTA AMSTEL
SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 u[illegible]
dinsdag- en donderdagmorgen gesloten

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchubiweg[illegible]
openingstijden: maandag t/m donderd[illegible]
van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterd[illegible]
van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag va[illegible]
13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur ge[illegible]genheid tot schaken in het Maduro Plaza

*****

ZONDAG
FIETSEN
07.30 uur fietstoertocht van ± 50 km (vert[illegible] en finish ABN, Pietermaai).

ATLETIEK
(RRCK)
06.30 uur start «Kareda di Grasia» van 8k[illegible] parkeerplaats Barbara Beach.

*****

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslag[illegible] van de donderdag in de Ame[illegible]kaanse honkbalcompetities g[illegible]speelde wedstrijden zijn:

AMERICAN LEAGUE:
Cleveland Indians — Toron[illegible] Blue Jays 14-3; Minneso[illegible] Twins — Oakland Athletics 5[illegible] Detroit Tigers — New York Ya[illegible]kees 9-3; Milwaukee Brewers [illegible] Boston Red Sox 12-11; Baltimo[illegible] Orioles — Texas Rangers 8[illegible] Chicago White Sox — Kansas C[illegible]ty Royals 6-0; Seattle Marine[illegible] — California Angels 7-2.

NATIONAL LEAGUE:
New York Mets — Pittsburgh [illegible]rates 4-2; St. Louis Cardinals [illegible] Chicago Cubs 4-2; San Francis[illegible] Giants — Los Angeles Dodge[illegible] 8-1; Atlanta Braves — Phil[illegible]delphia Phillies 8-7 (10 inning[illegible]

NEW YORK — De uitslag[illegible] van de vrijdag voor het Amer[illegible]kaanse honkbal gespeelde we[illegible]strijden zijn:

AMERICAN LEAGUE:
Boston Red Sox — Toronto Bl[illegible] Jays 3-0; Detroit Tigers — Ch[illegible]cago White Sox 11-4; Baltimo[illegible] Orioles — Cleveland Indians 1[illegible] 11; Milwaukee Brewers — Tex[illegible] Rangers 11-8; Kansas City Ro[illegible]als — New York Yankees 13-[illegible] Minnesota Twins — Seattle M[illegible]riners 12-1; California Angels [illegible] Oakland Athletics 6-4.

NATIONAL LEAGUE:
[illegible] Padres 6-3; New York Mets [illegible] Atlanta Braves 6-3; Chicag[illegible] Cubs — Philadelphia Phillies [illegible] 3; Houston Astros — Montre[illegible] Expos 6-1; San Francisco Giant[illegible] — Los Angeles Dodgers 5-4 ([illegible] innings).

Ook ALM-employees aangehouden in Venezuela

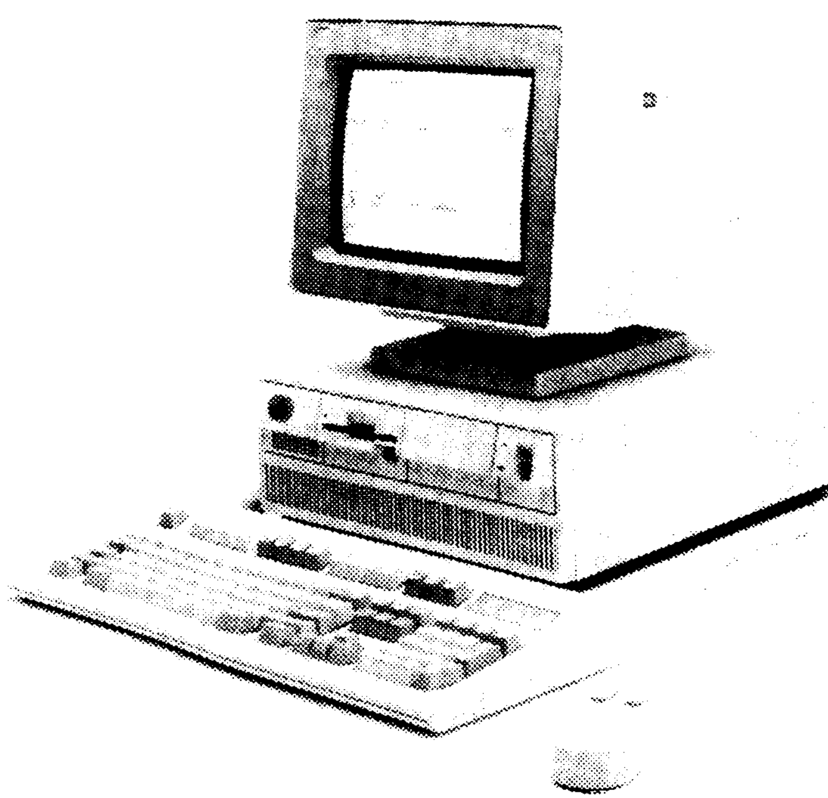
PTJ arresteert ivm cocaïne-vondst op Curaçao president export-zaak

CARACAS — De Venezolaanse politie heeft onder meer de president van een export- bedrijf aangehouden in verband met de grote cocaine- vangst onlangs op Curacao. Er werden in totaal dertig huiszoekingen gedaan en zeventien arrestaties verricht.

De Venezolaanse recherche PTJ maakte bekend dat in Caracas en in verschillende andere steden tot actie was overgegaan in verband met cocaine- zendingen met bestemming de Verenigde Staten in de afgelopen zes maanden. Behalve de president directeur Eduardo Salas Navarro werden ook nog verschillende werknemers aangehouden van het export- bedrijf Omega International. PTJ- commissaris Mauro Yanes zei dat dit Omega-bedrijf de douane- verrichtingen had gepleegd voor de zending van een partij meubelen op 3 oktober 1986 waarin men toen 3.100 kilo cocaine aantrof waarbij men de cocaine had verborgen in de meubels. De vierhonderd kilo cocaine welke men op **Curacao** heeft gevonden had men de cocaine verborgen in kledingstukken en tussen film- materiaal. Ook voor deze partij had Omega de douane- formaliteiten vervuld. Beide vrachten waren vanuit Caracas verstuurd. Samen met Salas Navarro werd ook zijn compagnon Ramon Tineo opgepakt en ingesloten door de Anti- drugs - eenheid van de PTJ. Ook werd een employee van de **Antilliaanse Luchtvaartmaatschappij (ALM)** aangehouden. Met een toestel van deze onderneming werd de partij verstuurd welke op **Curacao** in beslag werd genomen. Volgens de PTJ is de Omega- topman de belangrijkste verdachte in deze zaak. De PTJ- commissaris had het in dit verband over "enige aanwijzingen' welke men bij de eerste zending niet heeft gehad. Volgens het Amerikaanse persbureau AP zou men nu achterhaald hebben waar het spul werd verpakt, namelijk in een industriegebied op dertig kilometer ten oosten van Caracas. Daar zou men ook sporen hebben gevonden van de cocaine. Ook trof men daar resten aan van het smeersel dat men heeft gebruikt bij het verpakken van de cocaine en welke het onmogelijk moest maken dat een snuffelhond het verdovende middel zou achterhalen.

Het is bekend, aldus AP, dat de **Curacaose politie** het spul bij toeval heeft ontdekt. Namelijk doordat het toestel waarmee de cocaine vanuit Caracas via **Willemstad** naar de VS zou worden vervoerd mankementen had, zodat de passagiers en de vracht met een ander toestel hun reis moesten vervolgen. De aandacht van de politie viel op zes houten kisten, van een materiaal dat normaliter voor zeevracht wordt gebruikt. De lading stond op naam van een fictief bedrijf, Confecciones Extra, welke niet in het handels- register te vinden was. De bestemming in Miami was Star fashion, naar welk bedrijf een onderzoek wordt ingesteld door de Amerikaanse autoriteiten.

Met deze nieuwe vondst wordt de juistheid bewezen van de bewering dat Venezuela een springplank- functie heeft gekregen in de drugshandel. Dit was al meermalen betoogd vanuit de parlementaire en regerings- kringen. De springplank zou worden gebruikt in de richting VS en Europa.

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de Nederlands Antilliaanse afdeling van IBM een nieuwe computer geïntroduceerd. Volgens haar eigen zeggen een nieuwe generatie personal computers die opvallend is omdat de 640 kilobyte geheugen- grens voor de eerste maal overschreden is. Verder zijn, volgens IBM, bij deze computers meerdere extra functies en mogelijkheden standaard ingebouwd zodat het niet noodzakelijk is later deze extra's aan te schaffen. Deze nieuwe generatie computers is bovendien eenvoudiger in het gebruik en tevens in staat met andere systemen te communiceren. Een nieuwe ontwikkeling hierin is de Optical Disk Drive met verwisselbare cartridges, welke elk ongeveer honderdduizend getypte vellen kan bevatten.

Op de foto de nieuwe personal computer: de Personal System 2.

Op verschillende plaatsen aanslagen gepleegd

Peruaanse guerrilla saboteert goederentrein

LIMA — Een recente sabotage- daad op een baanvak van de Peruaanse spoorwegen wordt toegeschreven aan de Sendero Luminoso- guerrilla. Het gevolg van de actie was dat een trein ontspoorde en een aantal wagons met zink kantelde.

De sabotage- actie tegen de spoorwegen deed zich voor in de onmiddellijke nabijheid van de plaats Ucos op 165 kilometer ten noordoosten van Lima. Men koos ervoor een baanvak dat ligt tussen het mijn- centrum Cerro de Pasco en het metaalindustrie-complex van Oroya, het belangrijkste industriele centrum op dit gebied van heel Peru. Er deden zich geen persoonlijke ongevallen voor maar de materiele schade was aanzienlijk, zo deelde desgevraagd de waarnemend prefect van Pasco mee, Jose Fano Jimenez. Onmiddellijk na het gebeuren trokken leger- en politie- versterkingen naar de plaats van het ongeluk, onder meer op zoek naar de daders van deze actie. Het was namelijk een van de ernstigste sabotage- acties tot heden toe dit jaar. Van de 28 wagons van de goederentrein zijn er niet minder dan zeventien uit de rails gelopen. Volgens de spoorwegen waren over een aantal meters de rails vernield. Omdat de trein zwaar geladen was duurde het even voor hij tot stilstand gebracht kon worden. Het was trouwens voor de eerste keer dat door het vernielen van de rails en de verbindingsstukken sabotage werd gepleegd tegen de spoorwegen. Voorheen ging het meestal om bomaanslagen op het ogenblik dat een trein voorbijreed.

De guerrilla beperkte zich niet tot alleen deze aanslag. Drie gewapende mannen en een gewapende vrouw hebben een korporaal van de Republikeinse garde gedood toen deze gebruik maakte van een autobus in het plaatsje Canete op 150 kilometer ten zuidoosten van Lima. Men maakte zich meester van zijn wapens en nam toen de vlucht.

Vijf leden van de Tupac Amaru- guerrilla werden gevangen genomen met in hun bezit lichte wapens toen voor de tweede keer in korte tijd de politiepost te Eten werd overvallen. Deze plaats ligt op 720 kilometer van Lima aan de Atlantische kust van Peru. Bij een eerdere aanval op deze politiepost werden twee politiemannen gedood en nam men hun wapens in beslag. Men kalkte toen ook nog wat anti- regeringsleuzen op het gebouwtje voor men vertrok.

Bolivia herdenkt Nationalistische revolutie

President waarschuwt voor aantasten van democratie

LA PAZ — President Victor Paz Estenssoro van Bolivia heeft de waarschuwing geuit dat er krachten bezig zijn het democratische proces in het land tot stilstand te brengen. Hij uitte deze waarschuwing bij gelegenheid van de 35e verjaardag van de Nationalistische revolutie aan de wieg waarvan hij indertijd zelf had gestaan.

De vrijheid mens te zijn, de structuur in het samenspel van de machten welke zijn rechtsgeldigheid hielpen dragen, dit alles diende omdat vijandige regimes een proces waren begonnen waarvan niemand wist waar dit zou uitmonden. De democratie is niet een tover- formule voor alle problemen van de gemeenschappen maar het is wel de meest acceptabele en gunstige vorm wat de manier van regeren betreft. Hij herhaalde de noodzaak van een periode van politieke stabiliteit welke nodig is om de uitvoering van het economische herstel- programma te garanderen. De president zei er zich volkomen bewust van te zijn dat een langdurige democratische periode in Bolivia de democratische ... werden uitgenomen ... groepen ... vloeien. Het is mogelijk dat een democratie, hoe zwak hij ... ook al is hij nog in een embryonaal stadium, betere resultaten oplevert en beter uitkomt dan een regering welke aan de marge van de grondwet werkzaam is, zo meent Paz Estenssoro.

President Paz Estenssoro zette zijn gedachten over de democratie uiteen bij de herdenking dat het 35 jaar geleden was dat hij voor het eerst als president aan de macht kwam binnen het kader ... gebeurtenis ... als de Nationalistische revolutie. Deze revolutie werd gekenmerkt door diepgaande sociale veranderingen in het land zoals de nationalisatie van de grote mijnindustrie, het realiseren van een landbouw- hervorming en het invoeren van het algemeen kiesrecht. Volgens de president die in zijn huidige presidents- periode de nationalisatie heeft teruggedraaid en aan het privatiseren is geslagen van onder meer de mijn- industrie, heeft de theorie van de Nationalistische revolutie nog steeds zijn waarde behouden als een algemene orientatie omdat nog niet alle doeleinden zijn bereikt. Hij erkende dat de doeleinden van 1952 "in geen enkel geval moeten worden opgevat als een statisch dogma ten opzichte van een werkelijkheid welke zich nog steeds aan het ontwikkelen is".

Blijkbaar als een zinspeling op het sociale protest waarmee zijn regering wordt geconfronteerd bij het ten uitvoer leggen van zijn economische beleid kondigde de president aan dat spoedig een plan op gang gezet zal worden voor het reactiveren van de economie. De details van dit plan ... economie ... vooral ... de exploitatie ... en ... zen en de landbouw. Zijn ... ve resultaten zullen ... feld zeker voelbaar zijn op sociaal gebied, wat ook het doel van onze politiek is, aldus de Boliviaanse president.

WILLEMSTAD — Onlangs heeft Setel een contract getekend met Schnog Enterprises voor de huur van een gebouw aan de Erieweg.

Dit gebouw zal een afdeling van Setel worden, waarin een opleidings- centrum komt voor een opleiding in de Telecommunicatie, die in samenwerking met I.T.U., de internationale organisatie voor de telecommunicatie van de Verenigde Naties opgezet zal worden. De afdeling zal naar alle waarschijnlijkheid in de maand mei geopend worden. Op de foto de heren ... Schnog, directeur van Schnog Enterprises, E. Cijntje van het Opleidingscentrum en A. Ko... algemeen directeur van Setel N.V.

Nieuwe uitgaven van Bijbelgenootschap

WILLEMSTAD — Het Antilliaanse bijbel- genootschap brengt binnenkort weer een aantal boeken op de markt. Ten eerste werdt de Papiamentu kinderbijbel "Bon Notisia" opnieuw gedrukt nadat de vorige vierduizend exemplaren bijna zijn uitverkocht. ... duizend exemplaren ... verkocht zijn. Uit de bovengenoemde kinderbijbel is een klein boekje samengesteld met verhalen van Palmpasen tot Pinksteren en draagt de titel "Dios ... Morto". Dit boekje is ... bestemd voor kinderen ... drie gulden ... afgestemd.

BONAIRE
AGENDA

TIE: 8000
DWEER: 8222
CENTRALE: 8645
PITAAL: 8900

PILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag .00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

BARE BIBLIOTHEEK
ingstijden voor het publiek)
dag en donderdag van 14.00-18.00
dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ -17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

ingstijden voor lezers)
dag van 14.00-19.00 uur.

SLUITING: maandag t/m vrijdag kende stukken 15.45 uur; gewone n 16.30 uur.

CE CLUBS
: donderdagavond 19.30 uur - Hotel

informatie E. Felipe, tel.: 8546/8238.
Table: elke tweede maandag - ntrum Terra Corra.
: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

UURSKANTOOR EN BEVOLKING:
12.00/14.00-15.30 uur loketten geo-

BIBLIOTHEEK: voor bezichtiging gelieve contact op te nemen met de dy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

ECLUB (Weg naar Willemstoren): op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za- van 12.00-24.00 uur.

KUUR (gezaghebber): elke donder- van 09.00-11.00 uur op het Be- kantoor, Kralendijk; laatste donder- in de maand van 10.00-12.00 uur te

USHI (tel.: 8198): verzameling Bo- anse schelpen en koraal; open van g t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Nikiboko Zuid 3.

DIENSTEN
ernaardus kerk Kralendijk: 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00

tokerk Antriol: 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00

kerk Rincon: , ook zondag, 19.30 uur.

TENBEZORGING doorgeven r. A. Wong-Loi-Sing, Kaya 4.

PHILIPSBURG — Een tweemotorig prive-vliegtuigje is donderdagmiddag omstreeks zes uur na het uitvallen van beide motoren in zee gestort. Vanaf St Eustatius zag men het toestel in zee duiken. De politie waarschuwde St Maarten en Saba, vanwaar reddingsboten werden gestuurd. Binnen het uur werden de drenkelingen door een sleepboot van Wintug (Saba) op tien mijl buiten de kust van St Eustatius gevonden. De twee mannen werden naar Sint Eustatius gebracht en onder medische behandeling gesteld. Beiden liepen verwondingen op maar konden na behandeling spoedig weer verder naar Sint Maarten.

De piloot vertelde later dat de eerste motor uitviel boven het kanaal tussen St. Eustatius en St. Kitts. Via de radio gaf hij toen door een noodlanding op Statia te willen maken. Ten noorden van Statia viel echter ook de tweede motor uit, waarop het vliegtuigje te water raakte en beide mannen eruit geslingerd werden.

Op de foto de sleepboot van Wintug die de reddings-operatie met succes uitvoerde.

Ongewenst bezoek in hotelkamer

PHILIPSBURG — Een bedrag van tweehonderd dollar werd vermist uit een hotelkamer, waar men zich toegang had verschaft door het openen van een glazen schuifdeur die wel gesloten, maar niet op slot was.

gt op vijf zetels in eilandsraad beslag

artijencombinatie UPB/POB oekt verkiezings-overwinning

ALENDIJK / WILSTAD — De gecombi- de lijst van de Bonaire- oppositie-partijen Uni- atriotico Bonairiano) en ... no (POB) won gisteren landsraad-verkiezingen totaal 2.963 stemmen. aantal leverde hen vier en een restzetel op en deerde de partijen- inatie met vijf zetels in en zetels tellende Ei- raad, de komende vier stuurs-verantwoorde- d op Bonaire.

verige vier zetels werden ren met een totaal van stemmen door de Demo- che Partij Bonaire (DPB), dusverre het eilands- be- erde en evenzo deel uit- van de regerings-coalitie, wacht gesleept. De derde die op Bonaire aan de ver- agen deelnam, de PAN, de kiesdeler, die bepaald p 606 stemmen niet. De wam niet verder dan 279 stemmen en wist daardoor op geen enkele zetel beslag te leggen.

De partijen-combinatie UPB/POB van respectievelijk Rudy ... ga, "klopte" de DPB van voormalig minister Jopie Abraham in alle vijf de stem-districten op het eiland. De verschillen in het aantal stemmen varieerden van 106 tot 215 op het eiland waar in totaal 5.460 geldige stemmen werden uitgebracht.

In tegenstelling tot de verkiezingen die tegelijkertijd op Curaçao plaatsvonden, bracht op Bonaire het merendeel van de stem-gerechtigden hun stem uit. Terwijl op Curaçao slechts circa 66 procent van de stem-gerechtigden de weg naar de stembus vonden, was dit percentage voor Bonaire 85,9 procent. Het hoogste percentage stemmers haalde daarbij het stem-district Rincon, waar 89,3 procent een stem-biljet deponeerde. Het laagste opkomst-percentage in een stem-district bedroeg 82,2 procent.

DPB-leider Jopie Abraham verklaarde gisteravond in een radio-interview van mening te zijn dat politiek tegenstander UPB zich geenszins op een algehele overwinning mocht beroepen. Een meerderheid van stemmen haalde de tot dusverre oppositie-voerende UPB immers zijns aanziens niet. Ware het niet voor een samengaan met de POB, dan zou de zetel-verdeling er volstrekt anders hebben uitgezien, was Abraham van oordeel. Dan zou de UPB, evenals de DPB, ten hoogste vier zetels in de wacht hebben kunnen slepen en zou de POB op de negende zetel beslag hebben gelegd, aldus Abraham.

verneur ekt St Eustatius

EUSTATIUS — Op 8 arriveerde gouverneur aee Römer met zijn note, mevrouw J.C.I. -de Vreese, zijn adju- majoor der mariniers, rhalsdonk en de direc- van zijn kabinet, mr. ... op St. Eustatius. dezelfde middag bezocht plaats waar het visserij- ... te staan in de Bene- ... naast het informatie- Ook het resultaat van de ... van de "Vacationer" de Ch. A. Woodley pier ... . Vervolgens kreeg ... uitleg over de uit- van de pier. De volgen- werd een vergadering ge- met het Bestuurscollege, de vorderingen vanaf het werkbezoek werden ... men. Het eerste project visserijproject, vervol- landbouw en tuinbouw ... heden, de huizenbouw, ... en Union Estate. Als ... project van de gehan- zorg.

... werden nog de planta- Berkel-Millard be- . Helaas was er geen tijd de plantage van R.L. bezichtigen ... ur een gesprek ... house. De plaats ... lijf voor gehandicapten werd bezocht en er entmoeting plaats met ... van Cado-Statia en ... van de gehandicap- . Op 9 april vertrok de rneur met de laatste ... St. Maarten.

Eénmanspartij uitgevallen

PHILIPSBURG — De P.E.M. (People's Electoral Movement) met de heer Freddie Lejuez als enige kandidaat op de lijst, heeft het vereiste aantal van vijftig handtekeningen niet kunnen verzamelen en is daarmee uitgesloten van de eilandsraads-verkiezingen van 22 mei.

Woensdag 8 april was de laatste dag dat de lijsten getekend konden worden. De Democratische Partij van dr Claude Wathey had 73 handtekeningen en de twee partijen die met een gecombineerde lijst uitkomen S.P.M./I.C.M., aangevoerd door Vance James jr, kreeg 54 handtekeningen. De P.E.M. werd voor de wedloop gediskwalificeerd, aangezien slechts dertien personen hadden getekend.

De heer Carl Hasell, hoofd van het kantoor van de Burgerlijke Stand, deelde mee, dat het aantal stemgerechtigden op dit moment 9590 bedraagt. Ze zijn verdeeld over dertien stemdistricten.

Loterijhuisjes

PHILIPSBURG — Het aantal loterij-huisjes is het laatste jaar op St Maarten verdubbeld.

Waren er het vorig jaar nog maar veertig, op dit moment zijn er tussen de tachtig en negentig. Ze zijn soms maar een paar vierkante meter groot, geverfd in wit, blauw, geel of rood, naargelang de firma die ze vertegenwoordigen en organiseren niet alleen verboden loterijen, maar zijn vaak ook zonder bouwvergunning opgericht. Enkele uren na een politiecontrole zijn ze vaak weer volop in bedrijf.

Op woensdag 8 april werd weer een controle door de politie uitgevoerd. Het gevolg was dat een aantal dames werd aangehouden, van wie er zeven illegaal op het eiland verbleven. Vijf van hen werkten in de loterijhuisjes. Er werden ook 47 gulden en 612 dollar in beslag genomen.

Vreemd gedrag

PHILIPSBURG — Om vier uur in de morgen bemerkte de politie-patrouille dat een huurauto in de buurt van het vliegveld reed in de richting anders dan door de verkeersborden wordt aangegeven. De chauffeur werd beduid de auto te stoppen. Naar zijn naam werd gevraagd, zei de man dat hij daar even over moest nadenken. Hij kon niet zeggen waar hij verbleef. Hij zei, dat hij pas was aangekomen en dat hij het vliegtuig dat hem naar New York moest brengen om drie uur had gemist. Om drie uur in de morgen is er echter geen vlucht naar New York. De man werd verzocht mee te gaan naar de politiewacht. Hij was niet dronken, had geen geld bij zich en geen verblijfplaats.

Verkeerscontrole

PHILIPSBURG — De woordvoerder van de politie, majoor Jacobs, deelde mee dat tot zijn voldoening het publiek blijkbaar geleerd heeft dat het niet goed is schietwapens of gestolen goederen in zijn auto te vervoeren. Bij een onlangs gehouden controle op de Union Road te Simpsonbay werden geen wapens aangetroffen, geen illegaal op het eiland verblijvende personen en geen gestolen goederen. Slechts in één geval vond men een heel geringe hoeveelheid marihuana.

Met grote droefheid maken wij het overlijden bekend van

TED HENRY KOETSIER, D.J.

Zijn vader	Ted Koetsier
zijn moeder	Anna Christina Perret Gentil
zijn zusters	Helen Grace Koetsier
	Vivian Joyce Koetsier
zijn verloofde	Gucha Everts en familie
overige familieleden	Norma en Jati Raven-Perret Gentil en familie
	Olga en Harry Meyer-Perret Gentil en familie
	Rolie en Gusta Perret Gentil-Hofmans en familie.

De teraardebestelling vindt plaats zondag 12 april om 4 uur te Morada Santa, Bottelier.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 1 uur in de Chapelle Ardente te Bottelier.

Verzoeke geen rouwbeklag aan huis.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze collega en vriend

DJ TED KOETSIER

Zijn spontaniteit, vriendelijkheid en vakmanschap zullen wij en onze luisteraars nooit vergeten.

De familie van Radio Hoyer zal je nooit vergeten Ted.

Rust in vrede.

Directie en je collega's
van Radio Hoyer N.V.

"Pantoffelhelden"

Een aantal Europese Nederlanders, die over het algemeen bekend staan om hun vermogen tot zelfspot, hebben gisteren kennelijk toch aanstoot genomen aan de opmerking "pantoffelhelden" in een van de verkiezings-artikelen vanuit Kralendijk. De luchthartige opmerking was echter slechts bedoeld om de ernst van de verkiezingen enigszins te relativeren. Het was derhalve niet de bedoeling dat iemand zich daardoor aangesproken zou voelen.

Oudste beroep

PHILIPSBURG — Donderdagavond tussen acht en elf uur heeft de politie een inval gedaan in verschillende bars, wat leidde tot het resultaat dat drie mannen werden gearresteerd en niet minder dan 33 dames die illegaal op het eiland verbleven en op verschillende plaatsen ongecontroleerd het oudste beroep van de wereld uitoefenden. Ze werden ingesloten en zullen naar hun land van herkomst worden terug gestuurd.

Spullen terug

PHILIPSBURG — Een vrouw die aangifte van diefstal had gedaan, kwam de volgende dag terug op de politiewacht en zei dat ze drie buitenlanders verdacht van de diefstal en dat ze een paar gestolen voorwerpen had terug gevonden in het struikgewas niet ver van haar huis. De politie ging met haar mee en vond nog meer voorwerpen terug die blijkbaar waren verstopt. De vrouw was blij dat ze haar radio en andere spullen terug had en de mannen werden aangehouden.

Dubbele inbraak

PHILIPSBURG — Een bewoner van een appartement te Mary's Boom deed aangifte nu er voor de tweede keer was ingebroken. De eerste keer was op 14 maart. Er werden toen 1400 dollar in baar geld en 800 dollar in reischeques ontvreemd. De tweede keer was op ... Deze keer was er geen geld voorhanden en stelde de dief zich tevreden met twee gouden kettingen en enkele andere kostbare voorwerpen. De politie heeft de zaak in onderzoek.

Bom ontploft in centrum Tegucigalpa

TEGUCIGALPA — In het centrum van de Hondurese hoofdstad is een bom ontploft waarbij één zwaargewonde is gevallen. De gewonde zou iemand zijn geweest die op het moment van de explosie voorbij liep. De bom zou door twee mannen vanuit een rijdende auto zijn gegooid bij een modezaak in het winkelcentrum van Tegucigalpa. Eigenaars van de modezaak zijn Arabieren; een van de eigenaars is honorair consul van Libanon. De politie weigert echter te zeggen in welke richting men de daders zoekt.

Ingezonden

Stemrecht

NADAT WIJ dagen tevergeefs hebben uitgekeken naar onze stemkaarten waagde ik op 9 april een poging bij de Burgerlijke Stand hieraan te komen. Na drie kwartier wachten in een rij werd mij bij het loket verteld dat onze kaarten waren verzonden naar Abrahamsz 102, inmiddels veranderd in Kaya David, terwijl wij ruim 4 jaar op Jongbloed 110 wonen. Van de adreswijziging hebben wij herhaalde malen opgave gedaan bij genoemde instantie, terwijl bovendien waarschijnlijk door een wonder, bij de laatste verkiezingen de stemkaarten wel op ons huidige adres werden bezorgd. Ik kon eventueel wel een duplikaat van de stemkaarten krijgen, doch slechts op de verkiezingsdag, en dit terwijl de man voor mij in de rij het gebouw met een duplikaat kon verlaten.

De Burgerlijke Stand had de kaarten niet retour ontvangen, terwijl deze volgens de huidige bewoners van Kaya David wel retour verstuurd waren. Bij het voor de zoveelste maal opgeven van ons huidige adres kon mijn vrouw van het formulier dat in viervoud werd getikt geen kopie krijgen, men wil waarschijnlijk de zekerheid hebben dat ingeval de formulieren in de prullenbak terecht komen, dit met allemaal gebeurt. Op de verkiezingsdag stonden er zowel 's morgens als laat in de middag nog langere rijen dan de dag ervoor en wij konden de moed niet opbrengen voor de tweede maal in dergelijke rijen te wachten. Omstreeks 18.00 uur hoorde ik in een interview met een politicus dat het mogelijk was na een bepaalde tijd met een identiteitskaart te stemmen. Bij het stemlokaal nr. 84 tw. Jardin di Flor Kleuterschool waar wij al enkele jaren stemmen bleek dit na 18.50 uur te zijn, dws. tien min. voor sluiting hiervan. Toen wij ons daar om die tijd melden met onze identiteitskaart, werd er eerst 10 min. gebeld met de Burgerlijke Stand, het was inmiddels sluitingstijd, waarna bij het zoeken in de kaartenbak bleek dat wij daarin niet voorkwamen en wij dit jaar dus voor de eerste maal bij een ander stemdistrikt waren ingedeeld. Het was inmiddels te laat over het eiland hiernaar te gaan zoeken.... Wij krijgen nu bijv. de volksvertegenwoordigers die anderen voor ons hebben gekozen wellicht gebruikmakend van onze stemkaarten, aangezien men zich, in het bezit hiervan, niet hoeft te legitimeren. Dit noemt men in een ware demokratie als de onze stemrecht.

RONNY LOBO

Pauselijke president

BUENOS AIRES — Het bezoek van Johannes Paulus II aan Argentinie houdt ook de jongere jeugd bezig. Ze vroeg een vijfjarige Leon aan een leeftijdgenootje met de naam Martin: wie is de paus. Even was het stil. Na enig nadenken zei Martin: Hij is de president van de andere wereld.

la hoja funeral home

Lagando pa nos un ejempel di fe, curashi, valentia y amor a fallece den señor nos tan stima tata, abuelo, bisabuelo, suegro, ruman y omo:

J. J. P. (Zepp) Oduber

Na nomber di su juinan:	Daphne-Ru Arends-Oduber
	Brenda-Dado Badaracco-Oduber
	Arelis
su nietonan:	Rusette, Rudolf, Gina, Javier y Mariola
su bisanieta:	Josette
su rumannan:	Daniel Oduber y familia
	Betsy Oduber
	Jossy Oduber y familia
	Noonchi Harms y familia
su cuñanan:	Pina Croes y familia
	Esmee Croes y familia
	Yolanda van Heeswijk y familia
	Regina van Heeswijk y familia
	Cheppito Zeppenfeldt y familia
	Trinita Zeppenfeldt y familia
	Libia Oduber

y demas familia y amigonan

ta invita pa acto di entiero cual ta tuma lugar diasabra 11 April pa 4'or saliendo for di cas Dominicanessenstraat 38 pa iglesia San Fransisco despues pa santana catolico den Boerhaavestraat.

Aruba, 10 april 1987.

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van de heer

J. J. P. (Zepp) Oduber

Hij was van april 1969 tot en met april 1976 administrateur van onze maatschappij.

Wij leerden hem kennen als een prettig en goed medewerker.

Aruba, 10 april 1987

Commissarissen, Directie en personeel van
ARUVEN nv.

Met droefheid maken wij het overlijden bekend van de Heer

J. J. P. (Zepp) Oduber

in leven Voorzitter van de "Stichting Ziekenverpleging Aruba".

Zijn toewijding in het belang van ons Ziekenhuis zal altijd in onze gedachten blijven.

Moge hij in vrede rusten.

Directie, staf en personeel
Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal

Aruba, 10 april 1987.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van de Heer

J. J. P. (Zepp) Oduber

in leven Voorzitter van de Stichting Ziekenverpleging Aruba.

Zijn grote toewijding en inzet in het belang van het Ziekenhuis zullen altijd in onze gedachten blijven.

Moge hij in vrede rusten.

Bestuur Stichting Ziekenverpleging
Aruba

Aruba, 10 april 1987.

Alle personeel op straat

Alico sluit onverwacht deuren

PHILIPSBURG — De American Life Insurance Company (ALICO) die enkele jaren geleden op St Maarten werd gevestigd en zich bij de bevolking bemind had gemaakt door haar sociale instelling, heeft zich nu van een andere kant laten zien.

Plotseling werd bekend gemaakt dat alle verzekeringstaken van ALICO in handen zijn gegeven van N.C. Wathey Insurances nv, als de enige vertegenwoordiger van ALICO. Het kantoor van ALICO zelf is gesloten.

Dit bericht heeft nogal wat opschudding verwekt op St Maarten, niet omdat polishouders ongerust zouden zijn, maar wel verontwaardigd. Men had wel graag inspraak gehad in de procedure en men had zelf kunnen willen geven in wiens handen men zijn verzekering had willen toevertrouwen. Het meest verontwaardigd echter is men over het feit, dat het hele personeel van ALICO zonder enige waarschuwing van de ene dag op de andere op straat kwam te staan. Er worden tegen deze maatschappij gerechtelijke stappen ondernomen.

Vraaggesprek met pastoor Rudy Lampe:

”Het is niet de bedoeling om polarisatie aan te wakkeren”

RUDY LAMPE IS in het (recente) verleden in opspraak gemaakt. Deze pastoor van Koraal Specht heeft tijdens een eredienst zijn solidariteit betuigd met een niet christelijke coöperatie: de KOPAK (Koperativa pa Agrikultornan di Kòrsou). Deze solidariteits- betuiging heeft bij veel mensen reacties losgemaakt; positieve en negatieve. De vraag is of men als priester solidariteit tijdens een eucharistie- viering kan betuigen met een niet-christelijke organisatie. Rudy Lampe denkt zelf dat er in de kerkhistorie van Curaçao genoeg aangrijpingspunten liggen om dit te doen. Alleen moeten we nu een stap verder gaan dan toentertijd. In dit vraaggesprek probeert pastoor Lampe historische lijnen te leggen. ”Het is niet de bedoeling om de polarisatie aan te wakkeren, maar om anderen mijn manier van handelen inzichtelijk te maken”, aldus Lampe.

Door steun te betuigen aan Kopak, een niet- katholieke organisatie, heeft u een precedent geschapen. Toch is uw solidariteits- betuiging niet nieuw in de katholieke kerk van Curaçao.

”Door steun te betuigen, solidair te zijn met een concrete organisatie zijn we eigenlijk trouw gebleven aan de geschiedenis van de Rooms- katholieke kerk op Curaçao. Ik wil deze stelling bewijzen door terug te gaan in de geschiedenis van de coöperaties. Begin deze eeuw was er op Curaçao een economische crisis. Misschien was die crisis erger dan die we op dit moment meemaken. Er was een verschrikkelijke armoede en ellende. De kerk was in die tijd zeer actief om daadwerkelijk iets (aan de armoede) aan te doen, min of meer gedwongen door de armoede van de katholieke meerderheid. In 1905 werd de eerste coöperatie gesticht door een priester. Het was de coöperatie voor de productie van de sambarku's, een soort sandaal. De naam van deze vereniging was: Coöperatieve Vereniging en Nijverheid. Het was een soort verdediging van de rechten van het volk dat in ellende leefde. In 1913 had de vereniging een eigen gebouw en drie winkels. Een paar jaar daarna kwamen er meer winkels en nog andere productie- coöperaties.

In deze tijd werd bijvoorbeeld de coöperatie voor de productie van de hoeden- industrie gesticht. De katholieke kerk heeft de oprichting hiervan erg gestimuleerd. Nu pas is er onderzoek gaande over het belang van deze hoeden- industrie. Men is gaan inzien dat deze betreffende industrie zeer belangrijk was voor de economische ontwikkeling van Curaçao. De katholieke kerk was erg actief in de verdediging van de economische belangen van de bevolking. Niet alleen op het gebied van de coöperaties, maar ook op andere gebieden. In 1919 werd door de heer A. Kijpers de Katholieke Volksbond opgericht. Echter de grote motor daarachter was Verriet, die later bisschop zou worden. In die tijd, de tijd van de opkomende industrialisatie, wilde de Katholieke Volksbond de arbeiders organiseren. Vanuit de bond in samenwerking met de katholieke kerk werden er vakbonden gesticht. De eerste vakbond was die van de havenarbeiders. De oprichting ervan was het werk van Verriet. Er kwamen meer vakbonden, voor vrachtwagen- chauffeurs, winkel- personeel en onderwijzend personeel op katholieke scholen. Allen vanuit de katholieke vakbond gestimuleerd. Samenvattend zowel de eerste coöperatie als de eerste vakbond werden vanuit de katholieke kerk in het leven geroepen.

Later kwam er nog een katholieke politieke partij. Dit alles om aan te geven dat de kerk duidelijk geëngageerd was. Ze was actief op sociaal, politiek en economisch terrein. Daardoor had de kerk natuurlijk een erg grote invloed. Het was een macht waarmee men terdege rekening moest houden. Sommige geschiedschrijvers spreken dan ook van een ”religieus regime”.

Maar de geweldige boodschap die wij uit deze periode hebben gekregen, is dat de kerk zich niet mag beperken tot spirituele zaken doch ook een boodschap heeft in de maatschappij. Zij moet actief zijn ter verdediging van het leven, de rechten van de bevolking. Als wij dus nu in 1987 actief onze solidariteit betuigen met een coöperatie, de Kopak, dan volgen wij de inspiratie uit het verleden. Wij, priesters, kunnen onze taak niet beperken tot spirituele en devotionele praktijken.

Er zijn echter verschillen aan te geven. We zien dat de kerk in die tijd alles te zeggen had in de organisaties. Men spreekt wel van een clericaal paternalistische structuur. De kerk werkte vanuit een theocratische mentaliteit: ”Wij moeten proberen de wereld van de armen en de arbeiders katholiek te heroveren”. Men kon geen Christelijke waarden gerealiseerd zien buiten de kerk. Alleen binnen de kerkelijke organisaties was er heil. Daarom was de macht van deze organisaties in handen van de clerus. Deze principes zijn echter nu achterhaald. Na de Tweede Wereldoorlog bevrijden het volk en zijn organisaties zich van dit clericaal paternalisme. Het volk gaat de autonomie van haar eigen praxis verdedigen. Er komen autonome vakbonden en andere politieke partijen, die eigenlijk niet geaccepteerd werden door de katholieke kerk. Er kwam een ontwikkeling op gang om de macht in handen van het volk te geven. Helaas is dit niet gelukt, de macht werd overgedragen aan een politieke elite. We hebben nu te maken met een politiek paternalisme. Toch is er een proces op gang, dat de macht werkelijk terug geeft aan het volk.

De kerk op Curaçao heeft dit gezond proces, de macht aan de bevolking, nog steeds niet kunnen verwerken en droomt van organisaties die officieel- christelijk zijn. Ze ziet eigenlijk niet in dat er ook christelijke waarden te vinden zijn buiten de kerkelijke instituties en organisaties. Wanneer wij zeggen dat de Rooms- katholieke kerk de laatste jaren niet sociaal actief is, dan betekent het niet dat we eisen dat de kerk weer kerkelijke organisaties op moet richten. De kerk moet proberen de katholieke, christelijke waarden te herkennen, die er buiten de kerk zijn. De kerk moet in dialoog treden met allerlei sociale organisaties, die niet officieel christelijk zijn om de christelijke waarden te ontdekken en als die er zijn haar solidariteit te betuigen. We hebben gezien dat de bevolking erop zit te wachten. Onze solidariteit met Kopak is door de mensen geweldig goed ontvangen. Het is zelfs zo dat een idee van ons, landbouw- hervormingen, werd aanvaard als een principe van Kopak voor de komende jaren. De mensen van Kopak hebben gemerkt dat ze van de kerk iets kunnen leren.

Als de Rooms - katholieke kerk in dienst staat van sociale organisaties en deze hoop geeft, heeft dat een geweldige positieve neerslag bij de mensen. Als coöperatie stelt Kopak duidelijk christelijke waarden. Ze willen werken voor het welzijn van alle landbouwers van Curaçao en niet slechts voor een kleine groepje. De kerk zal moeten inzien dat er ook christelijke waarden buiten de kerk te vinden zijn. Ik denk dat dat een van de twee belangrijkste uitdagingen is van de kerk op Curaçao”.

Wat waren volgens u de motieven van de priesters, van het begin van deze eeuw om coöperaties en vakbonden op te richten. Was het zo, dat dit een manier was om invloed te krijgen op de overwegend protestantse elite?

”Natuurlijk stond de kerk niet buiten het machtsspel. Men wilde een positie veroveren die zo sterk was, dat men zich kon verdedigen ten opzichte van andere organisaties. In de kerk toentertijd waren er natuurlijk ook andere dan evangelische motieven te ontdekken. Altijd zijn er andere motieven in het spel, maar ook evangelische motieven die de priesters hebben gemotiveerd om zich solidair te verklaren met de arbeiders. Het ging om een marktkwestie, maar eveneens om een ware zendings- gedachte. Mgr. Verriet was, zoals we reeds gezien hebben, zeer actief. Als bisschop werd hij gesteund door veel priesters. De scheiding tussen machts- en evangelische motieven was in elk geval geen hiërarchische scheiding”.

U had het over een nog andere uitdaging voor de kerk op Curaçao. Welke is dat?

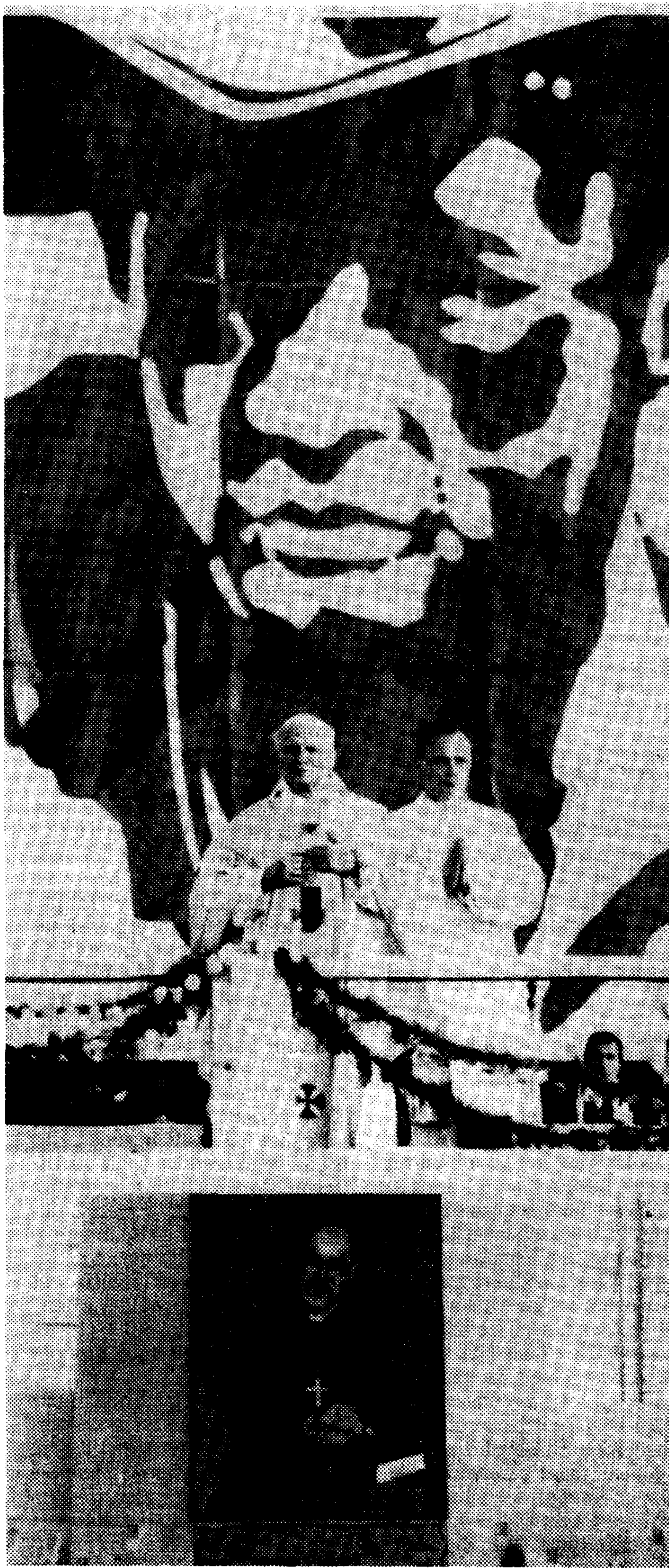
”Als we het gaan hebben over de tweede uitdaging van de katholieke kerk op Curaçao dan beginnen we bij de constatering dat de kerk veel aan invloed heeft ingeboet. De vraag is waarom? Onze kerk heeft geweigerd om partij te kiezen. Wanneer er een strijd is tussen onrecht en recht, kan de kerk niet neutraal zijn, maar moet ze partij kiezen. Ik denk dat de kerk de laatste jaren een neutrale positie heeft gekozen. Neutraliteit is echter ook een keuze. Als men niet tegen onrechtvaardigheid is, dan is men voor.

Als onze kerk partij kiest voor het goede, hetgeen rechtvaardig is binnen onze maatschappij, dan zal zij tevens aan geloofwaardigheid winnen. Een voorbeeld uit Latijns-Amerika. In 1963 werd onder de studenten van de universiteit in Rio de Janeiro een enquête gehouden. Zestig procent van de studenten verklaarde dat ze atheïstisch waren, omdat de Rooms- katholieke kerk de status quo handhaafde. In 1978 vond er weer een enquête plaats: 75 procent verklaarde gelovig te zijn en trots op de kerk, omdat de kerk de stem van de stemlozen was geworden. Het kiezen van partij heeft de Braziliaanse kerk geloofwaardigheid gegeven.

Toen wij partij kozen op 22 maart 1987, was dit weliswaar nieuw voor de laatste jaren, maar niet nieuw in de geschiedenis van de kerk op Curaçao. In 1922 brak er een staking onder de havenarbeiders uit, omdat het loon van *f*.0,50 naar *f*.0,40 terug werd geschroefd. De katholieke vakbond kwam op voor de rechten van de arbeiders. Er werd gevraagd de arbeiders in de onderhandelingen met de directie te vertegenwoordigen. Verriet stond duidelijk achter de arbeiders in dit conflict. Er vond een manifestatie plaats, die op gewelddadige manier onderdrukt werd (vier doden en negentien gewonden) door de koloniale overheid. In deze conflict- situatie wordt de katholieke kerk ervan beschuldigd de arbeiders te hebben opgejut. De Rooms- katholieke Volksbond geeft een bericht uit waarin ze zich solidair met de arbeiders verklaarden, die rechtvaardiging zochten en zich alleen maar verdedigden. Degene, die verantwoordelijk was voor het geweld, was de directie van de maatschappij en het onrechtvaardige salaris.

Daarnaast bekritiseert de RK Volksbond degenen die een nieuwe slavernij willen opleggen aan het volk. De kerk kon niet het volk in handen laten van de elite

vervolg op Pag 7

Bevrijdingstheologie

RUDY LAMPE BEHOORT ontegenzeggelijk tot die priesters, die beïnvloed zijn door het denken van de zogenaamde bevrijdings- theologen. Door allerlei verdachtmakingen vanuit verschillende hoeken en door verkeerde interpretatie van de publicaties van de bevrijdings- theologen is er rondom deze vorm van theologie bedrijven nogal wat verwarring ontstaan.

UITGANGSPUNTEN

Bevrijdings- theologie is een manier van theologie bedrijven, die ontstaan is uit de praktijk. Priesters, die met en voor de mensen in de sloppenwijken van de grote steden in Latijns-Amerika werkten, zagen de grote ellende. Geestelijken, die hun werkterrein op het platteland hadden, zagen de armoede en de onrechtvaardigheid van de bevolking aldaar. Geconfronteerd met de alledaags ”ellendige” werkelijkheid van zovele mensen gingen theologen op zoek naar een zingeving van dit onrecht. De tijd dat men zich tevreden kon stellen met antwoorden in de trant van ”God heeft het zo gewild” en ”Na dit leven op aarde zul je in de hemel gelukkig worden” was definitief voorbij.

Men vond een antwoord, in die zin dat men tot de conclusie kwam dat God geen onrechtvaardigheid, armoede, ellende en onderdrukking wil toestaan. Als Christen heb je dan ook de opdracht, de taak om het onrecht te bestrijden. God staat aan de kant van hen die lijden. Er werd al tientallen jaren door de Zuidamerikaanse kerken geprobeerd om iets aan de armoede te doen. Deze hulp bleek echter niet het gewenste resultaat, namelijk de opheffing van de noden van het volk, te hebben. Men kwam tot de conclusie dat de kerken aan symptoom- bestrijding deden. Hoewel deze sympthoom- bestrijding (liefdadigheid) als eerste directe, vaak acute hulp onontbeerlijk is, zal men daarna en/of daarnaast het ”kwaad” bij de wortels moeten bestrijden om zo een situatie te krijgen, die rechtvaardig is. Op zoek naar de wortels van het kwaad kwamen de bevrijdings- theologen tot de conclusie dat het kapitalistische systeem zoals het zich in Zuid-Amerika met de ideologie van de nationale veiligheid manifesteerde niet in staat is geweest het onrecht te bestrijden.

De ideologie van de nationale veiligheid wil de verworven Westerse waarden beschermen en gebruikt daarvoor alle middelen om de situatie, zoals die is te handhaven. Deze handhaving gaat gepaard met geweld, onderdrukking en ”verdwijningen”. De bevrijdings- theologie herkende in dit systeem de wortel van de onrechtvaardigheid. De houding van de bevrijdings- theologen ten aanzien van de politieke situatie heeft consequenties, die uitgaan boven het spirituele, namelijk: maatschappelijke en sociale. Hier begon de bevrijdings- theologie voor verschillende regeringen gevaarlijk te worden omdat men hiervoor het gevaar zag dat men hun machtspositie zou verliezen. Vanuit de politiek is de kerk er menigmaal op gewezen dat ze zich niet met maatschappelijke en politieke zaken moest inlaten en dit maar aan de regerings- beleiders van desbetreffende landen moest overlaten. Echter, zelfs de paus heeft gezegd dat hier voor de kerk ook een taak ligt.

KERKELIJKE HOUDING

De officiële Rooms-katholieke kerk heeft uiteraard gereageerd op de bevrijdings- theologie. In de ”instructio” voor geloofsleer van 6 augustus 1984 wijst ze vooral op de gevaren, die er door excessen in de bevrijdings- theologie kunnen ontstaan.

Men (met name kardinaal Ratzinger) spreekt de vrees uit dat bevrijdings- theologen zich vereenzelvigen met het marxisme dat a priori atheïstisch is en dus nooit in zijn geheel geaccepteerd kan worden door een Christen. Echter naast de opmerkingen die ingaan op de gevaren van vereenzelviging met het marxisme kent de ”instructio” ook vele passage's die het bestaansrecht van de theologie van de bevrijding erkennen. Over de consequenties, die de navolging van Jezus heeft op maatschappelijk en politiek vlak spreekt de ”instructio” vaak duidelijke taal: ”..... dat de nieuwe vrijheid welke door de genade van Christus wordt teweeggebracht noodzakelijk haar gevolgen moet hebben op sociaal vlak” en ”Men moet inderdaad de moed hebben structuren te veranderen, die onrechtvaardig zijn en die onrecht veroorzaken”. Het denken van de bevrijdings- theologen is over de gehele wereld bekeken, en geanalyseerd en heeft veel kritiek, terechte zowel als onterechte, over zich heen gekregen.

De Belgische pater Vekemans heeft met zijn CEDIAL (Centro de Estudios para el Desarollo e Intergración en America Latina) aan de lopende band boekjes uitgegeven, die erg tegen de bevrijdings- theologie waren gericht. De officiële kerk heeft zich nooit achter de publicaties van Vekemans geschaard. Deze vorm van kritiek was onterecht omdat Vekemans, hoewel hij schitterende polimieken kon schrijven, erg kortzichtig bezig was. Alles wat maar in de verste verte riekte naar socialisme werd meteen op een hoop gegooid met het marxisme, Sovjetunie en spionagediensten. Waarlijk van een Jezuïet zou men beter verwachten.

Echter ook vanuit de hoek van de feministische theologie en de Amerikaanse black- theologie was er nogal wat, vaak zeer terechte, kritiek. Van binnen uit vonden en vinden er voortdurend vernieuwingen plaats in het denken der bevrijdings- theologen. Vanaf 1980 ging men zich er bijvoorbeeld rekenschap van geven dat verdrukking, strijd en vervolging niet als idolen, als afgoden moesten worden bekeken, maar dat men te maken had met een god van het leven: ”...... daarom kan een theologie, die haar wortels heeft in de realiteit van de armen alleen maar zijn concentratiepunt hebben in het paarmysterie van Christus”, aldus J. Sobrino.

AFSLUITING.

Men moet constateren dat de bevrijdings- thelogie, met zijn voorkeurskeuze voor de armen door de mensen van Latijns-Amerika begrepen wordt. Vooral in de basisgemeenschappen, die vaak zelfstandig opereren, vindt deze denkwijze zijn weerklank. Zolang er ongerechtigheid is zullen er mensen moeten zijn die de stem van de stemlozen moeten laten horen. Als er geen maatschappelijke organisaties zijn, die deze stem vertegenwoordigen, dan moet de kerk dat doen. Zijn ze er wel, dan dient de kerk op de achtergrond te blijven en de ontwikkelingen kritisch te volgen. Echter, de kerk kan niet neutraal zijn. De ”instructio”: ”..... voor wie zich in een houding van neutraliteit verschuilen tegenover de afschuwelijke en dringende problemen van de ellende en onrechtvaardigheid”.

De kerk, waar ook ter wereld, heeft tot taak om op onrecht te wijzen. De situatie op Nederlandse Antillen is niet geheel te vergelijken met die in Latijns-Amerika en derhalve kunnen we die niet in zijn geheel en zonder aanpassing op onze eilanden invoeren als we dat zouden willen. Maar de boodschap van de bevrijdings- theologie mag duidelijk zijn, of beter de boodschap die Jezus ons heeft gegeven, is duidelijk...... of komt er geen onrechtvaardigheid op onze eilanden voor?

RON SKOMOROWSKI

Ineke Phaff en de Caribische literatuur

DE AFGELOPEN WEKEN heeft dr. Ineke Phaff een aantal lezingen gegeven aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen over Caribisch literatuur. De lezingencyclus werd geopend met een zevental colleges van professor Oversteegen uit Utrecht over Cola Debrot en over literaire figuren uit de wereld van Cola Debrot. De cyclus werd voortgezet door dr. Ineke Phaff onder de titel «Na kaminda pa un imaginashon Caribense», waarin zij de literatuur van de Nederlandse Antillen in een Caribisch verband probeerde te brengen.

Dr. Ineke Phaff is docent in de Caribische taal- en letterkunde aan de Universiteit van Berlijn. Zij heeft regelmatig andere eilanden van het Caribisch gebied bezocht, maar het was de eerste keer dat ze Curaçao bezocht. Ze maakte van de gelegenheid gebruik om ook een kort bezoek aan Venezuela te brengen en in de week van 25-31 maart hield ze ook enkele lezingen op Aruba.

In de lezingen- cyclus kwam het werk van Frank Martinus Arion aan de orde, waarbij Ineke Phaff wees op de negritude- elementen in zijn poëzie. Henry Habibe was het daar niet mee eens en schreef tweemaal in de Amigoe een weerwoord. Ook het werk van Joseph Sickman Corsen, Cola Debrot en John de Pool kwam ter sprake, evenals het werk van diverse Spaanstalige schrijvers. De colleges werden goed bezocht en de lezingen- cyclus zal na haar vertrek worden voortgezet in april door dr. Henry Habibe van het ILA, waarna ze in mei zullen worden overgenomen door Aart Broek, die voor de Amigoe- lezers ook geen onbekende is.

Met Ineke Phaff hadden wij een gesprek om iets meer te weten te komen over haar werk en haar ideeën over Caribisch literatuur.

Hoe komt het dat je belangstelling hebt gekregen juist voor Caribische literatuur?

"Dat stamt eigenlijk uit mijn jeugd in Breda waar ik op school ging met Antilliaanse, Surinaamse en ook met Indonesische kinderen. Daar speelde je mee en je merkte dat er conflicten waren, maar je had helemaal geen idee van wat hun achtergronden waren e.d. Het werd ook helemaal niet gestimuleerd op school om daarover te praten. Die kinderen waren trots op hun land, maar kregen geen kans dat mee te delen. Dat was wel een onbewuste ervaring, maar het heeft wel meegespeeld. Toen ik oorspronkelijk Spaans ging studeren, ben ik al gauw overgeschakeld op Spaans-Amerika en toen naar het Caribisch gebied. Ik heb Spaanse taal- en letterkunde gestudeerd in Berlijn en niet-Westerse sociologie in Nederland".

Hoe is de belangstelling voor de Caribische literatuur in Duitsland vergeleken met andere landen in Europa?

"Die belangstelling is erg groot, veel groter dan in Nederland. Dat is ongeveer in 1980 begonnen en het begon met de muziek, de reggae- muziek en Bob Marley. Dat werd erg populair en de leraren Engels zochten een manier om reggae te interpreteren en hoe je met die muziek en met de teksten van die muziek met leerlingen kan werken. Er werden tekstboekjes opgesteld, zowel voor de scholen als voor volks- universiteiten. En vanuit die groep is toen het eerste interdisciplinaire congres over het Caribisch gebied georganiseerd in Bremen in 1981. Dat ging over politiek, muziek, van alles. Daar ben ik naar toe gegaan. Het jaar daarop was er weer een congres, nu in Bayreuth. Daar is een instituut voor Centraalafrikaanse studies en daar had men ook belangstelling voor het Caribisch gebied. Het derde congres hebben wij toen in Berlijn georganiseerd in 1984 aan het Latein Amerika Institut. Wij hadden bijna geen geld, alles liep door elkaar, professoren, studenten en belangstellenden en er was een enorm enthousiasme. Het accent bij dit congres lag sterk op de cultuur (literatuur en muziek). Daarna zijn de accenten verlegd van de Engelstalige literatuur naar de Frans- en daarna naar de Spaanstalige literatuur. Van al die congressen zijn publicaties verschenen. Ondertussen heeft men in de deelstaat Beieren een eigen Caribisch congres georganiseerd en het tweede daarvan is in mei en daar heeft men mij ook uitgenodigd. In Nederland ligt bij de studies veel meer de nadruk op de historische en sociaal politieke ontwikkelingen en in Duitsland meer op de culturele ontwikkelingen. In Duitsland mist men bij de studies volledig het Nederlands Caribisch gebied, net zoals in Frankrijk en in Spanje".

Hoe komt dat?

"Dat is niet helemaal te verklaren. Er zit natuurlijk een taalprobleem, maar dat is het niet helemaal. Over Suriname zijn bijvoorbeeld veel studies in het Engels en Spaans verschenen. Ik heb zelf de indruk dat zowel in het Nederlands Caribisch gebied als in Nederland zelf, wat op cultureel gebied hier gebeurt, sterk ondergewaardeerd wordt. Anders kan ik het niet verklaren. Men legt allerlei niveau criteria aan (dit is wel gelukt, dit niet e.d.), maar men treedt er te weinig mee naar buiten om te laten zien: Dit is nu van ons!".

Hoe is nu het contact met Curaçao tot stand gekomen, met de UNA en het ILA?

"Dat contact is helemaal tot stand gekomen via Frank Martinus Arion. Ik heb op de boekenbeurs in Frankfurt contact met hem opgenomen. Ik ga altijd naar die boekenbeurs in verband met het aanbod aan Zuidamerikaanse literatuur. In het eerste jaar in 1981 moest ik een paar recensies schrijven over de boeken van het Nederlandstalig gebied, één over Boeli van Leeuwen en één over Frank. Ik heb toen contact met hem gezocht. Later heb ik hem wel geschreven over wat ik deed en wat artikelen gestuurd. Toen is dit idee tot stand gekomen. Ik houd me bezig met de Spaans- Caribische literatuur, maar is er geen link te leggen met de Nederlandstalige literatuur? Deze lezingen zijn toen in het kader van de cyclus over Caribische literatuur geplaatst, waarvoor Frank contact opnam met de heer Reinders van de UNA, die het samen met het CCC verder regelde".

Was je wel eens eerder op Curaçao geweest?

"Nee, nooit".

Wel eens eerder in andere landen van het Caribisch gebied?

"Ja, ik ben al vaak in Cuba geweest en ook in Puerto Rico en in de Dominicaanse Republiek. In Puerto Rico heb ik in 1985 ook een serie cursussen gegeven. In die landen zijn taal- en letterkunde- opleidingen op universitair niveau en er zijn ook lerarenopleidingen".

Als je de belangstelling voor literatuur in die landen nu vergelijkt met de belangstelling daarvoor op Curaçao.

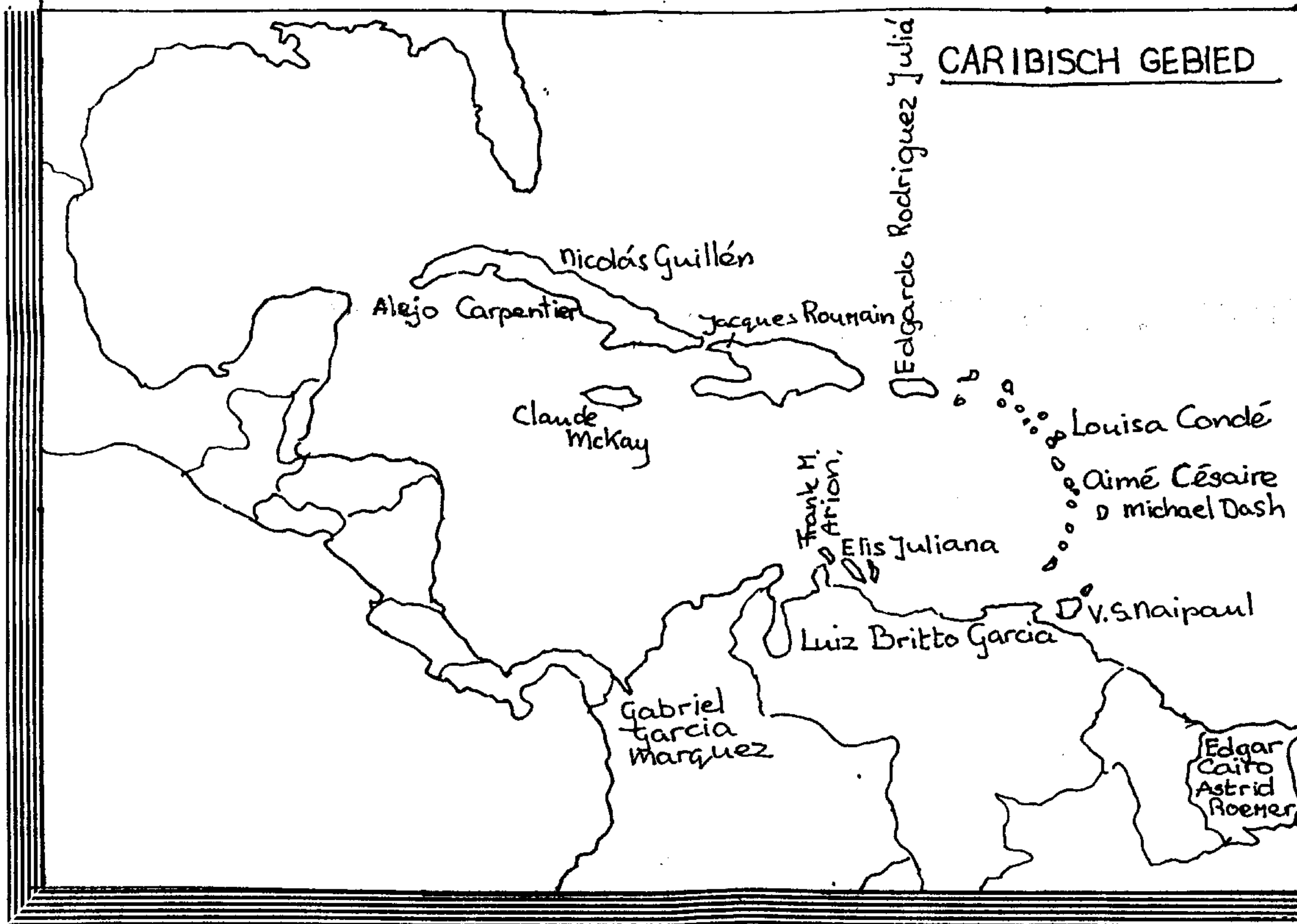
"De Nederlandse Antillen is het enige gebied dat niet op universitair gebied met literatuur werkt. Zonder dat kun je geen blijvende discussie op gang houden. Op Franstalig, Engelstalig en vooral op Spaanstalig gebied is dat er wel. Dat maakt de Nederlandse Antillen heel verschillend van de rest van het Caribisch gebied. Maar als er dan hier iets gebeurt, blijkt er wel belangstelling voor te bestaan, want naar de lezingen kwam een zeer geïnteresseerde groep. Het is een gemis dat er geen regelmatig punt is voor lezingen en cursussen e.d. waar men kan komen en werken met vragen die rijzen".

Heb je op Curaçao ook onderzoek gedaan en waarnaar?

"Ja, ik heb onderzoek gedaan naar de Curaçaose literatuur. Ik heb geprobeerd zoveel mogelijk aan de weet te komen in verband met hypotheses die ik had over Antilliaanse en Surinaamse literatuur in vergelijking met de Spaanstalige literatuur van andere eilanden. Ik heb gemerkt dat er ontzettend weinig onderzoek gedaan is. Zelfs de meest voor de hand liggende dingen zijn nooit uitgewerkt. Dat heeft me wel verbaasd. Ik vind het een spannende situatie om te zien wat er voor invloeden aanwezig zijn op cultureel gebied en wat er op creatief gebied aan gedaan wordt. Ik heb het gevoel dat niemand zin heeft om dat met elkaar in verband te brengen, om dit als een gedifferentieerd cultureel veld te gaan beschouwen en dit te beschrijven. Als ik aan alle boekjes denk, die ik over literatuur hier heb gelezen, heb ik het gevoel dat er niet is beschreven wat er voor andere denkbeelden in het Curaçaose literaire en culturele leven aanwezig zijn. Alles moet nog verder worden uitgediept en beschreven worden. De mensen werken ook langs elkaar heen. Het lijkt wel of men uit elkaars buurt probeert te blijven uit angst voor kritiek, in plaats van op een constructieve wijze met elkaar in discussie te gaan om te laten zien dat je iets anders doet vanuit een andere gedachte en vanuit een ander contact met het publiek. Dat zou op gang gebracht moeten worden. Dit vind je op de Spaanstalige eilanden veel meer".

Met wat je hier aan onderzoek hebt gedaan, kun je daarmee in Berlijn aan de slag?

"Ja, ik krijg het verschrikkelijk druk, want ik wil er een boek over schrijven. Ik ben sub-editor van een internationaal project, dat de geschiedenis van de Caribische literatuur wil uitgeven. De leiding heeft professor Arnold uit Virginia, die voor de verschillende talen sub-editors heeft uitgezocht en op mij is de keus gevallen voor het Nederlandstalige gebied. Ik was daarbij niet zijn eerste keus wat ook logisch is, want ik ben niet gespecialiseerd in het Nederlandstalig gebied, maar een paar anderen hadden afgezegd en zo is hij op mij gestoten. Dat is ook weer karakteriserend. Men vindt het Nederlandstalig gebied niet zo belangrijk. Over vijf jaar moet daar dus een boek over uit komen in drie delen, waarin het Nederlandstalig gebied door ongeveer vijftien mensen, ieder schrijft een essay over een bepaald onderwerp, vertegenwoordigd zal zijn. Het eerste begin van dat boek wordt binnenkort gepubliceerd in een tijdschrift (Callilu) in de VS, waarin fragmenten zullen staan in het Engels van boeken van Edgar Cairo, Frank Martinus Arion en Astrid Roemer in verband met een bepaalde hypothese, die ik heb over de ontwikkeling van de literatuur in Suriname en op de Antillen. Dat artikel moet een aanzet zijn, zodat men gaat vragen naar auteurs van hier. Anton de Kom (Suriname) komt binnenkort in het Engels uit. Het komt allemaal een beetje op gang, maar langzaam. Als het niet gericht gebeurt, stagneert het. Het moet ook niet op één auteur gericht zijn, maar breder. De auteurs, die ik voor dit project gevraagd heb, hebben ook allemaal heel positief gereageerd. Het is vaak een kwestie van persoonlijk contact. Het gaat veel beter zo, dan via brieven. Dat is ook één van de redenen waarom ik deze reis gemaakt heb".

Hoe is het met de aandacht van de schrijvers hier op de Antillen voor de rest van het Caribisch gebied?

"Het is heel moeilijk te peilen bij de schrijvers die ik ken. Sommigen zijn echt helemaal op de Nederlandse literatuur georiënteerd. Een paar zijn erg bezig met de Engels en Spaanstalige literatuur en dan heb je schrijvers die veel in het Caribisch gebied gereisd hebben. Ze hebben niet zoveel ervan gelezen, maar ze kijken en luisteren en observeren en dat beïnvloedt hun werk wel erg. Het is niet zo dat die drie er met elkaar over communiceren. Het loopt langs elkaar heen, het is geen gespreksthema. Ieder werkt voor zichzelf. Er zou veel meer contact moeten zijn".

Kun je hiervan voorbeelden geven?

"Nu, iemand die bezig is met de Caribische literatuur is Frank Martinus Arion, ook met de Engelstalige. Met de Spaanstalige is Henry Habibe bezig en iemand die erg veel gereisd heeft en daarvan invloed heeft ondergaan, is Elis Juliana. Tip Marug en Boeli van Leeuwen zijn niet erg met de Caribische literatuur bezig. Hoewel Tip Marug veel ervaringen in Zuid-Amerika heeft, is hij niet zo Caribisch gericht. Ik heb natuurlijk lang niet iedereen ontmoet. Het is ook geen traditie op de Antillen om Caribisch gericht te zijn. Wel richtte men zich naar Zuid-Amerika en naar de Spaanstalige traditie. Dat ligt net zo in Suriname. Het is geen traditie, het zou wel traditie moeten worden"

Wat maakt nu een auteur tot een Caribisch auteur?

"Dat is niet alleen hier maar overal een heel nieuw thema. Ook voor een onderzoek. Tot nu toe was het zo, dat de Spaanse Antillen zich verbonden voelden met Spanje, de Engelstalige met Engeland en de VS, de Franstalige met Frankrijk en de Nederlandstalige met Nederland. Om dat in een breder perspectief te brengen spreekt men vooral in de laatste vijftien jaar van Caribische literatuur. Dat is gedeeltelijk ook beïnvloed door de politieke situatie die het Caribisch gebied als een buffergebied beschouwt tussen Noord- en Zuidamerikaanse en Europese belangen in. Dat was daarvoor ook zo, maar het werd niet zo politiek uitgespeeld. Ten tweede is daar de muziek uit het Caribisch gebied, die vooral na de Tweede Wereldoorlog veel belangstelling heeft gewekt voor het gebied als gebied. Vanuit die visie werd het duidelijk dat het culturele en literaire gebeuren in dit gebied en vooral de verbindings- punten daarvan binnen dit gebied erg weinig onderzocht zijn. Dat onderzoek is pas vijftien jaar geleden voor het eerst begonnen, eerst in de VS en later ook elders. Men begon toen pas Caribisch te denken en gemeenschappelijke problemen en culturele conflicten van elke dag te zien en dat begon men uit te werken. Het was erg aantrekkelijk voor wetenschaps- mensen om mee bezig te zijn, want je begint aan iets nieuws, iets wat nog niet eerder onderzocht is. Wat nu speciaal Caribisch in de literatuur is, is wat vanaf de jaren dertig te zien was: het ritmische, zwarte, collectieve ook, ooit uit Afrika afkomstige gedragspatroon wat in de literatuur naar voren komt. Dat is dus de eerste herkenbare Caribisch dimensie. Dat begint pas in deze eeuw. De literatuur daarvoor was niet Caribisch, maar lokaal. Het Caribisch aspect begint pas na de Eerste Wereldoorlog. Het Caribisch heeft ook als hypothese dat er altijd een soort emigratie- bewegingen gaande zijn, binnen het Caribisch gebied en naar de grote industriecentra, die weer in een bepaalde verhouding met elkaar staan en met elkaar communiceren, ook over sociaal economische problemen, die samenhangen met het dekolonisatieproces. De Nederlandse Antillen kennen, vergeleken met de grotere Antillen, weinig emigratie. Guadaloupe en Martinique kennen veel emigratie naar Frankrijk, Cuba en Puerto Rico naar de VS en de Engelse eilanden naar Engeland en naar de VS. Daarvoor kun je allerlei statistieken opslaan".

Is er met de literatuur op Cuba nu wat veranderd na de revolutie in 1959?

"De geschiedenis van de literatuur van Cuba is heel anders dan die van de rest van het Caribisch gebied. Cuba is lange tijd het rijkste land van het Caribisch gebied geweest. Het heeft ook de langste en best gefundeerde culturele traditie van allemaal. De Cubaanse literatuur had al een gevestigde internationale status, lang voor de revolutie van 1959. De revolutie heeft de literatuur erg gestimuleerd. Veel schrijvers hebben in die tijd hun beste werk geschreven, volgens bijvoorbeeld José Carpentier en Nicolás Guillén. Dat was ook het geval met de schilders. Het maakte daarbij niet uit of ze voor de revolutie waren of tegen. Vanaf 1971 begon de revolutie de contacten te verleggen naar het communistische blok en werd alles meer naar binnen gericht, meer lokaal. Men is veel meer dan op andere eilanden bezig met een nationaal opbouwproces binnen de eigen literatuur en dat is vooral sociaal- economisch bepaald. Er wordt veel voor en over het onderwijs geschreven. Er komen veel detective- romans uit en beschrijvingen van eigen historische ervaringen. Er is een discussie gaande over hoe je die ervaringen in de literatuur kunt verwerken. Er is ook een enorme productie aan poëzie. Cuba is wel' erg geïsoleerd bezig vergeleken met wat daarvoor als culturele voedings- bodem werd gezien voor de eigen literatuur en dan spreek ik over Europa en de VS.

In de jaren zestig hadden de nieuw opkomende schrijvers van Zuid-Amerika in Cuba een eigen cultureel centrum. Ze werden er ontzettend belangrijk geacht. Braziliaanse schrijvers, Chileense schrijvers, die toen nog niet zo bekend waren als nu, zoals ook bijvoorbeeld de Colombiaan Gabriel García Marquez, zijn op de congressen geweest of hebben er contacten mee gehad en ze hebben er een stimulans van ondervonden. Ze zijn tot de overtuiging gekomen dat ze als Zuidamerikanen belangrijk waren en zo konden ze bouwen aan hun eigen opbouwproces. Het heeft hen zekerder gemaakt ten opzichte van de Westerse wereld. Het is na 1971 veel moeilijker geworden, maar de functie van cultureel centrum heeft Cuba toch op een bepaald gebied behouden. Een voorbeeld van iemand die ze pas ontdekt hebben en die een prijs toegekend heeft gekregen, is de Venezolaanse schrijver Luis Brito García. Het is nog steeds een centrum maar niet zo sterk meer. Er komt nu ook meer vanuit andere plaatsen. Daar komt bij dat schrijvers, die toen nog niet zo bekend waren, nu de internationale markt hebben veroverd. Ze zijn niet meer zo afhankelijk van Cuba. Cuba heeft wel een programma van uitgaven van Caribische literatuur georganiseerd. Anton de Kom is bijvoorbeeld daar verschenen in 1981 in het Spaans. Het wordt daar vertaald en uitgeven.

De contacten van de buitenlandse schrijvers met Cuba zijn wel veel moeilijker geworden, maar bijvoorbeeld García Marquez heeft nog wel een heel goed contact met Cuba. Dat is namelijk een persoonlijke vriend van Fidel Castro. Voor Pablo Neruda is het wel een probleem. Het zijn allemaal persoonlijke ervaringen. Iedere schrijver reageert er verschillend op. Het is niet meer zoals in de jaren zestig een enorme euforie. Nederland had ook zijn Harry Mulish, die een paar keer naar Cuba is gegaan. Hij heeft daar twee boeken over geschreven: «Het woord bij de daad» en na de Padia- affaire heeft hij een dun boekje geschreven waarin hij het oude werk niet afzwoer, maar dat hij wel in stond voor de vrijheid van iedere schrijver. In Nederland is het nu heel rustig rondom Cuba. Er is weinig publiciteit over. Ik heb niemand ontmoet, die er iets in zag in Nederland noch hier, om de Cubaanse en Antilliaanse literatuur met elkaar te vergelijken of om de culturele moeilijkheden of processen daar en hier met elkaar in verband te brengen.

Een mooi voorbeeld daarvan is het boek van Miguel Varnet: «El Simaron». Het is het verhaal over een interview met een heel oude man, een gewezen slaaf die gevlucht was en pas weer opduikt nadat hij, heel laat, had gehoord dat de slavernij was afgeschaft. Barnet was in Duitsland en daar heb ik hem geïnterviewd en hij verwachtte dat in Nederland zijn boek zou aanslaan omdat er overeenkomsten waren met de historische situatie en de culturele erfenis. Het boek is uitgebracht in Nederland maar de link met de eigen cultuur werd niet gelegd. Het interview werd afgedrukt in Hervormd Nederland en de titel, die ik gekozen had waarin stond dat Simaron ook met Nederland had te maken, werd veranderd".

Je bent net ook een paar dagen in Venezuela geweest. Had je al eerder daarmee contact gezocht?

"Ik heb contact gehad in Bonn, waar een groep uit Venezuela over Spaans- Caribische literatuur sprak. Vanuit Curaçao heb ik ze opgebeld en gezegd dat ik een week kon komen. Toen ik daar kwam, hadden ze een heel programma klaar, waar ik niets van wist. Er was een Caribisch congres van twee dagen en ik moest drie lezingen houden. Ook één voor de docenten van de Universiteit Simon Bolivar. Er is aan die universiteit een onderzoeks- groep over Caribische literatuur. In Venezuela staat in de kranten erg weinig nieuws, ook geen politiek nieuws, over het Caribisch gebied. Het is een vrij onbekend gebied voor de meeste mensen. Ze zijn nu gericht vooral op het Engelstalig gebied en op Engels-Guyana, maar er is wel interesse om contacten op te nemen en gegevens uit te wisselen met de cultuur. En dan zit je weer met de moeilijkheid dat er hier geen universiteit met Caribische studies is en zelfs geen hobbyclub, die werkt aan Caribische literatuur. Bij een cultureel accoord met Venezuela hoort een uitwisseling. Het moet geen éénrichtings- verkeer worden vanuit Venezuela".

Nodig je in Berlijn Caribische schrijvers uit om over hun werk te komen praten?

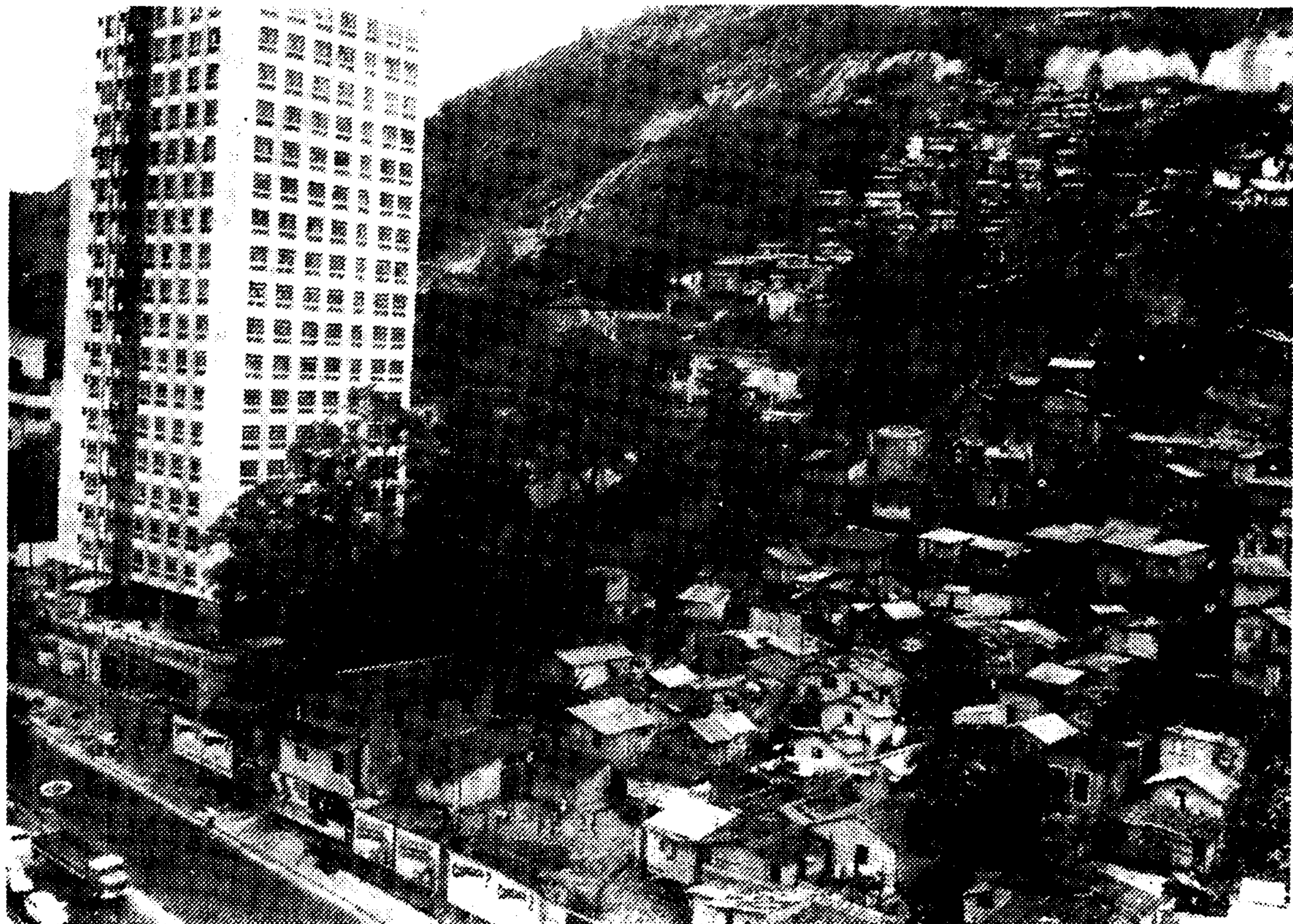
"Het is jammer dat dat hier niet gebeurt, want het is het leukste om een auteur zelf over zijn werk te horen praten. Veel leuker dan welke lezing over literatuur ook. En het is veel goedkoper een Caribische auteur naar Curaçao te laten komen, dan naar Berlijn of Amsterdam. Er is hier geen centrum om zo iets te organiseren. Het is jammer dat dat niet structureel gebeurt. Er komen hier ook geen Surinaamse auteurs. Ik denk dat Caribische auteurs op een uitnodiging heel positief zullen reageren. Het publiek hoeft niet reusachtig groot te zijn. Het wordt veel duidelijk voor je wat je met iemand gemeenschappelijk hebt, als je iemand hoort en ziet. En de meeste Caribische auteurs, voor zover ik die ken, zijn ook nieuwsgierig naar ander eilanden, maar ze worden daar niet uitgenodigd. Het is geen kwestie van dollars, want als ze een leuk publiek krijgen en gesprekken met andere schrijvers, dan werkt dat voor hen ook heel stimulerend. De taal hoeft geen moeilijkheid te zijn, je moet het wat voorbereiden; er is veel vertaald en iedereen kent ook Engels".

Er heeft in de Amigoe al twee keer een reactie gestaan van Henry Habibe op wat je in de lezingen verteld hebt. Wat vond je daarvan?

"Ik vind het heel positief dat er meteen een reactie komt op de hypothese stelling die ik geponeerd heb, namelijk een verbinding die ik heb gelegd tussen twee auteurs. Dat betekent dat het iets heeft aangesproken. Ik hoop dat er ook gewerkt zal worden aan een standpunt van hier over auteurs, die men hier heeft. Men moet die veel meer bestuderen en veel meer waarderen. Men kan dan schriftelijk en mondeling tot een eigen perspectief komen en standpunten ontwikkelen. Dat kost veel werk. Dat zou hier gedaan moeten worden. Dat wordt elders in het Caribisch gebied ook gedaan. En dat is natuurlijk een ander standpunt, dan van iemand die vanuit een andere visie het Caribisch gebied belijkt, maar ik denk, dat ze alle twee belangrijk zijn".

Nu heb je van Henry een afwijkend standpunt gehoord. Heb je van anderen ook zulke reacties gehad?

"Nee, maar anderen denken het misschien, maar schrijven het niet. Het is goed dat er gereageerd werd. In Venezuela heb ik mijn stelling op een andere manier uitgewerkt, maar ik merk dat in het Spaanstalig gebied, en daar wil ik de Antillen ook bij rekenen, de negritude wel een beetje eng wordt gevonden. In Venezuela zagen ze dat ook helemaal niet zitten. Sociale en politieke motieven zijn heel goed in te passen maar de negritude, Caribisch Afrika, ligt hier heel moeilijk. In Europa is het net andersom. Ik denk daarbij aan Aimé Sésaire, een schrijver uit de dertiger jaren van negritude poëzie. Hij is de eerste communistische burgemeester van Martinique geworden. Hij wordt in Martinique niet gelezen, wel in Europa. Om toch iets te betekenen voor zijn eigen mensen, heeft hij die politieke oplossing gevonden. Ik wil er geen conclusies aan verbinden, maar het alleen vast stellen als indruk. In Sésaire zijn twee wezens in een persoon verenigd: een dichter, die begint vanuit de negritude en een sociaal politiek figuur. Hij moest kiezen tussen een alledaagse oplossing, namelijk de communistische partij en burgemeester worden, en het schrijverschap. Frank Martinus Arion is ook begonnen in de invalshoek van de negritude- poëzie en hij is zo fel voorstander van het Papiamentu. Toch heeft hij besloten in het Neder-

vervolg van Pag 1.

en kiest partij voor de arbeiders. De kerk en de mensen zelf zijn niet verantwoordelijk voor een situatie van geweld, maar diegenen die nooit hebben geprobeerd de arme bevolking te helpen of te onderwijzen en diegenen die dit hebben proberen te belemmeren. Natuurlijk, de Volksbond vocht tegen de elite, die niet-katholiek was, maar het ging toch om een situatie van onrecht.

We hebben deze traditie hernomen, maar gaan nog een stap verder. De Volksbond koos voor de arbeiders, omdat ze katholiek waren. Nu moeten we solidariteit betuigen niet wegens tactische motieven, omdat ze katholiek zijn, maar omdat er sprake is van recht en onrecht. Het gaat er niet om of je katholiek bent of niet, maar of je aan de kant van de rechtvaardigheid staat. Heil van God wordt daar gerealiseerd waar rechtvaardigheid is. Dit is de tweede uitdaging van de kerk op Curaçao: als ze kiest, dan zal ze aan geloofwaardigheid winnen".

De vraag is natuurlijk wat is rechtvaardigheid. Eenieder zal rechtvaardigheid vanuit zijn of haar eigen wereldbeeld invullen. Zijn er "algemene kenmerken" waaraan je de rechtvaardigheid kan toetsen?

"Volgens mij is rechtvaardigheid datgene wat in het belang staat van de meerderheid. Echter mag de minderheid niet vergeten worden. Kijk, zolang er een troon bestaat, zal er een minderheid zijn, die deze wil bestijgen. Daar moeten we voor uitkijken. De optie van de rechtvaardigheid betekent ook dat we de minderheid moeten respecteren, deze onmenselijk wreed te behandelen zou niet christelijk zijn".

Ineke Phaff
literatuur

lands te schrijven. Ook dat zijn twee aspecten van één persoon".

Hoe denk je over de problemen Papiamentu / Nederlands op de Antillen, wat op de andere eilanden, denk ik, niet zo speelt?

"Toch wel. Je kunt de situatie op Haïti best vergelijken met Curaçao, howel je dat natuurlijk precies zou moeten onderzoeken. En bij de andere eilanden vraag je je af waarom het daar niet zo speelt. Het Frans en het Engels, zoals gesproken en geschreven wordt met een Caribische ervaring, is heel anders. Je hoort dat ook op een congres als schrijvers uit het Caribisch gebied uit hun eigen werk voorlezen. Het is heel duidelijk dat ze schrijven vanuit een orale traditie. Wat dat betreft bestaan er ook in het Spaantalig gebied grote conflicten. Van Alejo Carpentier is bijvoorbeeld altijd gezegd dat het een Europese schrijver is. Zijn manier om te formuleren en rationeel dingen op een rijtje te zetten, wordt als niet eigen beschouwd. En de rijke mogelijkheid om met taal te spelen van andere schrijvers wordt de echte literatuur gevonden. Die hebben de literatuur een soort muziek, een soort ritme, gegeven aan het Spaans, dat ze schrijven. Er is een taalstrijd gaande over wat wel en wat niet van onszelf is, ook op de andere eilanden. Je ziet het ook heel sterk in Puertoricaanse literatuur, waar een debat bezig is of men nu goed Spaans of straat- Spaans moet gebruiken. Daar is het zelfs een politiek debat geworden. En dat bepaald dan of schrijvers goed worden gevonden of niet. Het speelt op alle eilanden, maar zo sterk als hier, dat het ook als andere taal wordt onderwezen op scholen, is uniek. Misschien zijn schrijvers overal wat dat betreft, een soort pionier. Ze geven aan, dat het ook anders kan. In andere landen bestaat de angst dat men geen goed Spaans of Engels meer zou leren kennen, maar hier is het anders als je voor Papiamentu of voor Nederlands kiest. Iemand, die echt in het Papiamentu opgroeit, zal, als hij voor het Nederlands kiest, een ander Nederlands schrijven dan iemand die helemaal Nederlandstalig opgroeide. Hij zal door andere dingen geïnspireerd worden bij zijn woordkeuze.

In Surinaamse literatuur merk je het duidelijker dan in Antilliaanse literatuur (bijvoorbeeld Cairo), maar ook bij Frank Martinus Arion is het duidelijk waarneembaar. Niet bij Debrot, maar die is helemaal in Nederland gevormd door de Nederlandse Avant- garde. Frank Martinus Arion heeft dat niet gewild. Debrot dacht en schreef ook in meerdere talen. Het is aan taal- wetenschappers om uit te zoeken hoe het zit met de taal van Frank Martinus Arion en Debrot. Het is een verrijking van het Nederlands als schrijvers met een Caribische Antilliaanse achtergrond Nederlands gaan schrijven. Een cultureel historische achtergrond speelt ook mee. Je merkt als er nieuwe boeken komen van E. Cairo en Astrid Roemer bijvoorbeeld, dat de recensenten moeite hebben met die boeken. Er ontgaat ze veel aan bijvoorbeeld de karakters en de opbouw en ze gaan normen opleggen (dit is wel goed, dat niet) aan dingen die ze niet begrijpen of waarvan een groot deel ze ontgaat. Ook de boeken van Frank Martinus Arion hadden een verdeelde kritiek in Nederland, vooral «Afscheid van de koningin» is niet zo enthousiast ontvangen. De critici hebben het boek ook niet zo goed begrepen. Het was onnederlands voor ze.

Tenslotte nog een punt dat belangrijk is. Al ben ik hier niet lang geweest, ik merkte toch dat het Nederlands hier voor mensen, die niet hebben gestudeerd, een opgelegde taal is. Men spreekt het en daarmee uit, men denkt er niet in. De scholen moeten het Papiamentu stimuleren. Er moet literatuur over en in het Papiamentu komen. Er moeten romans worden geschreven. Ik denk dat dat een van de spannendste dingen is, die in de komende tien jaar zal gaan gebeuren. Het Nederlands zal daardoor niet geheel verdwijnen, maar er zal in de literatuur een uitgebreider debat bij een veel grote deel van de bevolking naar voren komen, te vergelijken met het debat in Puerto Rico over goed of slecht Spaans. Wat kan inhoudelijk het Papiamentu overbrengen en wat kan het Nederlands overbrengen. In het debat met Venezuela kan de stimulering van ht Papiamentu een heel grote rol gaan spelen. Ook de Spaanse ervaring hier op het eiland is heel erg verrijkend met facetten die in Venezolaanse literatuur nauwelijks aan de orde komen. Die komen wel in het Nederlands en Papiamentu aan de orde. Er is nog bijna geen onderzoek gedaan naar Antilliaanse schrijvers, die in het Spaanse schrijven. In hoeverre is het een bepaalde traditie die zij proberen hoog te houden? Dat wil ik ook mee betrekken in het project waar ik mee bezig ben, omdat ik het gevoel heb dat het Spaans hier zeer geïsoleerd leeft. En daarbij betrek ik ook de verhouding vanuit het Spaans met het Papiamentu. In hoeverre is de negritude bij hen een thema? Het is bijvoorbeeld steeds meer een thema in Puerto Rico, maar mischien is het hier niet en wat betekent dat dan?

Nog een opmerking over wat mij op het ogenblik bezighoudt: de orale traditie. In hoeverre is daar een historische ervaring in verwerkt. Dat vind ik hier niet. Dat kan aan mij liggen. Je vindt natuurlijk wel slavernij, maar ik vind geen persoonlijke reacties op gebeurtenissen uit bijvoorbeeld de 18e en 19e eeuw, die toch moeten hebben plaatsgehad. Ook Elis Juliana kende zulke verhalen niet. Helaas heb ik pater Paul Brenneker niet ontmoet.

In Venezuela is daar een prachtig onderzoek naar gedaan. Die historische aspecten vind je in Venezuela wel. Ze zijn belangrijk voor het eigen historische bewustzijn van de bevolking. Er is natuurlijk altijd geschiedenis, maar hoe wordt het gevoeld. Hebben de mensen het gevoel dat ze mede een relatie hebben met hun eigen geschiedenis? Daar gaat het om. De onderzoeken, die hier gedaan zijn, waren: altijd folkloristisch, niet historisch".

Het gesprek vond plaats in het gastenhuis van de UNA in Schelpwijk. Diezelfde avond, de laatste avond van dr. Ineke Phaff op Curaçao, vond daar een gezellige bijeenkomst plaats als afscheidsavond voor de cursisten. Het was weer een mogelijkheid om te discussiëren over de onderwerpen, die Ineke ter tafel had gebracht en dat werd ook volop gedaan. De volgende ochtend vroeg vertrok ze naar Aruba voor een volgende serie lezingen.

NEL CASIMIRI

De 4e dimensie

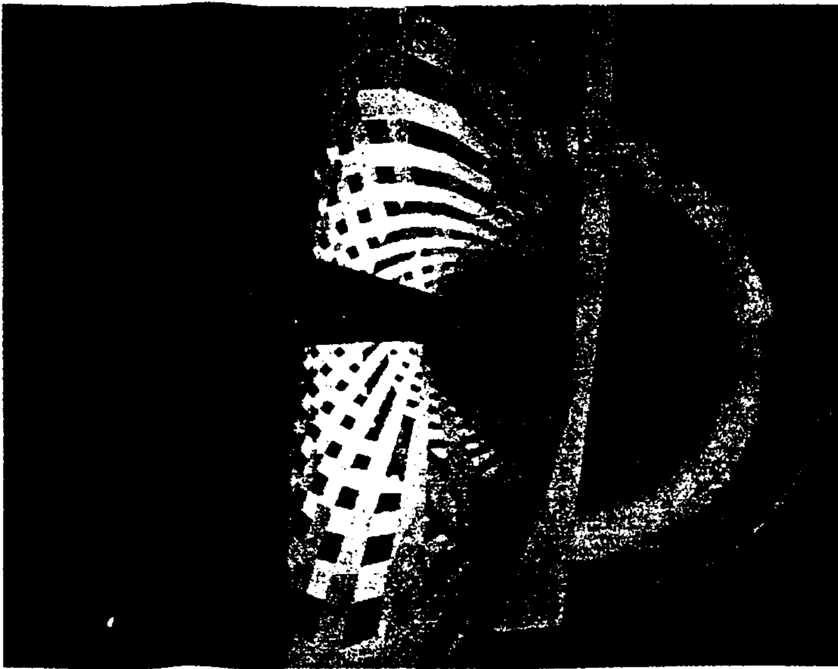
DAT WISKUNDE EN fantasie hand in hand kunnen gaan, zal door menigeen die jarenlang, met toenemende frustratie, zich inspannen heeft om te begrijpen wat nou eigenlijk "kwadraatafsplitsen" of de "goniometrische somformules" inhouden, als een verrassing komen. Tòch behoeven ze elkaar niet uit te sluiten, net zo min natuurlijk als leren en plezier hebben. Vooral als dit ook nog kan leiden tot het inzicht dat de werkelijkheid nu en dan nog vreemder in elkaar blijkt te steken dan men voor logisch mogelijk houdt.

Nadat Douglas Hofstadter in het magnifieke boek "Gödel, Escher, Bach" de weg geëffend heeft voor een andere, frisse kijk op wat wiskunde óók kan zijn, treedt nu Rudy Rucker in het voetlicht met zijn besprekingen van een tweetal onderwerpen waarover mensen zich al eeuwen het hoofd breken: oneindigheid en hogere dimensies. Zijn boek over oneindigheid — Infinity and the Mind — zal t.z.t. in de Napa besproken worden; dit keer vraag ik Uw aandacht voor de vierde dimensie.

ANALOGIE-REDENERINGEN

In het eerste deel van het voorliggende boek probeert Rucker zijn lezers gevoelig te maken voor bepaalde voorstellingen van de vierde dimensie. Dit doet hij via analogieën. Zoals U weet, ervaren de meesten van ons de ruimte waarin wij leven als driedimensionaal: bij beweging van onze ledematen, bijvoorbeeld, kunnen wij kiezen uit drie onderling loodrechte dimensies: voor-achter, links- rechts en boven-onder. Elke plaats is ook te benoemen met drie van zulke gegevens: de lamp hangt 1½ vóór me, ½ meter naar rechts en 1 meter naar boven. Hoe kan men zich nou voorstellen wat een eventuele vierde dimensie betekent? Rucker stelt impliciet dat onze problemen hierbij vergelijkbaar zijn met de moeilijkheden die een twee- dimensionaal wezen in een platte wereld zou ervaren bij pogingen onze drie- dimensionale wereld te begrijpen.

Allereerst, voordat die analogie echt naar voren kan treden, zal Rucker's lezer moeten proberen te begrijpen hoe verschillende zaken in "Platland" functioneren. Een voorbeeldje. Een wezen in een twee- dimensionale ruimte zal ook een of ander spijsverterings- kanaal moeten hebben. Maar dat is problematisch, immers een plat wezentje mèt een darmkanaal zou uit twee losse stukken bestaan en dus zó uit elkaar vallen:

Hoe kan nou een darm bestaan, waarbij dit "gevaar" zich niet voordoet? Dit is het eerste puzzeltje dat Rucker zijn lezers opgeeft (pag.34), met het doel ons ruimtelijke voorstellings- vermogen te activeren.

Nadat de lezer dus ietwat vertrouwd is geraakt met "Platland", en de "wonderen" die men daarin zou kunnen laten plaatsvinden door gebruik te maken van de derde dimensie (b.v. een platlander veranderen in zijn spiegelbeeld; ziet U hoe?), bouwt Rucker de analogie stap voor stap op naar een ruimte met vier dimensies. Hij bespreekt verschillende interpretaties van dimensie en vervolgens vraagt hij zich af of de wonderen en paranormale verschijnselen waarover in onze wereld wordt bericht niet op eenzelfde manier, via een extra dimensie, te verklaren zouden zijn.

DE RUIMTE

Het tweede deel van het boek gaat over de ruimte, het heelal: hoe moeten we ons het heelal voorstellen?
is het universum oneindig groot?
is het begrensd?
wat bevindt zich tussen de sterrenstelsels?
kunnen wij ons lege ruimte voorstellen?
bestaat er meer dan één universum?
hoe zouden we mogelijk van één universum naar het andere heelal kunnen reizen?
hoe kunnen we bliksemsnel van de ene plaats in het heelal naar een zeer ver verwijderde plaats gaan?

Op een deel van deze vragen geeft de moderne natuurkunde antwoord, maar ook Science-Fiction- schrijvers zoeken naar "oplossingen". In dit tweede deel laat Rucker theorie en speculatie, werkelijkheid en fantasie, elkaar afwisselen in een groot kaleidoscopisch geheel rondom de zoëven genoemde vragen. De vierde dimensie wordt hier duidelijk geïnterpreteerd als een extra ruimtelijke dimensie waarlangs men zich zou kunnen verplaatsen. Aldus kunnen "hypersprongen" in ons heelal óf naar een ander universum "verklaard" worden: Einstein- Rosen- bruggen en zwarte gaten worden "kosmische döörgeefluiken", ruimtes versmelten tot één, of splitsen zich juist van elkaar af tot parallelle werelden, enzovoort, enzovoort.

Aan het eind van dit duizelingwekkende tweede deel oppert Rucker nog een mogelijkheid om indirect het bestaan van zulke parallelle universum vast te stellen (voor de insider: een soort gegeneraliseerd Principe van Mach!).

DE TIJD ALS VIERDE DIMENSIE

Dat de tijd wel eens geïnterpreteerd wordt als een mogelijke vierde dimensie, is bij enig nadenken niet echt een verrassing. Immers, om een rendezvous tussen twee ruimteschepen, om maar even in de sfeer van de ruimte te blijven, af te spreken, zal men het niet alleen over de plaats éèns moeten worden, maar eveneens over het tijdstip van de ontmoeting. Zo'n gebeurtenis wordt dus vastgelegd door vier onderling onafhankelijke gegevens: drie ruimtelijke coordinaten en ééntje voor de tijd. Ruimte en tijd gecombineerd wordt tegenwoordig "tijdruimte" genoemd en Rucker bespreekt verschillende mogelijkheden waarop die tijdruimte in elkaar kan zitten; hij laat zich daarbij inspireren door de relativiteits- theorie. Daarna komt het in de Science- Fiction zo populaire tijdreizen en sneller-dan- licht- reizen aan bod. De auteur geeft een aantal schitterende paradoxen, die blijken aan te tonen dat het onmogelijk is om "naar het verleden te reizen". Immers, oorzaak en gevolg worden bij zo'n reis verschrikkelijk door elkaar geschud, waardoor slechts een onontwarbaar kluwen resteert. Stelt U zich bijvoorbeeld eens voor dat U eigenlijk wenste dat U nooit geboren zou zijn, dan zou U via een reis naar het verleden daar inderdaad voor kunnen zorgen, door bv. al Uw bet-oud-over- grootouders te vermoorden op de dag vóór hun huwelijk. Echter, in dàt geval zou U thans helemaal niet kunnen bestaan. Maar dan kunt U helemaal niet terugkeren naar het verleden om Uw voorouders te doden. Het vervolg is, dat zij rustig voortleven èn trouwen, met alle gevolgen van dien. Consequentie is dat U dus wèl geboren wordt, maar dan kunt U ook terug in het verleden, enzovoort, enzovoort. (Rucker bespreekt overigens andere voorbeelden.)

Ook het sneller- dan- licht- reizen moet (om dezelfde redenen) worden uitgesloten. Doch ook dàt levert merkwaardige situaties op, die wijzen op een onbegrepen afstemming van gebeurtenissen op elkaar zonder enige causale verbinding tussen die gebeurtenissen. Rucker bespreekt dit fysische verschijnsel kort, na een wat uitvoeriger analyse van het beroemde (roemruchte?) synchroniciteits- beginsel van de Zwitserse psycholoog Carl Gustav Jung.

In het laatste hoofdstuk "slaat de schrijver inderdaad compleet dóór" (zoals hij al van zichzelf aankondigde!) en beschrijft hij de werkelijkheid niet als een vier- of vijf-, voor mijn part honderd- dimensionale ruimte, maar als een ruimte met oneindig veel dimensies; volgens hem is ons "eersteklas- universum" zulk een aantal dimensies best wel waard....

COMMENTAAR

In het boek zouden een aantal correcties moeten worden aangebracht: pag.17: "dimensies" i.p.v. "richtingen", pag.24: "zijden" i.p.v. "vlakken", pag.126 en 127: plaatjes verwisselen, pag.137: "traagheid" i.p.v. "zwaarte", pag.204: "schrijft" i.p.v. "schrijf". Dit echter terzijde!

Rudy Rucker heeft een

doldrieste poging ondernomen om in één boek ontzettend veel "fact and fiction" over hogere dimensies bijeen te brengen en met elkaar te verbinden. Naar mijn smaak is hij daar voortreffelijk in geslaagd, in die zin dat de geïnteresseerde, doch niet wiskundig gespecialiseerde, lezer een schat aan inzichten en speculaties rijker zal worden met het lezen van dit boek. In zijn enthousiasme wil Rucker nog wel eens doordraven in een wat naïef idealisme, doch dat ervoer ik niet als echt storend; de wijze, echter, waarop hij zijn zieke vader meende iets te moeten uitleggen, vond ik nogal stuitend. (pag.150)

Tenslotte de illustraties (méér dan 200) zijn bijna stuk voor stuk de moeite van het bestuderen waard: practisch elk plaatje bevat iets "extra", variërend van grapjes tot diepe inzichten. Hetzelfde kan gezegd worden van de vele citaten die in de brede marge van het boek zijn opgenomen.

MIKE STARING

"De 4e Dimensie: naar een meetkunde van een hogere werkelijkheid" door Rudy Rucker, is in Nederlandse vertaling — door Frank van Heerde — verschenen bij uitgeverij Contact, Amsterdam, in 1985. De illustraties zijn van de hand van David Povilaitis.

Dertig jaar na dood bij vliegtuig-ongeluk

Pedro Infante leeft nog steeds in hart Mexicanen

MEXICOSTAD — De timmerman die zich ontpopt heeft als een der grootste Mexicaanse zangers van alle tijden, Pedro Infante, heeft dertig jaar na zijn overlijden nog niet te klagen over aanhangers. De bij een vliegtuigongeluk omgekomen zanger werd dan ook door veel fans herdacht.

Honderden en honderden mensen trokken als in bedevaart naar het kerkhof in de westelijke buitenwijk van de Mexicaanse hoofdstad waar het stoffelijk overschot van Pedro Infante begraven ligt. De belangstelling was zo groot dat de politie speciale verkeers- en veiligheidsmaatregelen moest treffen zodat de tocht ongehinderd kon volbracht worden. Het overheids-dagblad El Nacional reserveerde vier pagina's voor het brengen van een geschreven portret van deze bekende ranchera- zanger. Bij dit portret stond: Pedro Infante leeft dertig jaar na zijn dood nog voort in het hart van de Mexicanen.

Er wordt nog steeds gehuild om zijn verlies, zo blokletterde het tabloid- dagblad La Prensa. Deze krant bracht kleuren- foto's van Pedro Infante en gebruikte daarvoor zijn meest gelezen pagina, namelijk de achter-pagina waarop anders steeds de meest geruchtmakende misdrijven uit de doeken worden gedaan.

Zijn erfenis aan meer dan veertig films wordt nog regelmatig gedraaid door de Mexicaanse tv. Dat waren films als Nosotros los Pobres, Ustedes los Ricos, Tizoc enz. welke vervaardigd werden in de ruim twintigjarige carriere van Pedro Infante als lieveling van het Mexicaanse publiek en van vele miljoenen buiten Mexico. Bijna elk weekeinde draait een of ander Mexicaans tv- station een van de films met Pedro Infante. En daarnaast bestaat zijn erfenis uit ruim dertig albums met romantische liederen, balladen, ranchera's en mariachi- muziek. Zij staan nog steeds te koop op prominente plaatsen in de grammofoonplaten- zaken.

Pedro Infante's leven kwam abrupt ten einde toen hij 39 jaar was. Hij was al bij zijn leven een legendarische figuur geworden die in heel Latijns Amerika uiterst populair was en dit op een ogenblik dat de film- industrie zijn hoogtepunt bereikte in Mexico. Hij werd geboren in de aan de Pacific- kust gelegen provincie Sinaloa. Hij groeide op in het plaatsje Guamuchil. De details over zijn eerste levensjaren verschillen wat met elkaar. Maar het staat min of meer vast dat hij op twaalfjarige leeftijd al moest gaan werken, als boodschappen- jongen. Daarna werd hij hulpje bij een timmerman en leerde daar de kneepjes van dit vak kennen. Hij zou zo zijn eigen gitaar hebben gebouwd. De legende wilde verder nog dat hij zichzelf wegwijs heeft gemaakt op de gitaar: hij was wat men formeel autodidact noemt.

Hij trok als zovelen naar de hoofdstad en zag kans voor de radio te gaan zingen. Geleidelijk aan kreeg hij faam. Zijn liefdesleven werd met grote belangstelling gevolgd en was bepaald niet saai. Naar men zegt zette hij zo'n veertig kinderen op de aardbodem. Andere bronnen bepalen zich tot de algemene opmerking: "Hij had talrijke kinderen in alle delen van de miljoenenstad". Men kan zeggen dat hij een symbool was van het Latijnsamerikaanse machismo. De kantoorklerk Antonio Torres, die twee jaar na de dood van Pedro Infante geboren werd maar die zich ontwikkeld heeft als een van zijn vele fans vertolkte dit kort en krachtig met zijn opmerking: "Hij had veel liederen, veel films, veel kinderen, veel vrouwen. Meer dan alles was hij een vrouwen- gek. In zijn films zie je steeds twee of drie vrouwen aan zijn zijde...

Als een donderslag bij heldere hemel kwam toen het bericht op die aprildag in 1957 dat Pedro Infante om het leven was gekomen bij een vliegtuig- ongeluk. Bij Merida op het schiereiland Yucatan in het zuidwesten van Mexico. Toen hij ten grave werd gedragen was dat een nationale gebeurtenis- duizenden en duizenden mensen stonden langs de weg waar de rouwstoet passeerde.

Peru staakt verkoop zilver

LIMA — Peru heeft besloten de verkoop van zilver stop te zetten in afwachting van het optrekken van de prijs voor zilver op de internationale zilvermarkt. Het besluit is "tot nader order" van kracht, namelijk tot wanneer men een "duidelijker beeld krijgt van de zilverprijs en deze meer tot evenwicht is gekomen". De zilver- productie van Peru bedroeg verleden jaar 57 miljoen ounces. Voor dit jaar had men een productie voorzien van 62,8 miljoen ounces.

Kruiswoordpuzzel

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Frère Kaspar
Huize La Salle
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR woensdag 29 april 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

T	■	D	O	M		D	A	M	■	C
E	N	■	M	■	M	■	S	■	B	E
L	A	B	■	C	A	S	■	C	A	L
E	■	A	D	A	R	A	M	A	■	L
R	A	C	■	L	E	V	■	P	R	O
	B	A	R	O	■	A	N	S	I	
M	E	T	■	R	O	N	■	U	E	D
A	■	E	P	I	S	T	E	L	■	R
C	A	L	■	E	N	E	■	E	D	E
E	A	■	M	■	O	■	D	■	A	E
R	■	M	O	L		K	O	L	■	F

HORIZONTAAL: 1. deel van Europa; 4. verzekeringsbewijs; 8. persoonlijk voornaamwoord; 10. persoonlijk voornaamwoord; 11. graafwerktuig; 13. ambacht; 15. bijbelse figuur; 17. telegraaf restant; 18. vrouwelijke titel; 19. spil; 21. oude lengtemaat; 22. deel van Nederland; 25. zeer talrijk; 31. plaats in Japan; 32. voorzetsel; 33. aardrijkskundige aanduiding; 34. boom; 36. omroepvereniging; 38. toiletartikel; 40. in de leeftijd van; 41. rivier in Siberië; 43. ten bedrage van; 44. wijnglas; 45. deel van het hoofd.

VERTICAAL: 1. betrekking; 2. meisjesnaam; 3. maanstand; 5. voorzetsel; 6. watering; 7. dierenverblijf; 9. noot; 12. voor; 13. jong dier; 14. oogholte; 16. huid; 18. lidwoord; 20. vaartuig; 23. voorzetsel; 24. tijdrekening; 25. gehoororgaan; 26. geheel de uwe; 27. eikeschors; 28. projectiel; 29. bijwoord; 30. herkauwer; 31. putemmer; 35. punt; 37. familielid; 39. jongensnaam; 40. gravin van Holland; 42. dieregeluid; 43. bijwoord.

Pakkerdjes

Globetrotter
Van mij mag je naar Acapulco. Maar reken er dan wel op, dat ik daar dan ook zal zijn.
Volgeling.

Don Juan
My mother warned me about men like you. She didn't do a good enough job, because I'm still crazy about everything about you.
Miss Dew

Divine Horseback Rider
Will we ever go to the strand,
and will we ever write letters in the sand?
(small) cri de coeur

aan M.
Muchas gracias voor dat supersnelle consult en de special delivery, dat was erg lief.
Op welke naam, tja dat is dus.....
O. of A.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

PAKKERDJES

Schaken

-door Geert van Der Ploeg-

AANGEZIEN DE PARTIJ van mij tegen A.L. Smith tijdelijk zoekgeraakt is, deze keer weer eens een partij van mij tegen een computer. Deze partij gaat over velden. Het beheersen en bezetten van belangrijke velden en hoe hierdoor een partij gewonnen kan worden. De zwartspeler is het sterkste niveau van de Novag Forte (40 zetten in 2 uur elo ± 2030). Aan het eind van de partij heb ik de verhouding van de bedenktijden uitgerekend. Die was 1:70 namelijk voor wit 25 minuten en voor zwart 28 uur en 55 minuten! En toch verloor zwart. Hieruit blijkt nogmaals dat de computers het (voorlopig) niet van de mensen kunnen overnemen.

	Wit	Zwart
	G.R. v.d. Ploeg	Novag Forte level
1.	e2-e4	c7-
2.	Pg1-f3	d7-
3.	d2-d4	c5x
4.	Pf3xd4	Pg8-
5.	Pb1-c3	a7-
6.	Lf1-e2	e7-
7.	Lc1-e3	Lf8-
8.	0-0	Pb8-
9.	f2-f4	0

Dit zijn dus negen zetten theorie van de Najdorf-variant in de Siciliaanse opening. Deze zetten heb ik niet bestudeerd of zo maar gewoon geleerd in de praktijk.

10.	Dd1-d2	d6-

Na deze partij heb ik de zet 10. Dd2 vervangen door 10. a3 waarna Forte ook vaak 10. ......, d5 speelt, wat niet zo'n gezonde zet is. Het geeft de diagonaal b1-h7 aan wit, die later met een toren manoeuvre de partij naar zich toetrekt.

11.	e4-e5	Pf6-
12.	a2-a3	Pd7-
13.	b2-b3	Lc8-

Wit ontneemt de zwarte paarden de velden b4 en c4 omdat ze daar lopers aanvallen.

14.	Le2-d3	Ta8-
15.	Tf1-f3	f7-

Nu moet wit voorzichtig spelen bijvoorbeeld: 16. Th3, f5 en de koningsvleugel ligt vast. Vandaar, omdat het hier om een positionele kwestie gaat, laat wit twee tussenzetten in en pakt het dus anders aan. Een gokje tegen de computer, maar aangezien positiespel voor een computer erg moeilijk is, is het de gok waard.

16.	Pd4xc6	Ld7x
17.	Le3-d4	f6x

De computer gaat er op in!

18.	Ld4xe5	Le7-
19.	Kg1-h1	Pb6-

Zwart gaat proberen de loper te ruilen, de toren op f3 te verdrijven en een damevleugelactie beginnen. Wit is iets sneller.

20.	Tf3-h3	h7-

De andere pion schuiven maakt de zaak iets gevaarlijker.

21.	Dd2-e2	Pd7x

Ik heb de Dame niet op e2 neergezet om terug te slaan, maar om...

22.	f4xe5	Lc5-
23.	De2-g4	Dd8-

...... een stuk te winnen. De strijd om de velden is begonnen. Zwart kan niets met zijn loper doen zonder in problemen te komen bijvoorbeeld: 23. ......, Lxe3; 24. Dg6, Lxa1?? 25. Dh7+ en Tf3+ of: 24. ......, Tf7; 25. Txh6 en Th8+

Hier is veld g6 zo belangrijker dat zwart er een stuk voor moet geven.

24.	Dg4xd4	Tf8
25.	Dd4-g1	Dg5x

Natuurlijk niet 25. De3, d4!! of 25. Dc5, d4!! of 25. Db6, Dxe5 en wit verliest zijn stuk voorsprong.

26.	Pc3-e2	Tf4
27.	Dg1xf2	De5xe
28.	Pe2-g1	Tc5

Zwart weet niet precies wat hij met de stelling aan moet en speelt een typische computerzet.

29.	Df2-h4	e6

Om de loper af te sluiten, maar wit laat dit niet toe.

30.	Ld3-g6	Da1

Nu kan de witte dame niet naar e7 dus speelt wit:

31.	b3-b4	Da
32.	Dh4-e7	e5

Noodzakelijk om wits volgende zet op te vangen.

33.	Th3-g3	Dc1

Nu kan wit nog steeds niet op g7 in slaan, maar de computer gaf al aan dat hij slecht stond (-11.58) en na

34.	c2-c3	gaf zwart

Het zijn de kleine zetten in een partij die het doen.

KARIKARI

1550 — Ora b'a nanse kaka, ta kaka bo ta keda, wie als poep geboren is, blijft poep. Duidelijk spreekwoord.

1551 — Als Bruscin gaat drinken, neemt hij zijn paard mee. Want stomdronken weet hij erop te komen en het dier brengt hem altijd veilig thuis.

1552 — Enen kalmerende [illegible] van [illegible] ten, waarin als tabak droge karawarabladeren.

1553 — "Die Pater Brenneker is niet oprecht. Hij bestrijdt de brua en doet er zelf aan. Maar hij is niet veel waard, want zijn eigen ziek been kan hij niet genezen".

1554 — "Tamarinde en kalbas zijn twee gevaarlijke bomen. Die zijn dood alleen; eronder slapen maakt je ziek".

1555 — Er zijn mensen die iedere dinsdag en vrijdag een zwart broekje binnenste- buiten aantrekken, als bescherming tegen boze geesten.

1556 — Als bruid en bruidegom in hun huis komen, moeten ze eerst naar rechts dan naar links lopen.

1557 — Tafeldans noemt men ook [illegible] omdat men dat woord vóór gebruikt om in de stemming te komen.

1558 — Een wel raadselachtig lied op Sabaneta gezongen bij het [illegible]: "Chikon Simon, Chikon Simon bon, b'a korda bon. [illegible]".

1559 — Kalpi betekent heerlijk eten, [illegible], maar ook [illegible] gebruikt voor [illegible] en de brij die daarvan overblijft.

1560 — Een boze geest kan een kind doen verdwalen in de mondi. Je vindt het dan terug, [illegible] tussen de doornstruiken, met snoepgoed en soms zelfs met speelgoed. Een lieve geest dus.

1561 — [illegible] is: [illegible] kind [illegible] als een [illegible] kind [illegible].

1562 — "[illegible] heeft [illegible] dat [illegible], grote [illegible] geschilderd. [illegible] iedere morgen [illegible] een groot [illegible]".

PAUL [illegible]

Asiel geluiden

VERANDERING VAN SPIJS doet [illegible], dat ook opgaat voor het Dierenasiel. Denkt [illegible] dat dit stukje gaat over verantwoord honden[illegible]. Ondertussen weet U, dankzij de Asiel[illegible] hoe alles reilt en zeilt daar op Parera. Maar deze [illegible] zoals beloofd. Als je hokken vol honden [illegible] je proberen daarin verandering te brengen. En dat is [illegible] het Asiel.

In samenwerking met de stichting Honden Club Curaçao (HCC) is het nu mogelijk een "bijna" gehoorzame hond te adopteren. [illegible] zit ze: de vier "oudste" honden en de vier enthousiaste werknemers van het Asiel hebben vier teams gevormd en trainen samen, dat het een aard heeft. Ze worden hierbij [illegible] enthousiaste instructeurs van de HCC. Uitgangspunt van deze training was dat als een hond gehoorzaam is, hij sneller geadopteerd wordt. Wij kozen daarvoor de vier honden, die het langst in het Asiel waren.

dierenbescherming

Iedere dinsdag vanaf ongeveer vier uur gaan de teams met instructeurs [illegible] naar het veld links van de Dierenkliniek. Ondertussen zijn wij al bezig met de zesde les en het gaat zo goed, dat er al twee van deze honden in adoptie zijn gegeven. Wij trainen rustig verder, want hoe meer we leren, hoe beter. En dat geldt voor hond en mens: de hond leert gehoorzamen en de mens leert de hond begrijpen.

Als je het teefje Nelly bijvoorbeeld ziet werken, lig je in een deuk. Ze wil het liefst alleen zitten en als we richting Asiel lopen, tijdens het "volgwerk", gaat ze enthousiast harder lopen omdat ze denkt dat ze naar huis gaat!

Dan is er Rabu. Een schat van een reu, mooi ook om te zien. Hij heeft moeilijkheden met het gaan liggen op bevel. Weigert dus, maar heel charmant! Hij vlijt zijn kop tegen zijn begeleider alsof hij wil zeggen: "Gaan liggen doen we toch niet, baas?" Als hij dan "gevloerd" is, ligt hij statig met een arrogante uitdrukking op zijn snuit. Over de twee andere "kliënten" volgende keer meer.

Intussen volgen de honden al redelijk, ze maken al aardige wendingen, zitten op bevel gaat prima en ze komen, weliswaar alleen aan de lijn, goed voor. De vier enthousiaste begeleiders werken ook met de andere honden als de tijd het toe laat. En nu maar hopen, dat er adoptie- aanvragen binnenstromen!

Komt u eens kijken, dinsdagmiddag, en volg zo'n les. En kom na afloop het Asiel eens binnen. Natuurlijk kunt u ALTIJD eens binnen wippen om er een huisvriend uit te zoeken. Te aworó!

Postzegels

GEPLAATST NAAST DE vloedgolf van uitgiften van de Dominikaanse Republiek steekt de filatelistische bijdrage van Frankrijk aan de Olympiade van Melbourne in 1956 maar bijzonder schraal af. De volgelingen of de nazaten van het Franse symbool Marianne hebben er eigenlijk maar één zegel voor over om de wereld te laten weten, dat ook zij te Melbourne, te Stockholm en te Cortina d'Ampezzo van de partij [illegible] in het strijdperk zullen verschijnen.

Overigens mag deze 30 francs-zegel er best wezen. Pierre de Frédy, baron de Coubertin, de grondlegger of, zoals het zegel zegt, de «Renovateur des Jeux Olympiques» wordt er op afgebeeld, levensecht, compleet met martiale snor en al. Op de achtergrond het Parijse stadion van 1924 met de Franse driekleur en de Olympische vijfringen- vlag, terwijl ter [illegible] zijde een stram in de [illegible] staande atleet de Olympische groet brengt.

Voor de verzamelaars van Olympische zegels is het eigenlijk wel [illegible], [illegible] dit fraaie zegel [illegible] zending ongetand [illegible] in omloop zijn [illegible] stuk, die er [illegible]. De Yvert & Tellier, [illegible] nog altijd [illegible] wereldcatalogus, drukt er anno 1987 een winkelprijs van 800 francs voor af.

Al even betreurenswaardig is het feit, dat het befaamde Franse souvenir- velletje, het «oeuvre de luxe», in geldelijk opzicht vandaag aan de dag belemaal uit de band springt. De Olympische zegel van Frankrijk dateert van 24 november 1956. Op dat moment was het grote sport- evenement van Melbourne nog in volle gang. Het programma in Australië bestreek de periode 22 november tot en met 8 december 1956.

De Hongaarse Posterijen, die in 1952 bij de Olympiade van Helsinki met een emissie ruitvormige koekebakkers- plaatjes voor de dag kwamen, blijken in 1956 nog niet voor verbetering vatbaar te zijn. Zij brengen nu op 27 september 1956 een Olympische serie van acht zegels in omloop, die, naast de verfoeide grote afmetingen, ditmaal ook nog met een stelletje flets pastelkleuren is uitgerust, die u helemaal in de zuurstokken- sfeer van een ouderwetse kermistent verplaatsen.

Op de zegel van 20 filler peddelt een kanovaarder in de éénpersoons- klasse er lustig op los. Op de zegel van 30 filler nemen paard en ruiter een flinke hindernis. De zegel van 40 filler is gewijd aan de schermsport. Op de zegel van 60 filler ziet u het hardlopen voor dames. De zegel van 1 forint heeft de voetballerij als onderwerp, de 1,50 forint het gewichtsheffen, de 2 forint het turnen en de 3 forint het basketball.

Ook bij Hongarije doet zich de vervelende omstandigheid voor, dat deze Olympische uitgifte in een beperkte oplage ongetand op de markt verscheen. Over de prijs van deze ongetande exemplaren valt niet bijzonder te klagen, maar de moeilijkheid is wel het vinden van een vertrouwd adres, waar men u niet het vel over de oren probeert te halen.

Het Aziatische Iran, het vroegere Perzië, meldt zich op 15 mei 1956 met slechts één lilarose gekleurde Olympische zegel van 5 rials, waarop het nationale wapenschild en de Olympische ringen staan afgebeeld. Dit zegel was eigenlijk niet bestemd voor de propagandering van de Spelen in Australië of in Europa. Het herdacht slechts het tien- jarig bestaan van het Nationaal Olympisch Comité. Over de artistieke schoonheid van dit Iraanse zegel valt geen brief naar huis te schrijven. Wat dit aspect van de Olympische zegels 1956 betreft, kan Iran in de leer gaan bij de Italiaanse Posterijen, die met hun Olympische uitgifte van 26 januari 1956 recht hadden op een gouden medaille in de filatelie.

De VII-de Olympische Winterspelen vonden van 26 januari tot 5 februari 1956 te Cortina d'Ampezzo in de Italiaanse Dolomieten plaats. De vier Italiaanse zegels van respectievelijk 10, 12, 25 en 50 lires laten u achtereenvolgens zien: de skischans, het skistadion, het schaats- stadion en de piste voor het schoonrijden. In Cortina d'Ampezzo kwam voor het eerst in de geschiedenis van de Olympische Spelen de televisie aan bod. Miljoenen kijkers zagen op deze manier de Russen en de Oostenrijkers het leeuwenaandeel van de medailles vergaren. Alleen op de grote springschans bleef de hegemonie van de Finnen onaangetast.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

Recept:

BANANA NA KURI

-pa Buchi Römer-

Fòrnu: 3[illegible]
Tempu: ±15 min
Pa: 4 perso[illegible]

Mester di:
1 banana no muchu hechu
2 kuchara di manteka òf margarine
½ telep di kuri na puiru
¼ telep di kominu na puiru
1 kuchara di suku bruin

Moda di prepará:
1. Kòrta e banana na dos, di largu, kaba te kòrta kada parti na dos;
2. Dirti e manteka òf margarine, i brua e kuri [illegible] komino aden;
3. Dòp e pida bananan den e meskla pa e kubrinan bon;
4. Lora e banana den suku bruin i hink'é na fòrnu pa mas o ménos 15 min.
Por sirbié na lugá di banana hasá.

Van Surinaamse Javaan naar Javaanse Surinamer

Van vreemdeling tot medeburger

[V]AN 1890 TOT 1939 ZIJN [.]2.956 Javanen als koelies [n]aar Suriname vervoerd om [o]p de toch al achteruitgaande [pl]antages te werken. Momen[te]el is de groep tot een 72.000 [u]itgegroeid en in het voorma[li]g moederland wonen ook [n]og eens duizenden.

Het eeuwfeest van deze im[m]igratie krijgt nu al veel aan[d]acht. Vertegenwoordigers uit [d]e Javaans- Surinaamse groep [zij]n al gestart in 1981 met een in[t]eressante expo over de historie [v]an de groep in Suriname. On[l]angs heeft de sociaal- educatie[v]e vereniging De Pionier (1977) [e]en seminar georganiseerd met [al]s titel: Integratie en mobiliteit [v]an de Javaanse bevolkings[g]roep in Suriname 1890-1990.

De Pionier heeft ook nog een [g]edenkboek, een monument, een [c]ultureel centrum en een grote [m]anifestatie op het programma [s]taan. Bovendien zal er een [n]ieuw tijdschrift, Riwayat [(]=verhaal), verschijnen voor de [S]urinaams- Javaanse historie [e]n cultuur. Ook is de organisatie [b]ezig met enkele film- documen[ta]ires.

[H]ISTORIE

S. Djasmin, historicus en inlei[d]er op het seminar van 21 maart, [v]elde dat de immigratie uit lou[t]er commerciële motieven op [p]ouw gezet was door de koloniale [o]verheid en de plantagebonzen. [V]andaar dat er bij het recrute[r]en, het vervoer en de opvang in [S]uriname nauwelijks oog was [v]oor de sociale en culturele facet[t]en van de hele operatie.

Met 93 schepen zijn 19.088 [m]annen, 12.308 vrouwen en [.].460 kinderen naar Suriname [g]etransporteerd. De mannen [v]erdienden 60 cent per dag en [v]rouwen en kinderen 40 cent. De [g]etallen laten zien dat de man[-v]rouw- verhouding erg scheef [w]as met alle gevolgen vandien, [v]oor zowel de mannen als de [v]rouwen. In 1910 waren er 26 [v]rouwen op de 100 mannen en in [1]920 was dat opgeklommen tot [.]1 vrouwen. In 1930 waren er 76 [v]rouwen op de 100 mannen.

In 1939 viel de overtocht stop [v]anwege de oorlog. Eigenlijk [w]ilde de toenmalige gouverneur [K]ielstra nog best een paar hon[d]erdduizend Javanen naar Suri[n]ame halen.

De Javaanse immigranten [w]aren Nederlandse onderdanen [e]n hadden een heel andere juri[d]ische status dan de Brits- Indis[c]he immigranten die nog lang [E]ngelse onderdanen bleven. De [W]ervings- ordonnantie met 26 [b]epalingen en 82 voorschriften [o]ver recrutering, verblijf in het [d]epot, gezondheidszorg en huis[v]esting was natuurlijk goed be[d]oeld, maar er is weinig van te[r]echt gekomen. De ronselaars [s]joemelden met valse vinge[r]afdrukken en met de leeftijden. De planters- dromen van geluk [e]n rijkdom werden wel voorge[s]piegeld, maar kwamen niet uit.

Over het algemeen waren het [j]onge mensen, die zich inscheep[t]en en bovendien waarschijnlijk [v]an niet al te geweldig allooi. Het analfabetisme onder hen [w]as groot en bovendien kwamen [z]e uit diverse streken van Java [z]odat de onderlinge cohesie op ei[g]en houtje georganiseerd moest [w]orden.

De contract- arbeid was voor [e]en periode van vijf jaren en [d]aarna kon de arbeider kosteloos [t]erugkeren. Ongeveer 10.000 [m]ensen hebben daar in de loop [d]er jaren gebruik van gemaakt. Velen wilden wel maar konden [n]iet vanwege geldgebrek. Velen [k]ozen voor een nieuw contract of [v]estigden zich zelfstandig om in [d]e klein- landbouw te gaan. Tot [h]eden zijn de districten Comme[w]ijne en Saramacca en met na[m]e de Commewijne de districten [v]an de Javanen. De urbanisatie [o]nder hen is erg sterk toege[n]omen.

De sociale mobilisatie heeft [z]ich gunstig ontwikkeld. Er zijn [a]rtsen, ingenieurs, landbouw[d]eskundigen. Velen hebben een [b]aan in het onderwijs gevonden [e]n ook in de industriële sector [z]ijn ze momenteel te vinden.

[F]UNDAMENT

Deryck Ferrier, zoon van de [e]erste president van Suriname [d]r. J. Ferrier, hield op het semi[n]ar een inleiding over Funda[m]entele aspecten van het be[s]taans- vraagstuk en het sociale [a]anpassings- proces van de Ja[v]aanse immigranten. Ferrier, [d]irecteur van het Centrum voor Economisch en Sociaal We[t]enschappelijk Onderzoek (CES[W]O), ging in op enkele centrale levensvisies van de Javaan. De Javaan, in het algemeen gesproken, had een geestelijk- mystiek levens- principe, samengevat in de begrippen slamet en rukun. Het gaat om het geestelijk evenwicht, een geestelijk- mystiek universeel cosmisch evenwicht en als de mens dat evenwicht verstoort, dan volgt er vanzelf straf of noodlot. Vandaar een heel complex van sancties in de Javaanse samenleving, gebaseerd op angst of uitlopend op angst. Dit levens- concept cirkelt rond het gevoel en dient de gelijkwaardigheid van mensen onderling, maar ook binnen de relaties met de natuur en de bovennatuur. Het cultuur- patroon is dan ook gebaseerd op interne veiligheid en bescherming. Alles is ongeveer voorspelbaar. Vandaar ook de evenwichts- feesten, de slamatans, die nog steeds gehouden worden.

Ferrier wees op het enorme conflict van de immigranten, die in een geheel andere cultuur terecht kwamen en totaal in een isolement raakten. De Westerse cultuur met verregaand rationalisme en dan nog eens het kapitalistische plantage- systeem, waren moordend en het was dus zaak dat het Javaanse cultuurpatroon zou overleven.

De stelling van Ferrier was dan dat de Javaanse immigranten- groep er met grote krachtsinspanning, maar ook wel op eigen houtje, in geslaagd is om het evenwicht weer te vinden binnen het geheel van de Surinaamse samenleving. Daardoor hebben ze kunnen overleven. Hij schat dat rond 1930 dit interne integratie- proces zo ongeveer voltooid was. In dit proces is het van groot belang geweest dat de Javanen lange tijd bij elkaar konden blijven wonen en zich intern integreren om zich weerbaar te voelen tegenover de andere groepen in de Surinaamse maatschappij.

MOBILITEIT

De decentralisatie van het bestuur, maar vooral de sluiting van de vele plantages hebben de Javaan mobiel gemaakt. Er moest elders werk gezocht worden en de waarde van onderwijs en opleiding werd onderkend.

Eén van de belangrijkste zaken in deze is de participatie aan het politieke leven van het land. Al snel richtte een groep Javanen een politieke boerenpartij op: Kaum Tani Persatuan Indonesië, die tot heden functioneert en naast de Creoolse Nationale Partij Suriname en de Hindoestaanse Verenigde Hervormings Partij, participeert in het Topberaad, formeel het hoogste bestuurs- orgaan van het land. Op 23 november 1985 heeft de KTPI samen met de NPS en de VHP de grote stap genomen om met het militair gezag samen te werken om nieuwe democratische structuren van duurzame aard te vestigen.

Binnen de Javaanse groep zijn ook enkele kleinere politieke partijen actief geweest, zelfs met regeer- verantwoordelijkheid, maar ze konden het niet halen bij de KTPI.

Binnen de Javaanse groep, overwegend Moslim, is een grote verdeeldheid aangaande de religie. Een historische kwestie is of de Moslim naar het Oosten of naar het Westen moet bidden. Vervolgens zijn er groepen die erg fundamentalistisch — à la Indonesia — opereren. Bovendien zijn er groepen, die terug willen naar de pre- Islamitische bronnen en een soort Javaans Hindoeïsme of Budhisme propageren.

Dan zijn er enkele tienduizenden christen. De Evangelische Broedergemeente Suriname heeft een eigen Indonesische zending met eigen projecten en internaten. De katholieke gemeente heeft dat apartheidssysteem al jaren geleden afgeschaft.

CULTUUR

De heel eigen cultuur van de Javaanse Surinamer heeft in de loop der jaren steeds meer aandacht gekregen en getrokken. De afdeling Cultuur- studies stelt alles in het werk om het cultureel erfgoed te identificeren. Op het vlak van de beeldende kunst zijn er nog al wat Javanen werkzaam. De dansen en de muziek zijn in de regio en ook op het Latijns- amerikaanse continent erg ongewoon en erg aantrekkelijk. De groep is zich daar meer en meer van bewust geworden en voelt er wel wat voor zich wat duidelijker op de voorgrond te treden.

De Surinaams- Javaanse taal heeft de laatste jaren aandacht gehad. Er is een enkele keer een publicatie in die taal, onder andere Cikal en een gedichtenbundel van Surianto. Het tijdschrift Riwayat kan hierin een belangrijke bemiddelingsfunctie vervullen.

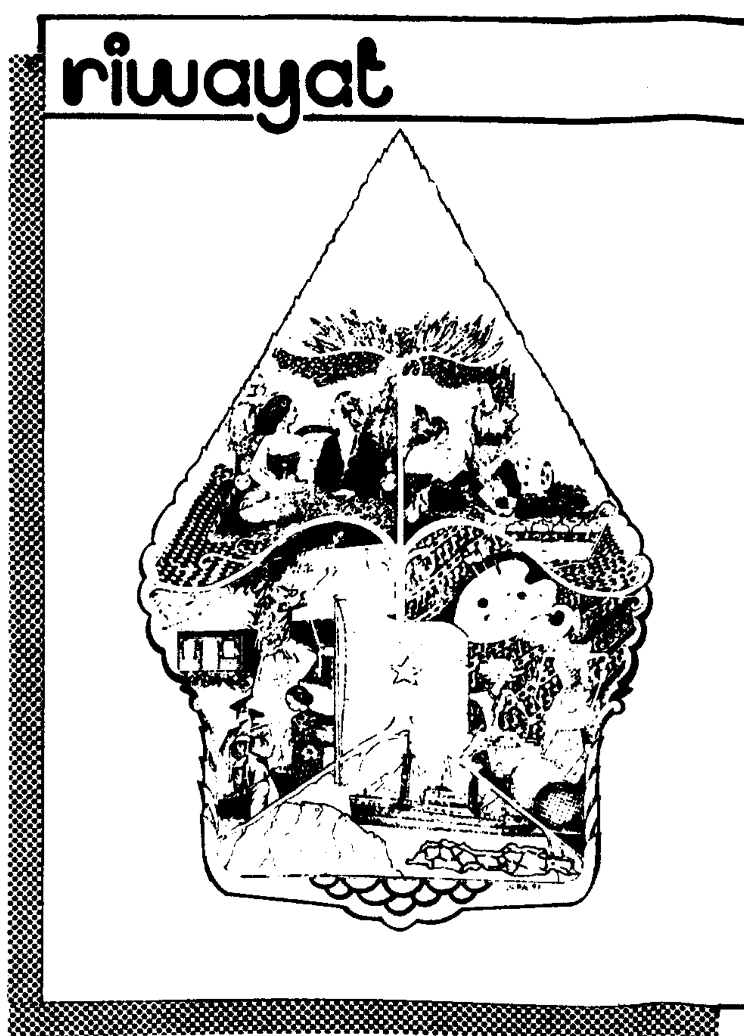
De kwestie van de integratie op cultureel, educatief en economisch vlak, werd op het seminar ook van een andere kant bekeken. Is het wel zo goed te integreren in de maatschappij, die van alle kanten rammelt en nog zo historisch belast is met het kolonialisme? Is dat niet te veel zich conformeren tegen beter weten in? Bovendien kwam de vraag op: in hoeverre is de rest van Suriname gejavaniseerd? Want integratie is toch een proces van geven en nemen?

De multi- etnische en inter- etnische vraagstukken van de huidige Surinaamse maatschappij kunnen natuurlijk niet in een handomdraai worden opgelost. Het gaat om processen die zo goed mogelijk geanalyseerd dienen te worden. Pas daarna kan men bijsturen of het stuur omgooien. Het seminar heeft voor de meer dan honderd participanten een diep inzicht gegeven in de achtergrond van een bevolkingsgroep, die veelal een soort «trait d'union» tussen de Creoolse en Hindoestaanse groepen is. Vaak vervult de groep een wipfunctie, maar ook een bufferfunctie.

Het Surinaamse cultuur- patroon is in ieder geval erg verrijkt door de immigratie van de Javanen en de rest van Suriname ziet niets liever dan dat alle Surinaamse Javanen, Javaanse Surinamers worden of zijn.

De aanloop naar het eeuwfeest heeft voldoende krachten binnen de Javaans- Surinaamse groep gemobiliseerd om ervan verzekerd te zijn dat de plannen ook uitgevoerd worden. De komst van de Javanen reikt gelukkig verder dan alleen maar de grenzen van Suriname. Ze hebben ook betekenis voor de regio en het continent, niet alleen wat hun culturele bijdrage betreft, maar ook wat betreft hun bijdrage aan de vooruitgang van het volk.

J.VERNOOY

Dooi in Athene weer achter de rug

VS zetten zowel Turken als Grieken onder druk

ANKARA — Het bezoek van de Amerikaanse minister van Defensie Caspar Weinberger aan Turkije vond plaats op een moment van grote opschudding hier over de betrekkingen tussen de beide landen.

Met name de linkse oppositiepartijen zijn uiterst verontwaardigd over de ondertekening van een verlenging tot 1990 van de economische- en defensie- overeenkomst (Deca) met de VS. De financiele hulp aan Ankara wordt jaarlijks geringer en dat is vooral het gevolg van kortingen die het Amerikaanse Congres zo langzamerhand stelselmatig blijkt aan te brengen.

Weinberger repte zich in twee dagen langs allerlei autoriteiten om nog eens te benadrukken hoe belangrijk de VS het vinden dat het leger in dit strategisch belangrijke NAVO- land wordt gemoderniseerd. Turkije zegt voor die modernisering jaarlijks tenminste 1,2 miljard dollar aan hulp nodig te hebben terwijl over 1987 de Amerikaanse ondersteuning 590 miljoen dollar is.

Om enigszins aan de Turkse vraag tegemoet te komen had de assistent van Weinberger, Richard Perle, mondelinge garanties gegeven dat de VS op andere manieren dan rechtstreekse financiele hulp Turkije zal bijspringen. Het zou gaan om de levering van veertig extra F4-Phantom- straaljagers, herziening van betaling van met name militaire kredieten en een verhoging van de samenwerking op defensie- en industriegebied.

Voor Turkije is het dan ook verbazingwekkend om te zien dat de Griekse regeing haar relaties met de VS heeft bekoeld omdat men vindt dat Washington Ankara teveel ondersteuning biedt. Oorspronkelijk was het de bedoeling van Weinberger om aansluitend aan zijn bezoek aan Turkije door te reizen naar Athene, maar gezien de ontwikkelingen heeft de Ameikaanse onderminister hier al eerder deze maand van afgezien.

PERSOONLIJK

In Athene verluidt dat Weinberger persoonlijke redenen had aangevoerd. De Grieken achten dat weinig geloofwaardig en zo lijkt, na een aanvankelijke dooi weer het vriespunt te zijn bereikt in de verhoudingen tussen Athene en Washington.

Aanleiding vormen verklaringen vanuit Washington dat de Turkse troepen op Cyprus daar niet gelegerd waren met agressieve bedoelingen en dat er sinds de Turkse bezetting van Noord-Cyprus in 1974 geen schot meer was gelost. Ook zagen de Amerikanen de jongste versterkingen met tanks van het Turkse leger op Cyprus niet als iets onoirbaars. Bij het horen van zulke uitlatingen slaat alle Grieken de schrik om het hart.

Nog grotere verontwaardiging ontstond in Athene toen vanuit de VS werd gesuggereerd dat Turkije in de toekomst zou kunnen worden bevoordeeld met wapenleveranties boven Griekenland. Hierop ontstond bijna paniek in Athene want dan zou militaire evenwicht in de Egeïsche Zee worden verbroken en bestaat in Griekenland de vrees voor Turkse agressie.

BEDREIGING

Er is echter nog een andere factor die meespeelt. De Amerikaanse bases behoren, zoals Papandreou vaak heeft beweerd, tegen het einde van van 1988 te verdwijnen. Maar Papandreou heeft laatstelijk verkondigd dat daarover met hem te spreken viel. Maar de besprekingen met Papandreou zijn nog steeds niet begonnen en 1988 nadert snel. Wellicht is de nauwelijks verholen bedreiging Turkije militair te bevoordelen boven Griekenland een vorm van pressie op Athene om wat de Amerikaanse bases in Griekenland betreft nu eens met de kaarten op tafel te komen.

(Uit de Haagsche Courant)

Contra's in verdrukking

DE STRIJD VAN de contra's is grotendeels een politiek gevecht. De uitkomst van de discussie in Washington, in Midden- Amerika, in West- Europa, hebben meer invloed op het verloop van de guerrilla- oorlog dan de gevechten in de heuvels van Nicaragua. Daarom komen de twee tegenslagen die de anti-Sandinistische rebellen te verwerken kregen, hard aan, harder dan welke militaire nederlaag ook.

Costa Rica deelde de eerste klap uit. President Arias liet weten dat de politieke leider van de Verenigde Nicaraguaanse oppositie (Uno), een overkoepende contra- organisatie, niet meer welkom zijn wanneer zij zich ook met de financiering van de guerrilla- oorlog gaan bemoeien, zoals vlak daarvoor was afgesproken. Politieke strijd tegen het buurland Nicaragua is toegestaan, aldus Costa Rica, militaire strijd niet. De maatregel tekent de bedenkingen tegen de contra's, zoals die ook al bleken uit het vredesplan dat Costa Rica heeft opgesteld: voor de contra's is hierin geen plaats, wel voor politieke oppositie.

Costa Rica heeft al eerder de rebellen gewaarschuwd, meestal echter zonder daaraan sancties te verbinden. Zo konden de contra's maandenlang verborgen bevoorraad vanaf een vliegveldje in het noorden van het land. Maar de toon van president Arias is verhard en Uno- leider Pedro Joaquin Chamorro en Alfonso Robelo hebben al laten weten dat zij liever de controle over het contra- leger opgeven dan hun huis in Costa Rica.

Waarschijnlijk hebben deze ontwikkelingen een rol gespeeld bij het besluit van Arturo Cruz om op te stappen als een van de drie Uno- leiders. Ik heb alles gedaan wat ik kon, maar ik zie er geen heil in, zo lichte Cruz zijn besluit toe. Pogingen om het contra- leger meer onder controle te brengen van de politici onder de anti- Sandinisten en pogingen van de Uno een brede politieke beweging te maken, zijn stukgelopen op een muur van tegenstand van de conservatieve groep, die ook de dienst uitmaakt in het vrijwel autonoom opererende contra- leger.

De Uno is "niet een pluralistisch doel, maar een instrument van een exclusieve kliek", aldus Cruz. Harde kritiek die als propaganda verworpen kan worden wanneer zij uit Managua komt, maar moeilijk kan worden genegeerd uit de mond van iemand die de Sandinisten blijft omschrijven als totalitaire dictators.

Cruz is een belangrijk en gewaardeerd man, maar met zijn vertrek stort niet de hele contra- organisatie in elkaar, zo was de teneur van de eerste reacties onder de anti- Sandinisten en in Washington. Maar het is nog maar de vraag of de contra's deze klap echt te boven komen. Cruz was een belangrijk wapen: politiek gematigd, voormalig medestander van de Sandinisten die zich tegen hen keerde toen hij zich niet meer met het beleid kon verenigen. De ex-bankier en ex--diplomaat was kind aan huis in het congres en kwam regelmatig in Europese hoofdsteden de situatie in Nicaragua bespreken. Het lijkt onmogelijk een man van gelijk prestige te vinden die nu nog bereid is zich achter de contra's te scharen. Bij zijn vertrek had Cruz ook harde woorden voor de Amerikaanse regering. De Amerikaanse militaire hulp gaat rechtstreeks naar de Nicaraguaanse democratische strijdmacht FDN, het contra- leger, en mede daardoor heeft Washington de situatie laten voortbestaan dat een klein groepje hard- liners de dienst uitmaakt, aldus Cruz.

De kritiek van Cruz zet extra vraagtekens bij de Amerikaanse steun voor de "vrijheidsstrijders". Congresleden hebben al gezegd dat zij waarschijnlijk machteloos staan tegen een veto van Reagan op bevriezing van de resterende veertig miljoen dollar voor de contra's. Maar een nieuw verzoek voor 105 miljoen dollar kan op grote tegenstand rekenen. Want wat is er vernietigender dan dat een contra- leider zelf het failliet van de contra's uitspreekt?

(Uit NRC/Handelsblad)

Colombia: Unicef van grootste belang

BOGOTA — De Colombiaanse regering hecht bijzondere waarde aan het Fonds voor de kinderen van de Verenigde Naties (UNICEF). Zo heeft Colombia laten weten via zijn ambassadeur bij de VN Ernesto Rojas Morales. De financien van de Unicef moeten volgens Colombia worden opgevoerd zodat meer Unicef- projecten kunnen worden gerealiseerd, vooral ten aanzien van de armen en zwakken van de wereld- bevolking. Nieuwe ideeën en een nieuwe filosofie zijn noodzakelijk voor de verdere uitgroei van het Unicef- werk, aldus de diplomaat.

De vijand is echter niet veranderd

Sharpeville, het bloedbad dat een ommekeer bracht

SHARPEVILLE — 21 maart 1960. Een grote menigte zwarte Zuidafrikanen meldt zich bij het politiebureau van deze zwarte Zuidafrikaanse woonstad bij Vereeniging.

De leider van de anti-apartheids- organisatie Panafrikanistisch Congres (PAC), Robert Sobukwe, heeft hen opgeroepen hun verplichte pasjes thuis te laten en zich te laten arresteren; een vreedzaam protest tegen de apartheid. De demonstratie verloopt rustig, tot de politie tot de conclusie komt dat de menigte voor het bureau 'een dreigend karakter' heeft. Vijfenzeventig politiemannen vuren meer dan zevenhonderd schoten af: 69 doden en 180 gewonden.

Het bloedbad van Sharpeville is in veel opzichten een ommekeer in de Zuidafrikaanse strijd. De zwarte meerderheid reageert woedend op de slachting en op diverse plaatsen in het land breken onlusten uit. Pretoria roept de noodtoestand uit en stopt een aantal zwarte leiders, onder wie Robert Sobukwe en Nelson Mandela, in de gevangenis. Het geweldloze verzet tegen het blanke minderheidsbewind behoort dan definitief tot het verleden. Op 8 april van dat jaar worden de anti-apartheids- organisaties Afrikaans Nationaal Congres (ANC) en het PAC verboden. Het ondergrondse verzet tegen de blanke minderheids- regering is dan een feit.

Sharpeville betekent ook een keerpunt in de internationale publieke opinie. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties bemoeit zich voor het eerste in haar bestaans- geschiedenis met de binnenlandse aangelegenheden van Zuid- Afrika. Met negen stemmen tegen nul en onthoudingen van Groot- Brittannie en Frankrijk wordt een resolutie aanvaard, die de Zuidafrikaanse regering verantwoordelijk stelt voor de slachting.

Vusumi Nomandolo, als vertegenwoordiger van het PAC op bezoek in Nederland, ziet een duidelijke ontwikkeling in het verzet. "Ten tijde van Sharpeville zat men in een overgangs- fase van passief naar actief verzet. Op een zo gewelddadige reactie van blanke zijde had destijds niemand gerekend. Maar met het begraven van de doden van Sharpeville realiseerden we ons dat alleen de gewapende strijd nog het recht op zelfbeschikking zou kunnen brengen".

"In 1976, bij de onlusten in Soweto naar aanleiding van het bloedbad van de politie onder zwarte scholieren had aangericht, werd er door de mensen al heel anders gereageerd. Men ging niet meer de straat op om te demonstreren. Men ging de straat op om met alle middelen te proberen het blanke regime te vernietigen", stelt Nomadolo.

Volgens hem is deze ontwikkeling tot op de dag van vandaag doorgegaan. "Bij het begin van de onlusten twee jaar geleden waren het nog steeds dezelfde mensen, was het dezelfde strijd, maar waren de methoden duidelijk veranderd. Op dit moment zie je wapens die in '60 ondenkbaar waren: AK- 47 machinegeweren, molotovcocktails en explosieven. Vandaag hoor je dat politiemannen en een collaborerende burgemeester worden vermoord. Dat zag je toen niet". "De vijand is echter niet veranderd. Die gebruikt nog steeds bruut geweld om ons te onderdrukken. Maar ons volk heeft de vijand tot een positie van wanhoop gebracht. Zij hebben nu naar het laatste wapen moeten grijpen: het leger. Het gevecht kan nog lang duren. Maar wij zijn er van overtuigd dat de gewapende strijd uiteindelijk onze toekomst veilig zal stellen".

(Uit de Haagsche Courant).

Zanger, componist en acteur

Tom Waist: poezie uit de goot

Bovenstaand fragment, dat u misschien bekend in de oren klinkt, vormt het refrein van de song *01 '55*, een belangrijk nummer van Tom Waits. Niet alleen vormt dit lied het openingsnummer van zijn eerste album *Closing Time*, tevens bezorgt het hem de nodige bekendheid daar The Eagles dit nummer opnemen en er een groot succes mee behalen. Een succes dat Waits niet ongelegen komt, want in het begin van zijn carrière biedt zijn banksaldo een armzalige aanblik. Nu, veertien jaar en elf albums later, kan hij glimlachend terugblikken op een tijd, waarin hij ooit door een muziek-journalist als volgt werd getypeerd: "Achter de piano zat een broodmagere, ongeschoren man, met een geruit petje op zijn vette haar, te zingen langs de sigaret die langzaam in zijn onderlip dreigde te branden. Een scheef gestropte das stak in zijn hemd waarvan een knoopje was losgemaakt. Uit het zwarte colbertje, dat niet bij de te wijde broek hoorde, stak een pornoblaadje. Tom Waits zong Closing time. De titel van zijn eerste elpee luidde, naar hij de amper luisterende cliëntèle hoestend mededeelde: 101 in Billboards Hot One Hunderd".

Zanger, componist en acteur Tom Waits wordt geboren in Pomona, brengt zijn jeugd door in San Diego, maar gaat weer terug naar Los Angeles als hij stopt met zijn studie om zich helemaal op het leven van een «drop-out» in het algemeen te kunnen richten. Daar, in de schimmige achterbuurten van grote steden, de zelfkant van de maatschappij met zijn duistere nachtleven, legt hij de basis voor zijn muzikale carrière. Hij blijkt een scherp oog te bezitten en weet zijn kwaliteiten als observeerder op poëtische wijze gestalte te geven middels teksten, die weinig aan de verbeelding overlaten. Het liefst treedt hij op in rokerige zaaltjes en gaat als het ware op in het decor dat hij zo treffend schildert.

De «Chroniqueur van de Amerikaanse eenzaamheid», zoals hij wel wordt genoemd, over deze beginperiode: "In het begin van mijn carrière kwam, bij alle ellende, ook nog het fenomeen Voorprogramma. Ik trad dan op voor mensen, die helemaal niet voor mij waren gekomen, maar wachtten op de artiest voor wie ze wel waren gekomen. Billy Preston bijvoorbeeld. Een paar [illegible] hoofd, en waarschijnlijk ook het hart, over wat die ziekelijke meneer op het podium nu precies voorhad met zijn zwartgallige gerochel. Iemand kwam op het idee mij aula's te laten vullen. Zeker als openingsact voor Frank Zappa! Ik voelde me tussen al die mensen met smaak, of ik de noodingang niet kon vinden. [illegible] op een bankje op Santa Monica Boulevard [illegible] niet meer [illegible]? Had ik daarvoor een jaar lang niet gedaan [illegible] was, sedert ik niet met potentiële werkgevers hoefde te lunchen? Had ik daarvoor een song van me aan The Eagles [illegible] hun platen [illegible] gemaakt waren [illegible] houden? [illegible] van Amerika[illegible] eenzaamheid bewaren, [illegible] Amerika niet observeren van je hoekplaats aan de bar. Maar op het laatst was [illegible] geworden, dat ik de jaren zestig heb [illegible] en de [illegible] jaren zeventig in het Tropicana Motel Hotel heb zitten wachten tot ze voorbij waren".

Zijn volgende twee albums *The heart of Saturday night* en *Nighthawks at the diner*, wijken [illegible] en muzikaal opzicht nauwelijks af van hun voorganger. Opnieuw speelt de [illegible] en bas blijven de toon aangeven en ook nu weet hij op overtuigende sfeervolle wijze het grauwe nachtleven gestalte te geven. Hieronder [illegible] titelnummer [illegible] elpee, een [illegible] ballade vol melancholie [illegible] een van de mooiste nummers [illegible] geschreven.

Closing time

Well I hope that I don't fall
in love with you
'Cause falling in love just
makes me blue
While the music plays and
you're displaying your
heart for me to see
I had a beer and now I hear
you calling out for me
And I hope that I don't fall
in love with you

Well the room is [illegible]
[illegible]
And [illegible]
[illegible]
If you sit down with [illegible]
the [illegible] that
[illegible] break it
Before [illegible]
[illegible], I [illegible]
And I [illegible]
in love with you

Well the night does funny
things inside a man
These old Tom Cat feelings
you don't understand
Well I turned around and
look at you,
light a cigarette
I wish I had the guts to bow
one but we never met
And I hope that I won't fall
in love with you

I can see that you're lonesome
just like me
And if being late you would
like some company
I turn around and look to you
and you look back to me
The guy you with he's up
and split, the chair next
to you is free
And I hope that you don't fall
in love with me

Now it's closing time, the
music fading out
Last call for drinks, I'll
have another Stout
Well I turn around and
look at you nowhere
to be found
I search the place for your
lost face 'cause I've
another round
And I think that I just fell
in love with you

Waits besteedt zorg aan zijn tekst- materiaal en kiest zijn woorden met beleid, al dan niet bijgestaan door «The dictionary of American Slang». Niet voor niets wordt hij wel bestempeld als een wandelend bargoens woordenboek.

Waits: "Ik probeer oude woorden terug te brengen. Woorden, die reeds begraven waren. Ik heb er goed oor voor. Als ik er een hoor, vergeet ik 'm niet meer. Vocabulaire is mijn instrument. New York is anders dan LA, maar de gemeenschappen zijn dezelfde. Je hebt er een Chinese gemeenschap, een Spaanse, een Griekse, een Cubaanse... Mijn vader geeft les aan een middelbare school in LA. Op die school worden 47 verschillende talen gesproken! Het gaat mij vooral om hoe woorden klinken. De betekenis komt pas op de tweede plaats. Als ik een tekst op papier zet, lees ik hem eerst hardop. Ik denk dat de meesten van ons eerst naar de klank luisteren. In ieder geval gaat het zo bij kinderen. Mijn liedjes zijn doorgaans niet autobiografisch alhoewel velen dat wel denken. Ik schrijf over dingen, die ik [illegible] een situatie inrommen, weet je. In New York liggen de onderwerpen voor het opscheppen. Misschien dat ik er dingen in kan ontdekken, die iets met mij te maken hebben, maar iemand anders kan dat beslist niet. Ik weet ook niet of het zo goed is om over dingen te schrijven, die je zelf juist meegemaakt hebt of waarmee je op dat moment worstelt. Ik schrijf soms over dingen voor ik ze meegemaakt heb. Op die manier probeer ik te ontdekken hoe het is om ze mee te maken. Liedjes kunnen alleen vragen stellen, je treft er geen antwoorden in aan. We hechten veel waarde aan liedjes, maar ze leven ergens tussen hemel en aarde. We associëren ze met dingen, die we hebben meegemaakt en mensen die we kennen. Ik weet niet wat het is, maar het is alsof een goed lied een kaars in jezelf aansteekt".

Geleidelijk aan wijzigt Waits zijn jazz-achtige manier van arrangeren. Hij maakt steeds meer gebruik van blues- thema's hetgeen in combinatie met de electrische combo als begeleidingsgroep de toegankelijkheid van zijn muziek aanmerkelijk vergroot. Met het vorderen van zijn oeuvre wordt zijn stemgeluid steeds donkerder en vanwege het [illegible] karakter wordt hij wel vergeleken met Louis Armstrong.

Zijn muzikale kwaliteiten en schrijvers-talent blijven niet onopgemerkt en in de zomer van '81 wordt hij door Francis Ford Coppola gevraagd de muziek te [illegible] *One from the heart*. De plaat bevat een aantal duetten met de Country & Western- zangeres Crystal Gayle. Helaas blijkt de film een dikke flop en sleurt in zijn val het album mee.

Waits over deze periode: "Het was de eerste keer dat ik songs schreef, die ter goedkeuring moesten worden voorgelegd, voor het publiek ze zou horen. Francis wilde perse dat ik de soundtrack zou schrijven in de stijl van zijn favoriete song *I never talk to strangers*, dat ik in '77 heb opgenomen met Bette Midler. Bette had andere verplichtingen, en daarom [illegible] «One from the heart» met Crystal Gayle gedaan. Het contrast tussen mijn rauwe en haar [illegible] was zo groot dat Francis hellde van [illegible] [illegible] [illegible] kent. Ik heb vaak beweerd dat het niet goed voor me zou zijn een echt groot publiek te krijgen, maar zo klein als «One from the heart» hoeft nou ook weer niet. Het scenario leek wel geitenkaas. Niemand van de hoofdpersonen interesseerde me ene moer. Op het doek werd iedereen een dimensionaal, zodat mijn songs niet alleen het verhaal moesten vertellen, maar ook Frederic Forest en Terri Car van een karakter moesten voorzien. Een zware verantwoordelijkheid voor een verzameling leuke liedjes. Las Vegas zou er in deze film uit moeten zien als in de tijd dat Bugsy Siegel er als een keizer regeerde, maar volgens mij ziet het er in de visie van Francis uit zoals hij zich Las Vegas voorstelt: een grote filmset. Francis zette «One from the heart» op als een lichtvoetige musical, het medicijn dat hij nodig had om van de bijna noodlottige ziekte «Apocalypse now» te genezen. Maar Francis kan geen enkel karwei zomaar klaren. Iets in hem creëert de ene ramp na de andere, die hij vervolgens een voor een geniaal oplost. Hij verandert om het uur van mening en als hij zich voldoende in de nesten heeft gewerkt, eet hij zich door de problemen heen naar buiten. Film is voor hem een heel dure speelgoed- trein, waarvan hij nog steeds niet helemaal begrijpt hoe hij werkt".

In '83 krijgt Waits opnieuw een tegenslag te verwerken als zijn platen- maatschappij weigert zijn nieuwe album uit te brengen vanwege het gebrek aan "commerciële mogelijkheden". Een andere maatschappij is wel bereid deze elpee, getiteld *Swordfishtrombones*, uit te brengen en terecht, want de plaat blijkt volgens velen een meesterwerk te zijn in artistiek opzicht. De teksten vertellen de belevenissen van een soldaat na zijn terugkomst uit het leger. De plaat is vrijwel live opgenomen met een klein combo, waarbij de verschillende instrumenten afwisselend een hoofdrol spelen. De ene keer wordt er slechts een contrabas gebruikt, dan weer een harmonium met een trom[illegible] of een doedelzak met een syn[illegible]sizer. Bekend is, dat Waits v[illegible]durend op zoek is naar nie[illegible] fascinerende geluiden. [illegible] maakt hierbij dankbaar geb[illegible] van het pioniers- werk van [illegible]ry Partch, een uniek indivi[illegible]list, die in de jaren '30 muziek [illegible]gon te maken op zelf uit afv[illegible] gebruiks- voorwerpen gebou[illegible] muziek- instrumenten.

Waits: "Harry is in de jare[illegible] ventig gestorven, maar zijn [illegible]ziek wordt nog steeds ui[illegible]voerd. Zijn ensemble bestaat [illegible] steeds. Ze spelen nog altijd [illegible] door hem gebouwde instru[illegible]ten. Behalve het unieke g[illegible] dat ze voortbrengen zien d[illegible]strumenten er ook nog een[illegible]tastisch uit. Mijn vriend Fr[illegible] Thumm speelt chromelod[illegible] een soort pomporgel. De e[illegible] keer dat ik dat hoorde, zei i[illegible] dit een soort schroothoop-[illegible]ziek?" Hij zei dat ik er vaker [illegible] moest luisteren en zo kwam [illegible] contact met zijn muziek. Oo[illegible] feit, dat hij een echte zw[illegible] was en met zijn apparaten [illegible]leefd heeft, spreekt me e[illegible] aan. Hij was een oorspronke[illegible] denker, die zijn tijd ver vo[illegible] was. Als hij nu in deze kam[illegible] zijn, zou hij meteen op de ven[illegible]tor gaan rammen. Prachtig [illegible] dat zijn om dat nog een kee[illegible] te mogen maken. Gelukkig [illegible] ik nu zelf ook van dat soort [illegible]dekkingen. Ik heb jaren[illegible] maar een soort muziek geh[illegible] Nu hoor ik dingen die ik [illegible] eerder gehoord heb. Ik du[illegible] ook meer risico's te nemen. [illegible] erg opwindend om zo te we[illegible] het is volkomen nieuw voor [illegible]

Ook zijn laatste album m[illegible] titel *Raindogs* wordt ge[illegible]merkt door een mixture van [illegible]len, waardoor zijn muziek [illegible]lijk te plaatsen valt. "Als j[illegible] plaat van mij wilt kopen, m[illegible] zoeken in de bak Diversen[illegible] met zijn eigen woorden te [illegible]ken. Tot slot een typische W[illegible] tekst, afkomstig van zijn [illegible] elpee *Blue Valentine*, w[illegible] melancholie, schone schij[illegible] eenzaamheid samensmelt[illegible] een treurig relaas:

...liedjes kunnen alleen vragen stellen, je treft er geen antwoorden in aan...

Now the sun's coming up
I'm riding with lady luck
Freeway, cars and trucks
Stars beginning to fade
And I leave the parade
Just wishing I had stayed a little longer
Oh Lord I tell you the feeling's getting stronger.

Christmas card from a hooker in Minneapolis

hey Charley I'm pregnant
and living on 9th Street
right above a dirty
bookstore
off Euclid Avenue
and I stopped takin' dope
and I quit [illegible]
[illegible]
[illegible] trombone
and works out at the track

and he says he loves me
even through its not
his baby
and he says that he'll
raise him up
like he would his own son
and he gave me a ring
that was worn by his mother
and he takes me out dancing
every Saturday nite

and hey Charley I think
about you
everytime I pass a fillin' station
on account of all the grease
you used to wear in
your hair
and I still have that record
of Little Anthony &
The Imperials
but someone stole my
record player
now how do you like that?
hey Charley I almost went
crazy

after Mario got busted so
I went [illegible]
to Om[illegible]
live with my folks
but everyone I used
to [illegible]
was either dead or in prison
so I came back to
Minne[illegible]
this time I think I'm
gonn[illegible]
hey Charley I think
I'm [illegible]
for the first time since
my ac[illegible]
and I wish I had all the
[illegible]
that we used to spend on do[illegible]
I'd buy me a used car lot
every day, dependin'
on he[illegible]

hey Charley for Christsake[illegible]
do you want to know the
truth of it?
I don't have a husband
he don't play the
trom[illegible]
and I need to borrow money
to pay this lawyer
and Charley, hey
I'll be eligible for parole
come Valentines Day

Bronnen: Popencyclopedie [illegible], ziekkrant Oor, Popscore, [illegible] Stone, hoesteksten Blue V[illegible] time.

In première op Curaçao

Jasperina schittert met name als "gekke actrice"

VOOR EEN VRIJWEL uitverkochte zaal, gaf cabaretière Jasperina de Jong samen met de bekende Nederlandse TV- presentator Hans van Willigenburg en haar muzikale begeleider Dirk Stuer, gisteravond haar première op Curaçao. Waar het programma voor de pauze af en toe iets langdradig was, werd dit na de pauze [illegible] dan goedgemaakt met Jasperina's selectie uit "De Gekkin van de Gracht".

Curaçao is niet het eerste eiland "in de west" dat Jasperina op haar toernee aandoet, eerder gaf zij al voorstellingen op Aruba en Sint Maarten. Dat was overigens aan Hans van Willigenburg goed te zien die bijna elke vrije minuut op het strand door te brengen.

Voor de pauze bracht Jasperina de Jong een selectie uit de verschillende liedjes waarmee ze in de loop der jaren bekendheid kreeg. Daaronder was bijvoorbeeld het nummer "Spuit" waarvoor Jasperina de Louis Davids prijs in ontvangst mocht nemen. Een belangrijke bijdrage vormde ook een aantal nummers uit de musical "Fien" waarin Jasperina de Jong de titelrol vertolkte. Deze musical is meer dan 300 keer op de planken gebracht en in 1983 tot een televisie- programma bewerkt. Vooral in deze nummers kwam de veelzijdigheid van Jasperina zeer goed tot haar recht: een lied als "De drie actrices" waarbij Jasperina door zeer kleine veranderingen in haar lichaamshouding en stem een totaal ander type wist weer te geven.

De liedjes werden aan elkaar gepraat door Hans van Willigenburg, voor velen geen onbekende omdat hij in Nederland regelmatig op de beeldbuis te zien is. Van Willigenburg kweet zich zeer goed van zijn taak en "praatte het publiek bij" over de ontwikkelingen in Nederland. Daar was eigenlijk door de jaren heen niet zoveel veranderd, aldus Van Willigenburg. Het was echter jammer dat hij steeds teruggreep naar 1967, daarop voortborduurde maar de meest recente ontwikkelingen amper noemde. Dat terwijl de meeste liedjes van Jasperina, alhoewel sommige al enige jaren oud zijn, ook in de huidige situatie nog steeds van kracht zijn.

Na de pauze kwam Jasperina de Jong veel beter tot haar recht in "De Gekkin van de Gracht": haar laatste one- woman musical waarmee Jasperina in Nederland en Belgie zeer veel succes oogstte. Deze musical verhaalt over een actrice die naast haar carriere ook nog de zorg heeft over drie kinderen: "mijn man, een zoon en een dochter", aldus Jasperina. Dit stuk werd gebracht als zijnde een directe uitzending van de Nederlandse omroep KRO met Hans van Willigenburg als gastheer die "de gekkin" moest interviewen. Behalve zeer herkenbare situaties over de problemen die de actrice ervaart bij de tijdverdeling tussen haar carriere en haar gezin, ontbrak de vrolijke noot beslist niet. Dat Jasperina het ook op het toneel goed doet (zij speelde in het seizoen 1985/'86 de hoofdrol in het toneelstuk "Bij gebrek aan bewijs") bleek uit de kleine details die zo typerend waren voor "de gekkin".

Pianist Dirk Stuer mag beslist niet ongenoemd blijven: al vanaf zijn derde jaar speelt hij piano en deed dit gisteravond dan ook op voortreffelijke wijze. Terwijl hij een zeer belangrijke bijdrage gaf aan de liederen van Jasperina, speelde hij "for Kenniema king" een blues waarvoor hij een welverdiend applaus in ontvangst nam.

Curaçao mag dan over een mooi theater beschikken: de airconditioning deugt voor geen cent! Alhoewel Centro Pro Arte al [illegible] geruime tijd geleden gesloten moest worden na een brand waarbij de airco- installatie vernietigd werd en deze vrijwel volledig vernieuwd moest worden, is het sinds die tijd nooit lekker koel geweest [illegible] zaal. Terwijl Centro P[illegible] "gepaste kleding" [illegible] voor een theaterbezoek [illegible] dereen in z'n "nette p[illegible]" vervolgens twee uur la[illegible] zweten in de zaal. Over [illegible] ganisatie gesproken [illegible] pauze- regeling mag be[illegible] geevalueerd worden. B[illegible] volle zaal moet het [illegible] publiek niet alleen [illegible] half uur in de rij staan [illegible] de beurt te komen [illegible] een beetje pech gaat de [illegible]bel van "einde pauze" [illegible] dat je de bar bereikt [illegible] drankje moet dan in [illegible] ge achterover gegoo[illegible] den en de eerste vijf [illegible] van de show na de p[illegible] gekenmerkt door gro[illegible] les mensen die zich [illegible] donker een weg tra[illegible] vinden naar hun zitpla[illegible] dat bij andere mensen [illegible] aard stoten.

ARUBA
AGENDA

...OORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ ...-17.30 uur; zaterdag gesloten.

...oon: 24333 (drie lijnen).

...spoedgevallen na kantoortijd: 21639, ...0 en 22316.
...boy: 027-849.

...rek. nr. 248-1 Barclays Bank.

...TIE: 100.

...MCENTRALE: 115.

...KERTJES verschijnen op dinsdag en ...g en kunnen iedere dag tussen 08.00-.../14.00-17.00 uur worden opgegeven; ...we op zaterdag. Alleen zoekertjes, die ...aandag en donderdag voor 10.00 uur ...n zijn, kunnen de dag daarop (dus ...ag en vrijdag) verschijnen.

...SCOPEN
...LEVARD THEATER
...15 uur *Manhunter* (14 jr.).
...45 uur *The Golden Child* (14 jr.); 24.00 *...Meisjes, die zich voor alle nummers le-* ...(18 jr.).
...VE-IN: 20.30 & 24.00 uur *Contrabanda ...rte* (18 jr.).

*****

...CA'S (nachtdienst)
...o brug: Santa Cruz, tel.: 28028.
...a brug: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

...HTREGELING DOKTOREN
...estad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ...ndert, Paradera en Sta. Cruz: dokter ...K. Lin, Noord 68, tel.: 22694/21522.
... Chiquito, Savaneta en San Nicolas: ...r J. de Cuba, via Centro Medico San ...as, tel.: 48833.

*****

...GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; ...d: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: ...28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: ...0/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da-... tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan-...

...r brandgevallen, ongelukken of ... of ander ongeluk gelieve ...rmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

...ERSEN
...GHT INFORMATION CENTER: dage-... geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 ...informaties via verkeerstoren.

...O SERVICE CENTER (Oranjestad): ...0 uur per dag geopend (alleen geslo-...van zondag 20.00 uur tot maandagmor-...07.00 uur).

...KTER HORACIO ODUBER HOSPI-...L (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 ...30-19.30 uur.

...ORT
...TBAL (AVB): 20.00 uur RCA vs Nacio-... - Lago Sportpark.

...ARTEN (georg. door Freeport ...tronics): 19.00 uur Technicus Santa ...z vs Urataka - Delibar te Oranjestad.

*****

...DAG
...OSCOPEN
...LEVARD THEATER
...00 uur *Scavenger Hunt* (alle leeft.); ...15 uur *Manhunter* (14 jr.).
...45 uur *The Golden Child* (14 jr.).
...IVE-IN: 21.00 uur *Contrabanda y Muerte* ...jr.).

*****

...ERSEN
...: 09.00 uur misviering in de kapel van ...ki Leendert.

...A DI MARIA: 10.00 uur koffiemorgen - ...uti Yachtclub.

...ANJE VERENIGING ARUBA: 09.00 uur ...erwedstrijd - terrein te Californië aan de ...mokweg.

...ORT
...LO MARGA RACEPARK: 14.00-18.00 ...roadtests; 09.00-18.00 uur gelegenheid ...or het plaatsen van trailers.

...LJARTEN (georg. door Freeport ...ectronics): 15.00 uur Freeport Electro-... vs Trappersclubs - Delibar te Oran-...d.

...UBA TABLE TENNIS ASSOCIATION ...TA): 09.30 uur open ranking- wedstrij-... voor dames en heren - Estrellaclub.

...CO: 10.00 uur remote control autodrag-... - Centro Deportivo Bushiri.

...ARSENAL: 09.30-16.00 uur voetbaltoer-... - Arsenal-veld.

...UBA SCHIETBOND: 09.00 uur pistool en ...geweer 2x40 wedstrijden - Politieschiet-...n te Wela.

...SEBALL
...A-klasse)
...00 uur Coca Cola Rangers vs Aruba Vi-...o Center - Lago Sportpark.
...ba South Little League)
...00 uur CB Brazil vs Gabby's; 12.00 uur ...ey Tools vs Colgate - CBLH]
...00 uur Aruba Trading vs CBLH; 12.00 uur ...i Cola vs Milo - Hotpoint-veld.

*****

...KDIENSTEN
...ZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
...OTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
...ANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
...ORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en ...00 uur.
...ANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, ...00 en 19.00 uur.
...RADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en ...30 uur.
...S CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
...N NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
...NTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, ...00 en 18.30 uur.
...VANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
...NKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

...OTESTANTSE KERKDIENSTEN
...RANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den ...oel (crèche en zondagsschool).
...ROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van ...en Doel.
...EDRA PLAT: 10.30 uur zondagsschool in ...et jeugdcentrum.
...AN NICOLAS: 09.00 uur zendingsdienst ...ondagsschool op dezelfde tijd).

*****

...E NIEUWE APOSTOLISCHE KERK ...(Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

...APEL MARINIERSKAZERNE SAVANE-...TA: 10.00 uur oecumenische dienst o.l.v. F. ...Kok (vloot- aalmoezenier) en J.G Feenstra ...(vlootpredikant).

*****

Belangrijke beslissingen buiten parlement om genomen

MEP-leider Oduber: Staten functioneren niet naar behoren en niet gerespecteerd

ORANJESTAD — Volgens MEP- leider Nelson Oduber functioneren de Arubaanse Staten niet zoals het behoort en wordt — vooral door de regering — niet het juiste respect getoond voor het Statencollege.

In een lange verklaring haalt de heer Oduber een aantal voorbeelden aan. Volgens Oduber wordt niet goed genoeg beseft en gebruik gemaakt dat Aruba geen centrale regering en Antilliaanse Staten meer hebben, maar een eigen zelfstandige Statencollege voor Aruba. Ook haalt hij aan dat SEPA niet het respect en inspraak krijgt die men als overheids- vakbond verdient. Sinds mei 1986 praat de regering niet met het SEPA- bestuur. Ook is hij niet tevreden dat Staten- voorzitter Bislip de Statenlakens uitdeelt en onder meer de spreektijd van de leden bekort. Voorts liggen er nog ruim tweehonderd vragen, die MEP- Statenleden aan de ministers stelden en nimmer beantwoord werden. Alle inlichtingen worden, volgens de MEP- leider, voor de Staten verborgen gehouden. Als recent voorbeeld noemt hij de overeenkomst met Whiteford en wat met Exxon besproken wordt. Ook over de nieuwe opzet van de Arubaanse Ontwikkelingsbank weten de Staten weinig of niets. Oduber vindt dat de nieuwe opzet van de bank alleen maar nodig is om enige ambtenaren bij het ministerie van Economische Zaken te kunnen elimineren en de ontwikkeling van projecten geheel aan het Staten- toezicht te onttrekken.

De heer Oduber is verder van mening dat er een groepje beroeps... voorbeelden is, die alleen maar zaken te behandelen of uit te voeren krijgt. Ook de 42 genomen maatregelen door kabinet-Eman noemt de MEP- leider illegaal. Ze werden niet eens in de Staten behandeld. Hij haalt nog enige gevallen aan, die in zijn MEP- ogen niet juist zijn, althans niet in de smaak vallen.

ORANJESTAD — Haruchiko Matsumura, chief producer van TV-Asahi, uit Japan, bracht deze week een beleefheids- bezoek aan premier mr. Henny Eman. TV-Asahi zal binnenkort een aan het Caribisch gebied gewijd programma brengen, waarbij Aruba de basis zal zijn van waaruit de signalen van dit live-programma naar Japan doorgestuurd zullen worden. Dit programma wordt beschouwd als enorme toeristische promotie voor Aruba in Azië en omgeving. Volgens de heer Matsumura zal dit programma naar miljoenen kijkers worden uitgezonden. De heer Matsumura (rechts) was tijdens zijn bezoek aan premier Eman vergezeld van Mineo Toyoda (2e van links), program- director van TV-Asahi, mevrouw Camara, die al jaren op Aruba woonachtig is, en Wichi Schouten (links), van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen.

Dief loopt tegen de lamp

ORANJESTAD — Een recherche stond in verband met een onderzoek ter hoogte van bar- restaurant/hotel Chon Wak in de Vietnam, en zag de bekende recidivist R.Z. iets aan de barbediende tonen. De rechercher sprak Z. aan die verklaarde dat hij twee klemtangen bij zich had. Hij had de tangen uit de zaak B.J. Arends and Sons gestolen en probeerde ze te verkopen. R.Z. werd ter plaatse aangehouden en naar de wacht gebracht.

Al ruim twaalf mille voor Juliana en Bernhard-geschenk

Mon Plaisir bijt bij scholen het spits af

ORANJESTAD — De inzameling voor het nationale geschenk, dat Aruba op Koninginnedag aan het gouden bruidspaar prinses Juliana en prins Bernhard zal aanbieden, blijft stijgen. Gisteren werd de twaalf mille reeds ruim overschreden, hetgeen mede kwam door een bijdrage van de werkgevers in de Arubaanse Bouwnijverheid (WAB), welke als een groep een bedrag van twaalfhonderd florin beschikbaar stelde.

Bij de scholen — aan alle schoolhoofden werd een brief gezonden, terwijl ook de SKOA de hoofden nog eens zou aansporen — beet het Mon Plaisir College met de Mon Plaisir kleuterschool het spits af met een bijdrage van 350 florin. De commissie heeft via AHATA- directeur, Michael S. Kuiperi, een beroep gedaan dat de AHATA bemiddelt bij het schenken van een bijdrage door de AHATA- leden (hotels en casino's) als groep.

Onder het overheids- personeel wordt de komende dagen een inzameling gehouden. Er is een beroep gedaan op de directeuren van de ministeries medewerking te verlenen, terwijl verschillende ambtenaren spontaan de helpende hand boden bij het organiseren van de inzameling, die voornamelijk aanstaande dinsdag bij de uitbetaling van lonen zal gebeuren. Iedere florin helpt, aldus de voorzitter van de commissie, die nog eens benadrukte dat dit de eerste nationale actie is die Aruba als land voert.

Zeelui aan wal

ORANJESTAD — Om acht uur donderdagmorgen werd een Venezolaanse zeeman door de politie bekeurd omdat hij het wachtverbod tegenover het luchthaven- gebouw had overtreden. Hij was niet in het bezit van een rijbewijs. Buitenlander zijnde moest de man — na overleg met de officier van Justitie — meteen honderd florin betalen.

Later op de morgen werd een andere Venezolaanse zeeman aangehouden in een personenauto. Ook deze man was niet in het bezit van een rijbewijs en ook bleek de wagen niet verzekerd te zijn. Er werd wederom met de officier overlegd en het resultaat was: meteen vierhonderd florin betalen. De wagens werden op de politiewacht geplaatst en de twee zeelieden werden van de wal naar hun schepen teruggewezen.

Bonbini-festival

ORANJESTAD — In Fort Zoutman wordt dinsdag weer het Bonbini Festival gehouden. Ditmaal zullen optreden: Tipico del Campo, Melodia di Antaño en de dansgroep Flor di Antaño. De verschillende stalletjes met handenarbeid en lekkernijen zullen niet ontbreken, terwijl de bar ditmaal door Dividivi Beach Hotel verzorgd wordt.

ZAKENVARIA

ALHAMBRA IS als eerste casino op Aruba begonnen met zijn Alhambra Derby door de aanschaf van een electronische baan voor paardenraces. Alhambra's technicus Ricky Schlachter installeerde de baan, die aan tien spelers plaats biedt om op hun favoriete paarden te wedden.

Meer clubs en organisaties in actie

Buurtactiviteiten op Koninginne-dag

ORANJESTAD — Er is een aantal clubs/organisaties erbij gekomen, die dit jaar ook Koninginnedag zullen vieren.

Bij Country Club Noord, te Salinja Cerca, wordt reeds om acht uur begonnen met het nodige ceremonieel en gevolgd in de morgenuren met een vlieger- wedstrijd. Volksspelen voor de kleintjes en domino voor de volwassenen. Om één uur 's middags wordt een heren- volleyball- wedstrijd gespeeld tussen gehuwden en ongehuwden. Om twee uur zijn er volksspelen voor volwassenen, een lintendans en danswedstrijden voor het publiek.

Te Savaneta organiseert de oudercommissie van het Heilig Hart College zijn activiteiten op het La Fama- veld. Ook hier wordt om kwart voor negen begonnen met een vlieger- wedstrijd, gevolgd door volksspelen voor verschillende leeftijdsgroepen, een disco voor jong en oud, een lintendans, een karateshow, kah'i orgel- muziek, een waarzegster, die iedereen de waarheid zal vertellen.

Op het veld van Aruba Video Center (Winstonveld) wordt om negen uur begonnen met volksspelen, die de hele dag in beslag zullen nemen. Als attractie wordt om vijf uur een voetbalwedstrijd gespeeld tussen De Koning uit Curaçao en Atlantico uit Aruba.

Bij Centro di Barrio Lago Heights zijn er Koninginnedag- activiteiten vanaf tien uur tot zes uur 's middags. Hier variëren de volksspelen van zaklopen, koek happen, touwtrekken tot stoelendans.

Centro di Barrio Noord begint om half negen met het hijsen van de vlaggen, een vlieger- wedstrijd en volleyball- wedstrijden voor dames en heren met deelname van veertien ploegen. Om twaalf uur worden domino- wedstrijden gehouden, om half vier is er een lintendans en van vier tot acht uur 's avonds bestaat er gelegenheid tot dansen.

Rebels-team wint ook B klasse wedstrijd

Amstel Rebels basketbal-kampioen bij de junioren

ORANJESTAD — In een vooral in de tweede helft gelijkopgaande wedstrijd behaalde Amstel Rebels gisteravond met een 66-63 overwinning op Burger King het basketball-kampioenschap bij de junioren.

Bij de rust stond Amstel reeds voor met 33-22, Burger King wist de elf punten achterstand te verminderen, doch uiteindelijk bleek Amstel Rebels de sterkste. Topscorers waren voor Amstel: Edwin Rodriquez met 26 en bij de Burger King- ploeg Nigell Nedd met 28 punten.

In de eerste wedstrijd van de avond zorgde in de B-klasse Amstel Rebels niet alleen voor een overwinning, maar ook voor een verrassing omdat het sterke Ling and Sons- team met 72-59 werd verslagen. De ruststand was 25-24 in het voordeel van Amstel. Topscorers voor Amstel: Alfonso Brown met negentien en Edward Brooks met zeventien punten, voor Ling and Sons: Giovanni Robles en Andrew Maxwell met veertien punten.

Maandagavond spelen deze twee teams de tweede wedstrijd van deze finalestrijd in de B-klasse.

Marlboro bezorgt Richmond zware nederlaag

ORANJESTAD — In de AA-klasse baseball- competitie behaalde Marlboro een overwinning van 16-2 op Richmond, dat hierdoor een tweede stevige nederlaag deze week te incasseren kreeg. Marlboro maakte achttien hits en beging drie fouten, terwijl Richmond acht hits en evenveel fouten maakte. Zowel in de eerste als negende inning slaagde Marlboro er iedere keer in vijf punten binnen te halen.

De AA-klasse competitie wordt zondagmiddag in het Lago Sportpark voortgezet met de ontmoeting Coca Cola - Aruba Video Center..

TELEARUBA

ZATERDAG: 18.00 Style with Elsa Klensch (CNN); 18.20 Science and Technology (CNN); 18.40 Countdown; 19.25 Showbizz today (CNN); 19.45 The big story (CNN); 20.00 Telenoticias; 20.30 Leu fo'i kas; 21.15 Estreno: «The other Kingdom (part II)»; 23.00 CNN international hour; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Spotlight on sports; 17.50 Quiz 13: «Ora Ubou vs Pius X-school»; 18.45 The week in review (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 Tele-Resumen; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 12.00-14.00 Take two (live); 18.00 Mr «T»; 18.30 Larry King show (CNN); 19.10 This week in Japan; 19.30 The world tomorrow: «Unlocking the book of revelation»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today (CNN); 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

*****

Ten aanzien bevorderingen, vakantie-uitkeringen

Oduber-vragen over positie van Nederlandse, Arubaanse agenten

ORANJESTAD — Statenlid Nelson Oduber heeft aan de minister van Justitie gevraagd onder welke voorwaarden de Nederlandse politiemannen, die het Korps Politie Aruba zijn komen versterken, in dienst werden genomen.

Hij vraagt voorts of de inschaling van deze politiemannen verankerd is in de salaris- structuur van het Korps Politie Aruba (KPA) of in die van de Nederlandse politie. Gevraagd wordt of de minister uitgebreid het verschil kan uitleggen tussen de Arubaanse en de Nederlandse politiemannen over wat betreft het elkaar in de weg staan bij bevorderings- kansen. Oduber wenst ook nog te weten of het waar is dat in Nederland een bevorderingsstop is in het politiekorps en welke de juiste reden(en) is dat een der Nederlandse politiemannen een aanklacht tegen de Arubaanse regering heeft ingediend.

Tenslotte vraagt Oduber of de op Aruba aanwezige politiemannen vakantie- uitkering uitbetaald zullen krijgen.

Jaar voor diefstal in bezinepomp

ORANJESTAD — Conform de eis van de officier van Justitie werd de man R.H. (25) vrijdag door de rechter veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf met aftrek. Hem was diefstal en geweld ten lastegelegd.

De beklaagde herhaalde zijn eerder al voor de rechter- commissaris gedane verklaring dat hij op 27 oktober vorig jaar in een bezinepomp- station in San Nicolas een geldbedrag in de kasregister zag. Toen de werkneemster de geldkist ging sluiten, besloot de beklaagde haar met opgeheven vuist te bedreigen en daarna te duwen. Een bedrag van honderd florin werd weggenomen. Voor beklaagde H., die in het verleden reeds voor diefstal terechtstond, was de opgelegde straf te zwaar omdat hij — naar hij zei — de diefstal niet gepland had en het geldbedrag pas zag toen hij binnenkwamen om enkele dingen te kopen.

Pretrijders aangehouden

ORANJESTAD — De ambtenaar E., die door de politie aangehouden werd, bekende joyriding te hebben gepleegd met een verhuurauto. Met een valse sleutel had hij niet alleen de auto geopend, maar ook de motor gestart. Ambtenaar E. was toen gaan rijden samen met zijn vriend G, die eveneens aangehouden werd. Beide mannen hadden om beurten de auto bestuurd, terwijl G. bovendien geen rijbewijs had.

Oppositie lijkt voorlopig erg verbrokkeld

Marxistisch Ecuador verenigt zich voor presidentsverkiezingen van 1988

QUITO — De Marxistische partijen in Ecuador hebben besloten samen te gaan met het oog op de komende presidents- verkiezingen. Doel is "de macht te veroveren voor een volks- regering". Men is nog niet zover dat men al een besluit heeft genomen voor de kandidatuur voor het presidentschap van exgeneraal Frank Vargas Pazzos.

De partijen en politieke bewegingen van links hebben zich als belangrijkste doel gesteld de macht te veroveren zodat er een regering kan worden gevormd welke "patriottisch, democratisch, revolutionair en des volks is", aldus de secretaris generaal van de Socialistische Ecuadoraanse partij, Victor Granda. Het Marxistische front bestaat verder uit de Volksdemocratische beweging en het Brede Linkse front, welke partijen communistisch van ideologie zijn en verder behoren er nog vijf Marxistische groeperingen toe welke niet in het parlement zijn vertegenwoordigd. De secretaris van het Brede Linkse front, parlementarier Rene Mauge, merkte nog op dat wanneer de voormalige luchtmacht- chef Vargas Pazzos het programma aanvaardt op basis waarvan het Marxistische front de verkiezingen ingaat, hij voor kan komen te liggen. Dit was blijkbaar een zinspeling op eventuele steun aan de kandidatuur aan de voormalige generaal.

Granda zei nog dat de beslissing tot samengaan was genomen op een ogenblik dat "in Ecuador de onderdrukking, de overheersing en de neo- koloniale uitbuiting van het imperialisme toeneemt" en dan wel het Amerikaanse imperialisme in het bijzonder.

Vargas Pazzos is de man die met spectaculaire muiterij- acties de aandacht van de hele Ecuadoraanse gemeenschap op zich heeft gevestigd. Hij heeft zich onlangs aangemeld als presidentskandidaat. Welke partijen van hem gebruik willen gaan maken is nog niet duidelijk.

Voorlopig lijkt het er op dat links verdeeld aan de stembuscampagne begint. Aan het Marxistische front doet het Verbond van Democratisch links niet mee. Dit is een coalitie van sociaal- democratische partijen én van de Volks- christen- democratische partij. Het sociaal- democratische deel van deze combinatie heeft Rodrogo Borja als presidents- kandidaat aangewezen. De christen- democraten moeten dezer dagen een beslissing nemen. Laatstgenoemde partij heeft op de andere partijen in de oppositie een dringend beroep gedaan om de huidige coalitie te handhaven, waarmee men nu een parlementaire meerderheid vormt. Tegenover dit oppositiefront staat president Leon Febres Cordero die in augustus 1988 de macht moet overdragen na het afronden van een vierjarige ambts- periode .

*****

ZUERICH — Van de dissidenten die opgesloten zitten in SU- psychiatrische inrichtingen is er nog niet 1 vrijgelaten, aldus de dissidente psychiater Korjagin bij aankomst in Zwitserland. Hij was in het strafkamp gemarteld en hield verschillende hongerstakingen, 1 keer zelfs 6 maanden.

VOETBAL- VERENIGING D[illegible]kota heeft in de nieuwe competi[illegible] — welke vanavond in het L[illegible] Sportpark van start gaat [illegible] sponsor Maggy's Boutique. Er [illegible] gespeeld worden onder de na[illegible] Dakota/A touch of class, naar [illegible] van de producten van Maggy[illegible] Bij de foto: het nieuwe unifo[illegible] van Dakota / A touch of cl[illegible] wordt met champagne gedo[illegible] door een van de oudste steunpi[illegible]ren van de club, Granm[illegible] Renfrum.

Bende van 14 Venezolanen, 2 Spanjaarden, 1 Colombiaan, 1 Peruaan

Voorlopige aanklachten zijn rond in Caracas ivm "Curaçaose" cocaine-zaak

CARACAS — De Venezolaanse justitie heeft officieel een strafzaak aangespannen tegen achttien verdachten in éénzelfde drugs- zaak, onder wie een paar buitenlanders. Het gaat hierbij om de vondst van vierhonderd kilo cocaine welke op het vliegveld van Curacao werd gevonden begin april. Een van de verdachten is een ALM-werknemer.

Volgens rechter Carmen Figuera de Gomez van het gerecht in eerste aanleg in Caracas vormen de achttien verdachten een "internationale bende welke Venezuela als springplank gebruikte voor het transport van Colombiaanse cocaine naar de Verenigde Satten". Van de achttien aangeklaagden bevinden er zich zestien in arrest in Venezuela. De twee ontbrekende verdachten zouden de leiders van de bende zijn geweest. Zij hebben kans gezien naar Colombia te ontvluchten. Dit zijn de Spanjaard Florentino Fernandez Garcia, die het financiele brein van de bende zou zijn geweest en de Colombiaan Jose Fernando Bernal die blijkbaar belast was met de aanschaf van de cocaine en de verzending naar Venezuela. Er is nog een tweede Spanjaard in het spel en wel Alejandro Radel Perez Ruiz die blijkbaar de zending in Miami in ontvangst moest nemen en voor de distributie van de cocaine aldaar moest zorg dragen. Hij moest ook het geld incasseren om dit persoonlijk naar Caracas over te brengen. Kon hij het niet zelf brengen dat werd het geld via twee piloten verzonden naar Venezuela.

Tot de bende behoorden verder Eduardo Salas Navarro en Jose Ramon Tineo, manager en employee van het export- en douane- bedrijf Omega International. Hun taak was het opslaan van de drugs in Caracas en het verpakken ervan en de verzending van het spul vanuit Venezuela waarbij alle douane- formaliteiten werden afgehandeld door Omega. Het spul ging steeds naar de VS. In de voorlopige dagvaarding worden Argimiro Francisco Hernandez en de Peruaan Raul Elis Checa omschreven als bank- employees, die het witwassen van het drugsgeld voor hun rekening moesten nemen. Mede- beklaagden zijn verder Alfonzo Manganelly, Reinaldo Sanchez, Juan Colmenares en Victor Fiaz, respectievelijk eigenaar en bedienden van een reisbureau. Aan dit kwartet wordt ten laste gelegd dat zij zorg hebben gedragen voor het verschaffen van vervalste reis- documenten aan de bende- leden. De piloten Pablo Molino Gonzalez en Felipe Arcay Viso worden ervan verdacht met het Aerocomander- vliegtuig, dat aan de bende toebehoorde, vluchten te hebben uitgevoerd. Met dit toestel zou Fernandez ontkomen zijn naar de stad San Cristobal van waaruit hij het Colombiaanse grondgebied bereikte om vervolgens naar de stad Cucutan te gaan. De **ALM**- employee Glen Simon Gonzalez Velasquez zou smeergeld hebben gekregen voor zijn medewerking welke er uit bestond te zorgen dat de Omega- lading de douane niet passeerde.

Van vervolging werd afgezien ten aanzien van drie Venezolanen die slechts werden omschreven als Febres, Kike en Angel. **Zij zijn gelukkiger dan de zestien** genoemde verdachten die in afwachting van hun proces in voorarrest blijven.

Deze vierhonderd kilo- cocaine- zaak is min of meer bij toeval aan het licht gekomen, maar dan wel mede door de alertheid van de **Curacaose** autoriteiten. Op 7 april werd deze partij cocaine in zes houten kisten als vracht aan boord van een **ALM**- toestel in Caracas gebracht dat Miami als bestemming had. Wegens een technisch probleem moest dit vliegtuig op de luchthaven van **Curacao** aan de grond blijven en moesten passagiers en vracht hun reis met een ander **ALM**-toestel vervolgen. De aandacht van de autoriteiten op de **Curacaose** luchthaven werd getrokken door de zes kisten omdat het daarvoor gebruikte hout doorgaans wordt aangewend voor verpakking van zeevracht. Daarom besloot men de inhoud daarvan aan een nader onderzoek te onderwerpen. Toen kwam uiteidelijk de cocaine uit de pantalons en de electronica te voorschijn en begon het onderzoek in Caracas. Het was de grootste cocaine- vangst welke er tot heden toe is gedaan op de .

Tweede AIDS-dode in Paraguay

ASUNCION — Het overlijden van een Paraguyaan is bevestigd als gevolg van AIDS. Het was het tweede geval van AIDS dat in Paraguay werd geconstateerd. De eerste AIDS- dode viel in september en was een 23-jarige man die de ziekte zou hebben opgelopen in een Braziliaans ziekenhuis als gevolg van besmetting via een bloedtransfusie. Aan het tweede geval tilt men in medische kringen zwaarder omdat het gaat om een erkende homosexueel en men er geen idee van heeft op hoeveel mensen hij de besmetting heeft overgebracht.

Bij Miami Beach

Boot met Haitianen onderschept

MIAMI BEACH — Een b[illegible] met ongeveer veertig Ha[illegible]aanse opvarenden is door [illegible] Amerikaanse kustwacht [illegible]derschept bij de kust van [illegible] noordelijk deel van Miami [illegible]ach. Hen wacht terugke[illegible] naar hun vaderland.

Tijdens een routine- patrou[illegible] werd de Deliverance ontdekt [illegible] anderhalve kilometer buiten [illegible] kust waarna het schip or[illegible] kreeg de Kustwacht- boot te v[illegible]gen tot aan het Kustwacht- st[illegible]on van Miami beach. Er w[illegible] geen verzet gepleegd. Volgens [illegible] autoriteiten was het kenne[illegible] de bedoeling geweest dat de H[illegible]tianen in het nachtelijk duis[illegible] aan land waren gegaan. Zij [illegible]schikten niet over de noodza[illegible]lijke papieren om de Vereni[illegible] Staten binnen te mogen kom[illegible] Het ziet er daarom naar uit [illegible] zij spoedig op transport zul[illegible] worden gezet naar Haiti.

Belangrijkste politieke adviseur Sarney stapt op

Ook aftreden verwacht van ministers van Financien, Buitenlandse zaken in Brasilia

RIO DE JANEIRO — Het aftreden van de belangrijkste politieke adviseur van president Jose Sarney van Brazilie wordt gezien als een onderdeel van een totale regeringswijziging. Het opstappen van Marco Maciel zal naar verwachting een vervolg krijgen bij het buitenlandse beleid en ten aanzien van het financiele beleid. Op zijn aftreden was aangedrongen vanuit de beide partijen welke de coalitie vormen op basis waarvan Sarney aan de macht is gekomen.

Niet minder dan acht gouverneurs van de Partij voor Braziliaanse democratische beweging PMDB onder wie die van de belangrijkste Braziliaanse staten hadden voorafgaande aan het ontslag van Maciel in het openbaar bij president Sarney aangedrongen op een drastische wijziging van zijn regerings- ploeg. Maciel behoorde tot de andere coalitie- genoot, de Partij van het Liberale front PFL. Hij maakte bekend dat hij aftrad om op deze manier Sarney de kans te bieden de politieke crisis te boven te komen. Met zijn aftreden lijkt de desintegratie van de coalitie welke na 21 jaar militair bewind de burgers weer terugbracht in het regerings- paleis een stapje dichterbij.

In politieke kringen verwacht men dat er meer ministers het veld zullen moeten ruimen, men denkt aan minimaal elf ministers van de 26 die nu deel uit maken van Sarney's kabinet. Bij de reorganisatie worden de militaire ministers ontzien. Aangenomen wordt echter wel dat de ministers van Buitenlandse zaken Robert de Abreu Sodre en van Financien Dilsson Funaro opstappen. Deze ontslagen zouden dan het begin van een nieuw beleid van Sarney en zijn regering kunnen inleiden voor wat betreft de kwestie van de buitenlandse schulden.

In februari besloot Brazilie voorlopig een punt te zetten achter de betaling van zijn rente op zijn buitenlandse schulden bij de banken. Het ging hierbij om een bedrag van zeventig miljard dollar op een totale schuld van 108 miljard. Sindsdien heeft Brazilie nog geen overeenkomst weten te bereiken met de handelsbanken welke Brasilia doorverwijzen naar het Internationaal Monetair Fonds (IMF), welke instantie Brazilie juist probeert te omzeilen. Het enige wat tot heden toe gebeurde was de instelling van een gemengde commissie door Brasilia met daarin voor het eerst een carriere- diplomaat in de persoon van de voormalige minister van Buitenlandse zaken Ramiro Saraiva Guerreiro. Zijn opname in de commissie moet de Braziliaanse opvatting onderstrepen dat de oplossing van het schulden- probleem voornamelijk via politieke weg moet worden bereikt.

Allang werd gefluisterd dat de politieke dagen van minister Funaro geteld waren. Onder meer vanuit de bankiers- wereld zou daarop zijn aangedrongen. In feite was hij de man die het mislukte Cruzazo- plan gelanceerd had op basis waarvan aanvankelijk de inflatie inderdaad werd verminderd maar dat later uit de hand liep toen het bevriezen van de prijzen los werd gelaten. Om het aftreden van Funaro werd onlangs nog gevraagd toen de bewindsman zich in het buitenland bevond door de gouverneurs van de belangrijkste Braziliaanse deelstaten.

Chili afstandelijk op Boliviaans voorstel verbinding met zee

MONTEVIDEO — Bolivia en Chili hebben een gezamenlijke verklaring ondertekend waarin centraal staat dat de kwestie van de aansluiting van Bolivia op de open zee via overleg moet worden bereikt. Beide landen hebben over deze materie overleg gevoerd.

De ministers van Buitenlandse zaken Guillermo Bedregal van Bolivia en Jaime del Valle van Chili hebben elkaar in de hoofdstad van Uruguay ontmoet. Het overleg werd gevoerd in Hotel Carrasco in Montevideo. De ministers stonden aan het hoofd van delegaties welke de technische kanten van de zaak bekeken. Het is de bedoeling dat via een dialoog uiteindelijk bereikt wordt dat Bolivia uit zijn penibele situatie wordt verlost, namelijk dat het land geen directe aansluiting heeft met de open zee. Dit was ruim honderd jaar geleden wel het geval.

Het Boliviaanse voorstel dat bij dit ministeriele overleg op tafel lag behelsde het beschikbaar stellen van een strook grondgebied over Chileens grondgebied, een zogenaamde corredor, om de aansluiting mogelijk te maken met de Pacific Ocean. Daarmee zou de afsluiting van Bolivia met de zee tot het verleden behoren. Van Chileense zijde werd daarop afstandelijk gereageerd. Overigens is ook geen tijd afgesproken waarbinnen Santiago aan La Paz antwoord moet geven.

Toespraak Duarte in VS kan niet doorgaan ivm veiligheidsredenen

PACIFIC GROVE — President Jose Napoleon Duarte van El Salvador heeft moeten afzien van het voornemen op 1 mei een toespraak te houden voor de Raad van wereld- kwesties van Noord Californie. Hiertoe moest worden besloten op veiligheidsgronden. Volgens de organisatoren was het in feite een logistiek probleem. De autoriteiten hielden er namelijk rekening mee dat er zo'n duizend demonstranten op de been zouden komen bij het bezoek van de Salvadoraanse president. De opvang daarvan achtte men een onmogelijke zaak.

Dominicaanse transportstaking niet volledig

SANTO DOMINGO — De transportstaking welke in de Dominicaanse Republiek is gehouden is slechts een gedeeltelijk succes geworden voor de vakbonden welke zich achter de actie hadden gesteld.

In de hoofdstad Santo Domingo en in een paar steden in het binnenland werd gedeeltelijk gevolg gegeven aan de oproep het openbaar vervoer stil te leggen. Er kwamen sporadisch ook ongeregeldheden voor, waarbij een paar voertuigen in vlammen opgingen en ook politie- patrouilles bekogeld werden. In enige gevallen heeft de politie waarschuwings- schoten afgevuurd. Halverwege de stakingsdag werd de actie door de vakbeweging opgeheven "om de regering te tonen dat het niet onze bedoeling is de orde te verstoren in het land". Er werden verschillende vakbonds- leiders door de politie opgebracht. Er werd onder meer gestaakt omdat de chauffeurs ontheffing willen van het invoer- verbod om minibussen in te voeren. Ook wil men verlaging van de brandstof- prijzen en die voor banden, onderdelen enz. Er heerst onder de vakbonden voor het vervoers- personeel grote verdeeldheid, reden dat de staking geen algemeen karakter kreeg.

CTV dient voorstel algemene loonronde bij Lusinchi in

CARACAS — Het Vene[illegible]laanse algemene vakverbo[illegible] CTV heeft officieel zijn v[illegible]zoek voor een algemene lo[illegible]ronde doen toekomen aan [illegible] regering als compensa[illegible] voor de stijging van de kos[illegible] van levensonderhoud in [illegible] voorbije jaar.

CTV- voorzitter Juan J[illegible] Delpino zei dat het loonron[illegible] voorstel een variatie kent v[illegible] een stijging van tien tot de[illegible] procent. Deze loon- ronde he[illegible] ook betrekking op de gepens[illegible]neerden. Wanneer de regeri[illegible] het voorstel overneemt wo[illegible] het de eerste loonronde sedert [illegible]nuari 1980. In de drie jaar [illegible] Jaime Lusinchi als preside[illegible] aan de macht is namens Acc[illegible] Democratica zijn er slechts sa[illegible]ris- verhogingen geweest voor [illegible] publieke sector en voor hen [illegible] niet aan cao's gebonden wa[illegible] en in december 1986 werd [illegible] minimumloon verhoogd voo[illegible] arbeiders op het platteland e[illegible] de stedelijke gebieden. Het v[illegible]stel van het CTV geldt [illegible] werknemers, of zij nu in de [illegible] werkzaam zijn of op het pl[illegible]land en of zij nu bij de overhe[illegible] dienst zijn en in de particu[illegible] sector. Sinds kort is de infla[illegible] Venezuela aan het toeneme[illegible]

Unicef bestudeert mogelijkheid hulp aan strijd tegen AIDS

NEW YORK — Bij het K[illegible]derfonds van de Verenigde N[illegible]ties, Unicef, overweegt men [illegible] mogelijkheid een aanzienli[illegible] gift te doen ter ondersteun[illegible] van de onderzoekingen naar [illegible] vinden van een middel om d[illegible] mee de gevreesde ziekte A[illegible] een halt toe te kunnen roep[illegible] Uitvoerend directeur James [illegible] Grant van deze VN- instell[illegible] heeft dit bekend gemaakt in [illegible] communique waarin hij na[illegible] ingaat op hetgeen de Unice[illegible] heeft gedaan om de verdere v[illegible]spreiding van de ziekte teg[illegible]gaan. "Met het oog op het be[illegible] van dit probleem met betrekk[illegible] tot de gezondheid en het voor[illegible]staan van de kinderen ma[illegible] men nu een studie over de [illegible] nier waarop de Unicef het be[illegible] kan bijdragen om te bereiken [illegible] AIDS wordt teruggedrongen.

...inig buitenlandse teams aanwezig

...ennis Martien werd in drie klassen ...ampioen van badminton-toernooi

...ILLEMSTAD — Dit jaar ... de belangstelling vanuit ... buitenland voor het jaar-...se paas-...mintontoernooi niet zo ...t. Slechts uit Trinidad ...m een delegatie van 26 ...ers en uit Sint Maarten ...en ook zes spelers aanwe-... Op donderdag 16 april ... de opening plaats in de ...thal van SDK, waarna di-... met het toernooi werd ...gevangen. Opvallend was ...grote aantal jeugdspelers ... deelnam aan deze wed-...jden. De Curaçaoënaar ...nis Martien was driemaal ...terkste. Hij won zowel het ...elspel, als het dubbel en ... mixed-dubbel. Bij de da-... was Chantal Voorbraak ...sterkst.

... de A-klasse had slechts één ...enlandse speler ingeschre-... Singh uit Trinidad. Bij het ...en-enkel werd gespeeld in ... poules van met elk drie spe-... waarna de winnaars van elke poule in een halve competitie tegen elkaar moesten uitkomen.

Singh, Holiday en Martien werden poule-winnaars en gingen nu nu onderling uitmaken wie kampioen werd. De strijd tussen Singh en Holiday eindigde in een gemakkelijk overwinning voor Holiday (15-7, 15-6). Holiday moest daarna het onderspit delven tegen Dennis Martien. Als verzachtende omstandigheid kan worden aangevoerd dat Holiday de laatste weken weinig aan zijn badmintonsport heeft kunnen doen: hij zit vlak voor zijn eindexamen.

Daarna werd Dennis Martien vrij gemakkelijk kampioen in de A-klasse bij de heren door met 15-7, 15-1 te winnen van Singh.

In het mixed-dubbel ondervonden de regerende kampioenen Martien/Martis onverwachts veel tegenstand van de nog jeugdige junioren Castel/Voorbraak. De strijd werd pas na drie spannende sets beslist in het voordeel van de kampioenen. Door in de finale van het herendubbel samen met Holiday het koppel Van der Geld/Leito te verslaan haalde Dennis Martien zijn derde toernooititel binnen.

Bij de dames was het Chantal Voorbraak die zonder noemenswaardige tegenstand de titel greep. Ook bij het damesdubbel werd door Chantal Voorbraak de titel gepakt in samenwerking met Nathalie Martis. Dit echter pas na een flinke strijd in drie sets met Madzy Karstens en Helen Winkler.

B-klasse

De B-klasse werd bijna een volledige Trinidad-aangelegenheid. Bij de heren was het Larry Maresh, een zeer lange jeugdspeler, die in drie categorieën furore maakte. In het herenenkel stond hij tegenover Marcus Jacobus van Curaçao. Jacobus gaf goed tegenstand maar moest na drie sets zijn meerdere erkennen in de lange jongen uit Trinidad.

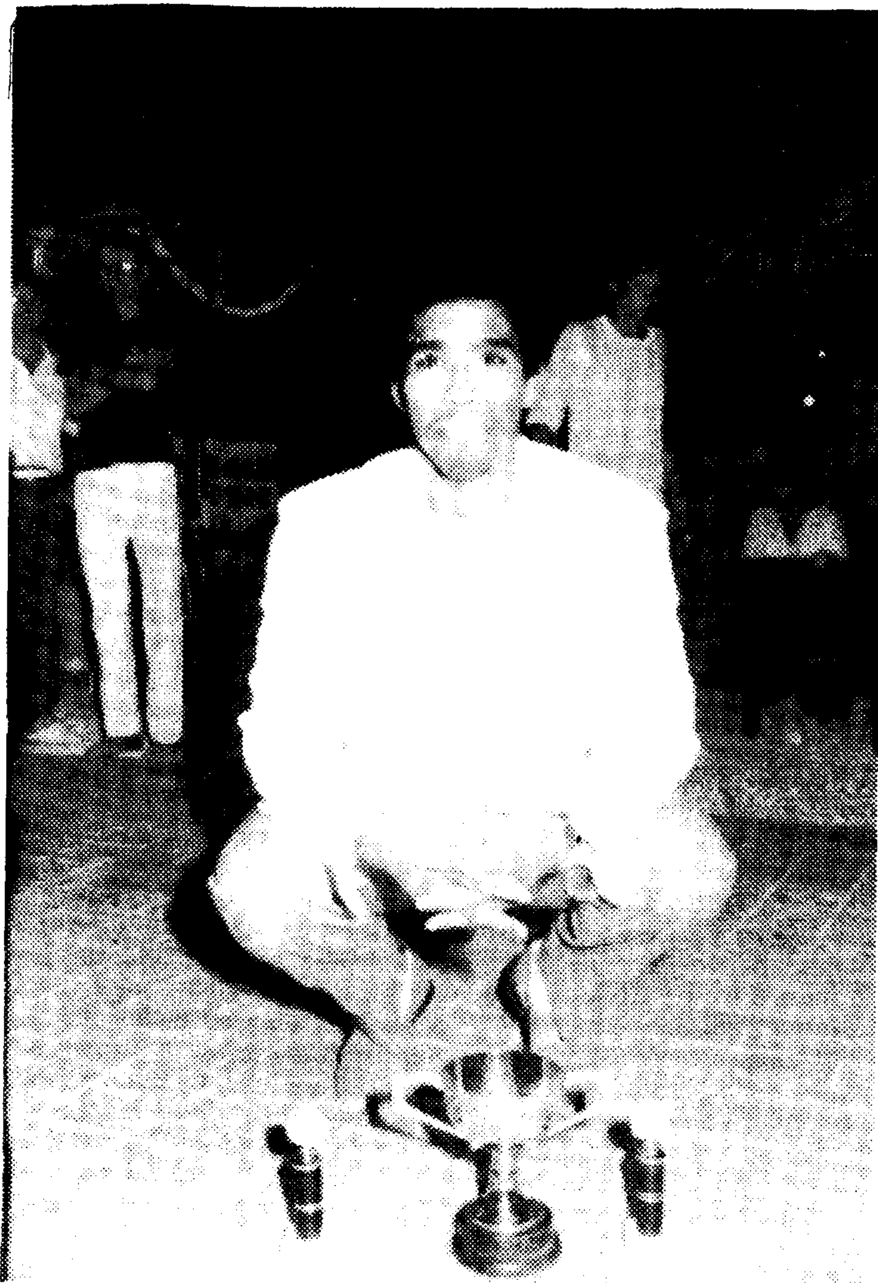
In het herendubbel was er een aantrekkelijke finale te aanschouwen tussen Maresh, die met Lal het opnam tegen het gelegenheidsduo Ratiram (uit Trinidad) en Terence Sybesma. Het werd, onder luide aanmoedigingen van het publiek, een van de meest spectaculaire duels. Maresh en Lal wonnen uiteindelijk. In het mixed-dubbel was het weer Maresh, nu samen met Joanne Aceveiro, die de finalepartij op zijn naam bracht.

Joanne Aceveiro werd op haar beurt kampioene in het enkelspel na een finale partij tegen Stuy, die haar een set afdwong. Samen met Stuy behaalde ze ook de hoogste eer in het damesdubbel.

In de C-klasse waren het de junioren die in de prijzen vielen. Oud-gediende Max Sybesma maakte hierop een uitzondering. De finale in het herenenkel spel was geheel een aangelegenheid van spelers uit St. Maarten. Harris won met 15-6, 15-11 van Schut. In het herendubbel stonden in de finale de koppels Mercera/Lewito en Sybesma/deBell tegenover elkaar. Mercera/Lewito wonnen deze partij. Sybesma viel echter toch nog in de prijzen. Samen met Wil Huinink wist hij het Mixdubbel op zijn naam te brengen.

Bij de dames kwamen alleen junioren-spelers in de finales. Anouk Lee Wo uit Trinidad wist in een aantrekkelijke partij tegen Desiree Laclé in drie sets de titel te veroveren. Desiree was op de beslissende momenten te gespannen en maakte daardoor foutjes.

In het damesdubbel stonden beide finalisten weer tegenover elkaar. Anouk nu bijgestaan door een landgenote en Desiree door Monique Calmes. In twee sets werden de meisjes uit Trinidad verslagen.

... DENNIS MARTIEN: winnaar heren-enkel, heren-dubbel en het mixed-dubbel ...

BOKSEN/WARSCHAU — De Poolse bokser in het zwaargewicht Wieslaw Dyla blijkt na het toernooi om de Inter-cup, dat vorige week in West-Duitsland is gehouden, niet naar zijn land te zijn teruggekeerd. De 23-jarige bokser, die vorig jaar uitkwam in het toernooi om de wereldtitel in Reno (Vst), wil in de Bondsrepubliek blijven. Dyla's club Gornik Sosnowiec heeft de Poolse bond verzocht maatregelen te nemen opdat de bokser door de internationale amateur boksbond (AIBA) voor het leven wordt geschorst.

ATLETIEK/BOSTON — De Japannner Toshihiko Seko heeft de 91e editie van de marathon van Boston gewonnen. Seko noteerde een matige tijd van 2 uur, 11 minuten en 50 seconden. Hij werd gevolgd door Steve Jones (Eng) met een tijd van 2.12,37. Een andere Engelsman, Geoff Smith werd derde in 2.12,42. Robert de Castella (Aus) eindigde als zesde in 2.14,24.

Bij de dames zegevierde de Europese kampioene Rosa Mota in 2.25,21. Agnes Pardaens (Bel) werd tweede op ruim vier minuten van de Europese kampioene in een tijd van 2.29,51. Een andere Belgische, Ria Vanlandeghem deed er zes seconden langer over.

0-0-0-0-0

Een rode kaart en strafschop in aantrekkelijk duel

Keeper Graanoogst voorkomt dat Centro Dominguito meer dan één punt krijgt

WILLEMSTAD — Waldi Graanoogst heeft gisteravond een briljante rol vervuld in de tweede competitiewedstrijd van de FFK. Met enkele schitterende reddingen, waarbij hij als absoluut hoogtepunt voor ruim 600 SDK-bezoekers zelfs een strafschop wist te keren, hielp deze doorgewinterde doelman kampioen 1986 Victory Boys/CITCO aan een puntendeling (0-0).

Tegenstander Centro Dominguito, dit seizoen gesponsord door Island Finance, speelde tot halverwege de tweede helft beter offensief voetbal, wat ook tot uitdrukking kwam in talrijke actievolle - en voor Victory Boys maar al te vaak paniekerige - situaties die zich voor het doel van Graanoogst afspeelden. De score bleef echter onveranderd. Deels doordat de spitsen van Centro - voornamelijk Etienne Mercera, Sherman Fonseca en Sharlon de Windt - in de afronding faalden en deels door het reeds vermelde briljante optreden van Graanoogst.

Zelfs een strafschop wist Centro niet te verzilveren. En dat op een moment dat een doelpunt de overwinning zou hebben betekend. Met nog een kwartier te spelen leidde een zware verdedigingsactie van Churney Hoyer en Isidoro Poulina op de doorgebroken Etienne Mercera tot de strafschop. Hoyer kon Mercera alleen nog stoppen door hem ruim een meter binnen het strafschopgebied aan zijn shirt vast te houden. Arbiter Van Grol wees onverbiddelijk naar de stip.

Graanoogst gokte echter op de juiste hoek en stompte de bal tot corner dit tot grote teleurstelling van de nemer, Sharlon de Windt en de Centro-supporters. Victory Boys was echter beter gaan spelen. De man die daar ongewild voor zorgde was De la Merced.

Hij werd met een rode kaart het veld uitgestuurd nadat hij Emelina een vuistslag tegen de schouder had gegeven. Victory Boys werd wakker en speelde vanaf dat moment, met Eithel Brunken als spelmaker, zeker twee klassen beter. Er werden plotseling gaten in de verdediging van Centro gemaakt en er ontstonden hachelijke situaties voor het Centro-doel, die echter geen doelpunten meer opleverden.

Centro heeft echter de beste kansen gehad. In de eerste helft was het Graanoogst die door zich in de baan van een schot op korte afstand te gooien een doelpunt wist te voorkomen; in de tweede helft schoot Centro ook nog een keer op de binnenkant van de paal buiten het bereik van uitblinker Graanoogst.

Voor de competitie van de amateur-sectie van de FFK werd gisteravond de eerste wedstrijd gespeeld. Deportivo Sta. Rosa won met 1-0 van Hubentut Westpunt.

Zondag wordt de competitie voortgezet.

...ALTA AMSTEL SPORTAGENDA

...TRO DEPORTIVO KORSOU
...mbad)
...end van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; ...dag- en donderdagmorgen gesloten.

...WLEN
...acor Bowling Club (Chuchubiweg)
...ingstijden: maandag t/m donderdag 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf ...0 uur.

...AAKVERENIGING CURAÇAO
...e maandagavond om 20.00 uur gele-...eid tot schaken in het Maduro Plaza.

...EBALL
...-klasse)
...0 uur Blue Hawks vs Wild Cats - Sentro ...rtivo Kòrsou.

...LEN
...0 uur Captainsmeeting Curaçao Regat-... Marine- sportcentrum te Brakkeput.

*****

...NDAG
...EBALL
...a Hubenil)
...esche Vlag-toernooi 1987»
...0-18.15 uur wedstrijden - Don Nicho ...ado Ballpark.
...ior League)
...0 uur ABN vs Kodak;
...0 uur Malta Amstel vs Cindu;
...0 uur Pet Care vs Muebles Kennedy;
...0 uur Marchena Hardware vs Zwitsal - ... League Ballpark, Suffisant.
...-klasse)
...0 uur Alpha vs Sorpresa - Sentro Depor-... Kòrsou.

...LETIEK
...-Sof-Fro Traithlon International)
...30 uur start te Caribbean Hotel & Casino.

...FTBALL
...lustrumtoernooi St. Joris Angels)
...00 uur softball- wedstrijden te Casa ...ndi.

*****

...eugd Quick '60 ...aar Venezuela

WILLEMSTAD — Morgen ...trekt er een grote sportde-...gatie van de voetbalvere-...g Quick '60 naar Caracas.

De groep bestaat uit 90 men-...n, waarvan 60 jeugdspelers ...riërend in de leeftijd van 7 tot ... jaar). Verder gaan 12 leiders ... 18 ouders mee. De groep zal ...n volle week in Caracas ver-...ijven en speelt daar vier wed-...rijden tegen verschillende ...enezolaanse jeugdteams.

Naast het sportieve gedeelte is ...ook nog tijd voor het bezoeken ...n interessante delen van de ...ad.

Was na botsing bewusteloos geraakt

Parachutist redt na vrije val van 2 km. een collega

PHOENIX — De Amerikaanse sportparachutespringer Gregory Robertson heeft een vrouwelijke gewonde parachutespringer, wier valscherm ongeopend was een paar seconden voor zij de grond zou raken gered.

Mede-parachutisten roemden de 35-jarige Robertson als een held voor het redden van het leven van de 31-jarige Diane Williams uit Andrews (Texas), tijdens een weekenduitje.

Williams was bewusteloos geraakt toen zij bij het proberen te maken van handcontact in botsing was gekomen met een andere parachutist. Ze maakte hulpeloos een vrije val van meer dan anderhalve kilometer hoogte.

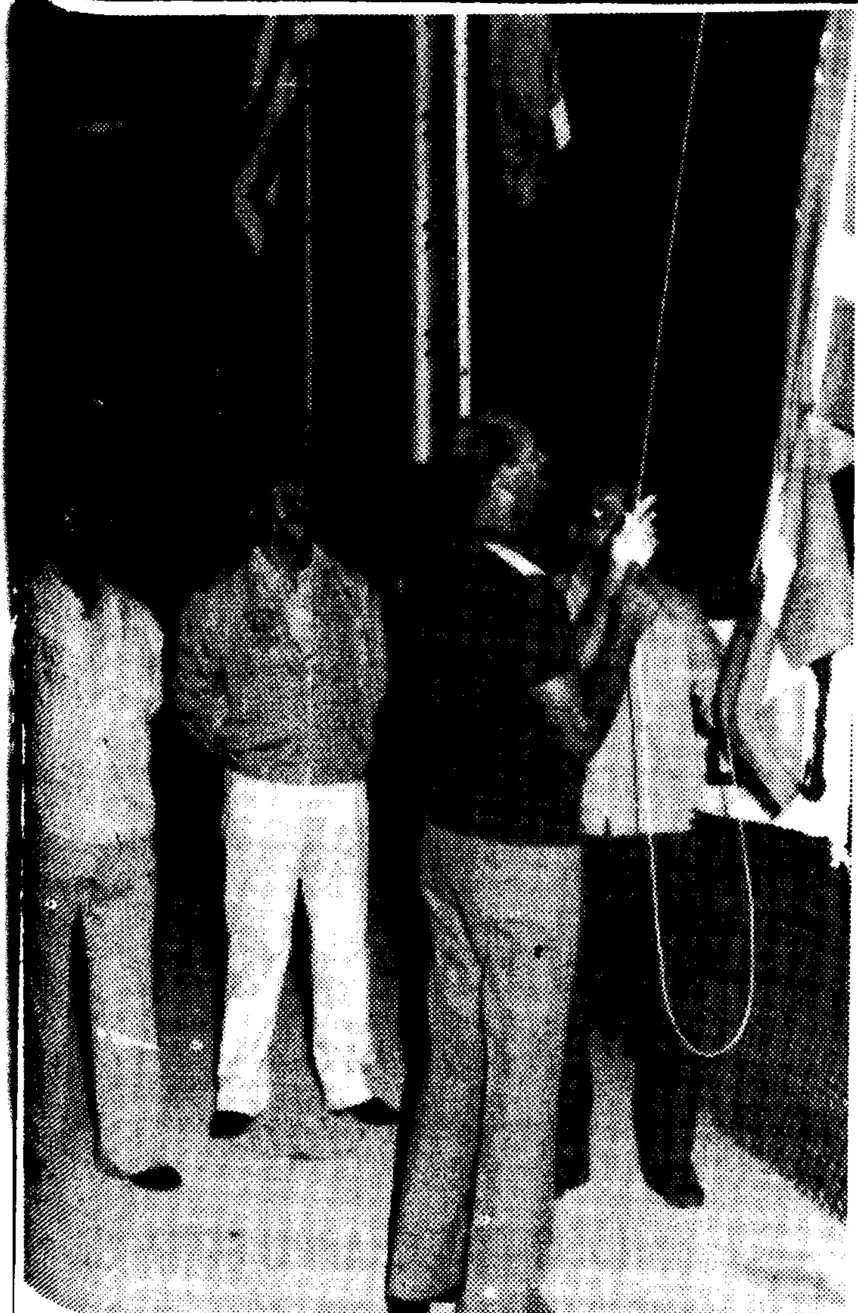
Robertson, veiligheidsinstructeur van de U.S. Parachute Association, ging de vrouw achterna, hield zijn armen strak tegen het lijf aan om minder wind te vangen en dook 1800 meter met het hoofd naar beneden. Toen ving hij haar op en trok het koord van haar parachute los. Toen haar parachute veilig open was, opende hij die van zich zelf en beiden landden.

Williams kwam met een harde klap op haar rug op de grond terecht en werd ernstig maar niet levensgevaarlijk gewond opgenomen in een ziekenhuis te Phoenix. Ze liep enkele gebroken ribben, omvangrijke interne verwondingen en een longkwetsuur op.

De man met wie Williams in botsing was gekomen, Gy Fitzwater, liep blauwe plekken op maar kon zijn val gewoon afmaken.

Robertson nam het allemaal lakoniek op. Hij was gewoon weer aan boord van het vliegtuig gegaan.

"Een dag uit het leven van een sportparachutist," zei hij. "Een held", zei Fitzwater.

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klasse van de Amerikaanse baseball- competitie zijn:

AMERICAN LEAGUE
Milwaukee Brewers - Baltimore Orioles 6-4; Cleveland Indians - New York Yankees 6-5; Kansas City Royals - Detroit Tigers 7-3; Toronto Blue Jays - Chicago White Sox 4-2 (10 innings); California Angels - Minnesota Twins 8-1; Texas Rangers - Boston Red Sox 6-4 (10 innings); Seattle Mariners- Oakland Athletics 6-3.

NATIONAL LEAGUE
Chicago Cubs - Montreal Expos 6-4; San Francisco Giants - Atlanta Braves 7-5; New York Mets - St. Louis Cardinals 2-1; Cincinnati Reds - Houston Astros 4-3 (11 innings); Los Angeles Dodgers- San Diego Padres 5-3; Pittsburgh Pirates - Philadelphia Phillies uitgesteld wegens heftige regen.

WILLEMSTAD — Op dit moment wordt op de banen van Rust en Burgh het internationale tennistoernooi Copa Iyo Pimentel gespeeld. De finale-wedstrijden starten vandaag om half vijf. Op de foto het moment dat Iyo Pimentel de vlag hijst. V.l.n.r.: Max Paula, Juni Engelhardt, Iyo Pimentel en Frank Hoyer.

Vijfjarig bestaan

ROTARY club Bonaire viert eerste lustrum

KRALENDIJK — Op 26 april zal het precies vijf jaar geleden zijn dat de Bonaireaanse Rotaryclub officieel werd opgericht. Motor achter de geboorte van de nieuwe club was de gouverneur van district 437, wijlen René Moreno van de zusterclub te Curaçao. In die tijd kwam Moreno elke week naar Bonaire om de nieuwe club bij te staan in de prille beginselen van de organisatie. Maar ook andere leden vanuit Curaçao gaven hun medewerking, zoals Henk Beaujon, Edsel Jesurun, Frans Goedmakers en Nico Cornelisse. Rotaryclub Curaçao was dus «padrino» van de Bonaireaanse club en vele leden vanuit Curaçao waren dan ook vertegenwoordigd op de officiële installatie- avond.

Het eerste bestuur van de nieuwe serviceclub op Bonaire stond onder voorzitterschap van mr. George Soliana, de huidige gezaghebber van Bonaire. Andere bestuursleden waren drs. Charly Martijn, die echter korte tijd later al werd vervangen, Jacon Mattemaker, Paul Maduro en Evert Piar. In de vijf jaren dat de club heeft bestaan zijn er dus ook vijf voorzitters geweest. Opvolger van George Soliana werden in 1983-84 Evert Piar, in 1984-85 Niki Tromp in 1985-86 Steve Littman en in het huidige jaar Jacon Mattemaker.

ACTIVITEITEN

In het eerste bestaansjaar van de vereniging werd er veel aandacht besteed aan de voorbereiding van de leden, maar toch werden er al enige activiteiten gepland. Een van de eerste werkzaamheden van de club was het schoonmaken van Klein Bonaire. Een plaats, die veel gebruikt wordt door toeristen. Dit voorbeeld van de Rotaryclub werd gevolgd door de hotels en de duikcentra, die uiteindelijk veel met het toerisme en Klein Bonaire van doen hebben.

In 1984 kwam het idee naar voren om elk jaar een groot project te organiseren waarvoor dan fondsen bijeen verkregen moesten worden. Daarmee zou de Bonaireaanse gemeenschap geholpen worden waar het nodig was. In eerste instantie werd het voorbeeld van Aruba gevolgd, waar de Arubaanse club een «Fiesta Rotaria» organiseerde. Dat deed ook de Bonaireaanse club in 1985 onder de naam «Feria Rotaria». De hulp, die daarbij werd ondervonden was ongelooflijk. De feria werd dan ook een enorm succes en kreeg een vaste plaats in de gemeenschap. In 1986 werd de feria nog groter dan het eerste jaar en werd er tevens een auto verloot.

Dit jaar zal op het Wilhelminaplein wederom voor de derde maal nu alweer een «Feria Rotaria» worden georganiseerd en dan zal er ook een jeep verloot worden. Een van de meest dure projecten, die door Rotaryclub werd gerealiseerd was de vakantiekamp voor jongelui, die in deze maatschappij minder bevoorrecht zijn. Voor dezelfde groep werd er ook een Sinterklaasfeest georganiseerd.

De inkomsten van de «Feria Rotaria» in 1985 en 1986 samen met de verloting van de auto bracht veel geld in het laatje van de serviceclub. Daarmee werden enkele interessante educatieve, culturele en sociale projecten gerealiseerd. Dit jaar zal de opbrengst van de feria geheel worden besteed aan een ander jeugdproject, namelijk een zwembad.

«BAN TOPA»

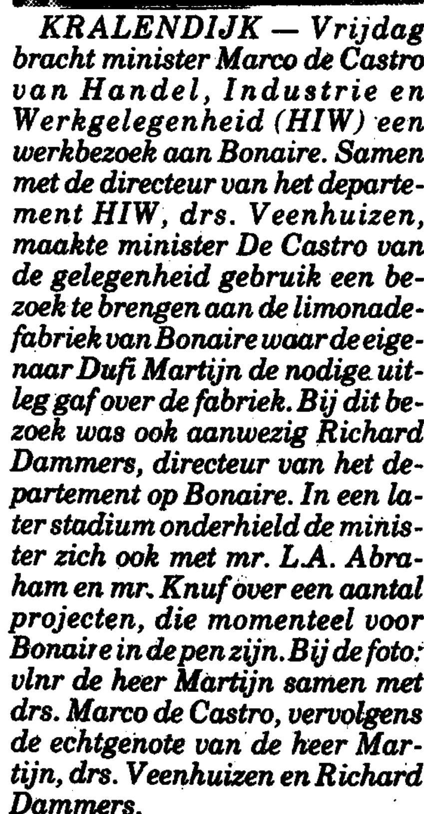
De Curaçaose Rotarian Papy Jesurun lanceerde in 1984 het idee om een jaarlijks bijeenkomst te organiseren tussen de Rotaryclubs van de drie Benedenwindse eilanden. De bijeenkomst van de Curaçaose, Arubaanse en Bonaireaanse leden kreeg de naam «Ban Topa Rotaria ABC» en Bonaire was de eerste plaats waar het gezelschap in maart 1984 bijeenkwam. Daarna zijn er nog vier «Ban Topa's» geweest, waarvan Bonaire er twee organiseerde. De laatste was in september 1986.

VIERING

De club kan natuurlijk de viering van het eerste lustrum niet zonder meer laten voorbij gaan. Tijdens een dinner in Bonaire Beach Hotel (BBH) zaterdag 25 april worden de vertegenwoordigers van de beide zusterclubs uit Curaçao en Aruba uitgenodigd. Daarbij zal ook van elke serviceclub van Bonaire een vertegenwoordiger aanwezig zijn. Voor de gasten uit Curaçao en Aruba zal er op zondag een aantal activiteiten worden georganiseerd.

Van de Rotaryclub zelf hoopt men, dat de gemeenschap nog vele jaren gediend zal worden door de leden van de serviceclub, die al meerdere malen hebben laten blijken zich volledig in te zetten voor de behoeften en de noden van de gemeenschap.

KRALENDIJK — Jacon Mattemaker, die in het eerste bestuur als secretaris werkzaam was, maakt nu weer deel uit van het bestuur van de Rotaryclub Bonaire. Nu echter als voorzitter van de serviceclub.

KRALENDIJK — Vrijdag bracht minister Marco de Castro van Handel, Industrie en Werkgelegenheid (HIW) een werkbezoek aan Bonaire. Samen met de directeur van het departement HIW, drs. Veenhuizen, maakte minister De Castro van de gelegenheid gebruik een bezoek te brengen aan de limonadefabriek van Bonaire waar de eigenaar Dufi Martijn de nodige uitleg gaf over de fabriek. Bij dit bezoek was ook aanwezig Richard Dammers, directeur van het departement op Bonaire. In een later stadium onderhield de minister zich ook met mr. L.A. Abraham en mr. Knuf over een aantal projecten, die momenteel voor Bonaire in de pen zijn. Bij de foto: vlnr de heer Martijn samen met drs. Marco de Castro, vervolgens de echtgenote van de heer Martijn, drs. Veenhuizen en Richard Dammers.

Van in '73 vermoorden

Massagraf in Chili gevonden

SANTIAGO — Een massagraf met veertien stoffelijke overschotten is gevonden in het Chileense dorp Calama op vijftienhonderd kilometer ten noorden van de hoofdstad Santiago. Het gaat hierbij waarschijnlijk om mensen die vermoord werden bij de militaire opstand in september 1973 waarbij generaal Augusto Pinochet aan de macht kwam. De lichamen zijn deerlijk verminkt zodat identificatie uiterst moeilijk zal blijken te zijn. Bewoners van de streek zeggen dat er indertijd na de militaire machtsgreep 26 mensen zijn geexecuteerd in opdracht van generaal Sergio Arellano. De vondst werd wereldkundig gemaakt door het tijdschrift La Epoca, dat sedert maart als "onafhankelijke" krant verschijnt. Bij het openleggen van het massagraf was onder meer aanwezig de advocaat Hector Contreras als gemachtigde van de mensenrechten- beweging van het kerkelijke bureau Solidaridad. De advokaten zeggen dat het nu aan de familie van de toen vermoorden is om van de gerechtelijke autoriteiten een diepgaand onderzoek te eisen.

Begin uit ziekenhuis

JERUSALEM — Ex-premier Menachem Begin verliet dezer dagen aan de arm van zijn dochter Hasia het Shaarei Tzedek- ziekenhuis in Jerusalem waar hij tien dagen lang opgenomen was geweest in verband met een uitgebreid medisch onderzoek. De 73- jarige voormalige premier werd opgenomen na klachten over een "algemene verzwakking". Bij het verlaten van het ziekenhuis lachtte Begin en groette de journalisten met Shabat Shalom. Begin was leider van het rechtse Likud- blok en was namens die partij premier totdat hij in 1983 aftrad, kennelijk gedeprimeerd door de dood van zijn echtgenote. Hij trok zich toen terug in een buitenwijk van Jerusalem.

Argentijnse inlichtingendienst

Opstand, welke werd verwacht was werk van rechts en links

BUENOS AIRES — Volgens de Argentijnse inlichtingen- dienst was de poging tot militaire rebellie onlangs het werk van rechts én links in Argentinie. Verschillende gepensioneerde officieren hebben er ook hun aandeel in gehad doordat zij jeugdige militairen opgehitst hebben.

De directeur van de Centrale inlichtingen- dienst van de Argentijnse overheid Facundo Suarez heeft in een gesprek met een radio- station gezegd dat "rechtse sectoren de situatie hebben aangewakkerd met een psychologische actie terwijl het meer geradikaliseerde links de opstand uitlokte" door zijn uitspraken over de rechtszaken tegen militairen wegens het schenden van de mensenrechten ten tijde van het militaire bewind.

Suarez maakte duidelijk dat "de regering op de hoogte was", van wat er in Cordoba stond te gebeuren, welke stad op zevenhonderd kilometer ten noordwesten van Buenos Aires ligt. "Maar wij wisten niet precies wat het te wachten stond", zei hij, daarbij doelend op de uitbarsting van de ontevredenheid. De door de dienst ingewonnen informatie hield in dat er "grote onrust was ontstaan" over de rechtszaken, waaraan soldaten werden onderworpen voor vermeende schendingen van de mensenrechten. Hij erkende dat ondanks het feit dat men op de hoogte was van de ontevredenheid "er geen zekerheid bestond over de dag waarop deze zich zou gaan uiten". Het stond voor de inlichtingen- directeur als een paal boven water dat in deze kwestie "veel oudere gepensioneerde officieren" het "jongere deel van het leger hebben aangezet tot dit type actie".

Ook is een bijdrage geleverd door de verscheidenheid van opinies vanuit rechtse kringen over deze materie als gevolg waarvan de situatie nog moeilijk werd, vooral door de psychologische acties welke werden ondernomen. Maar men moet hierbij wel eerlijk zijn, zo vindt hij, door ook te wijzen op het aandeel van links in deze affaire. Namelijk door de meer radikale linkse sectoren met hun opvatting over de rechtszaken tegen militairen. Dit alles bij elkaar leidde er toe dat de pogingen in de grond werden geboord van het ministerie van Defensie en van de militaire autoriteiten welke bezig waren om tot een oplossing te geraken binnen het kader van de wet en overeenkomstig het verlangen van de president, namelijk met de gepaste gehoorzaamheid.

Minister van Defensie Horacio Jaunarena [illegible] tussen [illegible] het [illegible] zich [illegible] promotie [illegible] nels [illegible] Dit [illegible] mocht [illegible] "niet [illegible]

verplichtingen tijdens de cri[…] De bewindsman ging niet n[…] in op deze kwestie en op de v[…] op wie dit dreigement van[…] passing zou kunnen zijn. Hi[…] haalde slechts: als er enig […] tair personeelslid is geweest[…] zijn plicht niet heeft vervuld[…] wordt hij onmiddellijk met […] sioen gestuurd.

President Raul Alfonsin […] in zijn presidentiele Olivos-[…] dentie de leiding ontvangen[…] de grootste oppositiepartij[…] der Peronisten. Bij die gele[…] heid gaf de president de verz[…] 'ring dat de situatie "volledi[…] volkomen onder controle" i[…] gouverneur van de provinci[…] Rioja, Carlos Menem, zei da[…] fonsin ook had gegarandeer[…] er "zich geen nieuwe kwisp[…] gen" meer zouden voordoen.

Panamees kranten-gebouw aangevallen door jongeren

PANAMASTAD — Een […] jongeren heeft het gebouw […] het Panamese dagblad El […] aangevallen, waarbij ru[…] sneuvelden en twee werkne[…] gewond raakten. Er werd […] schade aangericht aan de […] ratuur binnen het gebouw[…] ven auto's buiten het geb[…] moesten het eveneens on[…] den. Met rode verf kalkten d[…] geveer 25 jongelui op de m[…] van het gebouw teksten als […] tegen de pornografie. De p[…] greep niet in toen de jongel[…] gebouw binnen trokken, h[…] het krante- personeel wel e[…] tussenkomst van de po[…] vroeg.

Politie-kolonel met cocaine gepa[…] in Bolivia

LA PAZ — De vertr[…] van een commerciele v[…] op het internationale v[…] veld van La Paz heeft […] geleid dat een partij van[…] tig kilo cocaine werd on[…] Deze behoorde toe aan […] tenant- kolonel van de p[…] Rodriguez, die oneer[…] ontslagen en in verze[…] bewaring is gesteld.

De man was in afwachti[…] de aankomst van een toest[…] een binnenlandse vlucht. […] traging van een uur gaf d[…] fel- honden in het statio[…] bouw, meer tijd alle ba[…] [illegible]

[...]ONAIRE AGENDA

Jose Humberto Faundez: als de paus weg is, komt er weer golf van repressie

Op borgtocht vrijgelaten student heeft ''alles mee gemaakt'' op Chileens ''onderzoek''-gebied

SANTIAGO — De tekst op zijn spandoek zei precies datgene wat de Chileense militairen de wereld wilden verzwijgen, tijdens het recente bezoek van de paus aan zijn land: "Heilige Vader, in Chili wordt gemarteld". De tekst is in rode letters geschreven op een geelwitte pauselijke banier. De jongeman, die hem meevoert, wilde bij het bezoek van de paus aanwezig zijn. Hij was niet de enige die zijn protest liet horen.

Wie zich in Chili uitspreekt over schendingen van de mensenrechten, wie wil dat de dictatuur van Pinochet in het openbaar wordt veroordeeld, loopt al dertien jaar kans het slachtoffer te worden van repressie. Waterkanonnen, traangas en knuppels van caribineros zijn in dat kader onschuldige instrumenten vergeleken met de uitwassen van het Chileens martel- repertoire. Want weinig gaat het regime te ver om vermeende Marxistische terroristen of hun handlangers aan de praat te krijgen.

Daarom juist wilden zoveel Chilenen — zelfs bisschoppen — dat paus Johannes Paulus II zich tijdens zijn bezoek aan Chili in het openbaar uitsprak over de aanhoudende schendingen van de mensenrechten. Daarom is Carmen Gloria Quintana teruggekomen.

LIJDENSWEG

José Humberto Faundez weet vrij exact waarover het gaat als martelen het onderwerp van gesprek is. "Alles wat hier in Chili gebeurt op dat gebied, heeft hij moeten ondergaan", zegt Nilda Garfias, de advocate van de 27-jarige student, die vorig jaar in het nieuws kwam toen de caribineros hem uit een Nederlandse ambassade- auto sleurden. Het was het begin van een lange lijdensweg, waarvan het einde nog niet in zicht is. Ook al hoopt José vurig dat hij, samen met zijn vrouw Isabel en hun 3-jarig zoontje Eduardo, politiek asiel in Nederland zal krijgen. Aan de medewerking van de Nederlandse autoriteiten — regering en ambassade — zal het niet liggen, maar of de Chileense regering wil meewerken, is een vraag die voorlopig nog onbeantwoord blijft.

José huivert als hij in het kantoor van zijn advocate in Santiago weer denkt aan de donkere september- dagen van vorig jaar. Achttien dagen bleef hij «incomunicado», de term die in Chili borg staat voor "geen enkel contact met de buitenwereld".

Maar «incomunicado» betekent meer. Het is een synoniem geworden voor lange dagen en nachten van fysieke en psychische marteling, verhoren, bedreigingen en volstrekte onzekerheid of er nog een volgende dag zal komen. "Het was een hel. Ze hebben me geslagen. Dagelijks kreeg ik electrische schokken, ook op m'n geslachtsdelen. Ze hebben me gedrogeerd, ze hebben me gedreigd mijn familie iets aan te zullen doen. Alles hebben ze geprobeerd om mij een bekentenis te ontfutselen dat ik betrokken was bij de aanslag op Pinochet", aldus José.

VRIJ OP BORGTOCHT

José Faundez hield vol, tekende niet, werd uiteindelijk beschuldigd van bezit van explosieven (zonder dat er bewijzen zijn) en kwam — dankzij de bemiddeling van de Nederlandse ambassade — na een halfjaar gevangenis op borgtocht vrij. Dat was op 12 februari.

"Geweldig", zegt hij nu. "Het is iets prachtigs als je ineens weer je vrienden kunt opzoeken. Dat je alleen bent met je vrouw, dat je kunt genieten van de dag. Maar daar staat tegenover dat de onzekerheid blijft. Tot voor kort werden we nog steeds in de gaten gehouden. Drie weken geleden nog zijn we telefonisch met de dood bedreigd. In de straat waar we wonen, staat elke dag dezelfde taxi met dezelfde mannen erin. En als er onverwachts een auto abrupt remt, voelt het alsof ik weer een zweepslag krijg".

BRIEF

José Faundez was in die boze september- dagen niet alleen. Samen met drie andere studenten besloten ze enkele dagen na de aanslag op Pinochet een drietal ambassades op te gaan zoeken om daar een brief achter te laten, waarin ze aandacht vroegen voor de verslechtering in de mensenrechten- situatie op de campus.

Toen José nog maar amper twintig minuten binnen was in het gebouw van de Nederlandse ambassade, zag hij door het venster dat de straat groen was van de caribineros. Al gauw werd vastgesteld dat het [illegible] gebouw geheel was omsingeld. Onderhandelingen met de politie leidden ertoe dat de studenten een vrijgeleide konden krijgen naar het Vicariaat van de Solidariteit in het centrum van Santiago.

Verder dan één blok kwamen ze niet. De ambassade- auto werd tot stoppen gedwongen, de studenten werden eruit gesleurd, geslagen en ontvoerd. Drie studenten kwamen er nog redelijk goed vanaf. Twee van hen zijn inmiddels samen met een kameraad, geëmigreerd naar Australië. Maar José moest boeten, beschuldigd van medeplichtigheid aan de aanslag op Pinochet.

"Absurd", zegt zijn advocate nu. "Evenals de aanklacht die later tegen hem is ingebracht. Er zouden explosieven bij hem thuis zijn gevonden. Als José echt iets met terroristen te maken had, ga je toch niet je nek uitsteken terwijl je je vrouw, kind en explosieven in huis achterlaat?"

AFWACHTEN

José begrijpt nog steeds niet waarom hij het slachtoffer moest worden van de beruchte Chileense repressie, waarom hij gedurende achttien lange dagen het verschil tussen dag en nacht verloor. "Ik ben nooit lid geweest van een politieke partij, maar eenmaal in de gevangenis heb ik contact gekregen met politieke gevangenen en dan realiseer je je ten volle wat er in dit land aan de hand is".

Veel hielp die kennis niet. Weliswaar kwam José vrij, maar hij moet zich elke week bij de politie melden in afwachting van de uitspraak in zijn proces. In het ergste geval wordt hij veroordeeld, in het gunstige geval wordt zijn zaak wegens gebrek aan bewijs geseponeerd of wordt hij uitgewezen. "Het wachten is slechts op één telefoontje en dan kunnen ze binnen 48 uur in Nederland zijn", aldus de advocate.

Tot zo lang moeten José, Isabel en Eduardo zien rond te komen van het weinige geld dat hij nu verdient met kunst- nijverheid. Beiden zijn uitgesloten van verdere studie aan de universiteit en beiden werden ontslagen op hun werk, waarmee ze hun studie financierden. Gelukkig voor hen krijgen ze nu bijstand uit particuliere Nederlandse bron. "Genoeg om te kunnen overleven", is het commentaar.

Nederlandse bijstand? "Het is ongebruikelijk", geeft de advocate toe, "maar in het ergste geval kan Chili Nederland ervan beschuldigen bijstand te verlenen aan een terrorist. Maar zo'n vaart zal het wel niet lopen. Uit het feit dat hij is vrijgelaten, mag al worden afgeleid dat hij niet als een heuse terrorist wordt beschouwd".

José weet dat zijn zaak nog steeds alle Nederlandse aandacht heeft. Op zijn verzoek om politiek asiel is inmiddels gunstig gereageerd. Het wachten is nu op een beslissing van de Chileense autoriteiten. "Op dit moment lijkt het alsof er niets aan de hand is, alsof alles wel op z'n pootjes terecht zal komen", aldus de advocate.

"Maar dat komt omdat er zoveel buitenlandse journalisten zijn vanwege de komst van de paus. Straks als iedereen weer weg is, zul je zien dat we in Chili met een nieuwe golf van repressie te maken krijgen. En dat betekent dat José ook weer in de gevangenis kan belanden".

VERENIGDE NATIES

José heeft zijn zaak inmiddels kunnen voorleggen aan Fernando Volio, de speciale vertegenwoordiger van de Verenigde Naties inzake de mensenrechten. Volio haalde zich de woede op de hals van de Chileense autoriteiten door tijdens zijn bezoek aan Chili te verklaren dat de Chileense justitie niet onafhankelijk is. Desalniettemin hoopt José dat het nieuwe rapport van Volio over de mensenrechten in Chili kan bijdragen aan zijn spoedige vertrek naar Nederland.

Tot zo lang blijft de onzekerheid aan zijn bestaan knagen. "Soms kan ik wel schreeuwen van ellende en dan vraag ik me weer af waarom dit alles allemaal is gebeurd".

(Uit de Haagsche Courant)

Met diep leedwezen maken wij bekend, dat op 22-04-'87 is overleden:

Mevr. de weduwe Dolores Sebastiana Vinck-Diaz

Zij bereikte de leeftijd van 79 jaar.

Namens:
Nelson Medina en kinderen
Hector en Ascuncion Vinck-Sabala en kinderen
Hose en Margot Vinck en kinderen
Aspacia Vinck en kinderen
Boy en Magda Vinck-Martis en kinderen
Myrna en Donny Hosé-Vinck en kinderen
Beatrix Vinck en Boy Victoria en kinderen
Irvin en Sandra Vinck-Adamus en kinderen
Nelson Vinck en Sonia Lobo en kinderen
Jorge en Marelyne Vinck-Faneyte en kinderen
Chico en Omaira Diaz en kinderen
Ramon Diaz en familie
Eleodoro Diaz en familie
Marita Diaz en familie
Denny Martina en familie

Namens de families: **Vinck - Daal - Schoop - Diaz - Mendoza.**

Namens alle kleinkinderen en achterkleinkinderen.

De begrafenis vindt plaats op maandag 27 april om 05.00 uur n.m., vertrekkende vanuit de kerk van Janwé naar de katholieke begraafplaat te Janwé.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 01.00 uur n.m. in de kerk te Janwé. Vóór de begrafenis zal een heilige mis worden opgedragen.

Gobiernu di Antianan Ulandes
Hefe i Personal di Ofisina di Ontvanger di Boneiru,
ku pena ta partisipá fayecimento di

ANDREA ANNA MERENCIANA

na bida "werkster" na e servisio menshoná.
Ku e sosegá na Pas.

Een gesprek met chef-kok Jörgen Berlin

Scandinavisch Food Festival met ''snaps'' en vele kazen

IN DE SCANDINAVISCHE landen wordt over het algemeen bijzonder lekker gekookt. Met veel fantasie worden de ingrediënten verwerkt en er wordt ook grote aandacht aan de presentatie besteed. Als u wilt kijken of deze reputatie werkelijk waar is kunt u vanaf aanstaande zondag tot 3 mei in het Plaza Hotel (Penthouse) terecht voor het Scandinavian Food Festival.

De drijvende kracht achter dit festival is de chefkok van het hotel: Jørgen Berlin, zelf van Deense afkomst. De heer Berlin houdt van reizen en nadat hij in Denemarken, Midden-Oosten, het Verre Oosten en in Canada als kok heeft gewerkt, is hij nu, sinds een half jaar, werkzaam op Curaçao. Op zich verwonderlijk dat in deze tijd van het jaar nu het toeristen- seizoen ten einde loopt een dergelijk initiatief ontstaat.

"Dit festival is eigenlijk het eerste in een rij van een aantal, als een [illegible] [illegible] meerdere [illegible] Midden-Oosten [illegible] [illegible]

[illegible] toeristen- eiland Curaçao?"

"Ik zou willen beginnen met een voorbeeld: Toen ik plannen maakte om hier naar toe te komen, wilde ik uiteraard op de hoogte zijn van wat ik hier zoal kon verwachten, wat dit voor een eiland is. Ik ben naar zes, zeven reisbureaus gegaan, maar géén enkel had ook maar een klein foldertje over Curaçao, sommigen wisten nog niet eens waar het lag! Ik denk dat aan het promoten van het eiland nog erg veel ontbreekt. Kijk Aruba, Bonaire staan bekend als eilanden waar je geweldig kunt duiken, Curaçao is onder water net zo mooi. Daarnaast natuurlijk de houding van het bedienend personeel. Veelal gaat het zo van "hier is je bier, maar ik ben je slaaf niet". Een en ander is natuurlijk wel te begrijpen als je naar de geschiedenis kijkt, maar toch. Ik ben hier zes weken voordat ik begon te werken in een hotel geweest. Na verloop van tijd ken je natuurlijk de mensen. Je krijgt dan een uitstekende bediening, dus het is wel mogelijk. Ik [illegible]

[illegible] twee, het maakt niet veel uit of ik er het mijne ook bij gooi. Na verloop van tijd ligt de hele zaak dan vol. Alle rotzooi zou hier moeten worden opgeruimd en overal moeten dan van die olievaten staan waar de mensen hun rotzooi in kwijt kunnen, zo langs de weg. Als de mensen onder andere door dit soort zaken heropgevoed kunnen worden, dan zal er [illegible] waarschijnlijk in de toekomst veel en veel minder rotzooi te vinden zijn en dat is natuurlijk zeer bevordelijk voor het toerisme".

Denkt u dat een goede opleiding voor de mensen die hier in de horeca werken erg belangrijk is, of loopt volgens u alles nu goed?

"Een goede opleiding is van wezenlijk belang. Op het gebied van talen hoeft er niet zoveel gedaan te worden. De meeste mensen beheersen hun talen goed. Over de verandering van houding ten opzichte [illegible] het al gehad. Ik denk dat onderwijs hier ook een grote bijdrage [illegible] leveren. Dan [illegible]

niet zo. De doorsnee Curaçaose man is niet dik, in die zin dat ze een buikje hebben [illegible] als de Amerikanen. Bij de vrouwen ligt dat iets anders, ze zijn wat meer gezet over het algemeen, maar dit komt niet doordat ze slecht eten maar omdat de mannen dat mooi vinden. Even terugkerend op het verse eten dat zo duur is. Je ziet ook vaak in winkels dat de producten, die ze aanbieden niet vers zijn, dat wil zeggen dat de uiterste verkoopdatum al lang verstreken is. Ik heb wel het gevoel dat de winkeliers hier [illegible] maar je moet hier als klant natuurlijk steeds [illegible] ten. Ik kan me wel voorstellen hoe het komt dat deze producten hier in de supermarkten liggen: men is blij dat men ze heeft! Maar goed, ook in het hotel kreeg ik wel eens van die producten, ik stuur ze direct terug. Als iedereen ze accepteert dan denken de mensen die ons de spullen verkopen [illegible] de fabrieken en exportbedrijven in Amerika, [illegible] of waar dan ook, [illegible]

Hoe denkt u over de [illegible] woonten van de mensen hier op het eiland?

"Eigenlijk ben ik [illegible] kort hier om daarover iets [illegible] te zeggen, maar ik heb wel een idee. De verse producten zijn hier duur. Voor sla, dat erg gezond is, betaal je [illegible] veel als voor een kip. Dan neem je natuurlijk een kip, omdat dat veel beter vult. In Amerika en Europa [illegible]

Even nog terug [illegible] festival [illegible]

"Ja, we [illegible] soort alcohol [illegible] basis van [illegible] zoals [illegible] dan [illegible] dinavië serveren ze deze "snaps" ingevroren in een blok ijs. Daarnaast hebben we [illegible] vormen [illegible] kaasschotel, die op het buffet [illegible]

[...]nden op been om rebelse generaal toe te juichen

[...]chtmacht-generaal Vargas Pazzos [kan]didaat presidents-verkiezingen

[illegible] — De voormalige [luc]htmacht- commandant [illegible] generaal Frank [illegible] voor het presi[dentschap] [illegible] in januari [illegible]

welke vanuit Quito met hem meetrok. Onderweg werd hij op verschillende plaatsen [illegible] gehuldigd door aanhangers. Overal in het land gaat de rode vlag van de vrijheid omhoog, riep hij enthousiast uit, waarbij hij kennelijk doelde op de kleur van de partij Volks- revolutionaire actie van Ecuador APRE welke links van het midden opereert en deze kleur voert. Tot deze partij is Vargas Pazzos onlangs toegetreden, zo deelde Apre- bestuurder Augustin de Janon ten minste mee. Volgens de pers- afdeling van Vargas Pazzos is de ontvangst overal "indrukwekkend" geweest. Ook de manier waarop het bericht van de kandidatuur [illegible]

daat- stelling door de generaal overal werd ontvangen was fantastisch.

De charismatische luchtmacht- chef kreeg vooral grote bekendheid doordat hij in 1986 tot tweemaal toe rebelleerde, eerst tegen de minister van Defensie en de chef van de gezamenlijke strijdkrachten wegens corruptie handelen en de tweede keer rechtstreeks tegen president Léon Febres Cordero. De klap op de vuurpijl was echter wel dat luchtmacht- commando's met het gijzelen van de president, een hoge [illegible] gezien de gevangen zittende Vargas Pazzos vrij te krijgen [illegible] voor de vrijlating der president. Aanvankelijk moest Vargas Pazzos ondergedoken blijven [illegible] een arrestatie- bevel tegen hem van kracht was. Uiteindelijk kon hij [illegible] in de openbaarheid verschijnen en wel [illegible] in afwachting van zijn berechting wegens muiterij. Deze werd betaald door de Sociaal christelijke partij en bedroeg 34.000 dollar.

"De generaal is nu 52 jaar en is [illegible] van tien kinderen uit zijn huwelijken. Hij brak met de huidige president die peter was de [illegible] het doopen van een van zijn kinderen. De breuk zou het gevolg geweest zijn van het feit dat Febres Cordero hem niet benoemde voor een bepaalde functie. Hij heeft een boeiende militaire carriere achter de rug en stond hoog aangeschreven als militair, die zich echter te enthousiast liet meeslepen op politiek gebied. Met de kandidaat- stelling van Vargas Pazzos zijn er nu al drie kandidaten bekend die aan de 10 augustus 1988 willen aantreden als president.

OPENBARE VERKOOP

[illegible] april 1987, des voormiddags om 10.00 [illegible] ondergetekende in [illegible] artikel 1203 lid 2 [illegible] Wetboek van de Nederlandse Antillen:

[illegible] WINSTON CHURCHILLWEG NUM[MER] [illegible] grond, groot 220 m2, omschreven in [meetbrief] nummer 174 van 1955, gelegen te "NORMAN-[...]

[illegible] bevoorwaarden zullen vanaf de achtste dag vóór [illegible] voor belangstellenden ter inzage liggen [illegible] van ondergetekende, en worden onder meer in [illegible] [illegible] van iedere bieder de overlegging van een [illegible] van andere vorm van zekerheid kan eisen als [illegible] voor de betaling van de koopsom en kosten.

[illegible] Neptunusweg 28 tel.: 7443[...]

Stroomonderbreking

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

- Dinsdag 28 april 1987
Vanaf 08.00 t/m 14.00 uur
- Gedeelte Kaya Cheromi, Kaya Ruda, gedeelte Kaya Jantan, gedeelte Kaya Berom, gedeelte Kaya Rosmarein, Kaya Otaheiti, Kaya Girasol, Kaya Yerba di Sangura, gedeelte Weg naar Montagne (omgeving Beurs), gedeelte Weg Groot Sint Joris, gedeelte Sosiego, Beurs, gedeelte Montagne di Rey, gedeelte Weto (nabij Beurs), gedeelte Jan Boos, Soledad bij Jan Boos, gedeelte Jan Boos (nabij Soledad).

KODELA

OPENBARE VERKOPING

Op vrijdag 15 mei 1987, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van een van de notarissen van het kantoor SMEETS & THESSELING of hun waarnemers te hunnen kantore aan de Emancipatie Boulevard 18 in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

a. een perceel bouwterrein, gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao, ter grootte van 52 m2, kadastraal bekend als Stadsdistrict, Sectie A, nummer 4545;
b. een perceel bouwterrein, gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao, ter grootte van 95 m2, kadastraal bekend als Stadsdistrict, Sectie A, nummer 4543;
c. een perceel bouwterrein, gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao, ter grootte van 40 m2, kadastraal bekend als Stadsdistrict, Sectie A, nummer 4546,

met al hetgeen daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.
Genoemde percelen zijn gelegen aan de Heerenstraat (Punda).

De veilingcondities liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage ten voornoemde kantore van Smeets & Thesseling.
Deze condities houden onder meer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

Voor informatie omtrent financieringsmogelijkheden door de executerende bank, kunt U telefonisch contact opnemen met Mr. A.P. van der Pluijm-Vrede van het kantoor Smeets & Thesseling.

SMEETS & THESSELING
Notarissen
Emancipatie Boulevard 18
Willemstad
Tel.: 74222/78222

DELCOS BUILT BIG

Artec
De speciaalzaak voor
KUNSTSCHILDERS-MATERIALEN
Uitgebreide voorraad.
Van Goghstraat 73,
Jongbloed.
Tel.: 76210

Horeca bedrijf
ZOEKT
vlotte dynamische
JONGEMAN of JONGEDAME
Vereisten:
— vloeiend 4 talen spreken
— Havo-nivo
Brieven met foto onder no. 16 aan het buro van dit blad, Curaçao.

GM
Dr. Gustavo Pérez Giménez
Cirugía General -
Ginecológica y Oncológica
Cirugía de Cabeza y Cuello
CENTRO MEDICO DE CARACAS
Edif. Principal - Cons. No. 108
San Bernardino - Caracas 1011
Horas de Consulta
Lunes a Viernes 2 a 7 p.m.
Directo 51.78.91
Hab.: 984-8864

GM
Dr. ANABEL ARENDS
Hematology -
Pedriatic Oncology
CENTRO MEDICO DE CARACAS
Edif. Principal - Cons. No. 106
San Bernardino - Caracas 1011
Horas de Consulta:
Lunes a Viernes 2 a 7 p.m.
Directo: 51.78.91
Hab.: 752-2864

TE KOOP AANGEBODEN:
WITTE PONY
komplect met zadel en tuig.
Prijs: ƒ.1000,-.
Tel.: 648174
Tel.: 648935
(tussen 12.00 en 14.00 uur)

Sieraden: Jade, tigereye, Majorca parels bij
in de dierentuin van
Landhuis Bleinheim

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 28 april 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31-33 alhier ten overstaan van een van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

een perceel grond, in het Derde District van Curaçao, deel uitmakende van "CASJOETUIN", ter grootte van 1.470m 2, nader omschreven in meetbrief nummer 198 van 14 juni 1982, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Daniël 45.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen vóóR de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
POLARISWEG 31-33
TEL. 613199-613655

REGATTA SPECIAL

FOR SALE

18 ft SPEEDBOAT, with trailer, 1977 deep V polyester hull, 4 seats, bimini top n.a.v. lights, max. weight cap. 1900 lbs.
115 H.P. JOHNSON 4 OUTBOARD.
electr. start, remote controlled, excellent condition.
Price NAfl. 12.500,— cash
Trial-run possible, serious offers only.
Call 611776

Stichting
Het Curaçaosch Museum
heeft vacature voor een
GIDS (mnl./vrl.)

VEREISTEN:
— Goede kennis van de Nederlandse, Engelse, Spaanse en Papiamentse talen
— Goede contactuele eigenschappen
— Cultuur en historische interesses
— Ervaring strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties met de hand geschreven te richten aan:

Directie het Curaçaosch Museum
Van Leeuwenhoekstraat z/n
Mundo Nobo

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 26 mei 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31-33 ten overstaan van een van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:
het tot 26 juli 2024 lopend recht van erfpacht op een perceel grond gelegen in het tweede district van Curaçao ... ter grootte van 4.500 m2, nader omschreven in meetbrief 191 van 1963, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Spoelbaan 44, 45, 46, ...
De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen vóór de veiling ... meer in dat iedere bieder gehouden is ... rantie of andere vorm van zekerheid ... van zijn bod ...

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
POLARISWEG 31-33
TEL. 613199-613655

MOTORISTS

the Penthouse

"DET STORE KOLDE BORD"
"SMORGASBORD"

Scandinavian Food Festival at the Curacao Plaza Hotel & Casino
April 26th - May 3rd
The Best from Land and Sea
Imported Foods such as:
Herring and Atlantic Smoked Salmon, Salami, Caviar and Cheeses.
Our Pastry Chef is cooking up a storm with Sweets, Cakes and Pies.
Come and join us and make your reservations at the telephone number 612500 ext. 2050.
Price f. 38,50 plus 10% p.p.
Time: 7:00 pm. - 11:00 pm.

Curacao Plaza Hotel
Getting Better All The Time!

Curaçao Plaza
HOTEL & CASINO

Groot winkelbedrijf vraagt voor spoedige indiensttreding

VERKOOPSTER

met gedegen opleiding en ervaring.

Brieven onder nr. 0168, aan het buro van dit blad, Curaçao.

Groot winkelbedrijf vraagt voor spoedige indiensttreding

met ervaring

Brieven onder nr. 0168, aan het buro van dit blad, Curaçao.

ANTILLEAN COMPUTER INSTITUTE

COMPUTER EDUCATION AND SOFTWARE SUPPORT
TEL.: 616580

The "BASIC" computer and application courses will again be offered this May 1987. This will give you an unique combination that blends theory and hands-on-terminal practical application on our new I.B.M. compatible Micro Comp. Systems.

Duration: All programming courses will be ... weeks ... week ... practicum.
Where: ...
Practice will also be at our training Center at ...
When: Starting May 4, 1987.
Language: Courses will be ...

Course No.	Description		
BA 1	Introduction course		Tuesday ...
A-B	Lotus 1,2,3		
	DB III plus		